

แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู
โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

GUIDELINES FOR ENHANCING STUDENT TEACHERS' INTENTION TO BE TEACHERS
USING SCENARIO AND TASK-BASED INTERVIEW

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Research Methodology

Department of Educational Research and Psychology

FACULTY OF EDUCATION

Chulalongkorn University

Academic Year 2021

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของ นักศึกษาครูโดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนด สถานการณ์และงานเป็นฐาน
โดย	น.ส.พิชญภาศ ประจวบกลาง
สาขาวิชา	วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อิทธิพัทธ์ สுவทันพรกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ)

พญาภักดิ์ ประจวบกลาง : แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูโดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน. (GUIDELINES FOR ENHANCING STUDENT TEACHERS' INTENTION TO BE TEACHERSUSING SCENARIO AND TASK-BASED INTERVIEW) อ.ที่ปรึกษาหลัก : รศ. ดร.ดวงมณี ไตรวิจิตรคุณ

การที่นักศึกษาครูมีความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลงหลังจบการศึกษา ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของประเทศ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย 4 ข้อ ดังนี้ 1) เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน 2) เพื่อศึกษาระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู 3) เพื่อวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน และ 4) เพื่อสังเคราะห์แนวทางในการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาครู การวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาสถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูด้วยการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน มีผู้ให้ข้อมูล 12 คน ประกอบด้วย ครูต้นแบบ ครูในโรงเรียนด้วยโอกาส ครูที่มีปัญหาการจัดการเรียนการสอน และครูที่มีปัญหาพฤติกรรมนักเรียน ระยะที่ 2.1 ศึกษาความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูด้วยแบบสอบถามที่พัฒนามาจากข้อมูลที่ได้ในระยะเวลาที่ 1 และความคิดเห็นต่อการดำเนินการของหลักสูตร ของนักศึกษาครูทั้งสิ้น 217 คน และระยะที่ 2.2 ศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน เกี่ยวกับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูที่ตอบแบบสอบถามในระยะเวลาที่ 2.1 จำนวน 12 คน ที่มีการเปลี่ยนแปลงของความตั้งใจประกอบอาชีพครู 6 ลักษณะได้แก่ 1) เพิ่มขึ้น 2) ลดลง 3) คงที่ในระดับสูง 4) คงที่ในระดับกลาง 5) คงที่ในระดับต่ำ และ 6) ไม่คงที่ และข้อเสนอแนะในการดำเนินการของหลักสูตร และระยะที่ 3 สังเคราะห์เป็นร่างแนวทางส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูและให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบความเหมาะสมและปรับรับแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูในมุมมองของครู ประกอบด้วย 7 กลุ่มสถานการณ์หลัก ได้แก่ 1) พฤติกรรมและการเรียนรู้ของผู้เรียนไม่เหมาะสม 2) การขาดความพร้อมของครอบครัวและความร่วมมือของชุมชน 3) การปรับตัวไม่ได้ของครูในโรงเรียนด้วยโอกาส 4) ความขัดแย้งในการทำงานกับเพื่อนครูในโรงเรียน 5) ระบบการบริหารของโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพ 6) การจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ และ 7) มีภาระงานนอกเหนือการสอนเป็นจำนวนมาก
2. โดยภาพรวมนักศึกษามีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูใน 3 ช่วงเวลา ดังนี้ 1) ช่วงเริ่มศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง (3.32) 2) ช่วงระหว่างศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง (3.12) และ 3) ช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อยู่ในระดับปานกลาง (3.07) โดยมีลักษณะการเปลี่ยนแปลงของระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู 6 ลักษณะ ตามลำดับต่อไปนี้ 1) คงที่ในระดับกลาง และลดลง (กลุ่มละ 26.27%) 2) ไม่คงที่ (24.42%) 3) เพิ่มขึ้น (15.21%) 4) คงที่ในระดับสูง (5.07%) และ 5) คงที่ในระดับต่ำ (1.38%) ตามลำดับ
3. ผลการวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูในมุมมองของนักศึกษาพบว่า ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาลดลงเนื่องจากสถานการณ์ 13 ข้อ ได้แก่ 1) การคัดเลือกนักศึกษาที่ไม่อยากเป็นครูเข้ามาในหลักสูตร 2) การสอนของอาจารย์ไม่เหมาะสม 3) อาจารย์ดูแลนักศึกษาไม่เหมาะสม 4) การมอบหมายภาระงานในรายวิชาที่ไม่เหมาะสม 5) การประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาไม่เหมาะสม 6) สื่อการสอนไม่เหมาะสม 7) เนื้อหาวิชาซ้ำซ้อนกับวิชาอื่น 8) ขาดความรู้ในการทำวิจัย 9) ไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับงานนอกเหนือการสอน 10) ภาระเขียนเครื่องคิด 11) สภาพการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไม่เหมาะสม 12) ครูที่เลี้ยงมีคุณสมบัติไม่เหมาะสม และ 13) การขาดข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพทางการศึกษา
4. แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาครู แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่ต้องส่งเสริม/พัฒนาความตั้งใจประกอบอาชีพครู สำหรับนักศึกษาที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลง คงที่ระดับกลาง คงที่ระดับต่ำ และไม่คงที่ ได้แก่การดำเนินการของหลักสูตร 10 ข้อ การดำเนินการของอาจารย์ 5 ข้อ การดำเนินการของนักศึกษา 3 ข้อ และการดำเนินการของครูที่เลี้ยงและโรงเรียน 2 ข้อ กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่ต้องรักษาระดับ/ยกระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู สำหรับนักศึกษาที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้นและคงที่ระดับสูง ได้แก่การดำเนินการของหลักสูตร 4 ข้อ การดำเนินการของอาจารย์ 3 ข้อ การดำเนินการของนักศึกษา 2 ข้อ และการดำเนินการของครูที่เลี้ยงและโรงเรียน 2 ข้อ ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูจากผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ว่าในด้านความชัดเจนอยู่ในระดับมาก (4.00) และด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด (4.50)

สาขาวิชา	วิทยาลัยการศึกษาศาสตร์	ลายมือชื่อนิติ
ปีการศึกษา	2564	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

6280102527 : MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH METHODOLOGY

KEYWORD: intention to be teacher, scenario and task-based interview

Pitchayapak Prajuabklang : GUIDELINES FOR ENHANCING STUDENT TEACHERS' INTENTION TO BE TEACHERS USING SCENARIO AND TASK-BASED INTERVIEW . Advisor: Assoc. Prof. Dr. DUANGKAMOL TRAWICHITKHUN, Ph.D.

The decrease of student teachers' intention to be a teacher after graduating affect the education of the country. This research has 4 objectives as follows: 1) to analyze situations affecting teachers' intentions to be teachers by using scenario and task-based interview; 2) to study the level of student teachers' intention to be teachers; 3) to analyze student teachers' intention to be teachers by using scenario and task-based interview; and 4) to synthesize guidelines for enhancing student teachers' intention to be teachers. The research was divided into 3 phases: Phase 1 was studied situations affecting teachers' intentions to be teachers and recommendations for enhancing student teachers' intention to be teachers by using scenario and task-based interview. There were 12 respondents, including model teachers, teachers in disadvantaged schools/have teaching's problems/have student behavior problems. Phase 2.1 was studied the level of student teachers' intention to be teachers and opinions on course implementation from a total of 217 student teachers. Phase 2.2 was analyzed student teachers' intention to be teachers by using scenario and task-based interview, regarding the 12 students who answered the questionnaire in phase 2.1, there were 6 change type in their level of student teachers' intention to be teachers as follow: 1) increase 2) decrease 3) stable at a high level 4) stable at the middle level 5) stable at low level and 6) unstable and recommendations for enhancing student teachers' intention to be teachers by using scenario and task-based interview. and Phase 3 was synthesizing draft guidelines for enhancing student teachers' intention to be teachers. Checked for suitability and make corrections to make it more perfect by experts. The results of the research were as follows.

1. Situations affecting teachers' intentions to be teachers consisted of 7 main situations: 1) situations related to learners' behavior and learning 2) situations related to parents and communities 3) situations related to teachers' self-management. 4) The situation related to fellow teachers in the school 5) the situation related to the school administration system 6) the situation related to teaching and learning management, and 7) the situation related to the workload.

2. Overall, the students had the level of intention to be a teacher in 3 periods as follows: 1) the beginning of the study. at a moderate level (3.32) 2) during the study, at the moderate level (3.12) and 3) during the teaching experience training. At the moderate level (3.07), there were 6 characteristics of change in level of intention to be a teacher in the following order: 1) Stable at the moderate level and decreased (26.27% per group) 2) Unstable (24.42% 3) increased (15.21%), 4) stable at the high level (5.07%), and 5) stable at low level (1.38%), respectively.

3. situations, in order of the situations with the most respondents, were 1) selecting students who did not want to be teachers into the curriculum 2) inappropriate teaching by teachers 3) inappropriately taking care of students 4) inappropriately assigning workloads 5) Inappropriate learning assessment 6) Inappropriate teaching materials 7) Course content is duplicated with other subjects 8) Lack of research knowledge 9) Lack of experience related to work other than teaching; 10) Strict rules 11) Conditions of teaching experience are not diverse 12) Teacher mentors are not qualified and 13) Lack of information about educational occupation.

4. Guidelines for enhancing student teachers' intention to be teachers were divided into 2 groups as follows: Group 1, The group that must promote/develop the intention to be teacher for the group of students whose intention to become a teacher has decreased/ Intermediate/ Low/non-constant. Divided into 1) the course implementation 10 items 2) the teacher's implementation 5 items 3) the student's implementation 3 items and 4) the teacher mentor and school implementation 2 items. Group 2 The group that needs to maintain the level/uplift the intention to be teacher for students with high level of intentions to be a teacher. Divided into 1) the course implementation 4 items 2) the teacher's implementation 3 items 3) the student's implementation 2 items and 4) the teacher mentor and school implementation 2 items. The assessment of the appropriateness from experts. It was concluded that the level of clarity was at a high level (4.00) and the possibility of implementation was at the highest level (4.50).

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

Field of Study: Educational Research Methodology

Student's Signature

Academic Year: 2021

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูโดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐานในครั้งนี้ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการวิจัยจากแหล่งทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2563 และวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ดำเนินการจนสำเร็จลุล่วงได้โดยราบรื่น เพราะการให้คำแนะนำ อบรม สั่งสอน การดูแลและการให้กำลังใจอย่างดีจากรองศาสตราจารย์ ดร.ดวงกมล ไตรวิจิตรคุณ ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณด้วยใจเคารพอย่างสูงสุด

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล ที่ให้ความกรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ และกรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ชยุตม์ ภิรมย์สมบัติ ให้ความกรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ และเป็นผู้จุดประกายความคิดเกี่ยวกับการทำวิจัยในครั้งนี้ และเป็นผู้แนะนำวิธีการเก็บข้อมูลที่มีคุณภาพ ดังเช่นการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน จนทำให้เกิดงานวิจัยเรื่องนี้ขึ้น นอกจากนี้ยังคอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และให้ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลและให้คำแนะนำปรึกษาในการปรับปรุงงานวิจัยให้ดีขึ้น ตลอดจนอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีวิจัยตลอดระยะเวลาการศึกษาที่เป็นประโยชน์ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้อย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช สำหรับคำแนะนำ สั่งสอน และให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย ตลอดจนคอยติดตามความก้าวหน้าของการทำวิทยานิพนธ์ตั้งแต่เริ่มต้น รวมถึงเป็นต้นแบบที่ดีในการเป็นนักวิจัย อีกทั้งยังคอยให้กำลังใจ แก่ศิษย์เสมอมา จึงขอกราบขอบพระคุณด้วยใจเคารพอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณิ แกมเกตุ ผู้อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัย จนทำให้ผู้วิจัยสามารถนำความรู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมาใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้อย่างสมบูรณ์แบบมากขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนิษฐ ศรีเคลือบ ผู้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับ การสร้างเครื่องมือวิจัยที่มีคุณภาพ ตลอดจนให้คำปรึกษาเรื่องต่างๆ และคอยเป็นกำลังใจในการศึกษา จนทำให้การทำวิจัยในครั้งนี้สำเร็จด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง อาจารย์ ดร.สุรศักดิ์ เก้าเอี้ยน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยศ วีร์ สายฟ้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสมฉาย บุญญานันต์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชุติมา สุรเศรษฐ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณินญา อุทัยสุข ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมษา นวลศรี อาจารย์ ดร.กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์ และอาจารย์ ดร.จิตโสภิน โสหา ที่มีส่วนร่วมและให้คำแนะนำในการปรับปรุงพัฒนาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณนางสาวณัฏฐรัตน์ สิงห์จู นางสาวนันทพร ถาวรสมสุข และเพื่อนร่วมรุ่น ในระดับปริญญาโทสาขาวิชาวิทยาการวิจัย การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกคนที่ช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา และเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้เสมอมา

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณครอบครัว สำหรับความห่วงใย และคอยเป็นกำลังใจรวมถึงให้แรงสนับสนุนอย่างเต็มความสามารถ ทำให้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยอย่างราบรื่นและสามารถประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้ด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
.....	ค
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
ตารางที่.....	ญ
แผนภาพที่.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. คำถามวิจัย.....	3
3. วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
4. ขอบเขตของการวิจัย.....	4
5. นิยามศัพท์เฉพาะ	5
6. ประโยชน์ที่ได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
1. ความตั้งใจประกอบอาชีพครู (intention to be teacher).....	7
1.1 ความหมายของความตั้งใจประกอบอาชีพครู	7
1.2 องค์ประกอบของความตั้งใจประกอบอาชีพครู.....	8
1.3 การเปลี่ยนแปลงของความตั้งใจประกอบอาชีพครู	10
2. การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครูเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู	11

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรครู	11
2.2 ความเกี่ยวข้องของหลักสูตรครูกับความตั้งใจประกอบอาชีพครู	13
3. การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน	14
3.1 การสัมภาษณ์ทั่วไป	14
3.2 การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน	17
3.3 การเปรียบเทียบการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐานกับการ สัมภาษณ์อื่นๆ	23
4. กรอบแนวคิดการวิจัย	25
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	26
ระยะที่ 1 การวิเคราะห์สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู	27
1. การกำหนดผู้ให้ข้อมูล	27
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	28
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
4. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล	28
ระยะที่ 2 การวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู	29
ระยะที่ 2.1 การศึกษาระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู	29
1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน	29
2. การกำหนดประชากรและตัวอย่าง	29
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
5. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล	36
ระยะที่ 2.2 การวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูโดยใช้การสัมภาษณ์ ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน	36
1. ผู้ให้ข้อมูล	37

2. เครื่องมือวิจัย	38
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
4. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล.....	39
ระยะที่ 3 การสังเคราะห์แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู.....	39
1. การกำหนดผู้ให้ข้อมูล	39
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	39
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
4. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล.....	41
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
ตอนที่ 1 สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู	44
1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล	44
2. สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู	45
ตอนที่ 2 ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู.....	54
1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	54
2) ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูและการเปลี่ยนแปลงระดับความ ตั้งใจประกอบอาชีพครูใน 3 ช่วงเวลา	55
ตอนที่ 2.2 การวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู	58
1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล.....	58
2. การวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูจำนวน 6 กลุ่ม ที่มีการ เปลี่ยนแปลงระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูใน 3 ช่วงเวลา	59
ตอนที่ 3 ร่างแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู.....	61
1. ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรครูของนักศึกษา (เชิงปริมาณ).....	62
2. ร่างแนวทางการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรครูเพื่อส่งเสริมส่งเสริมความตั้งใจ ประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู จากข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	65

3. การปรับปรุงแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูฉบับสมบูรณ์	79
.....	79
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	85
สรุปผลการวิจัย	87
1. สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู	87
2. ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู	87
3. ผลการวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู	88
4. แนวทางในการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาครู	89
อภิปรายผลการวิจัย	93
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	95
1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	95
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	96
บรรณานุกรม	97
ภาคผนวก	101
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	102
ภาคผนวก ข เครื่องมือวิจัย	104
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม	116
ประวัติผู้เขียน	125

ตารางที่

	หน้า
ตารางที่ 2.1 องค์ประกอบของความตั้งใจประกอบอาชีพครู.....	9
ตารางที่ 2.2 การสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครู.....	14
ตารางที่ 2.3 ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Carson et al., 2005).....	15
ตารางที่ 2.4 ขั้นตอนในการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงาน	21
ตารางที่ 2.5 ตัวอย่างการกำหนดคำถามแบบ STBI (Agner et al., 2013).....	21
ตารางที่ 2.6 ตัวอย่างการกำหนดคำถามแบบ STBI (Erol et al., 2016).....	22
ตารางที่ 2.7 ตัวอย่างการกำหนดคำถามแบบ STBI (Russ & Saleem, 2018).....	22
ตารางที่ 2.8 เปรียบเทียบการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐานกับการสัมภาษณ์ อื่นๆ	24
ตารางที่ 3.1 สังเคราะห์สถานการณ์และคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ครู.....	28
ตารางที่ 3.2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้คืน จำแนกตามมหาวิทยาลัย.....	30
ตารางที่ 3.3 โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม	32
ตารางที่ 3.4 การปรับปรุงข้อคำถามในแบบสอบถามตอนที่ 2 ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ...	33
ตารางที่ 3.5 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยง	34
ตารางที่ 3.6 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยง	35
ตารางที่ 3.7 สังเคราะห์ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์นักศึกษาครู.....	38
ตารางที่ 3.8 ประเด็นในการประเมินแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู.....	40
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล.....	44
ตารางที่ 4.2 สรุปสถานการณ์เกี่ยวกับการประกอบอาชีพครูจากการสัมภาษณ์ จำแนกตามกลุ่มครู	52
ตารางที่ 4.3 ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูจำแนกตามช่วงเวลา	55
ตารางที่ 4.4 การเปลี่ยนแปลงของระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษา.....	57

ตารางที่ 4.5 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่ให้สัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน . 58

ตารางที่ 4.6 สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษา 59

ตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครู (ข้อมูลเชิงปริมาณ) 63

ตารางที่ 4.8 สังเคราะห์ร่างแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู..... 65

ตารางที่ 4.9 สรุปร่างแนวทางส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู 70

ตารางที่ 4.10 ผลการประเมินแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูจากผู้ทรงคุณวุฒิ..... 75

ตารางที่ 4.11 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขแนวทางฯจากกรรมการสอบ..... 79

ตารางที่ 4.12 แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาดับสมบูรณ์..... 80

แผนภาพที่

	หน้า
แผนภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	25
แผนภาพที่ 3.1 สรุปการดำเนินการวิจัย	26
แผนภาพที่ 4.1 สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย	42
แผนภาพที่ 4.2 สถานการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของผู้เรียน	45
แผนภาพที่ 4.3 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับผู้ปกครองและชุมชน	47
แผนภาพที่ 4.4 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการตนเองของครู อันเกิดจากโรงเรียนด้อยโอกาส	48
แผนภาพที่ 4.5 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนครูในโรงเรียน	49
แผนภาพที่ 4.6 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียน	50
แผนภาพที่ 4.7 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	51
แผนภาพที่ 4.8 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	51
แผนภาพที่ 4.9 การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 3 ดำเนินการวิจัย	62

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาครู คือสิ่งสำคัญของการพัฒนาการศึกษา การผลิตนักศึกษาครูเพื่อให้ได้ครูที่มีคุณภาพและมีความรักในวิชาชีพครู เป็นเรื่องที่สถาบันการผลิตครูควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ในการพัฒนาครูให้มีคุณภาพนั้น นอกจากการพัฒนาทักษะความรู้ให้กับนักศึกษาครูตามหลักสูตรครู ศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ของสถาบันที่ผลิตครูต่าง ๆ ที่ได้วางแผนไว้แล้ว ยังจำเป็นต้องฝึกปฏิบัติ ทักษะด้านวิชาชีพจนนักศึกษาครูเกิดความมั่นใจและเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถเป็นครูที่มีคุณภาพได้ และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือการบ่มเพาะให้นักศึกษาครูมีจิตวิญญาณครู เกิดแรงจูงใจ และแรงบันดาลใจที่สำคัญในการเป็นครู มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูอย่างแท้จริง จนเมื่อนักศึกษาครูเหล่านี้สำเร็จ การศึกษาไปแล้วอยากประกอบอาชีพครูต่อไปและกลายเป็นฟันเฟืองที่สำคัญในการพัฒนาการศึกษา ของประเทศอย่างเพียงพอต่อความต้องการของประเทศ และเพียงพอต่อจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นใน ทุกปี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554; ดาร์พงษ์ รัตนสุวรรณ, 2559)

แนวโน้มของการศึกษาทั่วโลกนับตั้งแต่ปัจจุบันจนถึงปีพุทธศักราช 2573 จะประสบปัญหา ขาดแคลนครูอาจารย์ที่มีคุณภาพสูง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่ต้องใช้การเรียนที่ ทันสมัยขึ้น ทำให้มีความต้องการครูที่จบใหม่มาช่วยพัฒนาการศึกษาให้เดินหน้าต่อไปได้ เพื่อ ตอบสนองความต้องการนี้ โดยจะต้องมั่นใจว่าสถาบันผลิตครูสามารถผลิตครูที่มีคุณภาพได้เพียงพอ สำหรับในประเทศไทย ประเทศจะต้องผลิตครูทั้งหมด 68.8 ล้านคน ภายในปีพุทธศักราช 2573 เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนี้ (UNESCO, 2018) แต่ในความเป็นจริงพบว่ามีโรงเรียนที่ประสบปัญหาขาด แคลนครูหรือมีครูไม่ครบชั้นมากกว่า 12,000 แห่ง เมื่อจำนวนครูไม่สอดคล้องกันจำนวนชั้นเรียน อาจส่งผลต่อคุณภาพด้านการศึกษาของนักเรียน และหากนักศึกษาครูที่จบมาแล้วไม่ตั้งใจประกอบ อาชีพครู ก็จะทำให้ขาดแคลนครูไม่สิ้นสุด (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

งานวิจัยในต่างประเทศได้อธิบายไว้ว่า แรงจูงใจในการเป็นครูมีผลต่อความตั้งใจประกอบ อาชีพครู โดยแสดงออกทางพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงถึงความตั้งใจ ความมั่นใจ และมุ่งมั่นที่จะทำตาม เป้าหมายที่วางไว้ (Sharif et al., 2014) ทั้งนี้ ยังยืนยันว่าความตั้งใจประกอบอาชีพครูนี้อาจมีการ เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา บริบทสังคม ค่านิยม และกระบวนการการผลิตครู ซึ่งปัจจุบันในหลาย ประเทศพบว่า ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูมีการเปลี่ยนแปลงไป ทั้งที่มากขึ้น และ ลดลงตลอดระยะเวลาการศึกษาในหลักสูตรครู โดยมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย จึงต้องเปลี่ยนไป

ประกอบอาชีพอื่น ๆ สิ่งที่น่ากังวลคือนักศึกษาครูบางส่วนที่มีความพึงพอใจและความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะเป็นครูลดลง ด้วยเหตุนี้จึงพบว่ามึนักศึกษาครูออกจากหลักสูตรครูก่อนสำเร็จการศึกษา หรือไม่เลือกประกอบอาชีพครูเมื่อสำเร็จการศึกษา (Nghia & Huynh, 2019; Sinclair et al., 2006; Yu, 2011) ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของนักวิจัยในไทย ที่พบว่าสถานศึกษาในชนบทจำนวนมากมีครูไม่ครบชั้น โรงเรียนเหล่านั้นมีปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนครู นอกจากนี้ ยังพบว่า การขาดแคลนครูในปัจจุบัน ในหลายประเทศเกิดขึ้นในช่วงเวลาของการเรียนในสถาบันผลิตครู นักศึกษาครูบางส่วนลดความศรัทธาในวิชาชีพครูลงในช่วงของการเรียนโดยเฉพาะระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (ณัฐพล แจ้งอักษร, 2557) แสดงให้เห็นว่า การดำเนินการของหลักสูตรครูมีผลต่อแรงจูงใจในการเป็นครูของนักศึกษาครูอย่างมาก ทั้งนี้หากนักศึกษาครูมีแต่เพียงแรงจูงใจในการเป็นครูจึงไม่เพียงพอ แต่จะต้องมีความตั้งใจประกอบอาชีพครูด้วย และหากความตั้งใจประกอบอาชีพครูนี้ลดลงด้วยปัจจัยของหลักสูตรครู จึงเป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วนที่จะต้องมีการพัฒนาส่งเสริมให้หลักสูตรครูรักษาและเพิ่มระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู เพื่อไม่ให้สูญเสียบุคลากรครูในอนาคตเหล่านี้ไป ทั้งนี้ การจะพัฒนาแนวทางส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูจะต้องสังเคราะห์มาจากการเก็บข้อมูลที่มีคุณภาพ ซึ่งปัจจุบันในหลายประเทศนิยมใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานซึ่งเป็นวิธีการเก็บข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลแนวทางในการส่งเสริมที่น่าเชื่อถือ

การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงาน (scenario and task-based interview) เป็นกระบวนการเก็บข้อมูลของงานวิจัยเชิงคุณภาพที่ได้รับความนิยมในการนำไปใช้เพื่อประเมินผลหรือพัฒนาโครงการ หรือสิ่งที่ผู้วิจัยออกแบบขึ้น โดยเป็นการสัมภาษณ์ด้วยการใช้สถานการณ์และงานเป็นฐาน กล่าวคือ ผู้วิจัยต้องกำหนดสถานการณ์ปัญหา และกำหนดงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์นั้น เพื่อให้ผู้ตอบอธิบายแนวทางในการแก้ปัญหาหรือขั้นตอนการทำงาน ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำไปใช้เพื่อการปรับปรุง การประเมินผล การพัฒนา และการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ผู้วิจัยศึกษา โดยในทางของการศึกษา ส่วนใหญ่นำไปใช้ในการประเมินหรือพัฒนาการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังใช้ในการประเมินความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์เพื่อการสอนของครู โดยการกำหนดสถานการณ์ปัญหาในการเรียนรู้ของนักเรียน แล้วให้ครูเสนอแนวทางในการสอนเพื่อแก้ปัญหาานั้น (Adler & Patahuddin, 2012) ผลที่ได้สามารถนำไปพัฒนาการสอนเพื่อแก้ปัญหาของนักเรียนได้ นอกจากนี้ยังได้ใช้วิธีนี้ในการประเมินการใช้งานของแอปพลิเคชันที่ให้ข้อมูลสำมะโนครัวแบบดิจิทัลกับประชาชนในประเทศบราซิลที่ใช้แอปพลิเคชันนี้อยู่ เพื่อศึกษาปัญหาในการใช้งานและเสนอแนวทางในการแก้ปัญหา (Agner et al., 2011) นอกจากนี้ ยังได้

มีการนำการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานมาใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ทันต่ออุตสาหกรรมในยุค 4.0 อีกด้วย (Erol et al., 2016) จะเห็นได้ว่าการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานนิยมใช้อย่างมากในการประเมินปัญหาและนำไปสร้างเป็นแนวทางในการพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับ ดังนั้นจึงเหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการศึกษาปัญหาของการลดลงของความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพื่อนำไปสู่การเสนอแนวทางแก้ปัญหาต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ และในปัจจุบันยังไม่พบงานวิจัยที่ใช้วิธีนี้ในการพัฒนาหลักสูตรครูในประเทศไทย

นอกจากนี้ การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความตั้งใจประกอบอาชีพครู พบได้มากในงานวิจัยของต่างประเทศ เช่นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครู (Moses et al., 2019; Nghia & Huynh, 2019; Sharif et al., 2014; Yu, 2011) ส่วนในประเทศไทยนั้นยังพบไม่มาก ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเป็นครู

การลดลงของความตั้งใจประกอบอาชีพครูจนทำให้นักศึกษาครูในปัจจุบันบางส่วนไม่ยอมประกอบวิชาชีพครูหลังจบการศึกษาดังกล่าวเป็นปัญหาสำคัญอย่างยิ่งที่จะส่งผลกระทบต่อการศึกษาของประเทศ เพราะขาดแคลนครูที่มีจิตวิญญาณอย่างแท้จริง จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเกี่ยวกับความตั้งใจในการประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูในช่วงเวลาต่าง ๆ ของการศึกษาในหลักสูตรครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ ตั้งแต่เริ่มศึกษา ระหว่างศึกษา และเมื่อจบการศึกษาของหลักสูตร เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูในภาพกว้าง และศึกษาเจาะลึกกับครูต้นแบบและนักศึกษาครู โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงาน (scenario and task-based interview) เพื่อนำมาสังเคราะห์แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูได้อย่างสอดคล้องกับบริบทและสังคมของไทยโดยมุ่งหวังให้นักศึกษาครูมีความตั้งใจประกอบอาชีพครูเมื่อจบการศึกษาไป เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการผลิตครูให้กับสถาบันผลิตครูในประเทศไทยต่อไป

2. คำถามวิจัย

1) สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐานมีลักษณะเป็นอย่างไร

2) นักศึกษาครูมีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูในช่วงเวลาต่างๆ ตั้งแต่เริ่มศึกษาระหว่างศึกษาและเมื่อจบการศึกษาของหลักสูตรอย่างไร และจากการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน นักศึกษาครูที่มีการเปลี่ยนแปลงระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูตลอดหลักสูตรแตกต่างกัน 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้น กลุ่มที่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลง กลุ่มที่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับสูง กลุ่มที่มีความตั้งใจ

ประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับกลาง กลุ่มที่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับต่ำ และกลุ่มที่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูไม่คงที่ มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูลักษณะใด เพราะเหตุใด

3) แนวทางในการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาครูเป็นอย่างไร

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน

2) เพื่อศึกษาระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

3) เพื่อวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน

4) เพื่อสังเคราะห์แนวทางในการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาครู

4. ขอบเขตของการวิจัย

แนวทางในการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาครูที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในงานวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน ซึ่งเป็นวิธีวิทยาที่นำมาใช้ในการประเมินปัญหาจากการดำเนินการของหลักสูตรที่ได้จากผู้ให้ข้อมูลที่อยู่ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องโดยตรง และสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการสังเคราะห์เป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินการของหลักสูตรที่มีความสอดคล้องกับบริบทจริงได้ (Adler & Patahuddin, 2012) โดยมีผู้ให้ข้อมูล 2 กลุ่ม ได้แก่ ครูในโรงเรียน และนักศึกษาครูชั้นปีที่ 5 จากสถาบันผลิตครูในกรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มครูในโรงเรียน เนื่องจากเป็นผู้มีประสบการณ์ตรงในการสอนและปฏิบัติหน้าที่ครูในสภาพจริง ทำให้สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงานซึ่งส่งผลกระทบต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครู และเสนอแนะแนวทางการดำเนินการของหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยผู้วิจัยแบ่งครูออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) ครูต้นแบบ ซึ่งเป็นครูที่ได้รับรางวัลครูต้นแบบจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประสบการณ์สอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี และมีประสบการณ์การเป็นครูพี่เลี้ยงให้กับนักศึกษาครูในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียน 2) ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่ขาดแคลน ว่างไกลความเจริญ หรือด้อยโอกาส 3) ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่พบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และ 4) ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่พบปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมพฤติกรรมนักเรียน

กลุ่มนักศึกษาครู ชั้นปีที่ 5 เนื่องจากเป็นผู้มีประสบการณ์ตรงในการศึกษาในหลักสูตรครู ตั้งแต่ช่วงเริ่มเข้าศึกษา ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จึงสามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูตลอดช่วงเวลาของการศึกษาในหลักสูตร รวมถึงสถานการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการของหลักสูตรซึ่งส่งผลกระทบต่อ

ความตั้งใจประกอบอาชีพครู และเสนอแนะแนวทางการดำเนินการของหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้คัดเลือกนักศึกษาครูที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูเปลี่ยนแปลงไปในลักษณะต่างๆตลอดการศึกษาในหลักสูตร ซึ่งแบ่งเป็น 3 ช่วงเวลาคือ ช่วงเริ่มศึกษา ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ทั้งหมด 6 กลุ่ม ได้แก่ 1) นักศึกษากลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้น 2) นักศึกษากลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลง 3) นักศึกษากลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับสูง 4) นักศึกษากลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับกลาง 5) นักศึกษากลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับต่ำ และ 6) นักศึกษากลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูไม่คงที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลในงานวิจัยที่ครอบคลุมนักศึกษาที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูทุกรูปแบบ

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

ความตั้งใจประกอบอาชีพครู (intention to be teacher) หมายถึง กระบวนการทางความคิดที่ตนเองต้องการที่จะประกอบอาชีพครู หรือการตัดสินใจเลือกอาชีพครูเป็นอาชีพในอนาคต โดยมีการกำหนดเป้าหมายที่ตนเองตั้งไว้อย่างแน่วแน่และยังคงอยากทำให้เป้าหมายนั้นสำเร็จ ถึงแม้จะต้องรับมือกับสถานการณ์ต่างๆที่จะเกิดขึ้นในการประกอบอาชีพครู

การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครู หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนหรือการดำเนินงานของหลักสูตรครู ตั้งแต่ช่วงที่นักศึกษาเริ่มเข้าศึกษา ระหว่างศึกษา ช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จนสำเร็จการศึกษา โดยมุ่งเน้นให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้ทักษะที่จำเป็น หล่อหลอมจิตวิญญาณความเป็นครู รักในอาชีพ เพื่อผลิตครูที่มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่เหมาะสมตามที่สังคมต้องการ โดยมีการดำเนินการดังนี้

การดำเนินการของหลักสูตรครูช่วงระหว่างศึกษา หมายถึง การดำเนินการของหลักสูตรครู ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาและระยะเวลาระหว่างการศึกษาในหลักสูตร ทั้งในด้านที่เกี่ยวกับการคัดเลือกนักศึกษาครู การคัดเลือกอาจารย์ การสอนของอาจารย์ เนื้อหารายวิชา ลักษณะกิจกรรมการเรียน ภาระงานในวิชาเรียน สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผล

การดำเนินการของหลักสูตรครูช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง การดำเนินการของหลักสูตรครูในระยะเวลาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาจนสำเร็จการศึกษา ทั้งในด้านที่เกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับ การเลือกครูพี่เลี้ยง และการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงาน (scenario and task-based interview) หมายถึง กระบวนการเก็บข้อมูลของงานวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์โดยใช้สถานการณ์และงานเป็นฐาน ซึ่งผู้วิจัยต้องฉายภาพสถานการณ์ปัญหา และกำหนดงานที่สอดคล้อง

กับสถานการณ์นั้น เพื่อให้ผู้ตอบอธิบายแนวทางการแก้ปัญหาหรือขั้นตอนการทำงาน โดยพิจารณา
จินตนาการ และตีความสถานการณ์ประกอบกับงานที่ได้รับให้สอดคล้องกัน ข้อมูลที่ได้จากการ
สัมภาษณ์นำไปใช้เพื่อการปรับปรุง การประเมินผล การพัฒนา และการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ผู้วิจัย
ศึกษา ข้อมูลที่ได้จะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะอธิบายความเป็นไปได้ของอนาคต

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผลที่ได้จากการวิจัยเป็นประโยชน์ดังนี้

1) เชิงวิชาการ

- 1.1) ทำให้ได้ข้อค้นพบในเรื่องแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของ
นักศึกษาครู
- 1.2) ทำให้ต้องรู้ความรู้ในการใช้วิธีวิทยาการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์
และงานเป็นฐาน ซึ่งเป็นวิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพที่ใช้ในการพัฒนาแนวทางการ
ส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูในครั้งนี้

2. เชิงปฏิบัติ

- 2.1) ทำให้อาจารย์ในหลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ได้มีแนวทางการส่งเสริม
ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู เพื่อการปรับปรุงและออกแบบ
กิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร รวมทั้งวางแผนการจัด
กิจกรรมเสริมต่าง ๆ ให้เหมาะสมมากขึ้น
- 2.2) ทำให้อาจารย์ในหลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ได้มีตัวอย่างข้อมูลซึ่งเป็น
สถานการณ์จริงที่พบในโรงเรียน เพื่อประโยชน์ในการใช้ประกอบการสอนใน
หลักสูตร และเพื่อการเตรียมนักศึกษาครูให้พร้อมเผชิญสถานการณ์จริงในโรงเรียน

3. เชิงนโยบาย

- 3.1) ทำให้หลักสูตรผลิตครูได้แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของ
นักศึกษาครู ซึ่งนำไปสู่การทบทวนการจัดหลักสูตรและกิจกรรมต่าง ๆ ในหลักสูตร
ให้เหมาะสมมากขึ้น
- 3.2) ทำให้สถาบันผลิตครูได้สารสนเทศเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจ
ประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู ซึ่งนำไปสู่การกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมความ
ตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูให้มากขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้ศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูโดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทางในการวิจัย โดยกำหนดสาระสำคัญ ประกอบด้วยหัวข้อตามลำดับ ดังนี้

1. ความตั้งใจประกอบอาชีพครู (intention to be teacher)
 - 1.1 ความหมายของความตั้งใจประกอบอาชีพครู
 - 1.2 องค์ประกอบของความตั้งใจประกอบอาชีพครู
 - 1.3 การเปลี่ยนแปลงของความตั้งใจประกอบอาชีพครู
2. การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครูเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู
 - 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรครู
 - 2.2 ความเกี่ยวข้องของหลักสูตรครูกับความตั้งใจประกอบอาชีพครู
3. การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน
 - 3.1 การสัมภาษณ์แบบทั่วไป
 - 3.2 การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน
 - 3.3 การเปรียบเทียบการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐานกับการสัมภาษณ์แบบอื่นๆ
4. กรอบแนวคิดการวิจัย

1. ความตั้งใจประกอบอาชีพครู (intention to be teacher)

1.1 ความหมายของความตั้งใจประกอบอาชีพครู

ความตั้งใจประกอบอาชีพครู (intention to be teacher) มีความหมายใกล้เคียงกับแรงจูงใจในการประกอบวิชาชีพครู (motivation to be teacher) และความมุ่งมั่นที่จะเป็นครู (commitment to be teacher) โดยผู้วิจัยได้ศึกษาถึงความหมายของคำทั้ง 3 คำ ดังนี้

ความตั้งใจประกอบอาชีพครู หมายถึง การตั้งใจอย่างแน่วแน่ที่จะแสวงหาโอกาสอื่นเพื่อประกอบอาชีพครูด้วยใจรัก ซึ่งความตั้งใจนี้ขึ้นอยู่กับแรงจูงใจและเหตุผลอื่นๆ โดยแสดงออกทางพฤติกรรมว่ามีความสนใจในอาชีพ อยากสอนด้วยความแน่วแน่ และเกิดการตัดสินใจว่าจะเป็นครู และพร้อมรับมือกับสถานการณ์ต่างๆที่จะเกิดขึ้นในการประกอบอาชีพครู (Moses et al., 2019)

นอกจากนี้ยังหมายถึงการตัดสินใจเลือกการสอนเป็นอาชีพแรก โดยการตัดสินใจนี้มีปัจจัยมาจาก แรงจูงใจภายใน แรงจูงใจภายนอก การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และอิทธิพลทางสังคม (Nghia & Huynh, 2019; Roberts et al., 2009; Sharif et al., 2014; Yu, 2011)

แรงจูงใจที่จะประกอบวิชาชีพครู หมายถึง การเห็นความสำคัญของการสอน ทำให้อยากตัดสินใจเลือกอาชีพครูเป็นอาชีพในอนาคต อันเกิดขึ้นภายใต้อิทธิพลของแรงจูงใจที่ซับซ้อน ทั้ง แรงจูงใจภายใน แรงจูงใจภายนอก (Roness & Smith, 2010) สอดคล้องกับ ฌ็อง-ฌัก กอแซร์ (2557) ที่กล่าวว่า แรงจูงใจในการเป็นครู หมายถึง สิ่งที่มีอิทธิพลและเป็นแรงกระตุ้นในบุคคลที่ทำให้เกิดพฤติกรรมในการประกอบอาชีพครูและการทำงานในหน้าที่ของครูที่ทำให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนและองค์กรเพื่อความเจริญก้าวหน้าในการประกอบวิชาชีพของตนเอง นอกจากนี้ ความตั้งใจประกอบอาชีพครู ยังหมายถึง ความรู้สึกภายในตัวบุคคลที่จะนำไปสู่การกำหนดความตั้งใจและเป้าหมายของตนเองว่าอยากเป็นครู (Williams & Forgasz, 2009)

ความมุ่งมั่นที่จะเป็นครู มีความใกล้เคียงกับความตั้งใจประกอบอาชีพครูมาก แต่ความมุ่งมั่นที่จะเป็นครู เกิดจากการที่ครูมีแรงจูงใจในการเป็นครูในระดับสูง เพราะเห็นคุณค่าในอาชีพ จนเกิดการวางแผนที่จะพัฒนาตนเองให้สามารถเป็นครูได้ตามที่หวัง (Sinclair et al., 2006)

สรุปได้ว่า ความตั้งใจประกอบอาชีพครู หมายถึง กระบวนการทางความคิดที่ตนเองต้องการที่จะประกอบอาชีพครู หรือการตัดสินใจเลือกอาชีพครูเป็นอาชีพในอนาคต โดยมีกำหนดเป้าหมายที่ตนเองตั้งไว้อย่างแน่วแน่และยังคงอยากให้เป้าหมายนั้นสำเร็จ ถึงแม้จะต้องรับมือกับสถานการณ์ต่างๆที่จะเกิดขึ้นในการประกอบอาชีพครู

1.2 องค์ประกอบของความตั้งใจประกอบอาชีพครู

ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูมีหลายองค์ประกอบซึ่งมีนักวิชาการได้ศึกษาองค์ประกอบของความตั้งใจประกอบอาชีพครูไว้มากมาย ดังจะได้นำเสนอต่อไปนี้

องค์ประกอบของความตั้งใจประกอบอาชีพครูไว้ว่าประกอบด้วยองค์ประกอบดังต่อไปนี้ 1) การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม (altruistic) คือ การมองว่าครูเป็นอาชีพที่สำคัญที่สุด อยากมีส่วนร่วมรับผิดชอบและช่วยเหลือสังคม 2) แรงจูงใจภายใน (intrinsic motivation) คือ การมองว่าครูเป็นอาชีพที่มีความสุข มีความปรารถนาที่จะทำงานร่วมกับเด็ก และ 3) แรงจูงใจภายนอก (extrinsic motivation) เช่น การคิดว่าตนเองมีสภาพร่างกายแข็งแรงเหมาะสมที่จะเป็นครู มีความพอใจในลักษณะงานและปริมาณงานของครู (Sharif et al., 2014)

นอกจากนี้ ผู้ที่ตั้งใจประกอบอาชีพครูนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ดังนี้ 1) ต้องการงานสอน รักในการสอน 2) ต้องการฝึกฝนตนเองจนเกิดความเชี่ยวชาญทางอาชีพ 3) ต้องการมีฐานะทางสังคม 4) มีการรับรู้ความสามารถของตนเอง คือ การรับรู้ว่าคุณสมบัติทักษะ ความสามารถในการที่จะเป็นครูที่ดี

และ 5) การเห็นคุณค่าในอาชีพ ซึ่งได้แก่ การคิดว่าครูคืออาชีพที่มีคุณค่า อยากมีส่วนร่วมในการสร้างอนาคตที่ดีของนักเรียน อยากพัฒนาช่วยเหลือสังคม อยากทำงานกับนักเรียน (Richardson & Watt, 2006) ในขณะที่องค์ประกอบของนักศึกษาที่อยากเป็นครูว่ามีลักษณะดังนี้ 1) อยากทำงานร่วมกับเด็ก 2) เห็นคุณค่าของอาชีพครูและการสอน 3) อยากจัดการกับปัญหาของนักเรียน และ 4) อยากช่วยเหลือสังคม (Sinclair et al., 2006; Yu, 2011)

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการที่ระบุงค์ประกอบของความตั้งใจประกอบอาชีพครูไว้ว่า ได้แก่ 1) การเห็นแก่ผู้อื่น คือเห็นประโยชน์ของส่วนรวม เช่น มองว่าการสอนมีคุณค่าต่อสังคม บรรณาณาที่จะช่วยให้เด็ก ๆ ประสบความสำเร็จในการเรียน บรรณาณาที่จะช่วยให้สังคมดีขึ้น 2) แรงจูงใจ คืออยากเป็นครูด้วยใจจริงมาตั้งแต่ต้น อยากจัดกิจกรรมหรือทำงานกับเด็ก อยากใช้ความเชี่ยวชาญและความรู้ในเนื้อหาวิชาที่เรียนมาในการสอน และ 3) แรงจูงใจภายนอก คือต้องการเป็นผู้ที่มีฐานะทางสังคมที่ดี (Kyriacou & Coulthard, 2000; Williams & Forgasz, 2009)

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่าองค์ประกอบของผู้ที่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูนั้น ประกอบด้วย 1) การเห็นแก่ส่วนรวม 2) แรงจูงใจภายใน 3) แรงจูงใจภายนอก และ 4) การรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งผู้วิจัยสังเคราะห์องค์ประกอบของความตั้งใจประกอบอาชีพครูได้ดังนี้

ตารางที่ 2.1 องค์ประกอบของความตั้งใจประกอบอาชีพครู

องค์ประกอบของ ความตั้งใจประกอบอาชีพครู	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง					
	Sharif et al (2014)	Yu (2011)	Williams and Forgasz (2009)	Richardson & Watt (2006)	Sinclair et al (2006)	Kyriacou & Coulthard (2000)
1) การเห็นแก่ส่วนรวม	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- อยากช่วยเหลือสังคม	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- อยากมีส่วนร่วมในการสร้างอนาคตที่ดีของนักเรียน				✓		
2) แรงจูงใจภายใน	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- เห็นคุณค่าของอาชีพครูและการสอน	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- อยากเป็นครูด้วยใจจริงมาตั้งแต่ต้น			✓	✓		
- อยากจัดกิจกรรมหรือทำงานกับเด็ก	✓	✓	✓	✓	✓	✓
- อยากใช้ความเชี่ยวชาญและความรู้ในเนื้อหาวิชาที่เรียนมาในการสอน			✓	✓		
- ต้องการทำงานสอน รักในการสอน	✓	✓			✓	✓
- ครูเป็นอาชีพที่ทำงานอย่างมีความสุข	✓					
3) แรงจูงใจภายนอก						
- ต้องการเป็นผู้ที่มีฐานะทางสังคมที่ดี		✓	✓	✓		
- อยากจัดการกับปัญหาของนักเรียน					✓	✓

องค์ประกอบของ ความตั้งใจประกอบอาชีพครู	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง					
	Sharif et al (2014)	Yu (2011)	Williams and Forgasz (2009)	Richardson & Watt (2006)	Sinclair et al (2006)	Kyriacou & Coulthard (2000)
- ต้องการฝึกฝนตนเองจนเกิดความเชี่ยวชาญทางอาชีพ		✓				
4) การรับรู้ความสามารถของตนเอง						
- รับรู้ว่าคุณสมบัติทักษะ ความสามารถในการที่จะเป็นครูที่ดี	✓	✓				
- รับรู้ว่าคุณสมบัติเหมาะสมที่จะเป็นครู	✓					

1.3 การเปลี่ยนแปลงของความตั้งใจประกอบอาชีพครู

งานวิจัยจำนวนมากอธิบายว่าความตั้งใจและแรงจูงใจในการเป็นครูนั้นมีการเปลี่ยนแปลงระหว่างที่นักศึกษาครูกำลังศึกษาในหลักสูตรครู โดยเกิดจากปัจจัยหลายอย่าง ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของความตั้งใจประกอบอาชีพครู ดังนี้

ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูมีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเวลาผ่านไป การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเนื่องมาจาก การได้ฝึกประสบการณ์หรือการปฏิบัติงานในโรงเรียนของนักศึกษาครู ทำให้รู้ข้อมูลสภาพจริงของการเป็นครู ซึ่งมีส่วนให้นักศึกษาครูออกจากหลักสูตรการศึกษา และเป็นการสูญเสียทรัพยากรครูในอนาคต (Moses et al., 2019) นอกจากนี้ยังพบการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับความตั้งใจที่จะเป็นครูลดลงอย่างมีนัยสำคัญจากในช่วงปีแรกของการเรียนในหลักสูตรครูและก่อนสำเร็จการศึกษา (Roness & Smith, 2010) นอกจากนี้ยังมีการศึกษาพบว่านักศึกษาครুর้อยละ 24 มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลง โดยจัดอยู่ในกลุ่มไม่แน่ใจว่าจะเป็นครูหรือไม่เลือกเป็นครูเมื่อสำเร็จการศึกษา (Sharif et al., 2014) ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา ดังนั้นการศึกษาในอนาคตต้องมุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมให้นักศึกษาครูจบการศึกษาไปแล้วตั้งใจอยากเป็นครู และทำการศึกษาความตั้งใจที่ประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู ก่อนและหลังการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ พบว่า นักศึกษาครูส่วนใหญ่มีระดับความตั้งใจที่จะเป็นครูเพิ่มขึ้น และบางส่วนมีระดับความตั้งใจที่จะเป็นครูลดลง แสดงให้เห็นถึงปัจจัยบางอย่างจากสนามฝึกสอนที่ทำให้ระดับความตั้งใจที่จะเป็นครูของนักศึกษาครูลดลง (ณัฐพล แจ็งอักษร, 2557) นอกจากนี้ จากการศึกษาแรงจูงใจในการเป็นครู ว่าจะมีความเปลี่ยนแปลงอย่างมากในระยะเวลาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา สอดคล้องกับผลการศึกษารับรู้ความสามารถของตนเองในการเป็นครูยังส่งอิทธิพลทางอ้อมต่อความมุ่งมั่นตั้งใจในการเป็นครูโดยมีแรงจูงใจในการเป็นครูเป็นตัวแปรปรับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (สุชุมาลย์ หนกหลัง, 2558)

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูเมื่อเริ่มศึกษา ระหว่างการศึกษา และจบการศึกษาในหลักสูตรครุศึกษานั้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งในทิศทางที่เพิ่มขึ้น ลดลง หรือคงที่ ดังนั้นความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูที่อาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลานี้สะท้อนว่า การศึกษาของหลักสูตรครุศึกษาในอนาคตต้องมุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมให้นักศึกษาครูจบการศึกษาไปแล้วยังตั้งใจประกอบอาชีพครู เพื่อไม่ให้นักศึกษาครูออกจากหลักสูตรการศึกษา และเป็นการสูญเสียทรัพยากรครูในอนาคต

2. การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครูเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรครู

ประเทศไทยมีการเปิดหลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั้งมหาวิทยาลัยสังกัดรัฐ มหาวิทยาลัยสังกัดเอกชน มหาวิทยาลัยสังกัดราชภัฏ มหาวิทยาลัยสังกัดเทคโนโลยีราชมงคล หรือวิทยาลัยครูอื่นๆ ซึ่งมีระยะเวลาการสอนของหลักสูตรทั้งสิ้น 5 ปี โดยหลักสูตร 5 ปี หมายถึง หลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ที่ใช้เวลาในการศึกษา 5 ปีการศึกษา โดยจะต้องศึกษารายวิชาครู และฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ปี การศึกษา โดยจะสามารถขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้เมื่อสำเร็จการศึกษาโดยมีหลักการจัดกระบวนการเรียนรู้ ดังนี้ 1) เน้นพัฒนาความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน 2) การลงมือปฏิบัติจริง เพื่อประยุกต์ใช้ความรู้ผ่านการฝึกประสบการณ์หรือการจำลองสถานการณ์ 3) เรียนรู้โดยเน้นการทำกิจกรรมมากกว่าการสอนบรรยายเนื้อหา 4) ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ คือ โรงเรียน สถาบันผลิตครู และชุมชน เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน 5) สร้างเครือข่ายทางการเรียนรู้ระหว่างนักศึกษาครู อาจารย์ผู้สอน และครูพี่เลี้ยงในโรงเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการเรียนรู้ร่วมกัน 6) เน้นการเรียนรู้จากตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน 7) เน้นการวิจัยเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงาน และ 8) จัดการเรียนรู้แบบควบคู่กับโรงเรียนและชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554)

คุณสมบัติของผู้สำเร็จการศึกษา ต้องการให้นักศึกษาครูเรียนรู้หลักการและทฤษฎีต่าง ๆ อย่างแม่นยำพร้อมที่จะนำความรู้ที่ได้เรียนไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติในสถานการณ์จริง เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น โดย กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้ประกาศมาตรฐานคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรครู 5 ปี ไว้ดังนี้

1) มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบสูง ทั้งต่องาน ต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม และต้องมีจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2) มีความอดทนต่อปัญหาที่พบในงาน มีความสามารถในการรับมือกับปัญหาและจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ยืดหยุ่นตามสถานการณ์ และปรับตัวเข้ากับผู้เรียนและเพื่อนร่วมงานได้ดี

3) มีความรู้รอบในเนื้อหาที่สอน ทั้งทฤษฎี ทักษะ การประยุกต์ใช้ และระเบียบวิธีการศึกษาวิจัย

4) มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดการกับปัญหา มีภาวะผู้นำในการตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหาที่สร้างสรรค์และเหมาะสมกับสถานการณ์

5) มีความสามารถในการนำเสนอวิธีการแก้ปัญหาในวิชาชีพและปัญหาในสังคมได้อย่างสมเหตุสมผล โดยการนำความรู้จากสาขาวิชาหรือบูรณาการศาสตร์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน

6) มีความสามารถในการประเมิน สังเกต หรือติดตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของศาสตร์ต่างๆ อยู่เสมอ และพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

จากการศึกษาความสามารถและทักษะสำคัญของครูมืออาชีพ พบว่า ครูที่มีความสามารถเหมาะสมกับการเป็นครูมืออาชีพ จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบสามส่วน ได้แก่ ความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาที่สอน ความเอื้ออาทรต่อผู้เรียน และความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) มีความรู้ความสามารถ เกี่ยวกับการอธิบายเรื่องยากให้เข้าใจได้ง่าย มีทักษะในการจัดชั้นเรียนที่ดี สามารถตอบคำถามของนักเรียนได้อย่างชัดเจน และมีข้อมูลหรือหลักฐานอ้างอิง 2) มีความเอื้ออาทรต่อผู้เรียน เช่น ไม่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกอับอายในห้องเรียน รักษาคำพูดปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างเท่าเทียมกัน และมีความยืดหยุ่น 3) มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานเช่น กระตือรือร้นในการสอน เป็นคนน่าสนใจ สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ดี และใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย (Knight, 2006)

การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครู หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครูทั้ง กิจกรรมการสอน ภาระงาน และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยมุ่งเน้นนักศึกษาครูได้เรียนรู้ทักษะจำเป็น หล่อหลอมจิตวิญญาณครู รักในอาชีพ และฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานการณ์จริง ซึ่งจะช่วยให้กระบวนการผลิตครูสามารถผลิตครูที่มีคุณภาพ และมีคุณลักษณะที่เหมาะสมตามที่สังคมต้องการ โดยแบ่งเป็นการดำเนินการในสองช่วงเวลาดังนี้

การดำเนินการของหลักสูตรครูช่วงระหว่างศึกษา หมายถึง การดำเนินการของหลักสูตรครูในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาและระยะเวลาระหว่างการศึกษาในหลักสูตร ทั้งในด้านที่เกี่ยวกับการคัดเลือกนักศึกษาครู การคัดเลือกอาจารย์ การสอนของอาจารย์ เนื้อหาวิชา ลักษณะกิจกรรมการเรียน ภาระงานในวิชาเรียน สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผล

การดำเนินการของหลักสูตรครูช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง การดำเนินการของหลักสูตรครูในระยะเวลาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาจนสำเร็จการศึกษา ทั้งในด้านที่เกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับ การเลือกครูที่เลี้ยง และการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2.2 ความเกี่ยวข้องของหลักสูตรครูกับความตั้งใจประกอบอาชีพครู

ช่วงต้นศตวรรษที่ 21 ทุกคนต่างให้ความสำคัญต่อนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อการผลิตครูที่ดี โดยคาดหวังว่าจะช่วยแก้ปัญหาเรื่องการรักษาครูที่เก่งไว้ในระบบการศึกษา รวมถึงการเพิ่มคุณภาพของครู เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น นอกจากนี้ยังหมายรวมถึงการจัดเตรียมการศึกษาของครูอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้นโยบายการผลิตครูในปัจจุบันต้องครอบคลุมถึงเนื้อหาวิชาที่ครูต้องสอนเทคนิคและกลวิธีสอนในชั้นเรียน และประสบการณ์ในการสอน ซึ่งทักษะเหล่านี้สามารถฝึกเพิ่มเติมได้ทั้งจากการทำงานและการฝึกอบรม หรืออาจฝึกโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพื่อสร้างความมั่นใจว่าจะได้ครูที่มีความรู้และมีวิธีการสอนที่ดีเพื่อถ่ายทอดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งการผลิตครูไม่สามารถแก้ไขได้โดยการใช้สามัญสำนึกเพียงอย่างเดียว หากต้องใช้ความจริงใจและเวลา นอกจากนี้การสอนเป็นการผสมผสานเทคนิคต่าง ๆ กับกิจกรรมทางปัญญา วัฒนธรรมและสาระความรู้ ดังนั้นครูต้องได้รับการฝึกเรื่องการถ่ายทอดความรู้ การเลือกกลวิธีการสอนที่เหมาะสม รวมถึงรู้จักสร้างความสัมพันธ์กับนักเรียนและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างชาญฉลาด และประการสุดท้ายต้องผลิตครูที่สามารถสร้างสรรค์เยาวชนให้เป็นพลเมืองที่คิดเป็นทำเป็นได้ ทั้งหมดนี้จึงเป็นสิ่งท้าทายสำหรับผู้กำหนดนโยบายด้านการศึกษาทั่วโลก ในขณะที่ประเทศสหรัฐอเมริกาปรับปรุงคุณภาพหลักสูตรการผลิตครูเพื่อผลิตนักศึกษาครูคุณภาพ 6 ประการ คือ 1) เพิ่มการเตรียมคุณลักษณะทางวิชาการของนักศึกษาครูให้มีความเข้มข้นทางวิชาการ คือ มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาการ และรู้เนื้อหาวิชาการอย่างลึกซึ้ง การมอบภาระงานที่เหมาะสม 2) เพิ่มการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ให้นักศึกษามีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และควบคุมดูแลชั้นเรียน 3) มีโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครู นักศึกษาครูได้ฝึกปฏิบัติในโรงเรียนสภาพจริง 4) เพิ่มบทบาทให้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาวิชาชีพครู เพื่อให้โรงเรียนช่วยดูแลและหล่อหลอมความเป็นครูให้กับนักศึกษาครู และทำให้นักศึกษาครูได้มีการฝึกปฏิบัติตามสภาพจริง 5) ออกใบรับรองวิชาชีพครูหรือใบประกอบวิชาชีพครู โดยคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพครูแห่งชาติ เป็นผู้กำหนดเกณฑ์การรับรองวิชาชีพครู และ 6) ชักจูงใจและสนับสนุนให้บัณฑิตครูที่มีคุณภาพเข้าประกอบวิชาชีพครู เพื่อเพิ่มปริมาณครูให้เพียงพอกับความต้องการการใช้ครู (Cochran-Smith, 2004)

ปัจจัยด้านคุณภาพการศึกษาที่ส่งผลต่อการผลิตครูที่มีคุณภาพ โดยแบ่งออกเป็น 1) คุณลักษณะของผู้ที่เข้าเรียน 2) คุณลักษณะของอาจารย์ 3) แรงจูงใจด้านสภาพแวดล้อมที่ดีทางการศึกษา 4) การออกแบบหลักสูตรและการประเมิน 5) กลยุทธ์และวิธีการเรียนการสอน 6) ระบบการบริหารและการจัดการ การแนะนำและช่วยเหลือนักศึกษา และ 7) การผลิตสื่อประกอบการเรียนการสอน (Jackson, 2000) นอกจากนี้ ยังมีผู้กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรที่มีผลต่อคุณภาพของนักศึกษาไว้ได้แก่ วิชาเรียน คุณลักษณะของอาจารย์ การสอนของอาจารย์ ลักษณะการเรียนของนักศึกษา การเตรียมสื่อและอุปกรณ์ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และพบว่า นักศึกษาครูที่เข้าเรียน

ในหลักสูตรเป็นคนเก่ง แต่บางส่วนไม่ได้มีความตั้งใจอย่างแท้จริงที่จะเป็นครู (ธิดารัตน์ ตันนิรัตน์, 2551) ในขณะที่นักวิจัยได้พัฒนาตัวบ่งชี้สำหรับประเมินหลักสูตรการผลิตครูที่จะส่งเสริมความอยากรเป็นครู ซึ่งได้ข้อค้นพบว่าตัวบ่งชี้สำหรับประเมินหลักสูตรการผลิตครูประกอบด้วย 1) ความเหมาะสมของเนื้อหาวิชา 2) ภูมิหลังและคุณภาพของอาจารย์ 3) ความสามารถในการสอน คุณภาพการสอนของอาจารย์ และความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง 4) ภูมิหลังของนักศึกษาครู 5) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 6) การจัดกิจกรรม ลักษณะวิธีการเรียน และการใช้สื่อและอุปกรณ์ และ 7) การประเมินผลการเรียนการสอน (สมถวิล อศวสืบสกุล, 2546)

จากผลการวิจัยข้างต้น พบว่า การพัฒนาครูให้มีคุณภาพและอยากประกอบอาชีพครูนั้นเกิดจากหลายปัจจัย ได้แก่ คุณสมบัติพื้นฐานของนักศึกษาครู คุณลักษณะของอาจารย์ วิธีการจัดการเรียนการสอน ระบบการช่วยเหลือนักศึกษาครู ทรัพยากรทางกายภาพ สื่อการสอน และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ปัจจัยเหล่านี้จะช่วยส่งผลต่อคุณภาพของนักศึกษาครูให้จบไปแล้วตั้งใจประกอบอาชีพครู โดยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษานั้นสามารถสังเคราะห์โดยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 การสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครู

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครู	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง			
	สมถวิล อศวสืบสกุล (2546)	Cochran-Smith (2004)	ธิดารัตน์ ตันนิรัตน์ (2551)	Jackson (2000)
• คุณลักษณะของอาจารย์	✓	✓	✓	✓
• เนื้อหาวิชาเรียน	✓		✓	✓
• การสอนของอาจารย์	✓	✓	✓	✓
• ลักษณะกิจกรรมการเรียน	✓	✓	✓	✓
• ภาระงานในวิชาเรียน	✓	✓	✓	
• สื่อการเรียนการสอน	✓		✓	✓
• การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	✓	✓	✓	✓
• การประเมินนักศึกษาครู	✓		✓	✓

3. การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน

การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐานเป็นวิธีวิทยาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและนำสู่การแก้ไขปัญหา ซึ่งมีความแตกต่างจากการสัมภาษณ์ทั่วไป เพื่อให้เข้าใจถึงความแตกต่างของการสัมภาษณ์แบบต่างๆกับการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน ผู้วิจัยจึงแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

3.1 การสัมภาษณ์ทั่วไป

การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ในงานวิจัย มีการสัมภาษณ์ 3 แบบ ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (unstructured

interview) และการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) ซึ่งมีรูปแบบและวิธีการที่แตกต่างกัน รวมถึงแตกต่างไปจากการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน (scenario and task-based interview) โดยการสัมภาษณ์แต่ละแบบ มีรายละเอียดดังนี้

1) การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview)

เป็นการสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดโครงสร้างเนื้อหา ข้อคำถาม และกระบวนการสัมภาษณ์อย่างชัดเจนไว้ก่อน ผู้สัมภาษณ์จะต้องดำเนินการตามโครงสร้างที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด สัมภาษณ์ให้ข้อมูลครบทุกประเด็นตามที่ระบุไว้ในแบบสัมภาษณ์ และต้องปฏิบัติตามลำดับของคำถามและถ้อยคำในคำถามในระหว่างกระบวนการสัมภาษณ์ โดยโครงสร้างการสัมภาษณ์จะถูกควบคุมโดยผู้สัมภาษณ์อย่างเต็มที่ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้สัมภาษณ์มีอิสระน้อยลงในการถามคำถามอย่างเป็นกันเอง (Adhabi & Anozie, 2017)

การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเหมาะสำหรับข้อมูลเชิงปริมาณมากกว่าข้อมูลเชิงคุณภาพ เนื่องจากคำถามแบบมีโครงสร้างจะทำให้ได้คำตอบเกี่ยวกับข้อเท็จจริงของผู้ตอบที่สั้น กระชับ ง่ายต่อการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูล (Barrett & Twycross, 2018) ผู้สัมภาษณ์จะถามคำถามเหมือนเดิมกับผู้ตอบทุกคน ทำให้ได้ข้อมูลในประเด็นเดียวกัน (Zhang & Wildemuth, 2009)

ในการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาคำถามสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสำหรับการเลือกพนักงานใหม่เข้าทำงานโดยพิจารณาคุณสมบัติในด้านความรู้ วุฒิภาวะทางอารมณ์ และความเป็นประโยชน์ต่อองค์กร โดยได้สรุปวิธีการสัมภาษณ์และลักษณะข้อคำถามในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยระบุว่า มีขั้นตอนดังนี้ (Carson et al., 2005)

- (1) การศึกษาองค์ประกอบของตัวแปรที่จะศึกษา
- (2) การระบุข้อคำถามและจัดลำดับข้อคำถามในแต่ละตัวแปรอย่างครบถ้วน
- (3) การกำหนดผู้ให้ข้อมูลที่มีประสบการณ์ตรงกับสิ่งที่จะศึกษา
- (4) ผู้สัมภาษณ์ดำเนินการถามตามโครงสร้างเนื้อหาที่กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นจนจบ และต้องถามให้ได้ข้อมูลครบทุกข้อคำถามพร้อมทั้งบันทึกการสัมภาษณ์และตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลตามโครงสร้างที่กำหนดก่อนจบการสัมภาษณ์ โดยลักษณะข้อคำถามในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเป็นดังนี้

ตารางที่ 2.3 ตัวอย่างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Carson et al., 2005)

องค์ประกอบของผู้สมัครงาน	องค์ประกอบย่อย	คำถาม
1. ความฉลาดทางปัญญา	1.1 ความฉลาดในการเรียน	1. วิชาใดที่เป็นอุปสรรคในการเรียนของคุณมากที่สุด
		2. วิชาใดที่ง่ายเป็นพิเศษสำหรับคุณในการเรียนรู้
		3. คะแนนสอบในโรงเรียนของคุณอยู่ในระดับใด
1.2 ประสบการณ์ทำงาน	1.2 ประสบการณ์ทำงาน	4. ประสบการณ์ใดที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับงานที่คุณสมัคร
		5. งานที่ทำหายในชีวิตของคุณคืออะไร

องค์ประกอบของผู้สมัครงาน	องค์ประกอบย่อย	คำถาม
	1.3 ความชอบ/ความถนัด	6. คุณมองตัวเองว่ามีพรสวรรค์ในด้านใด
2. ความฉลาดทางอารมณ์	2.1 แรงจูงใจภายใน	1. เป้าหมายที่ยากที่สุดที่คุณเคยทำสำเร็จคืออะไร
	2.2 การควบคุมอารมณ์	2. ครั้งสุดท้ายที่คุณต้องควบคุมอารมณ์ความโกรธคือเมื่อไร เรื่องอะไร
	2.3 การเห็นอกเห็นใจ	3. ยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่แสดงถึงความเข้าใจคนอื่น
	2.4 การตระหนักรู้ในตนเอง	4. อะไรคือสิ่งที่คุณเก่งที่สุดและไม่เก่งที่สุด
	2.5 การมีมนุษยสัมพันธ์	5. คุณเข้ากับเพื่อนร่วมงานใหม่ๆอย่างไร
3. พฤติกรรมการเป็นพลเมือง ขององค์กร	3.1 การให้ความร่วมมือ	1. คุณเคยช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานอย่างไร
	3.2 การสร้างประโยชน์ต่อ ส่วนรวม	2. คุณเคยช่วยพัฒนาองค์กรอย่างไร
	3.3 จิตอาสา	3. เล่าประสบการณ์ครั้งสุดท้ายที่คุณอาสาไปทำงานเพื่อ ส่วนรวม

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง คือการสัมภาษณ์ที่ดำเนินการตามโครงสร้างเนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ตั้งแต่ต้นจนจบ มีวัตถุประสงค์ ข้อคำถาม และลำดับคำถามที่ชัดเจน เพื่อให้ได้ข้อมูลข้อเท็จจริงของผู้ตอบ โดยไม่ให้ความสำคัญกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบ

2) การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview)

การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) ถูกใช้อย่างแพร่หลายในการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเป็นการสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดโครงสร้างของเนื้อหาหรือคำถามในการสัมภาษณ์ไว้ล่วงหน้า แต่ไม่มีการยึดมั่นในคำถามที่กำหนดไว้อย่างเข้มงวด ผู้วิจัยสามารถยืดหยุ่นคำถามให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้ (Adhabi & Anozie, 2017) ผู้ให้ข้อมูลสามารถตอบคำถามโดยแสดงความคิดเห็น หรือสะท้อนความคิดได้อย่างอิสระมากกว่าการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Barrett & Twycross, 2018) คำถามที่ใช้เป็นคำถามลักษณะปลายเปิดเป็นส่วนใหญ่ โดยขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้ (Zhang & Wildemuth, 2009)

- (1) การศึกษาองค์ประกอบของตัวแปรที่จะศึกษา
- (2) การระบุข้อคำถามในแต่ละตัวแปรที่ต้องการศึกษา
- (3) การกำหนดผู้ให้ข้อมูลที่มีประสบการณ์ตรงกับสิ่งที่จะศึกษา
- (4) ผู้สัมภาษณ์ดำเนินการถามตามโครงสร้างเนื้อหาที่กำหนดไว้ และถามคำถามอื่นๆเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา พร้อมทั้งบันทึกการสัมภาษณ์

3) การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (unstructured interview)

การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (unstructured interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ไม่มีโครงสร้างหรือไม่มีการสร้างข้อคำถามที่ต้องการจะเก็บข้อมูลไว้ก่อนหน้า แต่อาจจัดทำไว้เพียงเป็นประเด็นหรือแนวข้อคำถามอย่างคร่าว ๆ ซึ่งไม่มีรูปแบบที่แน่นอนไว้เพื่อให้ผู้สัมภาษณ์ใช้เป็นแนวทาง

ในการพูดคุยหรือซักถามกับผู้ถูกสัมภาษณ์ นักวิจัยต้องเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งที่กำลังศึกษา ต้องมีความรู้ในเรื่องที่กำลังทำวิจัย และความสามารถในการตั้งคำถามให้ตรงประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการเก็บข้อมูลสังเกต ซึ่ประเด็น และถามคำถามอย่างไม่เป็นทางการโดยมีอิสระในการถามเต็มที่ และยืดหยุ่นได้ตามบริบท (Adhabi & Anozie, 2017)

การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างเหมาะสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ เนื่องจากคำถามแบบมีลักษณะปลายเปิด ข้อมูลที่ได้จะเป็นการบรรยายและมีความแตกต่างหลากหลายตามความรู้สึกประสบการณ์ และบริบทต่างๆของผู้ตอบ ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระได้ (Barrett & Twycross, 2018) หากผู้สัมภาษณ์มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับผู้ตอบ จะทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น ดังนั้นผู้สัมภาษณ์มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง โดยมักถูกนำไปใช้ในการศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ หรือการอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆในสังคม มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้ (Zhang & Wildemuth, 2009)

- (1) การกำหนดวัตถุประสงค์อย่างกว้างของเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่จะศึกษา
- (2) การกำหนดผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่จะศึกษา พร้อมทั้งศึกษาข้อมูลเชิงลึกของผู้ให้ข้อมูล สถานที่เก็บข้อมูล และบริบทแวดล้อม โดยการเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ศึกษา
- (3) การระบุข้อคำถามอย่างคร่าว ๆ ซึ่งไม่มีรูปแบบที่แน่นอนไว้โดยมีการปรับเปลี่ยนคำถามตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการสัมภาษณ์ตามความเหมาะสม
- (4) ผู้สัมภาษณ์ดำเนินการสัมภาษณ์โดยการแฝงตัว และเก็บข้อมูลจากบริบทแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ศึกษา

3.2 การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน

1) ความหมายของการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน

เพื่อให้เข้าใจถึงการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงาน (scenario and task-based interview) ผู้วิจัยจึงศึกษาถึงความเป็นมาโดยอธิบายว่า เดิมเป็นวิธีการในการเก็บข้อมูลของการศึกษาสถานการณ์ (scenario study) เพื่อสร้างโมเดลสถานการณ์ (scenario-based model) ซึ่งเป็นการศึกษาเพื่อหาคำอธิบายของสถานการณ์ที่เป็นไปได้ในอนาคตของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รวมถึงศึกษาเส้นทางของการพัฒนาแนวทางของ นวัตกรรม หรือสิ่งประดิษฐ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อนำไปสู่เป้าหมายในอนาคตที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไม่ได้มีไว้เพื่ออธิบายหรือทำนายอนาคตได้อย่างเต็มรูปแบบ แต่จะได้ข้อมูลที่เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะอธิบายความเป็นไปได้ของอนาคต รวมถึงได้ข้อมูลที่สะท้อนปัจจัยสำคัญที่จะผลักดันการพัฒนาสิ่งที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้ในอนาคต ซึ่งการเรียนรู้ด้วยสถานการณ์จำลอง (scenario-based learning) เปรียบได้กับการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน (project-based learning) เพราะเป็นการใช้สถานการณ์จำลองอธิบายสภาพของปัญหาในโลกแห่ง

ความจริงหรืออนาคต ซึ่งสถานการณ์นั้นจะฉายภาพปัญหาทั้งในปัจจุบันและอนาคตและเป็นจุดเริ่มต้นให้นักเรียนเรียนรู้กับปัญหา นำสู่การคิดหาคำตอบ ในระหว่างกระบวนการนี้นักเรียนต้องใช้ความรู้และองค์ความรู้ส่วนบุคคลและความสามารถทางสังคมในการแก้ไขปัญหาาร่วมกันในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย (Kosow, 2008; Lakhena Cheang, 2014)

การศึกษาด้วยสถานการณ์จำลอง (scenario study) หมายถึงวิธีการศึกษาที่ไม่ใช่เชิงปริมาณซึ่งมีขึ้นเพื่อจัดระบบโครงสร้างและการประเมินชุดความสัมพันธ์ที่มีปัญหาที่ซับซ้อน เพื่อหาแนวทางการแก้ปัญหา และยังเป็นวิธีการสำหรับการกำหนดความเชื่อมโยงของปัญหาและการประเมินปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยจะใช้การสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะศึกษาหรือประเมินเกี่ยวกับสถานการณ์ในอนาคตที่จำลองขึ้นว่าบุคคลที่เกี่ยวข้องจะมีการจัดการกับปัญหานั้นด้วยวิธีใด จึงเรียกรูปแบบนี้ว่า การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน (scenario-based interview) (Plauche et al., 2010)

คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์เป็นฐาน ได้รับการออกแบบมาเพื่อให้มองเห็นกระบวนการตัดสินใจและวิธีการตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ของบุคคล คำตอบจะสะท้อนถึงขั้นตอนทั้งหมดที่บุคคลใช้เพื่อตอบสนองต่อปัญหา ซึ่งเป็นสถานการณ์คำถามที่บุคคลนั้นไม่เคยประสบ จึงต้องใช้ความคิดแบบจินตนาการในการตอบอย่างละเอียดและสมเหตุสมผล (Kosow, 2008; Lakhena Cheang, 2014)

การศึกษาโดยใช้การออกแบบสถานการณ์และงาน (associated scenario and task design) ว่าเป็นวิธีการเก็บข้อมูลที่ต้องสร้างสถานการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้นและจำลองงานที่เหมาะสมกับสถานการณ์นั้น เพื่อใช้ในการหาแนวทางในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้บรรลุผลสำเร็จของสิ่งนั้น ทั้งนี้ สถานการณ์และงาน (scenarios and tasks) ที่ผู้วิจัยจำลองขึ้นนั้น ใช้เพื่อเก็บข้อมูลกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งประดิษฐ์หรือสิ่งของผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยผู้วิจัยจะให้สถานการณ์และงานที่ผู้วิจัยจำลองขึ้น จากนั้นกลุ่มตัวอย่างจะต้องวิเคราะห์สถานการณ์และนำเสนอวิธีการแก้ปัญหาและขั้นตอนการทำงานตามงานที่ได้รับให้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างสมเหตุสมผล โดยข้อมูลที่เก็บได้จะสะท้อนปัญหาการทำงานและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของแต่ละบุคคล รวมถึงสามารถนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาหรือแนวทางการลดปัญหานั้นอีกด้วย นอกจากนี้ยังได้แบ่งประเภทของการฉายภาพอนาคตออกเป็น 3 สถานการณ์ ดังนี้ (Russ & Saleem, 2018)

- 1) สถานการณ์ในชีวิตจริง (real-life scenario) เป็นการให้สถานการณ์ที่อ้างอิงข้อมูลในชีวิตจริงของผู้ตอบคำถาม
- 2) สถานการณ์สมมติ (fictitious scenario) เป็นการให้สถานการณ์ที่ไม่เคยเกิดกับตัวผู้ตอบคำถาม ต้องใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมในการตอบคำถามอย่างสมเหตุสมผล
- 3) สถานการณ์ผสม (combination scenario) เป็นสถานการณ์ทั้งที่อ้างอิงข้อมูลในชีวิต

จริงรวมถึงองค์ประกอบบางอย่างที่เป็นสถานการณ์สมมติ

นอกจากนี้ความหมายของการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงาน (scenario and task-based interview) ยังหมายถึงกระบวนการเก็บข้อมูลของงานวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้การสังเกตการสอน การประเมินความรู้เชิงปฏิบัติ หรือการสัมภาษณ์โดยใช้ภาระงานเชิงปฏิบัติเป็นฐาน โดยมุ่งเน้นไปที่การนำผลไปแก้ปัญหา พัฒนา สร้างแนวทางแก้ไขปัญหา หรือตรวจสอบคุณภาพของสิ่งที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ในการสัมภาษณ์จะต้องมีการออกแบบสถานการณ์และงานที่สอดคล้องกัน เพื่อให้ผู้ตอบบรรยายฉายภาพขั้นตอนการแก้ปัญหาจากการจินตนาการและตีความสถานการณ์ที่ได้รับจากประสบการณ์ที่ผ่านมา ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มักนำไปใช้เพื่อการปรับปรุง การประเมินผล และการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ทั้งนี้สถานการณ์ที่ฉายขึ้นนี้อาจเป็นสถานการณ์จริงในปัจจุบันหรือสถานการณ์สมมติในอนาคตก็ได้ และต้องให้คำอธิบายที่มีรายละเอียดเพียงพอ (Adler & Patahuddin, 2012; Turner & Burton, 1998)

สรุปได้ว่าการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงาน (scenario and task-based interview) เป็นกระบวนการเก็บข้อมูลของงานวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์โดยใช้สถานการณ์และงานเป็นฐาน ซึ่งผู้วิจัยต้องฉายภาพสถานการณ์ปัญหา และกำหนดงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์นั้น เพื่อให้ผู้ตอบอธิบายแนวทางการแก้ปัญหาหรือขั้นตอนการทำงาน โดยพิจารณาจินตนาการ และตีความสถานการณ์ประกอบกับงานที่ได้รับให้สอดคล้องกัน ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำไปใช้เพื่อการปรับปรุง การประเมินผล การพัฒนา และการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ผู้วิจัยศึกษา ข้อมูลที่ได้จะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะอธิบายความเป็นไปได้ของอนาคต

2) วิธีการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน

การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน (scenario and task-based interview : STBI) ในงานวิจัยเชิงคุณภาพมีขั้นตอนการดำเนินการ 6 ขั้นตอน (Agner et al., 2011) ดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษา
- 2) การเข้าไปสังเกตเชิงชาติพันธุ์วรรณนา (Ethnographic observation) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำการสำรวจภาคสนาม เพื่อให้เข้าใจถึงสภาพที่แท้จริงเกี่ยวกับสถานการณ์ที่กำลังศึกษา โดยใช้การสัมภาษณ์ สังเกต จดบันทึก อัดวิดีโอ และถ่ายภาพ นำเสนอมุมมองเกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูล ขั้นตอนนี้จะทำให้ค้นพบข้อมูลสำคัญ ปัญหา คุณค่า และความผิดปกติของสถานการณ์จริงที่กำลังจะศึกษา
- 3) การเลือกผู้ให้ข้อมูลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม สามารถให้ข้อมูลในประเด็นที่กำลังศึกษาได้

4) สร้างสถานการณ์ภาพอนาคตและงานที่สอดคล้องกัน อธิบายสถานการณ์และงานให้กับผู้ให้ข้อมูลเข้าใจ จากนั้นให้อิสระทางความคิดแก่ผู้ให้ข้อมูลในการบรรยายวิธีการทำงานหรือวิธีการจัดการกับปัญหาของแต่ละบุคคล ซึ่งข้อมูลอาจแตกต่างกันตามประสบการณ์ ความรู้ และความเข้าใจของผู้ตอบ

5) วิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์

6) นำผลการวิเคราะห์ไปเสนอแนวทางแก้ปัญหา พัฒนา หรือตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ผู้วิจัยศึกษา

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาแบบสถานการณ์และงานในการเก็บข้อมูล โดยอธิบายว่าการศึกษาแบบฉายภาพอนาคตและงานนั้น มีกระบวนการหลัก 6 ขั้นตอน ดังนี้ (Lakhena Cheang, 2014)

1) ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงหรือปัญหาของตัวแปรที่ศึกษา

2) สำรวจประเด็นปัญหาหรือปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสิ่งที่ศึกษา

3) หลังจากรู้ปัญหาและปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแล้ว จึงเลือกสถานการณ์ปัญหาหรือสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเพื่อการศึกษาต่อไป

4) ระบุคุณลักษณะและเงื่อนไขที่มีผลต่อสถานการณ์ที่เลือก โดยดำเนินการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว ผู้ตอบจะถูกขอให้อธิบายเรื่องราวของปัญหาการเปลี่ยนแปลงที่เลือก

5) ระบุขอบเขตของสถานการณ์ปัญหาหรือการเปลี่ยนแปลง และออกแบบงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์นั้น จากนั้นนำไปเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ โดยให้ผู้ตอบอธิบายวิธีการหรือแนวทางในการแก้ปัญหาที่สถานการณ์และงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

6) สรุปผลการสัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลจากผู้ตอบแต่ละคน เพื่อนำไปสรุปผลการวิจัย

อีกทั้งยังมีนักวิชาการเสนอกระบวนการสร้างสถานการณ์และงาน ไว้ดังนี้ (Turner & Burton, 1998)

1) การเลือกผู้ให้ข้อมูล

2) การจำลองสถานการณ์ปัญหา และงานที่สอดคล้องกัน

3) การวิเคราะห์สถานการณ์จำลองและงานที่สร้างขึ้นก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

สรุปได้ว่า ขั้นตอนในการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน มีขั้นตอนตามความเหมาะสมของบริบทที่ทำวิจัย ดังนี้ 1) ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 2) เลือกผู้ให้ข้อมูล 3) การเข้าไปสังเกตกลุ่มชาติพันธุ์ 4) เลือกสถานการณ์ปัญหาหรือสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ 5) ระบุขอบเขตของสถานการณ์ (สถานการณ์ ช่วงเวลา สถานที่) และงานที่สอดคล้องกัน 6)

ดำเนินการสัมภาษณ์ และ 7) สรุปผลการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขั้นตอนในการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานไว้ดังนี้

ตารางที่ 2.4 ขั้นตอนในการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงาน

ขั้นตอนในการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงาน	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		
	Lakhena Cheang (2014)	Agner et al (2011)	Turner & Burton (1998)
1) ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	✓	✓	
2) เลือกผู้ให้ข้อมูล		✓	✓
3) การเข้าไปสังเกตกลุ่มชาติพันธุ์		✓	
4) เลือกสถานการณ์ปัญหาหรือสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ	✓	✓	✓
5) ระบุขอบเขตของสถานการณ์และงานที่สอดคล้องกัน	✓	✓	✓
6) ดำเนินการสัมภาษณ์	✓	✓	✓
7) สรุปผลการสัมภาษณ์	✓	✓	

3) ตัวอย่างการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน

การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน มีความแตกต่างจากการสัมภาษณ์แบบอื่นๆ ดังที่ได้นำเสนอไว้ข้างต้น ทั้งนี้ โดยเพื่อให้เข้าใจลักษณะของการสัมภาษณ์มากขึ้น ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมตัวอย่างคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงาน ดังนี้

การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน ใช้ในการประเมินการใช้งานของแอปพลิเคชันที่ให้ข้อมูลสำมะโนครัวแบบดิจิทัลกับประชาชนในประเทศบราซิล เพื่อศึกษาปัญหาในการใช้งานและเสนอแนวทางในการแก้ปัญหา โดยได้กำหนดสถานการณ์และงานในการสัมภาษณ์ไว้ดังนี้

ตารางที่ 2.5 ตัวอย่างการกำหนดคำถามแบบ STBI (Agner et al., 2013)

สถานการณ์	งาน
1. หากตอนนี้คุณอยู่ในภาคสนามเพื่อดำเนินการสำรวจข้อมูลสำมะโนครัวโดยใช้โปรแกรมบันทึกข้อมูลสำมะโนครัว เมื่อคุณเปิดบ้านของชาวบ้านหลังหนึ่งและได้รับแจ้งว่ามีสมาชิกอยู่ด้วยกันในครอบครัว 3 คน	1. บันทึกข้อมูลของสมาชิกในครอบครัวทั้ง 3 คนในแอปพลิเคชันและยืนยันข้อมูล
2. เมื่อคุณทำการสัมภาษณ์ต่อไปเรื่อยๆ คุณได้พบว่าใน 3 คนนี้ ไม่ใช่คนในครอบครัวเดียวกัน แต่มี 1 คนที่เป็นคนรู้จักที่เพิ่งย้ายมาอยู่ด้วยเท่านั้น	2. แก้ไขความสัมพันธ์ของสมาชิกในบ้านจากที่ได้บันทึกไปก่อนหน้านี้ และเพิ่มประวัติของสมาชิกคนใหม่
3. ในวันเดียวกันคุณทำงานต่อไปเรื่อยๆ และไปถึงบ้านอีกหลังหนึ่งที่มีสมาชิก 5 คน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ครอบครัว	3. สร้างข้อมูลสองตระกูลที่เกิดจาก 5 คนดังกล่าว

4. คุณพูดคุยกับผู้ที่ให้ข้อมูลคนอื่นและสรุปว่า มีหนึ่งในครอบครัวนี้ที่ต้องลบรายชื่อออกจากสำมะโนครัว	4. ลบข้อมูลของคนนั้นออกจากรายการของคนที่อยู่ครัวเรือน
5. ตอนนี้คุณกำลังจะไปสัมภาษณ์คนในบ้านหลังเดิมที่เคยสัมภาษณ์ในเดือนก่อน ดังนั้นคุณจะต้องเปิดไฟล์ข้อมูลเก่าขึ้นขึ้นมาเพื่อตรวจสอบ	5. บันทึกการสัมภาษณ์ปัจจุบันและเปิดไฟล์ข้อมูลของเดือนก่อนหน้า
6. คุณสังเกตเห็นว่าคุณจะต้องแก้ไขข้อมูลที่บันทึกไว้เมื่อเดือนที่ผ่านมา เนื่องจากมีข้อมูลปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลง	6. เปลี่ยนข้อมูลรายได้ของผู้อยู่อาศัยตามข้อมูลใหม่ที่ได้รับ

Erol et al. (2016) ได้ใช้สัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐานเพื่อนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นให้ทันต่ออุตสาหกรรมในยุค 4.0 โดยได้กำหนดสถานการณ์และงานในการสัมภาษณ์ไว้ดังนี้

ตารางที่ 2.6 ตัวอย่างการกำหนดคำถามแบบ STBI (Erol et al., 2016)

สถานการณ์	งาน
1. ในเดือนมีนาคม 2559 หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการของ M Corp. มีประกาศว่า “เนื่องจากการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นในตลาด เวลาในการส่งสินค้าลดลงอย่างมาก ทำให้ฝ่ายปฏิบัติการต้องเร่งการพัฒนาสินค้าที่น่าสนใจและพัฒนากระบวนการขายของผลิตภัณฑ์บางอย่างเพื่อไม่ให้ลูกค้าไปสนใจสินค้าของผู้อื่น โดยวางแผนการปรับปรุงการผลิต พร้อมกับสัมภาษณ์คนงานเกี่ยวกับการทำงานประจำวัน เพื่อสะท้อนปัญหาทุกวัน”	1. จงใช้ข้อมูลที่ให้เพื่อค้นหาจุดอ่อนของกระบวนการผลิต ขั้นตอนการทำงานและการไหลของวัสดุ เวลาในการผลิตและปริมาณของสต็อก คุณภาพผลิตภัณฑ์และถามตัวเองว่ากระบวนการผลิตในอุดมคตินั้นเป็นอย่างไร 2. เรียงลำดับผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ระบุว่าอะไรคือมาตรการที่ดีที่สุดในการปรับปรุงกระบวนการผลิต มีแนวคิดใดบ้างที่นำไปสู่การปรับปรุง

ในด้านสุขภาพ มีงานวิจัยที่ใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐานในการทดสอบความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านสุขภาพของบุคลากรทางการแพทย์ เพื่อนำไปพัฒนาแนวทางส่งเสริมการใช้งานหรือการจัดการข้อมูลในโรงพยาบาล โดยได้กำหนดสถานการณ์เกี่ยวกับการรักษาผู้ป่วย และกำหนดงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์เพื่อให้บุคลากรทางการแพทย์เสนอแนวทางในการทำงานนั้น โดยได้กำหนดสถานการณ์และงานในการสัมภาษณ์ไว้ดังนี้

ตารางที่ 2.7 ตัวอย่างการกำหนดคำถามแบบ STBI (Russ & Saleem, 2018)

หัวข้อ	สถานการณ์	งาน
1. การสั่งการให้คอมพิวเตอร์ประมวลผลเรื่องการแข่งตัวของเลือด	ในสถานการณ์ที่มีผู้ป่วยบางรายรับประทานยา A มาก่อน การเข้าพบแพทย์ ซึ่งมีผลกับการแข็งตัวของเลือดของผู้ป่วย แพทย์ต้องใช้โปรแกรมช่วยในการตัดสินใจว่าควรเริ่มรักษาเพื่อหยุดการแข่งตัวของเลือดให้ผู้ป่วย	จงใช้โปรแกรมเพื่อช่วยให้แพทย์ตัดสินใจในการรักษาในสถานการณ์ดังกล่าว

หัวข้อ	สถานการณ์	งาน
2. การแจ้งเตือนทางคลินิก	พยาบาลต้องรักษาผู้ป่วยบางรายที่มีประวัติการรักษาอยู่ที่คลินิกหลายแห่ง โดยจำเป็นต้องทราบข้อมูลประวัติของผู้ป่วยก่อนหน้าทั้งในเรื่องที่อยู่ ภาวะซึมเศร้า ประวัติการฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่ อาการความเจ็บป่วยก่อนหน้า เพื่อทำการตรวจคัดกรอง	แจ้งสั่งการให้ระบบค้นหาข้อมูลทางคลินิกของผู้ป่วยในอดีตจนถึงปัจจุบันเพื่อให้ตรวจคัดกรองได้
3. การสั่งการให้คอมพิวเตอร์เสนอแนวทางการป้องกันโรค	หากตอนนี้มีผู้มาเยี่ยมชมงานคลินิก โดยเขามีการถามถึงเครื่องมือสนับสนุนการตัดสินใจในการรักษาโรคหลอดเลือดสมอง และการป้องกันโรคของผู้ป่วยรายล่าสุดที่ได้ออกจากโรงพยาบาลไปแล้ว แพทย์ต้องนำเสนอข้อมูลการรักษาดังกล่าวให้ผู้มาเยี่ยมชมงานดู	โปรดเข้าถึงฐานข้อมูลทางคลินิก ประวัติการรักษา จากนั้นกรอกข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศตามที่ต้องการ แสดงให้กับผู้เยี่ยมชมดู
4. การบันทึกข้อมูลสุขภาพส่วนบุคคล	คุณต้องการบันทึกข้อมูลการออกกำลังกายเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว	เติมข้อมูลการออกกำลังกายของคุณลงในระบบการบันทึกข้อมูลสุขภาพส่วนบุคคล

จะเห็นว่าการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐานนิยมใช้อย่างมากในการประเมินปัญหาการใช้งานของสิ่งที่ศึกษาและนำสู่การพัฒนาแนวทางแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับบริบทจริง เนื่องจากได้ข้อมูลมาจากผู้ใช้งานหรือผู้มีประสบการณ์ตรงในสิ่งที่ศึกษา โดยการกำหนดสถานการณ์ในแบบสัมภาษณ์จะต้องประกอบไปด้วยสถานการณ์ ช่วงเวลา และสถานที่ เพื่อให้ผู้ตอบได้จินตนาการเหมือนตนเองกำลังอยู่ในสถานการณ์ที่กำหนดให้ ก่อนจะนำสู่งานที่มอบหมายให้ผู้ตอบได้ใช้ความสามารถหรือความคิดในการจัดการกับสถานการณ์นั้นๆ วิธีนี้จึงเหมาะที่จะนำมาใช้ในการประเมินปัญหาของการลดลงของความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพื่อนำไปสู่การเสนอแนวทางแก้ปัญหาต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 การเปรียบเทียบการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐานกับการสัมภาษณ์อื่นๆ

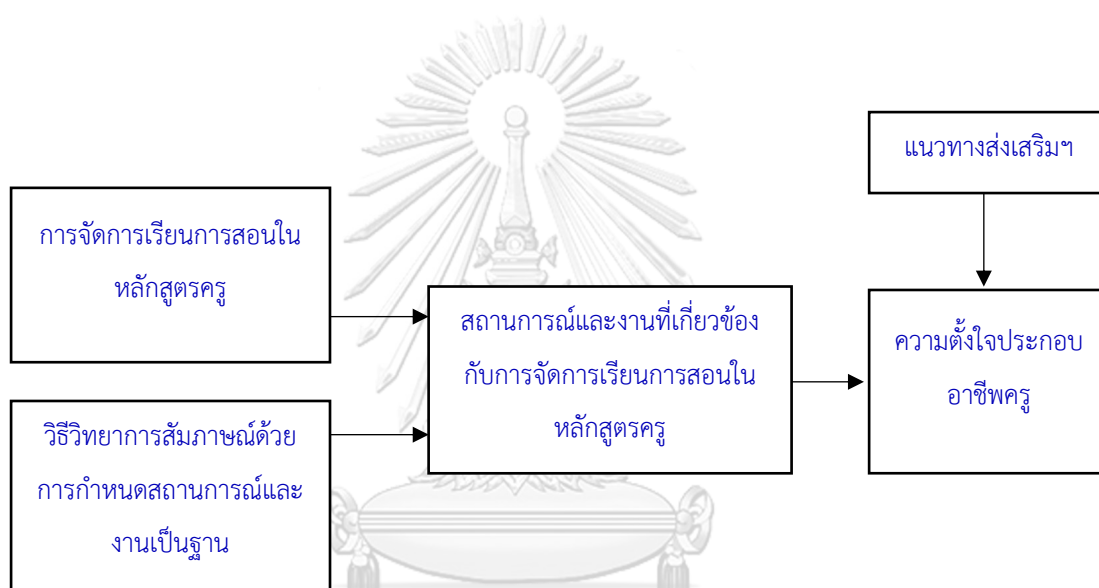
จากข้อมูลข้างต้น สามารถนำมาวิเคราะห์ความแตกต่างของการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง กับการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐานได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.8 เปรียบเทียบการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐานกับการสัมภาษณ์อื่นๆ

ประเด็นเปรียบเทียบ	ประเภทของการสัมภาษณ์			
	แบบมีโครงสร้าง	แบบกึ่งโครงสร้าง	แบบไม่มีโครงสร้าง	แบบกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน
	(Zhang & Wildemuth, 2009; Adhabi & Anozie, 2017; Barrett & Twycross, 2018)	(Zhang & Wildemuth, 2009; Adhabi & Anozie, 2017; Barrett & Twycross, 2018)	(Zhang & Wildemuth, 2009; Adhabi & Anozie, 2017; Barrett & Twycross, 2018)	(Turner & Burton, 1998; Agner et al., 2011; Russ & Saleem, 2018)
1. การกำหนดโครงสร้างหรือข้อความ	กำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจนตามองค์ประกอบของตัวแปรที่ศึกษา	กำหนดไว้ล่วงหน้าแบบคร่าวๆ	ไม่มีการกำหนดไว้ล่วงหน้า ปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์	กำหนดสถานการณ์และงานในสิ่งที่จะศึกษาไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน โดยอาจเป็นสถานการณ์ในอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคตที่เกิดขึ้นจริงหรือสมมติ ก็ได้
2. เครื่องมือสำคัญ	แบบสัมภาษณ์	แบบสัมภาษณ์	ผู้สัมภาษณ์	สถานการณ์และงานที่สอดคล้องกับสิ่งที่ศึกษา
3. การดำเนินการสัมภาษณ์	ยึดคำถามและลำดับตามโครงสร้างที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด	ยึดคำถามตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ และยืดหยุ่นคำถามได้ตามสถานการณ์	คำถามมีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ บริบท	บรรยายสถานการณ์ที่กำหนดขึ้น และอธิบายงานที่ผู้ตอบต้องดำเนินการ
4. ลักษณะคำถาม	คำถามปลายปิด ใช้คำถามเดิมซ้ำกับผู้ตอบทุกคน	คำถามปลายปิดที่ใช้ซ้ำกับผู้ตอบทุกคน และคำถามปลายเปิดที่อาจถามเพิ่มเติมในรายบุคคลตามสถานการณ์	คำถามปลายเปิด มีความแตกต่างกันตามผู้ตอบแต่ละคน และปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ บริบท	งาน/คำถามเปิดซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ โดยใช้ซ้ำกับผู้ตอบทุกคน
5. ข้อมูลที่ได้	ข้อเท็จจริง โดยข้อมูลมีลักษณะคล้ายกัน	ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นส่วนบุคคล	ความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์ที่ศึกษา	ปัญหา ข้อเสนอแนะในการพัฒนาปรับปรุงหรือแก้ปัญหา โดยข้อมูลจะแตกต่างกันไปตามประสบการณ์จริงของผู้ตอบ
6. บทบาทของผู้ให้ข้อมูล	ให้ข้อมูลตามคำถามของผู้วิจัย	ให้ข้อมูลตามคำถามของผู้วิจัย และเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมได้	ให้ข้อมูลจากประสบการณ์จริงทั้งในอดีตและปัจจุบัน มีอิสระในการตอบเต็มที่	รับฟังสถานการณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และต้องดำเนินการตามงานที่ได้รับมอบหมาย โดยมีอิสระในการคิดและตอบอย่างเต็มที่
7. บทบาทของผู้วิจัย	ถามคำถามตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ อย่างเคร่งครัด ไม่มีอิสระในการถามนอกประเด็น	ถามคำถามตามโครงสร้างที่กำหนดไว้แต่ยังมีอิสระในการถามประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง	เป็นส่วนหนึ่งของสิ่งที่จะศึกษา ตั้งคำถามและศึกษาข้อมูลจากการสังเกตบริบทแวดล้อม	เลือกผู้ให้ข้อมูลที่มีประสบการณ์ตรงกับสิ่งที่ต้องการศึกษา และต้องบรรยายภาพสถานการณ์ให้ผู้ตอบเข้าใจ ก่อนที่จะอธิบายงานที่ผู้ตอบต้องดำเนินการ
8. การนำไปใช้	การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพ	การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ	ศึกษาพฤติกรรมหรือปรากฏการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมเชิงลึก	ศึกษาปัญหา ประเมินการดำเนินงาน หาแนวทางการพัฒนาปรับปรุงงานหรือการแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับบริบทจริง

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งหมดข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสังเคราะห์กรอบแนวคิดในการวิจัย โดยการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูนั้น ต้องใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐานเพื่อให้ได้สถานการณ์ที่เป็นปัญหาของการทำงานครูในสภาพจริงและปัญหาการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครูซึ่งมีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู ซึ่งผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐานนี้เอง จะนำมาวิเคราะห์เพื่อสร้างเป็นแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยแสดงได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

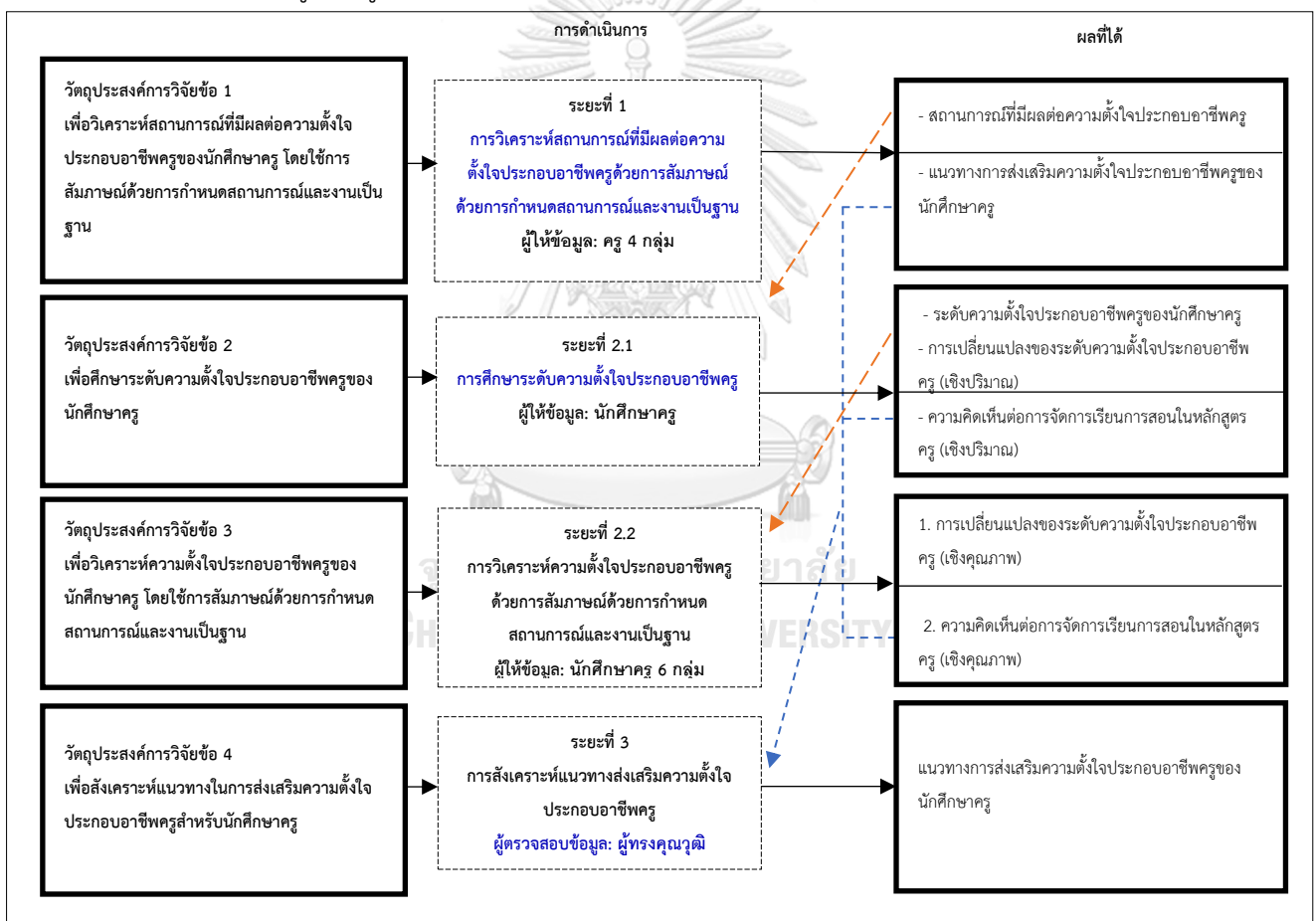

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY
แผนภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูโดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน 2) เพื่อศึกษาระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู 3) เพื่อวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน และ 4) เพื่อสังเคราะห์แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

แผนภาพที่ 3.1 สรุปการดำเนินการวิจัย

จากแผนภาพที่ 3.1 สรุปการดำเนินการวิจัย จะเห็นว่าผู้วิจัยแบ่งการศึกษาเป็น 3 ระยะ โดยแต่ละระยะมีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

การวิจัยระยะที่ 1 ผู้วิจัยต้องการศึกษาเกี่ยวกับสถานการณ์ที่ส่งผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 คือเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การกำหนดผู้ให้ข้อมูล

เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู ผู้วิจัยใช้การเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน โดยมีผู้ให้ข้อมูลแบ่งเป็น 4 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 12 คน ได้แก่

1.1 ครูต้นแบบ โดยผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 3 ท่าน ตามคุณสมบัติต่อไปนี้

- 1) เป็นครูที่ได้รับรางวัลครูต้นแบบจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2) เป็นครูที่มีประสบการณ์สอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี
- 3) เป็นครูที่มีประสบการณ์การเป็นครูพี่เลี้ยงให้กับนักศึกษาครู ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียน

1.2 ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่ขาดแคลน ห่างไกลความเจริญ หรือด้อยโอกาส โดยผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 3 ท่าน ตามคุณสมบัติต่อไปนี้

- 1) เป็นครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่ขาดแคลน ห่างไกลความเจริญ หรือด้อยโอกาส
- 2) เป็นครูที่มีประสบการณ์สอนไม่ต่ำกว่า 3 ปี
- 3) เป็นครูที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย

1.3 ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่พบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน โดยผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 3 ท่าน ตามคุณสมบัติต่อไปนี้

- 1) เป็นครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่พบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
- 2) เป็นครูที่มีประสบการณ์สอนไม่ต่ำกว่า 3 ปี
- 3) เป็นครูที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย

1.4 ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่พบปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมพฤติกรรมนักเรียน โดยผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง จำนวน 3 ท่าน ตามคุณสมบัติต่อไปนี้

- 1) เป็นครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่พบปัญหาเกี่ยวกับการควบคุมพฤติกรรมนักเรียน
- 2) เป็นครูที่มีประสบการณ์สอนไม่ต่ำกว่า 3 ปี
- 3) เป็นครูที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ในประเทศไทย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน จำนวน 1 ชุด โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

2.1 ศึกษาข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีวิทยาการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน และสถานการณ์การจัดเรียนการสอนในหลักสูตรครูที่มีต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูจากตำรา เอกสาร วารสาร บทความ และสิ่งพิมพ์

2.2 กำหนดสถานการณ์ที่ประกอบไปด้วยเหตุการณ์ สถานที่ และช่วงเวลาเกี่ยวกับการทำงานของครูในโรงเรียนและการดำเนินการของหลักสูตรครูเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู และการกำหนดงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อให้ผู้ตอบดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อสะท้อนความคิดหรือบรรยายวิธีการจัดการกับสถานการณ์ที่กำหนดให้ของแต่ละบุคคล ดังนี้

ตารางที่ 3.1 สังเคราะห์สถานการณ์และคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ครู

Scenario	task
1. ปัจจุบันมีนักศึกษาครูจำนวนมากที่จบการศึกษาไปแล้วไม่ประกอบอาชีพครู หรือมีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลงระหว่างการศึกษาในหลักสูตรครู	1. ขอให้ท่านระบุสถานการณ์ปัญหาจากการทำงานที่ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครู
2. จากการที่นักศึกษาครูจบใหม่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลงในปัจจุบัน ดังนั้นคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์จึงควรมีการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้การเรียนการสอนในหลักสูตรสามารถเพิ่มความตั้งใจที่จะเป็นครูแก่นักศึกษาครูได้ และเพื่อให้สามารถผลิตครูรุ่นใหม่ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	2. หากท่านเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปรับปรุงหลักสูตร ท่านจะมีแนวทางการดำเนินการจัดการเรียนการสอนอย่างไรเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการส่งหนังสือขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลถึงครูต้นแบบ 3 คน และครูในโรงเรียน 9 คน และเพื่อดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงาน

3.2 ติดต่อครูเพื่อขออนุญาตนัดวันและเวลาในการเข้าไปเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์พร้อมบันทึกเสียงและนำมาถอดเทปบันทึกเสียงการสัมภาษณ์

4. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูล ตีความ เปรียบเทียบ จัดกลุ่มสถานการณ์ปัญหาที่ส่งผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครู เพื่อสรุปผล และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ระยะที่ 2 การวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

การวิจัยระยะที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการแบ่งเป็น 2 ช่วง หรือ ช่วงที่ 2.1 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 คือ เพื่อศึกษาระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู และหลังจากได้ข้อมูลระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูแล้ว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และศึกษาต่อในระยะที่ 2.2 ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 คือ เพื่อวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ระยะที่ 2.1 การศึกษาระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

การวิจัยระยะที่ 2.1 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 คือ เพื่อศึกษาระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู มีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร บทความ และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจประกอบอาชีพครู และข้อมูลสถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู เพื่อนำมากำหนดขอบเขตและรายละเอียดในการวัดระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู และเพื่อสร้างเครื่องมือในการวิจัย

2. การกำหนดประชากรและตัวอย่าง

เพื่อศึกษาระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและตัวอย่างไว้ดังต่อไปนี้

1) ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาครูชั้นปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาในหลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ของสถาบันผลิตครูต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2562) โดยประกอบด้วยกลุ่มมหาวิทยาลัย 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ 2) กลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ 3) กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และ 4) กลุ่มมหาวิทยาลัย

2) ตัวอย่างวิจัย คือ นักศึกษาครูชั้นปีที่ 5 ในหลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ของ 4 กลุ่มมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ กลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และกลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน โดยผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนโดยมีรายละเอียดของการสุ่มดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดขนาดของตัวอย่างวิจัย ผู้วิจัยใช้ตารางการคำนวณหาขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane โดยกำหนด $\alpha = 0.05$ และ $1 - \beta = 0.95$ ได้จำนวน 368 คน

ขั้นตอนที่ 2 หน่วยการเลือก (selection unit) คือ มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ของ 4 กลุ่มมหาวิทยาลัยผลิตครูในกรุงเทพมหานคร โดยทำการเลือกตัวแทนมหาวิทยาลัยกลุ่มละ 2 แห่ง ทำให้ได้ตัวแทนมหาวิทยาลัยรวมทั้งสิ้น 8 แห่ง

ขั้นตอนที่ 3 หน่วยการสุ่ม (sampling unit) คือ นักศึกษาครูชั้นปีที่ 5 จากมหาวิทยาลัยที่เลือกไว้ในขั้นตอนที่ 2 โดยเพื่อให้ได้ตัวอย่างวิจัยรวมทั้งสิ้น 368 คน จาก 4 กลุ่มมหาวิทยาลัยดังนั้น จึงกำหนดให้มีตัวอย่างวิจัยจาก 4 กลุ่ม กลุ่มละ 92 คน นั่นคือขนาดตัวอย่างที่ได้มาจากแต่ละมหาวิทยาลัยจะต้องมีจำนวนมหาวิทยาลัยละ 46 คน โดยจากการแจกแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน google form ไปยังตัวแทนนักศึกษาแต่ละมหาวิทยาลัย พบว่าได้รับแบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้น 217 ฉบับ จาก 368 ฉบับ คิดเป็นอัตราการตอบร้อยละ 58.97 โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้คืน จำแนกตามมหาวิทยาลัย

รายชื่อมหาวิทยาลัยที่มีหลักสูตรครู	จำนวนการส่งแบบสอบถาม	การตอบกลับ	อัตราการตอบกลับ (%)
กลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ	92	60	65.22
มหาวิทยาลัย A	46	34	73.91
มหาวิทยาลัย B	46	26	56.52
กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ	92	54	58.70
มหาวิทยาลัย C	46	27	58.70
มหาวิทยาลัย D	46	27	58.70
กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	92	50	54.35
มหาวิทยาลัย E	46	25	54.35
มหาวิทยาลัย F	46	25	54.35
กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน	92	53	57.61
มหาวิทยาลัย G	46	26	56.52
มหาวิทยาลัย H	46	27	58.70
รวม	368	217	58.97

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อวัดระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเรื่อง ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู จำนวน 1 ชุด โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจประกอบอาชีพครูจากตำรา เอกสาร วารสาร บทความ และสิ่งพิมพ์ เพื่อสรุป กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรในเครื่องมือวิจัย ดังนี้

ความตั้งใจประกอบอาชีพครู (intention to be teacher) หมายถึง กระบวนการทางความคิดที่ตนเองต้องการที่จะประกอบอาชีพครู หรือการตัดสินใจเลือกอาชีพครูเป็นอาชีพในอนาคต โดยมีการกำหนดเป้าหมายที่ตนเองตั้งไว้อย่างแน่วแน่และยังคงอยากให้เป็นเป้าหมายนั้นสำเร็จ

การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครู หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนหรือการดำเนินงานของหลักสูตรครู ตั้งแต่ช่วงที่นักศึกษาเริ่มเข้าศึกษา ระหว่างศึกษา ช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จนสำเร็จการศึกษา โดยมุ่งเน้นให้นักศึกษาครูได้เรียนรู้ทักษะที่จำเป็น หล่อหลอมจิตวิญญาณความเป็นครู รักในอาชีพ เพื่อผลิตครูที่มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่เหมาะสมตามที่สังคมต้องการ โดยมีการดำเนินการดังนี้

การดำเนินการของหลักสูตรครูช่วงระหว่างศึกษา หมายถึง การดำเนินการของหลักสูตรครู ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาและระยะเวลาระหว่างการศึกษาในหลักสูตร ทั้งในด้านที่เกี่ยวกับการคัดเลือกนักศึกษาครู การคัดเลือกอาจารย์ การสอนของอาจารย์ เนื้อหารายวิชา ลักษณะกิจกรรมการเรียน ภาระงานในวิชาเรียน สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผล

การดำเนินการของหลักสูตรครูช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง การดำเนินการของหลักสูตรครูในระยะเวลาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาจนสำเร็จการศึกษา ทั้งในด้านที่เกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับ การเลือกครูพี่เลี้ยง และการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามเรื่อง ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูของนักศึกษาครู ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คำถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (check list) รวมทั้งสิ้นจำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ สาขาวิชา ชื่อมหาวิทยาลัย ผลการศึกษา (GPA) ข้อมูลติดต่อ และลักษณะโรงเรียนที่กำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูในช่วงเวลาของการศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 3 และหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) เกี่ยวกับความตั้งใจประกอบอาชีพครูใน 3 ช่วงเวลา ได้แก่ ช่วงเริ่มเข้าศึกษาในหลักสูตร ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยเนื้อหาในแบบสอบถามได้มาจากการสังเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน เกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาที่ส่งผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูในมุมมองของครูจากกรณีวิจัยระยะที่ 1 ซึ่งผลการตอบแบบสอบถาม จะนำมาวิเคราะห์เป็นระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูโดยพิจารณาตามคะแนนเฉลี่ย แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ 1) ระดับสูง หมายถึง มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.68 – 5.00 2) ระดับปานกลาง หมายถึง มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.34 – 3.67 และ 3) ระดับต่ำ หมายถึง มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 2.33

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาครูต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครูตลอดช่วงเวลาของการศึกษาในหลักสูตร คำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตรา

ประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาครูต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรตลอดระยะเวลาของการศึกษาในหลักสูตร

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่าแบบสอบถามเรื่อง ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูของนักศึกษาครู ประกอบไปด้วย 3 ตอน โดยมีโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.3 โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม

ตอนที่	ประเด็นหลัก	ประเด็นย่อย/สถานการณ์ปัญหา	จำนวนข้อ	ข้อที่
1	สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	1. เพศ 2. สาขาวิชา 3. ชื่อมหาวิทยาลัย 4. ผลการศึกษา 5. โรงเรียนที่ฝึกสอน 6. ข้อมูลติดต่อกลับ	6	1-6
2	1. ความตั้งใจประกอบอาชีพครูเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของผู้เรียน	1.1 พัฒนาการนักเรียนล่าช้า/พื้นฐาน ความรู้ และทักษะต่ำกว่าเกณฑ์/ เด็กพิเศษ	5	1-5
		1.2 พฤติกรรมนักเรียน	6	6-11
		1.3 ความแตกต่างระหว่างผู้เรียน	2	12-13
	2. ความตั้งใจประกอบอาชีพครูเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับผู้ปกครองและชุมชน	2.1 ความพร้อมของครอบครัว	4	14-17
		2.2 ความร่วมมือของครอบครัวและสังคม	3	18-20
	3. ความตั้งใจประกอบอาชีพครูเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการตนเองของครู อันเกิดจากโรงเรียนด้อยโอกาส	3.1 ความด้อยโอกาส	4	21-24
		3.2 การสอนไม่ตรงกับวิชาเอกที่เรียนจบมา	4	25-28
	4. ความตั้งใจประกอบอาชีพครูเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการทำงานกับเพื่อนครู	4.1 ความสัมพันธ์ของบุคลากรในโรงเรียน	6	29-34
		4.2 การทำงานร่วมกับเพื่อนครู	3	35-36
	5. ความตั้งใจประกอบอาชีพครูเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน	5.1 นโยบายของผู้บริหาร	8	37-44
		5.2 การบริหารงบประมาณ	3	45-47
	6. ความตั้งใจประกอบอาชีพครูเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	6.1 การออกแบบกิจกรรมสอนและการจัดการชั้นเรียน	4	48-51
		6.2 การประเมินผลการเรียน	2	52-53
7. ความตั้งใจประกอบอาชีพครูเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับภาระงานนอกเหนือการสอน	7.1 ภาระงานนอกเหนือการสอน	3	54-56	
3	1. การดำเนินการของหลักสูตรครูช่วงระหว่างศึกษา	1.1 การคัดเลือกนักศึกษาครู	2	1-2
		1.2 การคัดเลือกอาจารย์	2	3-4
		1.3 การสอนของอาจารย์	3	5-7
		1.4 เนื้อหารายวิชา	2	8-9
		1.5 ลักษณะกิจกรรมการเรียน	2	10-11
		1.6 ภาระงานในวิชาเรียน	3	12-14
		1.7 สื่อการเรียนการสอน	2	15-16
		1.8 การประเมินผล	2	17-18
	2. การดำเนินการของหลักสูตรครูช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	2.1 ประสบการณ์ที่ได้รับ	3	19-21
		2.2 การเลือกครูพี่เลี้ยง	2	22-23
		2.3 การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	2	24-25

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดประเด็นคำถามตามโครงสร้างของแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษามาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 2 เรื่อง ได้แก่ การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา และตรวจสอบค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (internal consistency) โดยผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยเป็นดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 2 แบบวัดระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู มีผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยเป็นดังนี้

1) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา จำนวน 3 ท่าน ด้วยการพิจารณาจากค่าความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ (IOC) ในกรณีค่า IOC มากกว่า .50 ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านพิจารณาตัดสินความสอดคล้องเชิงเนื้อหากับนิยามเชิงปฏิบัติการที่มุ่งวัดของข้อคำถามในแบบสอบถามแต่ละข้อ ด้วยแบบตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ผลจากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาพบว่า แบบสอบถามฉบับนี้ มีค่า IOC ระหว่าง .67 - 1.00 ซึ่งถือว่ามีความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ และผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ดังนี้

ตารางที่ 3.4 การปรับปรุงข้อคำถามในแบบสอบถามตอนที่ 2 ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อคำถามเดิม	ค่า IOC	ข้อคำถามที่ปรับตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการคัดเลือกนักศึกษาครู		
นักเรียนขาดทักษะทางภาษาและทักษะการคิดวิเคราะห์ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของทุกวิชา ทำให้เรียนรู้ช้าอย่างมาก	.67	นักเรียนขาดทักษะทางภาษาและทักษะการคิดวิเคราะห์ซึ่งเป็นทักษะสำคัญ ทำให้เรียนรู้ช้าอย่างมาก
นักเรียนทะเลาะวิวาท ก้าวร้าว รุนแรง ทั้งคำพูดและการกระทำกับเพื่อนอยู่เสมอ	.67	นักเรียนทะเลาะวิวาท ก้าวร้าว รุนแรง ทั้งคำพูดและการกระทำกับเพื่อน
สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการทำงานกับเพื่อนครู		
เพื่อนครูที่ใกล้ชิดเกษียณไม่ช่วยงาน ทั้งงาน โยนความรับผิดชอบ	.67	เพื่อนครูไม่ช่วยงาน ทั้งงาน โยนความรับผิดชอบ
สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน		
ต้องออกแบบกิจกรรมและสื่อการสอนสำหรับเด็กพิเศษที่เรียนร่วมกับเด็กปกติทุกคาบเรียน	.67	การออกแบบกิจกรรมและสื่อการสอนสำหรับเด็กพิเศษที่เรียนร่วมกับเด็กปกติทุกคาบเรียน
ต้องออกแบบการสอนแบบพิเศษเพื่อช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มที่หนีเรียน ไม่สนใจเรียน และท้องในวัยเรียนจนไม่สามารถเข้ามาเรียนที่ห้องเรียนตามปกติได้	.67	การออกแบบการสอนแบบพิเศษเพื่อช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มที่หนีเรียน ไม่สนใจเรียน และท้องในวัยเรียนจนไม่สามารถเข้ามาเรียนที่ห้องเรียนตามปกติได้
ต้องออกแบบวิธีการประเมินผู้เรียนที่หลากหลายในทุกคาบเรียน เพราะมีเด็กพิเศษ เด็กปกติ เด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมเรียนร่วมกัน	.67	การออกแบบวิธีการประเมินผู้เรียนที่หลากหลายในทุกคาบเรียน เพราะมีเด็กพิเศษ เด็กปกติ เด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมเรียนร่วมกัน
ต้องปรับรูปแบบการประเมินนักเรียนอยู่เสมอ เนื่องจากปัญหาของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ	.67	การปรับรูปแบบการประเมินนักเรียนอยู่เสมอ เนื่องจากปัญหาของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

2) การทดลองใช้ (try out) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 5 ที่ไม่ใช่ตัวอย่างวิจัย เพื่อนำผลที่ได้มาตรวจสอบค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (internal consistency) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เกณฑ์การพิจารณาค่าความเที่ยงของเครื่องมือวิจัยครั้งนี้ พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาที่มีค่ามากกว่า .50 ขึ้นไป

จากผลการตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที่ 2 พบว่า มีช่วงพิสัยความเที่ยงอยู่ระหว่าง .70 ถึง .98 ซึ่งมีค่าคะแนนสูงกว่าเกณฑ์ .50 ในทุกตัวบ่งชี้ ผลการตรวจสอบแสดงให้เห็นว่า เครื่องมือวิจัยฉบับนี้มีความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.5 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยง

ตัวแปร	จำนวนข้อ	ค่าความเที่ยง		
		เริ่มศึกษา	ระหว่างศึกษา	ฝึกสอน
1. สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของผู้เรียน				
1.1 พัฒนาการนักเรียนล่าช้า/พื้นฐานความรู้และทักษะต่ำกว่าเกณฑ์/เด็กพิเศษ	5	.71	.83	.74
1.2 พฤติกรรมนักเรียน	6	.7	.91	.94
1.3 ความแตกต่างระหว่างผู้เรียน	2	.77	.93	.86
2. สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับผู้ปกครองและชุมชน				
2.1 ความพร้อมของครอบครัว	4	.91	.78	.93
2.2 ความร่วมมือของครอบครัวและสังคม	3	.82	.74	.94
3. สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการตนเองของครู อันเกิดจากโรงเรียนด้อยโอกาส				
3.1 ความด้อยโอกาส	4	.72	.8	.9
3.2 การสอนไม่ตรงกับวิชาเอกที่เรียนจบมา	4	.83	.82	.86
4. สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการทำงานกับเพื่อนครู				
4.1 ความสัมพันธ์ของบุคลากรในโรงเรียน	6	.71	.93	.87
4.2 การทำงานร่วมกับเพื่อนครู	3	.73	.95	.84
5. สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียน				
5.1 นโยบายของผู้บริหาร	8	.82	.84	.81
5.2 การบริหารงบประมาณ	3	.7	.91	.72
6. สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน				
6.1 การออกแบบกิจกรรมสอนและการจัดการชั้นเรียน	4	.74	.88	.91
6.2 การประเมินผลการเรียน	2	.76	.94	.87
7. สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับภาระงานนอกเหนือการสอน				
7.1 ภาระงานนอกเหนือการสอน	3	.85	.91	.95
สรุปแต่ละช่วงเวลา	56	.76	.85	.86

แบบสอบถามตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาครูต่อการดำเนินการของหลักสูตร มีผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยเป็นดังนี้

1) การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา จำนวน 3 ท่าน ด้วยการพิจารณาจากค่าความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ (IOC) ในกรณีค่า IOC มากกว่า .50 ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านพิจารณาตัดสินความสอดคล้องเชิงเนื้อหากับนิยามเชิงปฏิบัติการที่มุ่งวัดของข้อคำถามในแบบสอบถามแต่ละข้อ ด้วยแบบตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ผลจากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาพบว่า แบบสอบถามฉบับนี้ มีค่า IOC ระหว่าง .67 - 1.00 ซึ่งถือว่ามีความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ โดยไม่มีข้อแนะนำในการปรับปรุงข้อคำถามจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน

2) การทดลองใช้ (try out) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 5 ที่ไม่ใช่ตัวอย่างวิจัย เพื่อนำผลที่ได้มาตรวจสอบค่าความเที่ยงแบบ สอดคล้องภายใน (internal consistency) ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เกณฑ์การพิจารณาค่าความเที่ยงของเครื่องมือวิจัยครั้งนี้ พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาที่มีค่ามากกว่า .50 ขึ้นไป จากผลการตรวจสอบความเที่ยงของแบบสอบถามตอนที่ 2 พบว่า มีช่วงพิสัยความเที่ยงอยู่ระหว่าง .70 ถึง .91 ซึ่งมีค่าคะแนนสูงกว่าเกณฑ์ .50 ในทุกตัวบ่งชี้ ผลการตรวจสอบแสดงให้เห็นว่าเครื่องมือวิจัยฉบับนี้มีความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.6 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความเที่ยง

ตัวแปร	จำนวนข้อ	ค่าความเที่ยง
1. การดำเนินการของหลักสูตรครูช่วงระหว่างศึกษา	18	.81
1.1 การคัดเลือกนักศึกษาครู	2	.76
1.2 การคัดเลือกอาจารย์	2	.70
1.3 การสอนของอาจารย์	3	.82
1.4 เนื้อหารายวิชา	2	.73
1.5 ลักษณะกิจกรรมการเรียน	2	.83
1.6 ภาระงานในวิชาเรียน	3	.91
1.7 สื่อการเรียนการสอน	2	.91
1.8 การประเมินผล	2	.79
2. การดำเนินการของหลักสูตรครูช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7	.77
2.1 ประสบการณ์ที่ได้รับ	3	.85
2.2 การเลือกครูพี่เลี้ยง	2	.75
2.3 การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	2	.72

ขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงเครื่องมือวิจัยให้สมบูรณ์ และนำมาใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัย

สรุปได้ว่าจากการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยในการศึกษาวิจัยระยะที่ 2.1 พบว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีคุณภาพทั้งด้านความตรงเชิงเนื้อหาและมีค่าความเที่ยงผ่านตามเกณฑ์ จึงกล่าวได้ว่าแบบสอบถามฉบับนี้เหมาะสมในการนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู และความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร ผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่และตัวแทนนักศึกษาของแต่ละมหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์ด้วย google form เพื่อให้ตัวแทนนักศึกษาหรือเจ้าหน้าที่ประสานงานส่งแบบสอบถามให้กับนักศึกษาในคณะ พร้อมทั้งแจ้งจำนวนผู้ตอบกลับที่ต้องการ คือ มหาวิทยาลัยละ 46 คน หลังจากที่ได้รับแบบสอบถามไปเป็นเวลา 1 สัปดาห์ จึงตรวจสอบการตอบกลับแบบสอบถาม และติดตามการตอบแบบสอบถามของนักศึกษาจนได้ข้อมูลครบถ้วนตามที่ได้กำหนด

5. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

การวิจัยระยะที่ 2.1 ประกอบไปด้วยข้อมูล 3 ส่วนได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู และความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามของนักศึกษา แล้วแยกวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความตั้งใจประกอบอาชีพครู ทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยส่วนเนื้อหาด้านและรายชื่อ และวิเคราะห์แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูใน 3 ช่วงเวลา และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง

แบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร ทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยส่วนเนื้อหาด้านและรายชื่อ เพื่อวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของการดำเนินการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรครู

ระยะที่ 2.2 การวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูโดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน

การวิจัยระยะที่ 2.2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 คือ เพื่อวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน มีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ผู้ให้ข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูเชิงลึก ผู้วิจัยจึงได้เลือกตัวแทนนักศึกษาจากนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามในระยะที่ 2.1 เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษา สาเหตุของการเปลี่ยนแปลง และข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษา โดยผู้วิจัยเลือกนักศึกษาครูจาก 6 กลุ่ม กลุ่มละ 2 คน รวม 12 คน ตามเงื่อนไขต่อไปนี้

1) เป็นผู้ตอบแบบสอบถามในระยะที่ 2.1 เพื่อวัดระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูใน 3 ช่วงเวลา ได้แก่ ช่วงเริ่มศึกษา ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งผลการตอบแบบสอบถาม จะนำมาวิเคราะห์เป็นระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู 3 ระดับ ได้แก่

- (1) ระดับสูง คือผู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.68 – 5.00
- (2) ระดับปานกลาง คือผู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.34 – 3.67
- (3) ระดับต่ำ คือผู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 2.33

2) มีการเปลี่ยนแปลงของระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูใน 3 ช่วงเวลา ได้แก่ ช่วงเริ่มศึกษา ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งแบ่งลักษณะของการเปลี่ยนแปลงระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูเป็น 6 กลุ่ม โดยใช้เกณฑ์มารการแบ่งกลุ่มตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูดังนี้

(1) กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้น หมายถึง นักศึกษาที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้นตลอดช่วงเวลาของการศึกษาในหลักสูตร ตั้งแต่ช่วงเริ่มศึกษา ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

(2) กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจที่จะประกอบวิชาชีพลดลง หมายถึง นักศึกษาที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลงตลอดช่วงเวลาของการศึกษาในหลักสูตร ตั้งแต่ช่วงเริ่มศึกษา ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

(3) กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับสูง หมายถึง นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของตนเองคงที่ในระดับสูง โดยไม่เปลี่ยนแปลงทั้ง 3 ช่วงเวลาของการศึกษา ได้แก่ ช่วงเริ่มศึกษา ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

(4) กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับกลาง หมายถึง นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของตนเองคงที่ในระดับกลางโดยไม่เปลี่ยนแปลงทั้ง 3 ช่วงเวลาของการศึกษา ได้แก่ ช่วงเริ่มศึกษา ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

(5) กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับต่ำ หมายถึง นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของตนเองคงที่ในระดับต่ำ โดยไม่เปลี่ยนแปลงทั้ง 3 ช่วงเวลาของการศึกษา ได้แก่ ช่วงเริ่มศึกษา ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

(6) กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูไม่คงที่ หมายถึง นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของตนเองไม่คงที่ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอใน 3 ช่วงเวลาของการศึกษา ได้แก่ ช่วงเริ่มศึกษา ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2. เครื่องมือวิจัย

เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู และข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู ผู้วิจัยได้พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน จำนวน 1 ชุด โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

2.1 ศึกษาข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลของการเรียนการสอนในหลักสูตรครูที่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูจากตำรา เอกสาร วารสาร บทความ และสิ่งพิมพ์ และข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากการเก็บข้อมูลในระยะที่ 2.1

2.2 กำหนดสถานการณ์ที่ประกอบไปด้วยเหตุการณ์ สถานที่ และช่วงเวลาเกี่ยวกับการทำงานของครูในโรงเรียนและการดำเนินการของหลักสูตรครูเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู และการกำหนดงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อให้ผู้ตอบดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อสะท้อนความคิดหรือบรรยายวิธีการจัดการกับสถานการณ์ที่กำหนดให้ของแต่ละบุคคล ดังนี้

ตารางที่ 3.7 สังเคราะห์ประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์นักศึกษาครู

Scenario	task
1. ปัจจุบัน นักศึกษาครูจำนวนมากมีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลง ระหว่างการศึกษาในหลักสูตรครูของสถาบันต่างๆ โดยมีสาเหตุมาจากการดำเนินการจัดการศึกษาของหลักสูตร ทำให้เมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วไม่ประกอบอาชีพครู	1. ขอให้ท่านระบุกิจกรรม เหตุการณ์ ภาระงาน วิชา หรือที่เข้ามากระทบความตั้งใจประกอบอาชีพครูของท่าน
2. จากปัญหาดังกล่าว ทำให้คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ควรมีการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้การเรียนการสอนในหลักสูตรสามารถเพิ่มความตั้งใจที่จะเป็นครูแก่นักศึกษาครูได้ และเพื่อให้สามารถผลิตครูรุ่นใหม่ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	2. หากท่านเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปรับปรุงหลักสูตร ขอให้ท่านเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการของหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู และข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อกับนักศึกษาครูทั้ง 12 คน ผ่านทางโทรศัพท์ อีเมลล์ และแอปพลิเคชันไลน์ (LINE) เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ หลังจากนั้นได้ให้นักศึกษากำหนดวันและเวลาที่สะดวกให้สัมภาษณ์ เมื่อถึงวันที่กำหนด ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์พร้อมบันทึกเสียงเพื่อนำมาถอดเทปบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ต่อไป

4. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

การวิจัยระยะที่ 2.2 ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูและข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ตีความ จัดกลุ่ม เปรียบเทียบกับข้อมูลเชิงปริมาณจากการวิจัยระยะที่ 2.1 สรุปผล และนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ระยะที่ 3 การสังเคราะห์แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู

การวิจัยระยะที่ 3 ดำเนินการขึ้นเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 คือ เพื่อสังเคราะห์แนวทางในการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การกำหนดผู้ให้ข้อมูล

เพื่อสังเคราะห์แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู ผู้วิจัยจึงกำหนดผู้ให้ข้อมูลเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1) ผู้ให้ข้อมูลข้อเสนอแนะในการดำเนินการของหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู ได้แก่ ครู 12 คน จากงานวิจัยระยะที่ 1 และนักศึกษาครู 6 กลุ่ม กลุ่มละ 2 คน รวม 12 คน จากงานวิจัยระยะที่ 2.2

2) ผู้ตรวจประเมินความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินการของหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่ผู้วิจัยร่างขึ้น ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่าน ที่มีคุณสมบัติ 2 ประการคือ

(1) เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย ในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ที่มีประสบการณ์ในการสอนอย่างน้อย 5 ปี และ

(2) มีประสบการณ์การเป็นอาจารย์นิเทศก์ให้กับนักศึกษาครู ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูในโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อสังเคราะห์แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาความตั้งใจ

ประกอบอาชีพครู จำนวน 1 ชุด และแบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครู จำนวน 1 ชุด ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดลักษณะเครื่องมือวิจัย โดยผู้วิจัยใช้เครื่องมือวิจัย 2 แบบในการสังเคราะห์แนวทางในการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู ได้แก่

(1) แบบสังเคราะห์แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู

ผู้วิจัยสร้างแบบสังเคราะห์แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูโดยมีประเด็นในการสังเคราะห์ได้แก่ 1) ประเด็นการดำเนินการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร (ข้อมูลเชิงปริมาณจากการวิจัยระยะที่ 2.1) 2) สถานการณ์ปัญหาที่ส่งผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครู (ข้อมูลเชิงคุณภาพจากระยะที่ 1 และระยะที่ 2.2) 3) ความคาดหวังและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู (ข้อมูลเชิงคุณภาพจากระยะที่ 1 และระยะที่ 2.2) และ 4) ร่างแนวทางส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลในระยะที่ 1 ระยะที่ 2.1 และ ระยะที่ 2.2 มาวิเคราะห์ เปรียบเทียบ จัดกลุ่ม และสังเคราะห์เป็นร่างแนวทางการพัฒนาความตั้งใจประกอบอาชีพครู

(2) แบบประเมินแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู

ผู้วิจัยสร้างแบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู โดยประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ (1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ 6 ข้อ ได้แก่ ตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี) ชื่อ นามสกุล สาขาวิชา ภาควิชา มหาวิทยาลัยที่สอน และประสบการณ์สอน และ (2) แบบสอบถามความเหมาะสมของแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู ที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้น แบ่งการประเมินออกเป็นประเด็นดังตารางที่ 11 โดยแบ่งระดับการประเมินออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง แนวทางฯ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง แนวทางฯ มีความเหมาะสมในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง แนวทางฯ มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง แนวทางฯ มีความเหมาะสมในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง แนวทางฯ มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 3.8 ประเด็นในการประเมินแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู

ประเด็นหลัก	นิยาม	คำถาม
1. ความชัดเจนของแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู	การรับรู้ว่าแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูมีความชัดเจนในทุกขั้นตอนและเข้าใจง่าย	1. มีรายละเอียดที่ชัดเจน 2. สามารถเข้าใจได้ง่าย

ประเด็นหลัก	นิยาม	คำถาม
2. ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติของแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู	การรับรู้ว่าแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสามารถนำไปใช้ได้จริงในทางปฏิบัติและมีแนวโน้มช่วยแก้ปัญหาปัจจุบันของหลักสูตรผลิตครู	1. สามารถนำไปใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ 2. ส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูได้

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบความเหมาะสมของแบบสังเคราะห์แนวทางส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่และแบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูโดยอาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงเครื่องมือวิจัยวิจัยตามคำแนะนำ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในระยะเวลาที่ 1 และระยะเวลาที่ 2 ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อสังเคราะห์แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู โดยมีประเด็นในการสังเคราะห์ ได้แก่ 1) ประเด็นการดำเนินการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร (ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เพื่อส่งแบบประเมินความเหมาะสมของร่างแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู และรวบรวมข้อมูลกลับคืนจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อนำมาวิเคราะห์ และปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาตามคำแนะนำ และสรุปเป็นแนวทางส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูที่สมบูรณ์

4. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

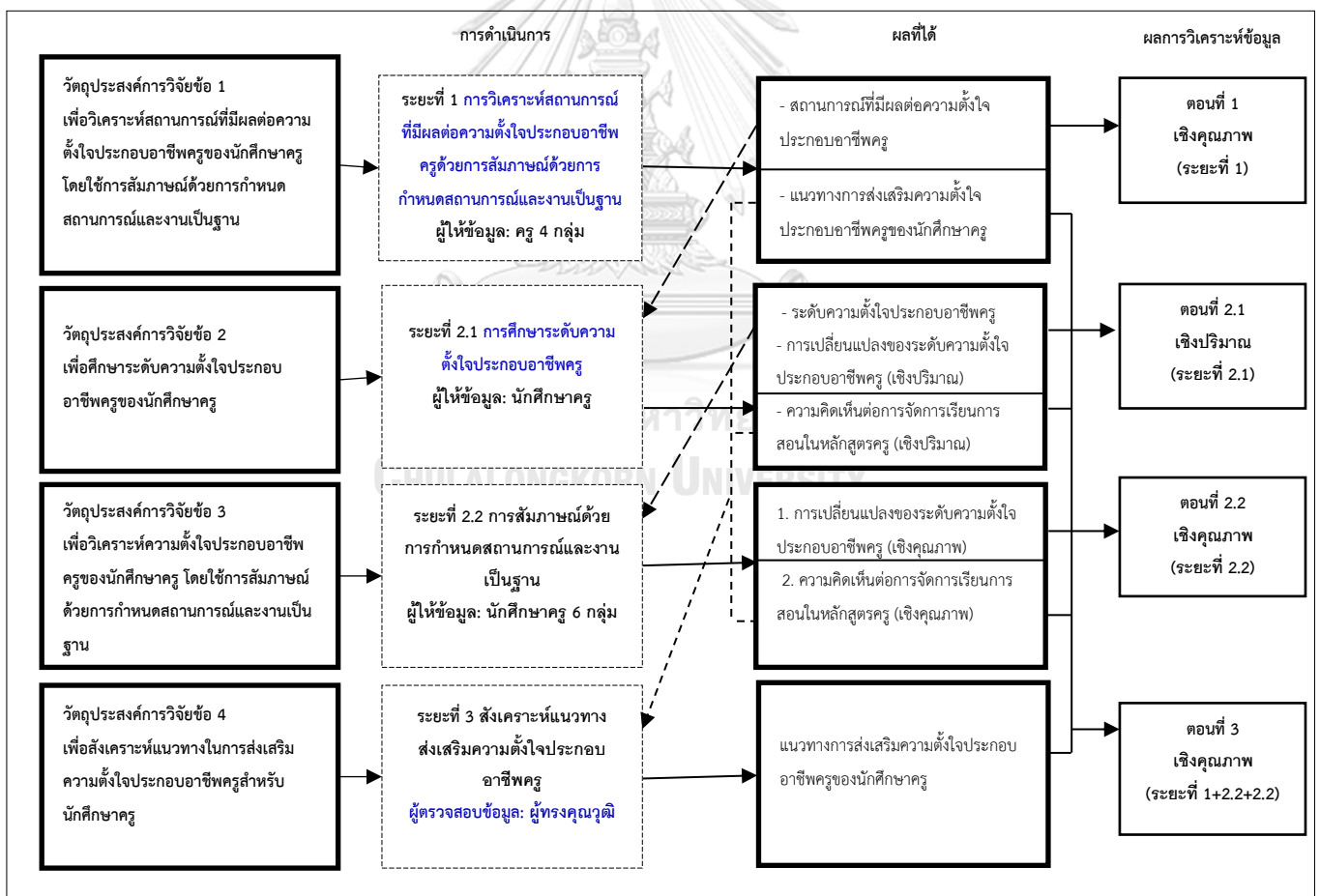
ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินความเหมาะสมของร่างแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เพื่อ ปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาตามคำแนะนำ และสรุปเป็นแนวทางส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูที่สมบูรณ์ เพื่อให้เข้าใจการดำเนินการวิจัยในระยะเวลาที่ 3 มากขึ้น ผู้วิจัยจึงสรุปเป็นแผนภาพการดำเนินงานวิจัยในระยะเวลาที่ 3 ดังข้อมูลในแผนภาพที่ 4

จากการดำเนินการวิจัยทั้ง 3 ระยะ ทำให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ผลการวิจัยที่ต่อบัณฑิตผู้ประสงค์การวิจัยทั้ง 4 ข้อ โดยผลการเก็บรวบรวมข้อมูลจะนำเสนอในบทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูโดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน 2) เพื่อศึกษาระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู 3) เพื่อวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน และ 4) เพื่อสังเคราะห์แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูนักศึกษาครู โดยผู้วิจัยดำเนินงานวิจัย แบ่งเป็น 3 ระยะ เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้ง 4 ข้อ ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ผลออกเป็น 3 ระยะ ดังแผนภาพการดำเนินการวิจัยต่อไปนี้

แผนภาพที่ 4.1 สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย

จากแผนภาพที่ 4.1 สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัย ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู (ระยะที่ 1)

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล
2. สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

ตอนที่ 2 ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู (ระยะที่ 2)

ตอนที่ 2.1 ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู (ระยะที่ 2.1)

1. การสังเคราะห์ประเด็นในแบบสอบถามวัดระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู
2. ผลการวิเคราะห์ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู
 - 2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 2.2 ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูและการเปลี่ยนแปลงระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูใน 3 ช่วงเวลา

ตอนที่ 2.2 การวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษา (ระยะที่ 2.2)

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูที่มีการเปลี่ยนแปลงระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูใน 3 ช่วงเวลาจำนวน 6 กลุ่ม

ตอนที่ 3 แนวทางส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู (ระยะที่ 3)

1. ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรครูของนักศึกษา (เชิงปริมาณ)
2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรครู (เชิงคุณภาพ)
3. แนวทางการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรครูเพื่อส่งเสริมส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

ตอนที่ 1 สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

จากการศึกษาวิจัยในระยยะที่ 1 ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อแรกของงานวิจัย ได้แก่ เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน โดยศึกษากับครูต้นแบบและครูในโรงเรียนที่มีประสบการณ์ตรงในการจัดการกับสถานการณ์ปัญหาต่างๆในสภาพจริงของการประกอบอาชีพครู เพื่อนำมาวิเคราะห์สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์เป็นสองตอน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล และวิเคราะห์สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล 4 กลุ่ม กลุ่มละ 3 คน ได้แก่ 1) ครูต้นแบบ 2) ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่ขาดแคลนห่างไกลความเจริญ หรือด้อยโอกาส 3) ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่มีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนที่มีปัญหาด้านการควบคุมพฤติกรรมนักเรียน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน 12 คน โดยมีข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล	รหัส	โรงเรียน	ประสบการณ์สอน	ประสบการณ์เป็นครูที่เลี้ยง
ครูต้นแบบ	ครูต้นแบบ 1	โรงเรียนทางภาคตะวันออก	14 ปี	4 ภาคการศึกษา
	ครูต้นแบบ 2	โรงเรียนบนเขาที่ราบสูง ชายขอบภาคเหนือ	11 ปี	5 ภาคการศึกษา
	ครูต้นแบบ 3	โรงเรียนจังหวัดชายแดนภาคใต้	10 ปี	2 ภาคการศึกษา
ครูในโรงเรียนที่ขาดแคลน ห่างไกลความเจริญ หรือด้อยโอกาส	ครูโรงเรียนด้อยโอกาส 1	โรงเรียนชนบททางภาคเหนือ	5 ปี	-
	ครูโรงเรียนด้อยโอกาส 2	โรงเรียนชนบททางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	11 ปี	-
	ครูโรงเรียนด้อยโอกาส 3	โรงเรียนชนบททางภาคใต้	8 ปี	1 ภาคการศึกษา
ครูในโรงเรียนที่มีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน	ครูโรงเรียนที่มีปัญหาการสอน 1	โรงเรียนมัธยมขนาดกลางทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	17 ปี	3 ภาคการศึกษา
	ครูโรงเรียนที่มีปัญหาการสอน 2	โรงเรียนประถมศึกษาทางภาคใต้	5 ปี	-
	ครูโรงเรียนที่มีปัญหาการสอน 3	โรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่พิเศษ ในกรุงเทพมหานคร	10 ปี	5 ภาคการศึกษา
ครูในโรงเรียนที่มีปัญหาด้านการควบคุมพฤติกรรมนักเรียน	ครูโรงเรียนที่มีปัญหานักเรียน 1	โรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ทางภาคกลาง	7 ปี	2 ภาคการศึกษา
	ครูโรงเรียนที่มีปัญหานักเรียน 2	โรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ทางภาคกลาง	8 ปี	4 ภาคการศึกษา
	ครูโรงเรียนที่มีปัญหานักเรียน 3	โรงเรียนมัธยมขนาดกลาง ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5 ปี	-

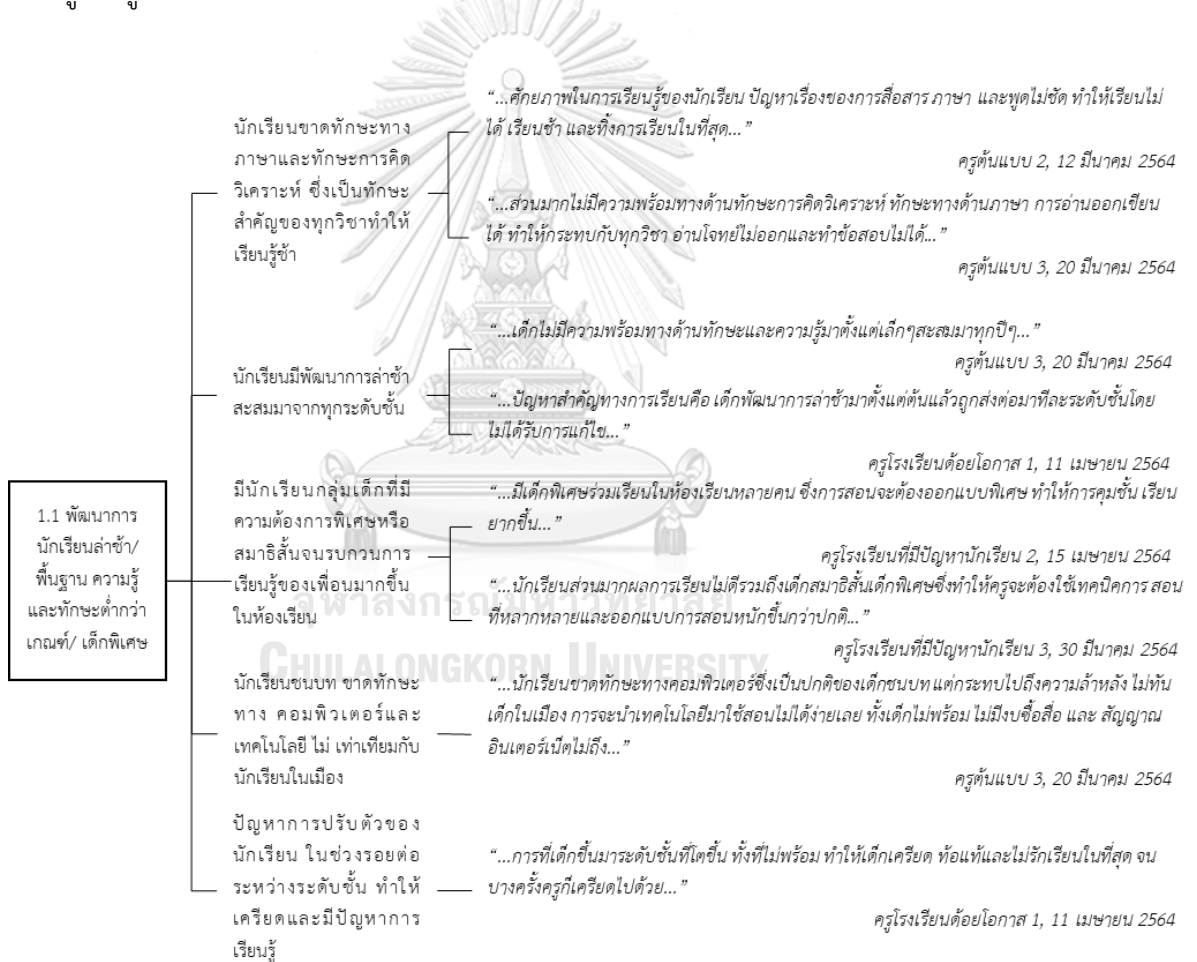
จากข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ จะเห็นว่า ครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์สอนเฉลี่ยมากกว่า 5 ปี และมีประสบการณ์ตรงในการจัดการกับปัญหาหลายรูปแบบในโรงเรียน จึงสามารถเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ที่ลดความตั้งใจประกอบอาชีพครูและนักศึกษาครูด้วย ซึ่งจะได้วิเคราะห์ในส่วนต่อไป

2. สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

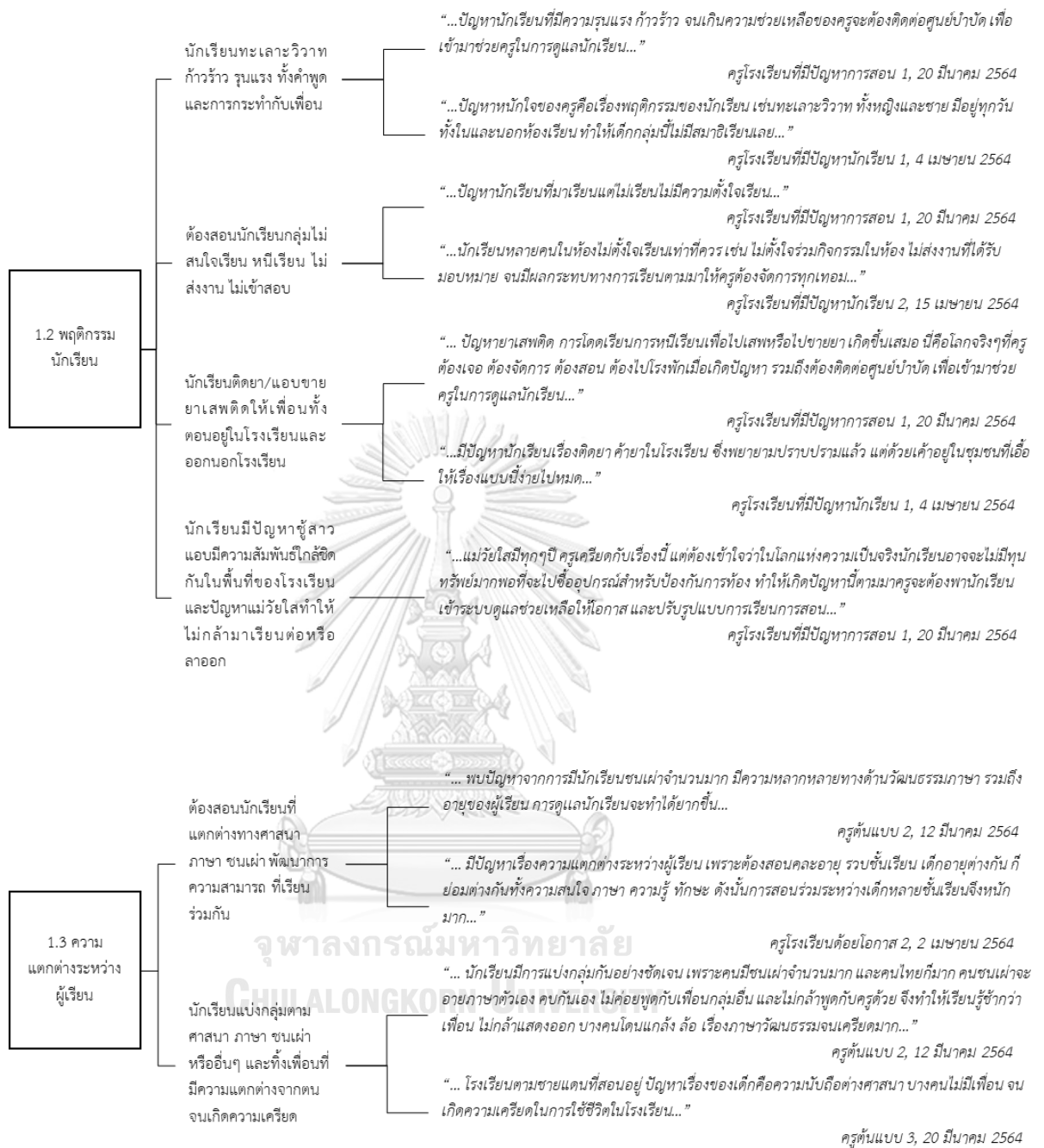
จากการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน เกี่ยวกับสถานการณ์ที่ลดความตั้งใจประกอบอาชีพครูนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และจัดกลุ่มสถานการณ์ที่ลดความตั้งใจในการประกอบอาชีพครู ได้เป็น 7 กลุ่มหลัก โดยแต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยสถานการณ์ย่อย รวมทั้งสิ้น 18 สถานการณ์ โดยมีรายละเอียดสถานการณ์ที่จะอธิบายถึงลักษณะเหตุการณ์ที่ครูในโรงเรียนพบและกระทบต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครู ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กลุ่ม 1 สถานการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของผู้เรียน

เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากการที่ครูต้องจัดการกับปัญหาอันมาจากพฤติกรรมและการเรียนรู้ของผู้เรียนไม่เหมาะสม จนทำให้เกิดความท้อแท้ในการทำงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

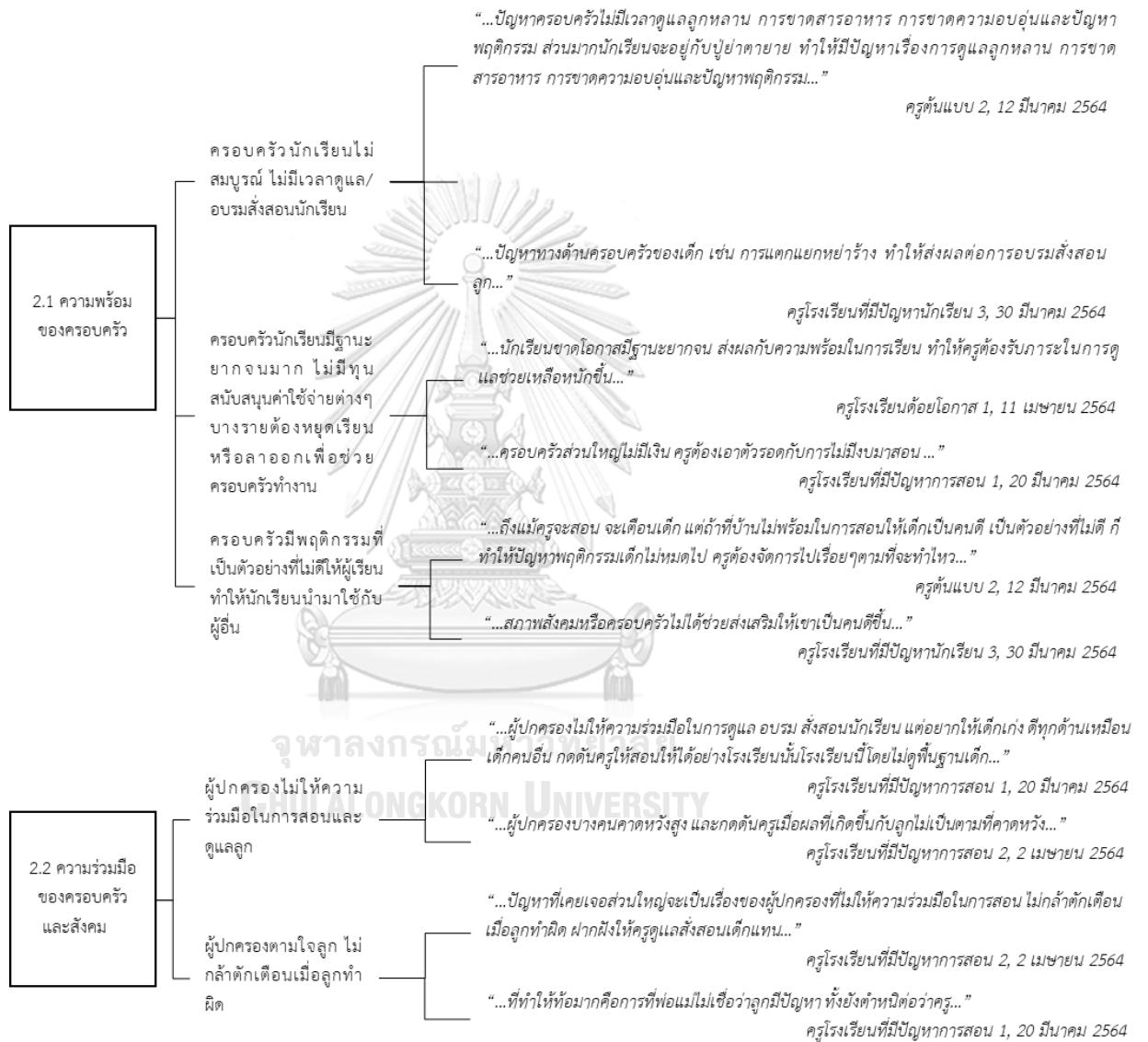
แผนภาพที่ 4.2 สถานการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของผู้เรียน

แผนภาพที่ 4.2 สถานการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของผู้เรียน (ต่อ)

กลุ่ม2 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับผู้ปกครองและชุมชน

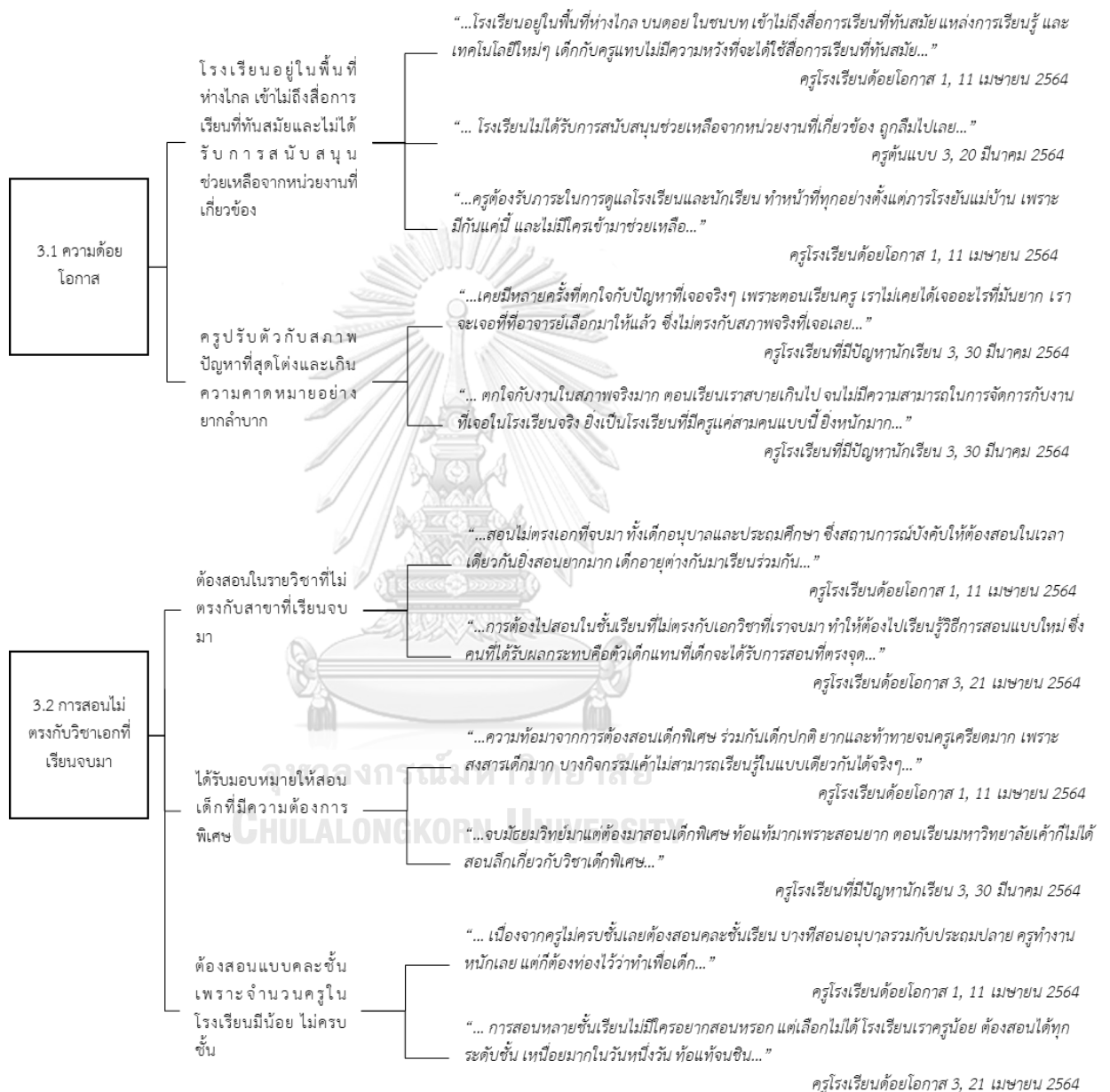
เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากการที่ครูต้องจัดการกับปัญหาอันมาจากการขาดความพร้อมของครอบครัวและความร่วมมือของชุมชน จนทำให้เกิดความท้อแท้ในการทำงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนภาพที่ 4.3 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับผู้ปกครองและชุมชน

กลุ่ม3 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการตนเองของครู อันเกิดจากโรงเรียนด้อยโอกาส

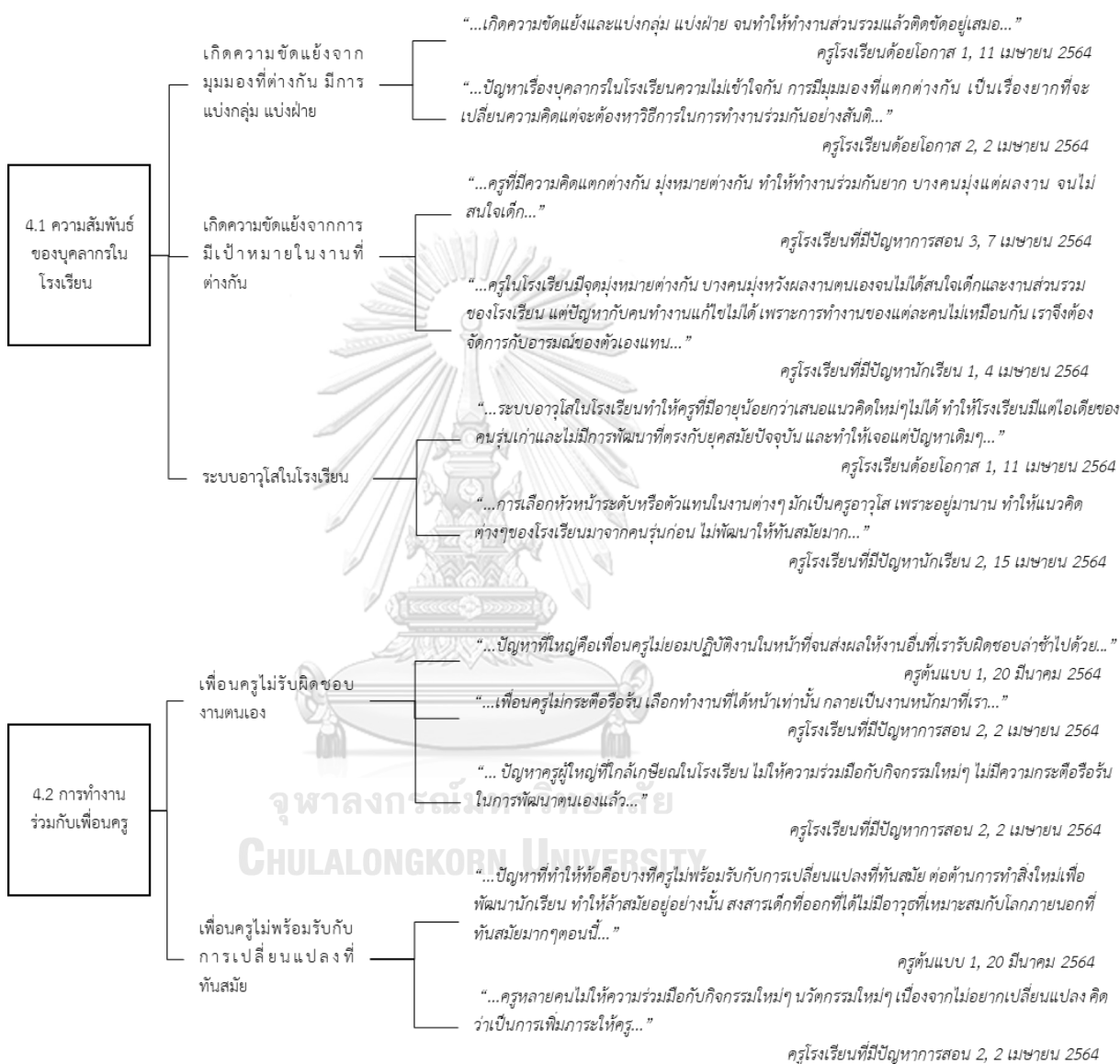
เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากการที่ครูต้องจัดการกับปัญหาอันมาจากการปรับตัวไม่ได้ของครู
ในโรงเรียนด้อยโอกาส จนทำให้เกิดความท้อแท้ในการทำงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนภาพที่ 4.4 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการตนเองของครู อันเกิดจากโรงเรียนด้อยโอกาส

กลุ่ม 4 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนครูในโรงเรียน

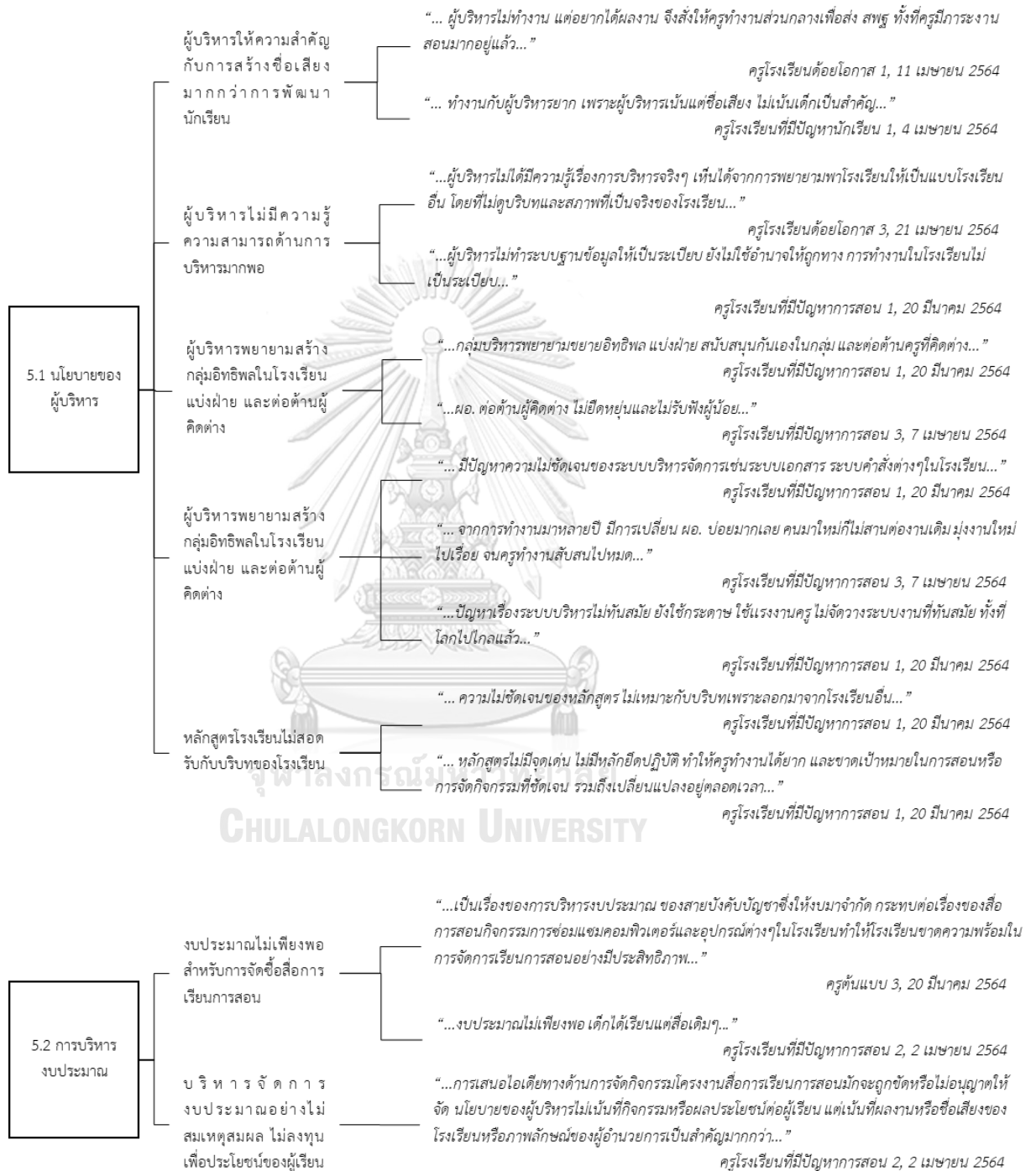
เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากการที่ครูต้องจัดการกับปัญหาอันมาจากความขัดแย้งในการทำงานกับเพื่อนครูในโรงเรียน จนทำให้เกิดความท้อแท้ในการทำงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนภาพที่ 4.5 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนครูในโรงเรียน

กลุ่ม5 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียน

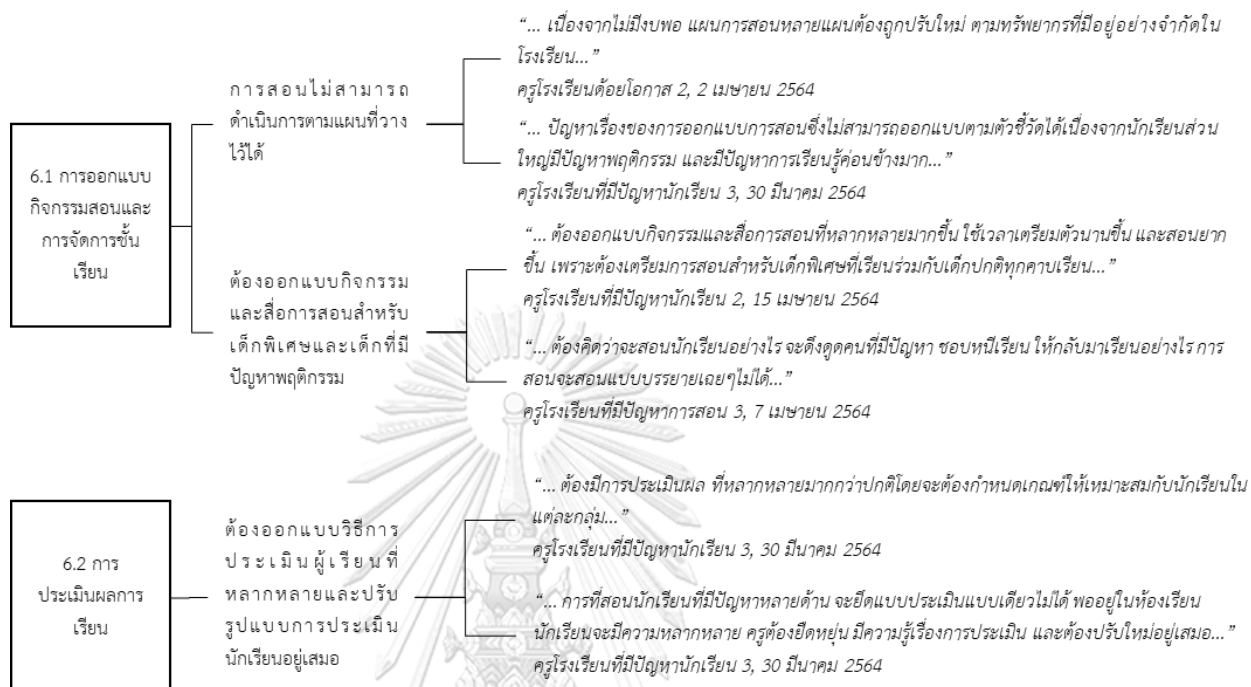
เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากการการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียน จนทำให้ครูเกิดความท้อแท้ในการทำงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนภาพที่ 4.6 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียน

กลุ่ม 6 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

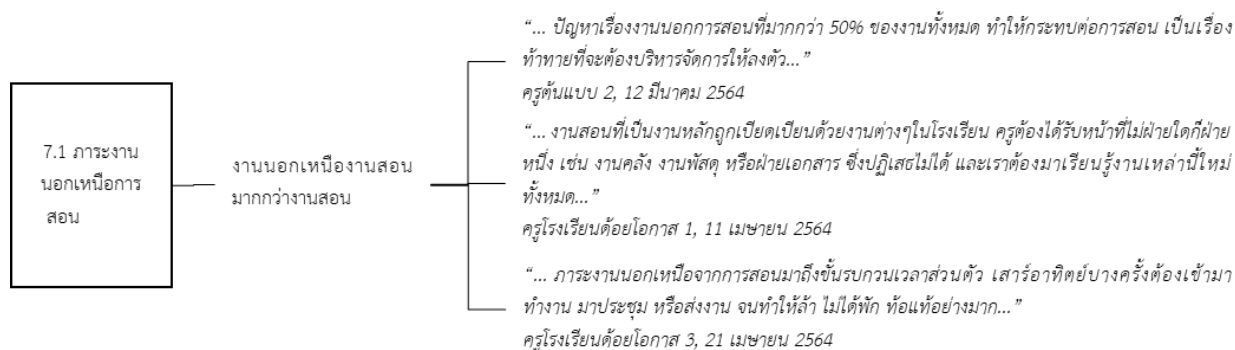
เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากการที่ครูต้องจัดการกับปัญหาอันมาจากการจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ จนทำให้เกิดความท้อแท้ในการทำงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนภาพที่ 4.7 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

กลุ่ม 7 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับภาระงานนอกเหนือการสอน

เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากการที่ครูต้องจัดการกับปัญหาอันมาจากการมีภาระงานนอกเหนือการสอนเป็นจำนวนมาก จนทำให้เกิดความท้อแท้ในการทำงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนภาพที่ 4.8 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ข้างต้น สรุปได้ว่า ครูในโรงเรียนที่ขาดแคลน ว่างไกลความเจริญ หรือด้อยโอกาส ประสบกับสถานการณ์ปัญหาต้องมาทำงานล่วงเวลา และทำงานวันเสาร์ อาทิตย์ ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาอยู่เสมอ โดยไม่สามารถปฏิเสธได้ ทำให้ไม่มีเวลาพักผ่อน เหนื่อยล้าในการทำงานอย่างมาก

จากรายละเอียดสถานการณ์ที่มาจากบทสัมภาษณ์ของครูผู้ให้ข้อมูลทั้ง 12 คนข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาสรุป จัดกลุ่ม และจัดลำดับสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพครู ดังตาราง 4.2

ตารางที่ 4.2 สรุปสถานการณ์เกี่ยวกับการประกอบอาชีพครูจากการสัมภาษณ์ จำแนกตามกลุ่มครู

กลุ่มสถานการณ์	สถานการณ์ย่อยและรายละเอียดสถานการณ์	n
กลุ่ม1 สถานการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของผู้เรียน	1.1 พัฒนาการนักเรียนล่าช้า/พื้นฐาน ความรู้และทักษะต่ำกว่าเกณฑ์/ เด็กพิเศษ	8
	1.1.1 นักเรียนขาดทักษะทางภาษาและทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของทุกวิชา ทำให้เรียนรู้ช้า	5
	1.1.2 นักเรียนมีพัฒนาการล่าช้าสะสมมาจากทุกระดับชั้น	4
	1.1.3 มีนักเรียนกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือสมาธิสั้นจนรบกวนการเรียนรู้อื่นๆ มากขึ้นในห้องเรียน	3
	1.1.4 นักเรียนชนบท ขาดทักษะทางคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี ไม่เท่าเทียมกับนักเรียนในบริบทเมือง	2
	1.2 พฤติกรรมนักเรียน	5
	1.2.1 นักเรียนทะเลาะวิวาท ก้าวร้าว รุนแรง ทั้งคำพูดและการกระทำกับเพื่อน	5
	1.2.2 ต้องสอนนักเรียนกลุ่มไม่สนใจเรียน หนีเรียน ไม่ส่งงาน ไม่เข้าสอบ	3
	1.2.3 นักเรียนติดยา/แอบขายยาเสพติดให้เพื่อนทั้งตอนอยู่ในโรงเรียนและออกนอกโรงเรียน	2
	1.2.4 นักเรียนมีปัญหาชู้สาว แอบมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันในพื้นที่ของโรงเรียน และปัญหาแม่ร้ายใส่ทำให้ไม่กล้ามาเรียนต่อหรือลาออก	1
	1.3 ความแตกต่างระหว่างผู้เรียน	3
	1.3.1 ต้องสอนนักเรียนที่แตกต่างทางศาสนา ภาษา ชนเผ่า พัฒนาการ ความสามารถ ที่เรียนร่วมกัน	2
	1.3.2 นักเรียนแบ่งกลุ่มตามศาสนา ภาษา ชนเผ่าหรืออื่นๆ และล้อเลียน/กลั่นแกล้งเพื่อนต่างกลุ่ม จนเกิดความเครียด เก็บตัว	2
กลุ่ม2 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับผู้ปกครองและชุมชน	2.1 ความพร้อมของครอบครัว	6
	2.1.1 ครอบครัวนักเรียนไม่สมบูรณ์ ไม่มีเวลาดูแล/อบรมสั่งสอนนักเรียน	4
	2.1.2 ครอบครัวนักเรียนมีฐานะยากจนมาก ไม่มีทุนสนับสนุนค่าใช้จ่ายต่างๆ บางรายต้องหยุดเรียนหรือลาออกเพื่อช่วยครอบครัวทำงาน	4
	2.1.3 ครอบครัวมีพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีให้ผู้เรียน ทำให้นักเรียนนำมาใช้กับผู้อื่น	2
	2.2 ความร่วมมือของครอบครัวและสังคม	4
2.2.1 ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการสอนและดูแลลูก กอดันครูให้สอนลูกให้ได้ตามที่ผู้ปกครองคาดหวังไว้ โดยไม่คำนึงถึงพื้นฐานเดิมหรือปัญหาของลูก	4	
2.2.2 ผู้ปกครองตามใจลูก ไม่กล้าตักเตือนเมื่อลูกทำผิด	2	
กลุ่ม3 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการตนเองของครู อื่น	3.1 ความด้อยโอกาส	3
	3.1.1 โรงเรียนอยู่ในพื้นที่ห่างไกล เข้าไม่ถึงสื่อการเรียนที่ทันสมัยและไม่ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3

กลุ่มสถานการณ์	สถานการณ์ย่อยและรายละเอียดสถานการณ์	n
เกิดจากโรงเรียนด้อยโอกาส	3.1.2 ครูปรับตัวกับสภาพปัญหาที่สุดโตงและเกินความคาดหมายอย่างยากลำบาก	3
	3.2 การสอนไม่ตรงกับวิชาเอกที่เรียนจบมา	3
	3.2.1 ต้องสอนในรายวิชาที่ไม่ตรงกับสาขาที่เรียนจบมา ทำให้ไม่ถนัด และต้องปรับตัวมาก	3
	3.2.2 ได้รับมอบหมายให้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	2
	3.2.3 ต้องสอนแบบคละชั้นเพราะจำนวนครูในโรงเรียนมีน้อย ไม่ครบชั้น	2
กลุ่ม4 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนครูในโรงเรียน	4.1 ความสัมพันธ์ของบุคลากรในโรงเรียน	5
	4.1.1 เกิดความขัดแย้งจากมุมมองที่ต่างกัน มีการแบ่งกลุ่ม แบ่งฝ่าย	5
	4.1.2 เกิดความขัดแย้งจากการมีเป้าหมายในงานที่ต่างกัน	2
	4.1.3 ระบบอาวุโสในโรงเรียนทำให้ครูผู้ใหญ่ไม่รับฟังความคิดเห็นของครูใหม่ โรงเรียนมีแต่กิจกรรมและนโยบายเดิมๆ ไม่พัฒนาให้ทันสมัย เพราะครูส่วนมากเป็นครูอาวุโส	2
	4.2 การทำงานร่วมกับเพื่อนครู	2
	4.2.1 เพื่อนครูไม่รับผิดชอบงานตนเอง ไม่กระตือรือร้น ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางจนส่งผลกระทบต่องานของครูคนอื่น	2
4.2.2 เพื่อนครูไม่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่ทันสมัย ต่อต้านการทำให้สิ่งใหม่เพื่อพัฒนานักเรียน	2	
กลุ่ม5 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้อำนวยการโรงเรียน	5.1 นโยบายของผู้บริหาร	5
	5.1.1 ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการสร้างชื่อเสียงมากกว่าการพัฒนาเด็กนักเรียน	2
	5.1.2 ผู้บริหารไม่มีความรู้ ความสามารถด้านการบริหารมากพอ	2
	5.1.3 ผู้บริหารพยายามสร้างกลุ่มอิทธิพลในโรงเรียน แบ่งฝ่าย และต่อต้านผู้คิดต่าง	2
	5.1.4 ผู้บริหารพยายามสร้างกลุ่มอิทธิพลในโรงเรียน แบ่งฝ่าย และต่อต้านผู้คิดต่าง	1
	5.1.5 หลักสูตรโรงเรียนไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน	1
	5.2 การบริหารงบประมาณ	3
5.2.1 งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอ/เหมาะสมกับพัฒนาการของนักเรียน	3	
5.2.2 บริหารจัดการงบประมาณอย่างไม่สมเหตุสมผล ไม่ลงทุนเพื่อประโยชน์ของผู้เรียน	1	
กลุ่ม6 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	6.1 การออกแบบกิจกรรมสอนและการจัดการชั้นเรียน	5
	6.1.1 การสอนไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่วางไว้ได้ เนื่องจากนักเรียนไม่มีความพร้อมในการเรียนรู้	4
	6.1.2 ต้องออกแบบกิจกรรมและสื่อการสอนสำหรับเด็กพิเศษและเด็กที่มีปัญหาพฤติกรรม	3
	6.2 การประเมินผลการเรียน	1
6.2.1 ต้องออกแบบวิธีการประเมินผู้เรียนที่หลากหลายและปรับรูปแบบการประเมินนักเรียนอยู่เสมอ	1	
กลุ่ม7 สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับภาระงานนอกเหนือการสอน	7.1 ภาระงานนอกเหนือการสอน	3
	7.1.1 งานนอกเหนืองานสอนมากกว่างานสอน จนส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนและผลการเรียนรู้ของนักเรียน	3

จากตารางที่ 4.2 ทำให้เห็นภาพสถานการณ์ปัญหาที่ทำให้ครูในโรงเรียนเกิดความท้อถอยในการทำงาน ซึ่งสามารถจัดกลุ่มได้เป็น 7 กลุ่มสถานการณ์ ได้แก่ 1) สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของผู้เรียน 2) สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับผู้ปกครองและชุมชน 3) สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการตนเองของครู อันเกิดจากโรงเรียนด้อยโอกาส 4) เષฐิติสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการทำงานกับเพื่อนครู 5) สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานของ

ผู้อำนวยการโรงเรียน 6) สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน 7) สถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับภาระงานนอกเหนือการสอน ตามลำดับ โดยผู้วิจัยนำข้อมูลสถานการณ์ปัญหาที่ได้มาสังเคราะห์เป็นประเด็นในแบบสอบถามวัดระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูในการวิจัยระยะที่ 2 ซึ่งจะนำเสนอในตอนี่ 2.1

ตอนที่ 2 ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

จากข้อมูลการสังเคราะห์สถานการณ์ปัญหาที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของครูในโรงเรียน สามารถนำมาสร้างแบบสอบถามเพื่อวัดระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยให้นักศึกษาครูประเมินตนเองว่า หากต้องพบกับสถานการณ์ปัญหาดังกล่าว จะมีความตั้งใจประกอบอาชีพครูอย่างไรใน 3 ช่วงเวลาในระดับใด ได้แก่ ช่วงเริ่มเข้าศึกษาในหลักสูตรครู ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะนำมาวิเคราะห์แนวโน้มระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูทั้ง 3 ช่วงเวลา โดยผลการวิเคราะห์และสรุประดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู จะแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 2.1 ผลการศึกษาระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู

เพื่อตอบวัตถุประสงค์งานวิจัยข้อที่ 2 คือ เพื่อศึกษาระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามวัดระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยใช้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ที่ลดความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่ได้จากการศึกษาวิจัยในระยะที่ 1 มาสรุป จัดกลุ่ม และสังเคราะห์ประเด็นในแบบสอบถามวัดระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูดังข้อมูลต่อไปนี้

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพื่อศึกษาระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามวัดระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยผู้วิจัยเลือกตัวอย่างวิจัยมาจาก 4 กลุ่มมหาวิทยาลัย กำหนดตัวแทนมหาวิทยาลัยจากแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ 2 มหาวิทยาลัย ทำให้ได้ตัวแทนมหาวิทยาลัยทั้งสิ้น 8 แห่ง หลังจากนั้นผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างที่ต้องการเก็บข้อมูลมหาวิทยาลัยละ 46 คน รวมทั้งสิ้น 368 คน ซึ่งเมื่อครบกำหนดวันในการรวบรวมแบบสอบถามพบว่าได้รับแบบสอบถามกลับมาทั้งสิ้น 217 ฉบับ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปได้ว่า นักศึกษาทั้งหมด 217 คน ประกอบไปด้วย เพศชายร้อยละ 54.38 และเพศหญิงร้อยละ 45.62 เป็นนักศึกษาจากสาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 23.50 พลศึกษา ร้อยละ 13.82 วิศวกรรมเครื่องกล ร้อยละ 10.59 คอมพิวเตอร์ศึกษา ร้อยละ 8.75 วิทยาศาสตร์ ร้อยละ 8.29 ประถมศึกษา ร้อยละ 7.83 วิศวกรรมอุตสาหกรรม ร้อยละ 6.91 เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ร้อยละ 5.06 การจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ร้อยละ 2.76 ดนตรีศึกษาและศิลปศึกษา ร้อยละ 2.30 สังคมศึกษาและสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า ร้อยละ 1.84

ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 1.38 จิตวิทยาและฟิสิกส์ ร้อยละ 0.92 และการศึกษาพิเศษและนาฏศิลป์ ศึกษา ร้อยละ 0.46 ตามลำดับ โดยผลการเรียนเฉลี่ยของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 3.50 - 4.00 คิดเป็นร้อยละ 42.39 3.00-3.49 ร้อยละ 37.78 และ 2.50-2.99 ร้อยละ 19.81 ตามลำดับ ทั้งนี้ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่กำลังฝึกประสบการณ์อยู่ในโรงเรียนรัฐบาล ร้อยละ 71.42 โรงเรียนในเมือง ร้อยละ 59.44 และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนมากกว่า 50 คนต่อห้องเรียน ร้อยละ 46.08 ตามลำดับ (ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยละเอียดสามารถดูได้จากตารางที่ ค3 ใน ภาคผนวก ค)

2) ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูและการเปลี่ยนแปลงระดับความตั้งใจ

ประกอบอาชีพครูใน 3 ช่วงเวลา

จากการเก็บข้อมูลในระยะเวลาที่ 2.1 กับนักศึกษาครูจาก 8 มหาวิทยาลัย จำนวนรวมทั้งสิ้น 217 คน ด้วยแบบสอบถามวัดระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวัดระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูใน 3 ช่วงเวลา ได้แก่ ช่วงเริ่มศึกษา ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งผลการตอบแบบสอบถาม จะนำมาวิเคราะห์เป็นระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู 3 ระดับ ได้แก่ ระดับสูง คือผู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.68 – 5.00 ระดับปานกลาง คือ ผู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.34 – 3.67 และระดับต่ำ คือผู้ที่มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 2.33 ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอได้ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูจำแนกตามช่วงเวลา

ช่วงเวลา	ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู	N (217)	%	สรุปภาพรวม M
เริ่มศึกษา	สูง	67	30.88	3.32 (กลาง)
	กลาง	130	59.91	
	ต่ำ	20	9.22	
ระหว่างศึกษา	สูง	52	23.96	3.12 (กลาง)
	กลาง	138	63.59	
	ต่ำ	26	11.98	
หลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	สูง	61	28.11	3.07 (กลาง)
	กลาง	116	53.46	
	ต่ำ	40	18.43	

จากตารางที่ 4.3 จะเห็นว่า โดยภาพรวมนักศึกษามีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูใน 3 ช่วงเวลา ดังนี้

ช่วงเริ่มศึกษา โดยภาพรวมนักศึกษาครูมีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูเฉลี่ย 3.32 (ระดับกลาง) เมื่อพิจารณาแยกตามระดับพบว่า มีนักศึกษาที่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูอยู่ใน

ระดับปานกลางร้อยละ 59.91 รองลงมาคือ ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูในระดับสูง ร้อยละ 30.88 และนักศึกษามีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูในระดับต่ำร้อยละ 9.22 ตามลำดับ

ช่วงระหว่างศึกษา โดยภาพรวมนักศึกษาครูมีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูเฉลี่ย 3.12 (ระดับกลาง) เมื่อพิจารณาแยกตามระดับพบว่า มีนักศึกษาที่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 63.59 รองลงมาคือ ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูในระดับสูง ร้อยละ 23.96 และระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูในระดับต่ำร้อยละ 11.98 ตามลำดับ

ช่วงหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู โดยภาพรวมนักศึกษาครูมีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูเฉลี่ย 3.07 (ระดับกลาง) เมื่อพิจารณาแยกตามระดับพบว่า มีนักศึกษาที่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 53.45 รองลงมาคือ ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูในระดับสูง ร้อยละ 28.11 และระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูในระดับต่ำร้อยละ 18.43

จากตารางที่ 4.3 ซึ่งเป็นการสรุประดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูจากการตอบแบบสอบถามเพื่อวัดระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูโดยภาพรวม (รายละเอียดคะแนนในแต่ละรายการในแบบสอบถามสามารถดูข้อมูลได้จากตารางที่ ค2 ในภาคผนวก ค) ซึ่งเมื่อผู้วิจัยนำคะแนนระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาแต่ละคน มาวิเคราะห์ลักษณะการเปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงเวลา ได้แก่ เริ่มศึกษา ระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

(1) กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู**เพิ่มขึ้น** หมายถึง นักศึกษาที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้นตลอดช่วงเวลาของการศึกษาในหลักสูตร ตั้งแต่ช่วงเริ่มศึกษา ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู

(2) กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจที่จะประกอบวิชาชี**ลดลง** หมายถึง นักศึกษาที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลงตลอดช่วงเวลาของการศึกษาในหลักสูตร ตั้งแต่ช่วงเริ่มศึกษา ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู

(3) กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู**คงที่ในระดับสูง** หมายถึง นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของตนเองคงที่ในระดับสูงโดยไม่เปลี่ยนแปลงทั้ง 3 ช่วงเวลาของการศึกษา ได้แก่ ช่วงเริ่มศึกษา ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู

4) กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู**คงที่ในระดับกลาง** หมายถึง นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของตนเองคงที่ในระดับกลางโดยไม่เปลี่ยนแปลงทั้ง 3 ช่วงเวลาของการศึกษา ได้แก่ ช่วงเริ่มศึกษา ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู

(5) กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู**คงที่ในระดับต่ำ** หมายถึง นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของตนเองคงที่ในระดับต่ำโดยไม่เปลี่ยนแปลงทั้ง 3 ช่วงเวลาของการศึกษา ได้แก่ ช่วงเริ่มศึกษา ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

(6) กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู**ไม่คงที่** หมายถึง นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของตนเองไม่คงที่ มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอใน 3 ช่วงเวลาของการศึกษา ได้แก่ ช่วงเริ่มศึกษา ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

ผลการวิเคราะห์ลักษณะการเปลี่ยนแปลงของระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษานำเสนอดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 การเปลี่ยนแปลงของระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษา

การเปลี่ยนแปลงของระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู	N (217)	%	อันดับที่
1. ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้น	33	15.21	3
2. ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลง	57	26.27	1
3. ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับสูง	11	5.07	4
4. ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับกลาง	57	26.27	1
5. ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับต่ำ	3	1.38	5
6. ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูไม่คงที่	53	24.42	2

จากข้อมูลลักษณะการเปลี่ยนแปลงของระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาคูในตารางที่ 4.4 สรุปได้ว่า นักศึกษาคูส่วนใหญ่ จากทั้งหมด 217 คน มีลักษณะการเปลี่ยนแปลงของระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูตามลำดับต่อไปนี้ อันดับที่ 1 กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับกลาง และกลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลง คิดเป็นกลุ่มละ 26.27% อันดับที่ 2 กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูไม่คงที่ คิดเป็น 24.42% อันดับที่ 3 กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้น คิดเป็น 15.21% อันดับที่ 4 กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับสูง คิดเป็น 5.07% และอันดับที่ 5 กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับต่ำ คิดเป็น 1.38% ตามลำดับ

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจะทำการคัดเลือกนักศึกษาคูที่มีการเปลี่ยนแปลงของระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู 6 กลุ่ม กลุ่มละ 2 คน รวม 12 คน เพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับสถานการณ์ที่มีผลต่อระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาคู และความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาคูต่อไป ดังที่ได้นำเสนอในผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2.2

ตอนที่ 2.2 การวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของงานวิจัยข้อที่ 3 คือ เพื่อวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน โดยมีผู้ให้ข้อมูลเป็นนักศึกษาจาก 6 กลุ่ม กลุ่มละ 2 คน รวม 12 คน เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษา สถานการณ์ที่มีผลต่อระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษา และความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

นักศึกษาครูจำนวนทั้งสิ้น 12 คน ซึ่งเป็นตัวแทนจากมหาวิทยาลัยทั้งสิ้น 7 มหาวิทยาลัย และมีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูในลักษณะต่างๆ 6 แบบ นับตั้งแต่เข้าศึกษาในหลักสูตรครูจนถึงก่อนสำเร็จการศึกษา โดยมีข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4.5 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่ให้สัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน

แนวโน้มระดับความตั้งใจ	คนที่	เพศ	มหาวิทยาลัย	สาขาวิชา	GPA	ระดับความตั้งใจในแต่ละช่วงเวลา			trend
						เริ่มศึกษา	ระหว่างศึกษา	ฝึกประสบการณ์	
เพิ่มขึ้น	1	F	A	การศึกษาปฐมวัย	3.50 - 4.00	2.13 (สูง)	3.36 (สูง)	3.88 (กลาง)	
	2	M	G	พลศึกษา	3.50 - 4.00	3.23 (สูง)	3.8 (สูง)	3.73 (กลาง)	
ลดลง	1	M	D	ดนตรีศึกษาไทยศึกษา	3.00-3.49	4.36 (ต่ำ)	3.98 (กลาง)	4.02 (สูง)	
	2	M	E	วิศวกรรมอุตสาหการ	3.50 - 4.00	4.25 (กลาง)	3.77 (สูง)	2.88 (สูง)	
คงที่ในระดับสูง	1	F	C	ภาษาไทย	3.00-3.49	4.09 (สูง)	3.91 (สูง)	4.02 (สูง)	
	2	F	C	สังคมศึกษา	2.50-2.99	4.32 (สูง)	4.29 (สูง)	4.13 (สูง)	
คงที่ในระดับกลาง	1	M	B	วิทยาศาสตร์	2.50-2.99	3.41 (กลาง)	3.38 (กลาง)	3.07 (กลาง)	
	2	M	H	การศึกษาปฐมวัย	3.50 - 4.00	3.39 (กลาง)	2.82 (กลาง)	2.59 (กลาง)	
คงที่ในระดับต่ำ	1	F	A	การศึกษาปฐมวัย	3.50 - 4.00	1.55 (ต่ำ)	1.59 (ต่ำ)	1.55 (ต่ำ)	
	2	M	E	วิศวกรรมอุตสาหการ	2.50-2.99	2.16 (ต่ำ)	1.7 (ต่ำ)	1.79 (ต่ำ)	
ไม่คงที่	1	F	B	การศึกษาปฐมวัย	3.50 - 4.00	2.91 (กลาง)	1.98 (ต่ำ)	3.09 (กลาง)	
	2	M	C	พลศึกษา	3.00-3.49	3.66 (กลาง)	2.11 (ต่ำ)	4.18 (สูง)	

2. การวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูจำนวน 6 กลุ่ม ที่มีการเปลี่ยนแปลงระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูใน 3 ช่วงเวลา

จากการคัดเลือกนักศึกษาที่มีแนวโน้มของระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูในลักษณะต่างๆ 6 แบบ เพื่อให้ข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษา และสถานการณ์ที่ทำให้นักศึกษามีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลงระหว่างที่ศึกษาอยู่ในหลักสูตร โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและสรุปสถานการณ์ปัญหาที่นักศึกษาพบจากการดำเนินการของหลักสูตร ดังนี้

ตารางที่ 4.6 สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษา

สถานการณ์ที่ลดความตั้งใจประกอบอาชีพครู	กลุ่มความตั้งใจของนักศึกษา						รายละเอียดสถานการณ์/ความคาดหวังของนักศึกษาจากการสัมภาษณ์
	เพิ่ม	ลด	คงที่ สูง	คงที่ กลาง	คงที่ ต่ำ	ไม่ คงที่	
1. ช่วงระหว่างศึกษา							
1.1 การคัดเลือกนักศึกษาที่มีความรักในอาชีพครูไม่มากพอ เข้ามาศึกษาในหลักสูตร ทำให้ลาออก	✓						“...การมีการคัดเลือกนักศึกษาที่รักและศรัทธาในอาชีพครูสูงเข้ามาเรียนในหลักสูตรตั้งแต่แรกก็จะทำให้มีพลังในการเรียนมากขึ้น ไม่ขี้...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจเพิ่ม 1, 20 ตุลาคม 2564
1.2 การสอนของอาจารย์ยังไม่น่าสนใจ/เหมาะสมกับความสนใจเรียน/สร้างความเข้าใจและรักในอาชีพครู		✓	✓	✓	✓	✓	“...การสอนรู้สึกว่าย่ำไม่มีอะไรใหม่ๆ ที่น่าสนใจ อยากให้มีช่องทางในการประเมินอาจารย์หรือรายวิชามากขึ้น ไม่รู้ว่าอาจารย์จะใช้ผลประเมินในการปรับปรุงมั...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจลด 2, 19 ตุลาคม 2564 “...อาจารย์ควรมีโอกาสการสอนที่สนุก บางคนดู...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับสูง 1, 19 ตุลาคม 2564 “...อาจารย์ไม่สอนให้ปฏิบัติเป็น เน้นบรรยาย เลยไม่ทำให้มีความสุขในการเรียนอยากเป็นครูมากขึ้น...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับกลาง 2, 18 ตุลาคม 2564 “...อาจารย์หลายคนยังไม่ค่อยทันสมัย ทำให้เราไม่มีต้นแบบในการเป็นครูสมัยใหม่ อยากให้มีวิชาที่ทันสมัย สนุกมากขึ้น บรรยายน้อยลง...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจไม่คงที่ 1, 17 ตุลาคม 2564
1.3 การดูแลนักศึกษาไม่เหมาะสม/ขาดความเสมอภาค	✓	✓	✓	✓	✓	✓	“...อาจารย์ดูจนมีแต่ความกลัว ไม่กล้ามีส่วนร่วมกับวิชาพวกนั้นเลย ทำให้คิดตลอดว่าจะไม่เป็นครูแบบนี้...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับสูง 2, 18 ตุลาคม 2564 “...อาจารย์ไม่ได้มีเวลาใส่ใจรายชื่อนักเรียนคนเก่งๆตอบโต้กับปล่อยผ่าน คนไม่เก่งอาจถูกทิ้งไปเลย...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับกลาง 1, 19 ตุลาคม 2564 “...โดนกดดันเปรียบเทียบกับเพื่อนๆ ทำให้ไม่ยอมมีส่วนร่วมในการเรียน อยา และเสียบรรยากาศในการเรียน...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับต่ำ 1, 17 ตุลาคม 2564 “...เหตุการณ์ที่อาจารย์ล่าเสียง รักนักศึกษาบางกลุ่มมากกว่ากลุ่มอื่น ได้รับความไม่เท่าเทียมและเสียใจ...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจไม่คงที่ 1, 17 ตุลาคม 2564
1.4 การมอบหมายภาระงานไม่เหมาะสม นักศึกษาไม่มีโอกาสเสนอความคิดเห็นในการมอบหมายภาระงานในรายวิชา			✓	✓	✓	✓	“...งานบางอย่างมากเกินไป เหมือนไม่สอดคล้องกับเวลาที่อาจารย์ให้” นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับสูง 1, 19 ตุลาคม 2564 “...ความที่ถอยขึ้นกับการเรียนเลย รู้สึกว่าบางงานไม่ควรรีบเลย ไม่ได้ประโยชน์และเพิ่มภาระให้นักศึกษามากเกินไป...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับกลาง 2, 18 ตุลาคม 2564 “...การมอบหมายภาระงานแต่ละรายวิชาที่มีความยากง่ายไม่เหมาะสมไม่สมดุลผล...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับต่ำ 2, 17 ตุลาคม 2564 “...อาจารย์ไม่ให้เราปรับเปลี่ยนยืดหยุ่นแผนการเรียนตามสภาพจริงเลย...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจไม่คงที่ 2, 18 ตุลาคม 2564
1.5 การประเมินผลในรายวิชาไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน	✓				✓	✓	“...ช่วงสอบท้ายเทอม ข้อสอบบางที่ก็ออกในสิ่งที่ไม่สอน อยากให้อาจารย์ปรับข้อสอบให้ตีเหมาะสม...”

สถานการณ์ที่ลดความตั้งใจประกอบอาชีพครู	กลุ่มความตั้งใจของนักศึกษา						รายละเอียดสถานการณ์/ความคาดหวังของนักศึกษาจากการสัมภาษณ์
	เพิ่ม	ลด	คงที่ สูง	คงที่ กลาง	คงที่ ต่ำ	ไม่ คงที่	
จริง							นักศึกษามีระดับความตั้งใจเพิ่ม 1, 20 ตุลาคม 2564 <p>"...อยากให้มีระบบประเมินตามจริง อาจารย์ไม่ลำเอียง..."</p> <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจเพิ่ม 2, 18 ตุลาคม 2564</p> <p>"...การสอบไม่หลากหลายแบบ ทำให้ได้คะแนนน้อยเพราะไม่ตรงกับความรู้..."</p> <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับต่ำ 1, 17 ตุลาคม 2564</p> <p>"...การสอบบางวิชา ข้อสอบเหมือนๆเดิมไม่เปลี่ยนแปลง ทำให้หลายคนขอโทษจากที่แทบไม่ต้องตั้งใจเรียนก็สอบได้..."</p> <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจไม่คงที่ 1, 17 ตุลาคม 2564</p>
1.6 สื่อการสอนในรายวิชาไม่เหมาะสม/เพียงพอต่อการเรียนรู้	✓				✓		"...อยากให้การใช้สื่อที่น่าสนใจเหมาะสมกับกิจกรรมที่สอน ไม่บรรยายอย่างเดียว..." <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจเพิ่ม 2, 18 ตุลาคม 2564</p> <p>"...สื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาแต่อยากให้มีหลากหลายทันสมัยมากขึ้น..."</p> <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับต่ำ 1, 17 ตุลาคม 2564</p>
1.7 เนื้อหาวิชาบางวิชามีความซ้ำซ้อนกัน/ไม่ได้นำไปใช้ในการทำงานจริง		✓	✓	✓			"...วิชาบางวิชาควรตัดออกบ้าง เหมือนมีเนื้อหาซ้ำซ้อน..." <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจลด 2, 19 ตุลาคม 2564</p> <p>"...บางวิชาได้ใช้ บางวิชาไม่รู้เรียนไปทำไม ควรมีการปรับปรุงวิชาให้ทันสมัย และไปใช้ได้ในโรงเรียนทุกรูปแบบ..."</p> <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับสูง 2, 18 ตุลาคม 2564</p> <p>"...รายวิชาที่ไม่สำคัญควรตัดออกบ้าง เช่น ปรียญต่างๆ เรียนซ้ำมากกว่า 3 วิชาทำให้จำเนื้อหาและไม่ได้ใช้ ควรเพิ่มวิชาที่ส่งเสริมให้รักอาชีพมากขึ้น..."</p> <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับกลาง 2, 18 ตุลาคม 2564</p>
1.8 ไม่มีความร่วมมือ/ขาดความรู้และทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มากพอ	✓					✓	"...อยากมีเวลามากกว่านี้ในการเรียนวิจัยในชั้นเรียน ยังไม่แน่นและทำพอส่ง..." <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจเพิ่ม 2, 18 ตุลาคม 2564</p> <p>"...วิจัย และสถิติต่างๆ น่าจะให้อยู่ทุกชั้นปีไปเลย จะได้เก่งๆ..."</p> <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจไม่คงที่ 2, 18 ตุลาคม 2564</p>
1.9 ขาดการฝึกประสบการณ์เกี่ยวกับภาระงานนอกการสอน		✓					"...ไม่ได้รับการสอนหรือพาไปฝึกทำงานอื่นๆนอกจากสอน เช่น ทำพาเหรดกีฬากีฬา หรือกิจกรรมของโรงเรียนยังไม่เคยได้ทำ..." <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจลด 2, 19 ตุลาคม 2564</p>
1.10 กฎระเบียบเคร่งครัดมากเกินไป					✓	✓	"...กฎระเบียบที่เคร่งครัดเกินไป เช่น การแต่งกาย..." <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับต่ำ 1, 17 ตุลาคม 2564</p> <p>"...บางวิชาระเบียบเคร่งครัด ระเบียบเยอะ จนอึดอัดเครียด..."</p> <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจไม่คงที่ 2, 18 ตุลาคม 2564</p>
2. ช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู							
2.1 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูยังไม่มีความหลากหลายในเชิงบริบทของโรงเรียนและมีความถี่ไม่มากพอที่จะสร้างประสบการณ์และความรักในอาชีพครู	✓	✓	✓	✓	✓	✓	"...อยากให้อาจารย์พาไปสอนเด็กที่หลายวัย ต่างระดับชั้น เพื่อเห็นความต่างที่ชัดเจนในห้องเรียนจริงๆ..." <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจลด 1, 19 ตุลาคม 2564</p> <p>"...ควรพาไปปรับประสบการณ์ใหม่ๆนอกห้องเรียนบ้าง พาไปเจอเด็กหลายๆแบบ จนบางบ้างก็ได้เจอปัญหาหลายๆแบบ..."</p> <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับกลาง 1, 19 ตุลาคม 2564</p> <p>"...ถ้าอาจารย์ให้ลงสอนลงมือปฏิบัติจริงก็จะช่วยให้มีใจรักการสอนมากขึ้น..."</p> <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับต่ำ 2, 17 ตุลาคม 2564</p>
2.2 ครูที่เลี้ยง/อาจารย์ในเทศก์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีคุณสมบัติไม่เหมาะสม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	"...ไปเจอครูที่เลี้ยงไม่ดีมาก ๆ อยากให้เลือกครูที่เลี้ยงและโรงเรียนที่ดี..." <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจเพิ่ม 2, 18 ตุลาคม 2564</p> <p>"... ตอนฝึกสอนได้อาจารย์ดูแลเป็นอาจารย์นิเทศน์ ยิ่งทำให้กดดันและอยากลาออกมาก..."</p> <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับสูง 1, 19 ตุลาคม 2564</p> <p>"...มีการคัดเลือกครูที่เลี้ยงในโรงเรียนที่เหมาะสม และสามารถให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ..."</p> <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับกลาง 2, 18 ตุลาคม 2564</p> <p>"...ควรเปลี่ยนที่ หากโรงเรียนนั้นไม่ดีหรือครูที่เลี้ยงชอบหาผลประโยชน์จกนิสิต..."</p> <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับต่ำ 1, 17 ตุลาคม 2564</p>
2.3 ไม่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับทางเลือกในการประกอบอาชีพ					✓		"...ควรเสนอทางเลือกอาชีพอื่นนอกจากครู..." <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับต่ำ 1, 17 ตุลาคม 2564</p> <p>"...เป็นความสับสนในหน้าที่ว่าควรเลือกอาชีพไหนในอนาคตดีนะ เพราะงานและเนื้อหาวิชาส่วนใหญ่เน้นไปที่การออกข้อตั้งงาน ทำให้แทบไม่รู้ลึกกว่าการสอนที่ดีเป็นยังไง..."</p> <p>นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับต่ำ 2, 17 ตุลาคม 2564</p>

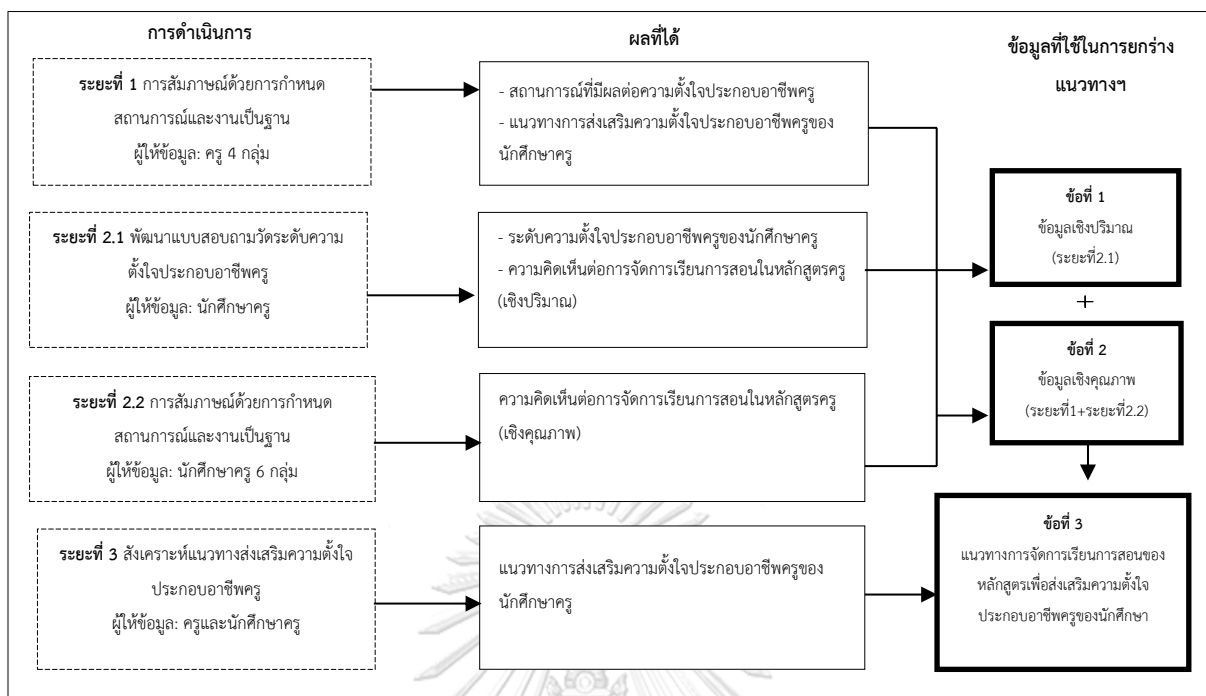
จากข้อมูลตารางข้างต้นสรุปได้ว่า ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในลักษณะเพิ่มขึ้น ลดลง คงที่ หรือเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอระหว่างการศึกษในหลักสูตรครู ซึ่งมีส่วนมาจากการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครูที่มีผลทำให้ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่ลดลง ได้แก่สถานการณ์ต่อไปนี้

- 1) **ช่วงระหว่างศึกษา** ได้แก่ สถานการณ์เกี่ยวกับ (1) การคัดเลือกนักศึกษาที่มีความรักในอาชีพครูไม่มากพอเข้ามาศึกษาในหลักสูตร ทำให้ลาออก (2) การสอนของอาจารย์ยังไม่น่าสนใจ/เหมาะสมกับความสนใจผู้เรียน/สร้างความเข้าใจและรักในอาชีพครู (3) การดูแลนักศึกษาไม่เหมาะสม/ขาดความเสมอภาค (4) การมอบหมายภาระงานไม่เหมาะสม นักศึกษาไม่มีโอกาสเสนอความคิดเห็นในการมอบหมายภาระงานในรายวิชา (5) การประเมินผลในรายวิชาไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอนจริง (6) สื่อการสอนในรายวิชาไม่เหมาะสม/เพียงพอต่อการเรียนรู้ (7) เนื้อหารายวิชาบางวิชามีความซ้ำซ้อนกัน/ไม่ได้นำไปใช้ในการทำงานจริง (8) ไม่มีความพร้อม/ขาดความรู้และทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มากพอ (9) ขาดการฝึกประสบการณ์เกี่ยวกับภาระงานนอกเหนือการสอน และ (10) กฎระเบียบเคร่งครัดมากเกินไป
- 2) **ช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพ** ได้แก่ สถานการณ์เกี่ยวกับ (1) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูยังไม่มีหลากหลายในเชิงบริบทของโรงเรียนและมีความถี่ไม่มากพอที่จะสร้างประสบการณ์และความรักในอาชีพครู (2) ครูพี่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีคุณสมบัติไม่เหมาะสม และ (3) ไม่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับทางเลือกในการประกอบอาชีพ

สถานการณ์ข้างต้นได้นำสู่การให้ข้อมูลแนวทางในการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู ซึ่งจะได้อธิบายในตอนที่ 3

ตอนที่ 3 ร่างแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

การดำเนินการวิจัยในระยะที่ 3 เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 4 คือ เพื่อสังเคราะห์แนวทางในการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาครู โดยมาจากผลการวิจัยในระยะต่างๆ ดังนี้

แผนภาพที่ 4.9 การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 3 ดำเนินการวิจัย

จากแผนภาพผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 3 ข้างต้น ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอข้อมูลเป็น 2 ส่วน ได้แก่ 1) ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรครูของนักศึกษา (ข้อมูลเชิงปริมาณจากการวิจัยระยะที่ 2.1) 2) แนวทางการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรครูเพื่อส่งเสริมส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูจากข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรครูของนักศึกษา (เชิงปริมาณ)

จากการศึกษาวิจัยในระยะที่ 2.1 ด้วยแบบสอบถามในตอนต้นที่ 3 เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาครูต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครูตลอดช่วงเวลาของการศึกษาในหลักสูตร โดยแบ่งเป็น 2 ช่วงเวลา ได้แก่ ระหว่างที่นักศึกษากำลังศึกษาในหลักสูตร และระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ข้อมูลการดำเนินการของหลักสูตรครูที่ได้นี้ ผู้วิจัยนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของหลักสูตรครูในแต่ละมหาวิทยาลัย และหาค่าเฉลี่ยแบบองค์รวมเพื่อนำข้อมูลที่ได้เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาวิจัยในระยะที่ 3 ต่อไป โดยพิจารณาระดับการดำเนินการของหลักสูตรครูในประเด็นต่างๆจากคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาในแต่ละมหาวิทยาลัย โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

คะแนนระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง หลักสูตรครูมีการดำเนินการในระดับน้อยที่สุด

คะแนนระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง หลักสูตรครูมีการดำเนินการในระดับน้อย

คะแนนระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง หลักสูตรครูมีการดำเนินการในระดับปานกลาง

คะแนนระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง หลักสูตรครุมีการดำเนินการในระดับมาก
 คะแนนระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง หลักสูตรครุมีการดำเนินการในระดับมากที่สุด
 ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาครูต่อการจัดการเรียนการสอนใน
 หลักสูตรครุตลอดช่วงเวลาของการศึกษาในหลักสูตร แสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.7 ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครุ (ข้อมูลเชิงปริมาณ)

ด้าน	รายละเอียดการดำเนินงานของหลักสูตรครุ	m รายข้อ	ระดับ	m รายด้าน	ระดับ
1. การดำเนินการของหลักสูตรครุช่วงระหว่างศึกษา					
1.1 การคัดเลือก นักศึกษาครู	1.1.1 มีการคัดเลือกนักศึกษาที่มีผลการเรียนดีเข้ามาศึกษาใน หลักสูตรครุ	3.91	มาก	3.87	มาก
	1.1.2 มีการคัดเลือกนักศึกษาที่รักและศรัทธาในอาชีพครูสูงเข้ามา เรียนในหลักสูตร	3.82	มาก		
1.2 การคัดเลือก อาจารย์	1.2.1 มีการคัดเลือกอาจารย์ที่มีความสามารถในการสอนมาสอน นักศึกษาครู	4.06	มาก	4.19	มาก
	1.2.2 มีการคัดเลือกอาจารย์ที่มีระดับการศึกษาและผลงานวิชาการ สัมพันธ์กับวิชาที่สอน มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน	4.32	มาก		
1.3 การสอนของ อาจารย์	1.3.1 อาจารย์มีรูปแบบการสอนที่หลากหลาย น่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ	3.98	มาก	3.95	มาก
	1.3.2 อาจารย์ออกแบบการสอนโดยคำนึงถึงความสนใจและความ แตกต่างของผู้เรียน	3.83	มาก		
	1.3.3 อาจารย์สามารถทำให้อันมีความสุขในการเรียนและปลูกฝัง ความศรัทธาในวิชาชีพ	4.03	มาก		
1.4 เนื้อหารายวิชา	1.4.1 มีการคัดเลือกเนื้อหาในแต่ละรายวิชาที่มีความยากง่าย เหมาะสม	2.98	ปานกลาง	2.99	ปานกลาง
	1.4.2 มีการคัดเลือกเนื้อหาในแต่ละรายวิชาที่สามารถนำไปใช้ได้จริง ในการเป็นครู ทำให้อันมีความสุขในการเรียนอยากเป็นครูมากขึ้น	2.99	ปานกลาง		
1.5 ลักษณะ กิจกรรมการเรียน	1.5.1 มีกิจกรรมในห้องเรียนที่หลากหลาย น่าสนใจ เหมาะกับ เนื้อหาวิชาที่เรียน	2.62	ปานกลาง	2.78	ปานกลาง
	1.5.2 มีกิจกรรมในห้องเรียนที่ให้โอกาสผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและลงมือ ปฏิบัติจริง	2.93	ปานกลาง		
1.6 ภาระงานใน วิชาเรียน	1.6.1 มีการมอบหมายภาระงานแต่ละรายวิชาที่มีความยากง่าย เหมาะสม สมเหตุสมผล	3.72	มาก	3.48	ปานกลาง
	1.6.2 มีการมอบหมายภาระงานแต่ละรายวิชาในปริมาณที่เหมาะสม กับเวลาที่กำหนดให้	3.6	มาก		
	1.6.3 มีการมอบหมายภาระงานแต่ละรายวิชาที่ก่อให้เกิดทักษะที่ จำเป็นในการเป็นครูอย่างแท้จริง	3.11	ปานกลาง		
1.7 สื่อการเรียน การสอน	1.7.1 มีการใช้สื่อการสอนที่น่าสนใจ หลากหลาย ทันสมัยอยู่เสมอ	3.19	ปานกลาง	3.30	ปานกลาง
	1.7.2 มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา และเหมาะสมกับกิจกรรมที่ออกแบบไว้	3.4	ปานกลาง		
1.8 การ ประเมินผล	1.8.1 ใช้วิธีการประเมินผู้เรียนในรายวิชาต่างๆ อย่างหลากหลาย ทำ ให้ผู้เรียนได้เห็นพัฒนาการของตนเอง ทั้งด้านความรู้และทักษะต่างๆ	3.23	ปานกลาง	3.52	มาก
	1.8.2 ใช้การประเมินผู้เรียนในรายวิชาต่างๆ ที่มีความยากง่าย เหมาะสมกับเนื้อหารายวิชา และประเมินในสิ่งที่ได้สอนไปแล้วอย่าง	3.81	มาก		

ด้าน	รายละเอียดการดำเนินงานของหลักสูตรครู	m รายชื่อ	ระดับ	m รายด้าน	ระดับ
แท้จริง					
2. การดำเนินการของหลักสูตรครูช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพ					
2.1 ประสบการณ์ที่ได้รับ	2.1.1 มอบหมายภาระงานจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ทำให้ได้เรียนรู้งานครูในสภาพจริงอย่างแท้จริง และทำให้อยากเป็นครูมากขึ้น	4	มาก	3.99	มาก
	2.1.2 เลือกสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เหมาะสม ได้ประสบการณ์มากพอก่อนออกไปประกอบอาชีพครูจริง	4.12	มาก		
	2.1.3 จัดให้นักศึกษาครูได้รับประสบการณ์ในการเป็นครูที่มีความแตกต่างหลากหลายบริบท และก่อให้เกิดความรักและศรัทธาในวิชาชีพมากขึ้น	3.86	มาก		
2.2 การเลือกครูพี่เลี้ยง	2.2.1 มีการคัดเลือกครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนที่เหมาะสม สามารถให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ และสนับสนุนให้นักศึกษาครูได้รับประสบการณ์ที่ดีจากการฝึกสอน	3.32	ปานกลาง	3.26	ปานกลาง
	2.2.2 อาจารย์นิเทศก์คอยดูแลอย่างใกล้ชิด, ด สามารถให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ และช่วยเหลือเมื่อนักศึกษาครูมีปัญหาในการฝึกสอน	3.19	ปานกลาง		
2.3 การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	2.3.1 มีการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นระยะอย่างเหมาะสม และให้ข้อมูลสะท้อนจุดแข็ง จุดอ่อน ของนักศึกษาครูทุกครั้งเพื่อนำไปพัฒนาตนเองต่อไป	3.58	มาก	3.39	ปานกลาง
	2.3.2 มีการกำหนดภาระงาน หรือกิจกรรมที่ใช้ประเมินการสอนของนักศึกษาครูในปริมาณที่เหมาะสม ไม่น้อยหรือมากจนสร้างความเครียดและท้อถอย	3.19	ปานกลาง		

จากตารางข้างต้นสรุปได้ว่า นักศึกษาครูมีความคิดเห็นต่อการดำเนินการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร ซึ่งแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ 1) ช่วงระหว่างศึกษา และ 2) ช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังนี้

ช่วงระหว่างศึกษา ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดซึ่งอยู่ในระดับมาก ได้แก่ 1) ด้านการคัดเลือกอาจารย์ 2) ด้านการสอนของอาจารย์ และ 3) การคัดเลือกนักศึกษาครู ซึ่งเมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยจะพบว่า ประเด็นที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ มีการคัดเลือกอาจารย์ที่มีระดับการศึกษาและผลงานวิชาการสัมพันธ์กับวิชาที่สอน มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน มีการคัดเลือกอาจารย์ที่มีความสามารถในการสอนมาสอนนักศึกษาครู และอาจารย์สามารถทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน และปลูกฝังความศรัทธาในวิชาชีพ ตามลำดับ ในขณะที่ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ 1) ด้านลักษณะกิจกรรมการเรียน 2) ด้านเนื้อหารายวิชา และ 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน ซึ่งเมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยจะพบว่า ประเด็นที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ มีกิจกรรมในห้องเรียนที่หลากหลาย น่าสนใจ เหมาะกับเนื้อหาวิชาที่เรียน มีกิจกรรมในห้องเรียนที่ให้โอกาสผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริง และมีการคัดเลือกเนื้อหาในแต่ละรายวิชาที่มีความยากง่ายเหมาะสม ตามลำดับ

ช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดซึ่งอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ประสบการณ์ที่ได้รับ ซึ่งเมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยจะพบว่า ประเด็นที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ เลือกลงานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เหมาะสม ได้ประสบการณ์มากพอก่อนออกไปประกอบ อาชีพครูจริง มอบหมายภาระงานจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ทำให้ได้เรียนรู้งานครูในสภาพจริงอย่างแท้จริง และทำให้อยากเป็นครูมากขึ้น และจัดให้นักศึกษาครูได้รับประสบการณ์ในการเป็นครูที่มีความแตกต่างหลากหลายบริบท และก่อให้เกิดความรักและศรัทธาในวิชาชีพมากขึ้น ตามลำดับ ในขณะที่ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ 1) ด้านการเลือกครูพี่เลี้ยง และ 2) ด้านการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งเมื่อพิจารณาในประเด็นย่อยจะพบว่า ประเด็นที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ อาจารย์นิเทศก์คอยดูแลอย่างใกล้ชิด สามารถให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ และช่วยเหลือเมื่อนักศึกษาครูมีปัญหาในการฝึกสอน มีการกำหนดภาระงาน หรือกิจกรรมที่ใช้ประเมินการสอนของนักศึกษาครูในปริมาณที่เหมาะสม ไม่น้อยหรือมากจนสร้างความเครียดและ ท้อถอย และมีการคัดเลือกครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนที่เหมาะสม สามารถให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ และ สนับสนุนให้นักศึกษาครูได้รับประสบการณ์ที่ดีจากการฝึกสอน

จากข้อมูลที่ได้ในการศึกษาวิจัยที่นำเสนอในตอนต้นที่ 1 นี้ จะนำไปวิเคราะห์ความสอดคล้องกับ ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการวิจัยระยะที่ 1 และ 2 เพื่อสังเคราะห์ร่างแนวทางส่งเสริมความตั้งใจประกอบ อาชีพครูต่อไป ดังที่จะนำเสนอในตอนต้นที่ 2

2. ร่างแนวทางการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรครูเพื่อส่งเสริมส่งเสริมความตั้งใจประกอบ อาชีพครูของนักศึกษาครู จากข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

จากการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในระยะที่ 1 และ 2 ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา ในการทำงานของครูและการเรียนของนักศึกษา และข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ในหลักสูตรครู เพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยผู้วิจัยได้รวบรวม จัดกลุ่ม และสังเคราะห์เป็นร่างแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู นำเสนอใน รูปแบบตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.8 สังเคราะห์ร่างแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

การดำเนินการ ของหลักสูตร (ข้อสรุปเชิง ปริมาณ)	ข้อมูลจากระยะที่ 1 และระยะที่ 2.2 (ข้อสรุปเชิงคุณภาพ)		สภาพที่คาดหวัง จากข้อมูลที่ได้	ร่างแนวทาง
	สรุปปัญหาในการ ทำงานของครูและการ เรียนของนักศึกษา	ตัวอย่างข้อมูลสนับสนุนซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ครู และนักศึกษา		
1. การดำเนินการของหลักสูตรครูช่วงระหว่างศึกษา				
1.1 ด้านการ คัดเลือก นักศึกษาครู (m=3.87 คือ มี การดำเนินการ	ครูย้ายโรงเรียนกลับบ้านเกิด ทำให้ขาดแคลนครูที่จะพัฒนา นักเรียนต่อเนื่อง หรือ อยู่พัฒนาโรงเรียนอย่างแท้จริง โดยเฉพาะ	"...ควรจะให้โอกาสหรือมีทุนคนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล หรือพื้นที่ขาดแคลนครูได้มาเรียนครูมากขึ้น เพื่อที่กลับไปเขาจะได้ไปเป็นครูอยู่ที่บ้านเกิดของตัวเองและไม่อยากย้ายไปอยู่ที่อื่น..." ครูต้นแบบ 2	นักศึกษาครูได้กลับไปเป็นครูที่บ้านเกิด ลดปัญหาการย้ายโรงเรียนของครูหรือการขาดแคลนครูใน	1) หลั ก สู ต ร ค ว ร ม อ บ ทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือพื้นที่ขาดแคลนครูให้มาเรียนครู เพื่อกลับไปสอนที่บ้านเกิด/การกระจายครูสู่พื้นที่ขาดแคลนครู

การดำเนินการ ของหลักสูตร (ข้อสรุปเชิง ปริมาณ)	ข้อมูลจากระยะที่ 1 และระยะที่ 2.2 (ข้อสรุปเชิงคุณภาพ)		สภาพที่คาดหวัง จากข้อมูลที่ได้	ร่างแนวทางฯ
	สรุปปัญหาในการ ทำงานของครูและการ เรียนของนักศึกษา	ตัวอย่างข้อมูลสนับสนุนซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ครู และนักศึกษา		
ในระดับมาก)	โรงเรียนห่างไกล/ด้อย โอกาส		โรงเรียนห่างไกล ด้อยโอกาส	
	นักศึกษาไม่เรียนครู เพราะไม่รู้จะเรียนอะไร หรือไม่อยากเป็นครู ตั้งแต่ต้น ทำให้เกิดการ ลาออกกลางคันหรือไม่ ประกอบอาชีพครูหลัง เรียนจบ	"...ควรคัดเลือกนักศึกษาที่รักและศรัทธาในอาชีพครู สูงเข้ามาเรียนในหลักสูตรตั้งแต่แรก จะทำให้มีพลังใน การเรียนมากขึ้น ไม่ใช่..." นักศึกษามีระดับความตั้งใจเพิ่ม 1	นักศึกษาครูไม่ ลาออกระหว่าง ศึกษาและมีความ ตั้งใจประกอบ อาชีพครูตั้งแต่เริ่ม เข้าศึกษา	2) หลักสูตรควรให้ความสำคัญ กับการมีความรักและศรัทธาใน อาชีพครูอย่างแท้จริงของผู้ที่ เข้าสมัครเข้าเรียนในหลักสูตร โดยใช้เป็นเกณฑ์การคัดเลือก มากกว่าการพิจารณาเฉพาะ คะแนนความรู้คะแนนเป็นหลัก
1.2 ด้านการ สอนและการ ดูแลช่วยเหลือ นักศึกษา (n=3.95 คือ มี การดำเนินการ ในระดับมาก)	1. เนื้อหารายวิชาและ การสอนของอาจารย์ไม่ น่าสนใจ เน้นบรรยาย	"...อยากให้อาจารย์ใช้เทคนิคที่ทันสมัย ลุงก บรรยาย น้อยลง..." นักศึกษามีระดับความตั้งใจไม่คงที่ 2 "อาจารย์ต้องรู้เทคนิคการสอนใหม่ๆ แพรพราว รู้จัก ผู้เรียนทุกคนอย่างทั่วถึง สอนสนุก เป็นแบบอย่างที่ดี ในใช้นวัตกรรมในห้องเรียนและเข้าใจรูปแบบการ เรียนรู้ของนักศึกษายุคใหม่ซึ่งเด็กใน Generation ปัจจุบัน สมัยนี้มีอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการสอน การ ผลิตสื่อ หรือ นวัตกรรมหรือศึกษาเองผ่าน MOOC อาจารย์ต้องเข้าศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองเสมอ และ เรียนรู้ตลอดชีวิต " ครูต้นแบบ 3 "อาจารย์ต้องรู้ข่าวสารบ้านเมืองว่ามีอะไรใหม่ๆ เกี่ยวกับการสอนบ้าง แล้วเอามาปรับปรุงตัวเองให้ เป็นแบบอย่างที่ดีในการสอน สอนให้น้อย เท่าที่ จำเป็น ที่ใช้ได้จริง เน้นปฏิบัติให้มาก" ครูต้นแบบ 2	อาจารย์มีเทคนิค การสอนที่ หลากหลาย เหมาะสมกับ เนื้อหาที่เรียนและ ความแตกต่าง ระหว่างผู้เรียน	1) อาจารย์ควรติดตามข่าวสาร ทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการ สอนของตนเองหรือเข้าอบรม เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนที่ ทันสมัย นวัตกรรม ทาง การศึกษา การสอนโดยยึด ผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นการลงมือ ปฏิบัติจริง และการใช้เทคนิค วิธีการสอนที่หลากหลาย น่าสนใจ เข้ากับยุคปัจจุบัน รวมถึงนำผลการประเมินการ สอนในรายวิชาต่างๆ จาก นักศึกษา มาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงการสอนของตนเองอยู่ เสมอ
	2. ปัญหาความสัมพันธ์ ระหว่างนักศึกษาและ ของอาจารย์ ทำใ้ นักศึกษาไม่ยอมมีส่วนร่วม ในการเรียน และ ท้อถอยในการเรียน	"...ไม่กดดันไม่เปรียบเทียบกับเพื่อนเรา เพื่อที่จะได้ อยากมีส่วนร่วมในการเรียน ไม่อาย และไม่เสีย บรรยากาศในการเรียน..." นักศึกษามีระดับความตั้งใจระดับต่ำ 1 "...อาจารย์ควรเป็นกลางและไม่ทำให้นักศึกษารู้สึกถูก ทิ้ง..." นักศึกษามีระดับความตั้งใจเพิ่ม 1 "...อาจารย์ต้องสนทนสนมใส่ใจมีความสัมพันธ์ที่ดีกับ นักศึกษอย่างเท่าเทียม..." ครูต้นแบบ 2 "...บรรยากาศการเรียนต้องเป็นมิตร เปิดโอกาสให้ได้ แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ " ครูโรงเรียนที่มีปัญหานักเรียน 2	อาจารย์และ นักศึกษามี ความสัมพันธ์อันดี ต่อกัน และเกิด บรรยากาศการ เรียนรู้เชิงบวก	2) อาจารย์ควรรับฟังความ คิดเห็นของนักศึกษาทุกคน อย่างเท่าเทียมกัน วิเคราะห์ ความแตกต่างระหว่างนักศึกษา รายคนและตอบสนองด้วย ความเข้าใจ ให้การดูแล คำแนะนำ ช่วยเหลือและให้ ความรักนักศึกษาอย่างทั่วถึง และเสมอภาคโดยปราศจาก การเปรียบเทียบ การตำหนิ อย่างรุนแรง การสร้างความ ขัดแย้ง หรือ ไม่เชื่อใน ความสามารถของนักศึกษา
1.3 ด้านเนื้อหา รายวิชาใน หลักสูตร (n=2.99 คือ มี การดำเนินการ ในระดับปาน	สิ่งที่ได้เรียนในหลักสูตร ครูหลายอย่างไม่มี ความสำคัญและไม่ได้ นำมาใช้จริง และยังขาด ความรู้ที่สำคัญในการ ทำงานจริงในโรงเรียน	"...วิชาที่ไม่สำคัญควรตัดออก เช่น ปรัชญา เรียนซ้ำ มากกว่า 3 วิชา..." นักศึกษามีระดับความตั้งใจระดับกลาง 2 "...ควรคัดเลือกรายวิชาที่นำมาใช้ในการสอนในโลก แห่งความเป็นจริงและเอาวิชาที่ไม่ได้ใช้ออกไป..." ครูโรงเรียนด้อยโอกาส 1	รายวิชาต่างๆมี เนื้อหาไม่ทับซ้อน และเน้นเนื้อหาที่ สามารถนำไปใช้ จริงในการสอนได้	1) หลักสูตรควรมีการปรับปรุง รายวิชา/เพิ่ม/ลด/ยุบรายวิชาที่ มีเนื้อหาทับซ้อน ให้เหลือ เฉพาะรายวิชาที่จะสามารถ นำไปใช้ประโยชน์ได้ในสภาพ จริงของโรงเรียนไทย

การดำเนินการ ของหลักสูตร (ข้อสรุปเชิง ปริมาณ)	ข้อมูลจากระยะที่ 1 และระยะที่ 2.2 (ข้อสรุปเชิงคุณภาพ)		สภาพที่คาดหวัง จากข้อมูลที่ได้	ร่างแนวทางฯ
	สรุปปัญหาในการ ทำงานของครูและการ เรียนของนักศึกษา	ตัวอย่างข้อมูลสนับสนุนซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ครู และนักศึกษา		
กลาง)	ทำให้ต้องเรียนรู้ใหม่ด้วย ตนเอง	"...ควรคัดเลือกเนื้อหาในแต่ละรายวิชาที่สามารถ นำไปใช้ได้จริงในการเป็นครู ทำให้มีความสุขในการ เรียนอยากเป็นครูมากขึ้น..." นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับกลาง 2		
	ครูในสภาพจริงต้อง ได้รับมอบหมายให้ ทำงานนอกเหนือการ สอนจำนวนมาก และ ต้องทำงานในฝ่ายต่างๆ ของโรงเรียน แต่ครูกลับ ไม่มีความรู้ในการจัดการ งานเหล่านั้น เนื่องจาก หลักสูตรครูไม่ได้สอน เกี่ยวกับการทำงาน นอกเหนือการสอนมาก พอ	"...ควรจะมีวิทยากรในหน่วยงานราชการเข้าไปร่วมจัด กิจกรรมให้กับนักศึกษา เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เห็นแนว ทางการทำงานในหน่วยงานราชการจริงๆที่เกิดจาก ความร่วมมือจากหน่วยงานใดบ้าง..." ครูโรงเรียนด้อยโอกาส 3 "...อยากให้สอนงานอื่นนอกการสอน เช่น พวกทำ พาเหรด คุมกีฬา หรืออีเว้นของโรงเรียน เวลาไป ทำงานอาจจะทำไม่เป็น..." นักศึกษามีระดับความตั้งใจลด 2 "...ควรเพิ่มวิชางานครูเป็นหนึ่งในวิชาบังคับเพื่อให้ นักศึกษาได้เรียนรู้งานนอกการสอนเนื่องจากสภาพ จริงจะต้องทำงานเหล่านั้นแน่นอน..." ครูโรงเรียนด้อยโอกาส 3	นักศึกษาครุมี ความรู้เกี่ยวกับ โครงสร้างการ ทำงานในแผนก ต่างๆของโรงเรียน และได้ฝึก ประสบการณ์การ ทำงานนอกเหนือ การสอน	2) หลักสูตรควรเพิ่มรายวิชา เกี่ยวกับการจัดการภาระงาน นอกเหนือการสอน โดยจัดหา วิทยากรในหน่วยงานราชการ หรือหน่วยงานทางการศึกษา เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแนว ทางการทำงานในฝ่ายต่างๆ ของโรงเรียน กิจกรรมของ โรงเรียน และการทำงาน ร่วมกับหน่วยงานและควรให้ โอกาสนักศึกษาได้ออกฝึก ประสบการณ์ในสภาพจริงด้วย
	การทำงานวิจัยในชั้น เรียนที่ด้อยคุณภาพของ ครู เนื่องจากไม่มีเวลาใน การทำวิจัยอย่างเต็มที่ ถูกรบกวนด้วยภาระงาน อื่น และไม่มีความรู้ใน การทำวิจัยอย่าง เพียงพอ เนื่องจากตอน เรียนได้ฝึกทำวิจัยไม่มาก พอ	"...วิจัยน่าจะให้ทำทุกปีไปเลย จะได้เก่งๆ..." นักศึกษามีระดับความตั้งใจไม่คงที่ 2 "...ควรสอนวิจัยในชั้นเรียนที่ไม่เน้นการวิจัยกระดาษ แต่เป็นการพาไปเจอสภาพจริงวิเคราะห์กับนักเรียนและ แก้ไขปัญหารจริง มุ่งเน้นไปที่การปฏิบัติและทักษะการ วิจัยมากกว่าการสอนให้จำว่าการวิจัยในชั้นเรียนมีที่ บท แต่ละบทคืออะไรบ้าง" ครูต้นแบบ 2 "...ทักษะการวิจัยการเก็บข้อมูลเป็นทักษะที่สำคัญมาก ไม่ควรจะสอนแต่เนื้อหา ควรจะต้องให้ได้ทดลองทำ บ่อยๆ..." ครูโรงเรียนที่มีปัญหาการสอน 1	นักศึกษาครุมี ความรู้และทักษะ การวิจัยอย่างดีและ สามารถทำวิจัยใน ชั้นเรียนได้อย่างมี คุณภาพ	3) หลักสูตรควรเน้นการให้ นักศึกษาทำวิจัยในชั้นเรียน บ่อยมากขึ้น โดยสอดแทรกใน รายวิชาต่างๆ เพื่อให้ให้นักศึกษา คุ้นชิน และสามารถทำวิจัยที่มี คุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ มากขึ้น
	ครูได้รับมอบหมายให้ สอนในห้องเรียนที่มีเด็ก พิเศษเรียนร่วมกับเด็ก ปกติ ทำให้ไม่มีความรู้ มากพอในการช่วยเหลือ เด็กในการเรียนรู้ และ สร้างความท้าทายในการ ทำงาน และเด็กไม่ได้รับ การพัฒนาอย่างเต็มที่ เท่าที่ควร	"...ปัจจุบันมีเด็กพิเศษร่วมเรียนกับเด็กปกติเยอะ จึง ควรสอนให้นักศึกษามีความรู้และรู้จักการศึกษาพิเศษ โดยต้องประยุกต์ใช้เนื้อหาทางด้านการศึกษาพิเศษลง สู่การสอนในห้องเรียนได้จริง และเหมาะสมกับ พัฒนาการของเขาด้วย..." ครูโรงเรียนด้อยโอกาส 1 "...วิชาการศึกษาพิเศษมีความสำคัญอย่างยิ่งควรจะให้ เป็นวิชาบังคับและไม่ควรมีแค่ 1 วิชา เนื่องจาก ปัจจุบันการสอนในมหาวิทยาลัยเน้นให้เด็กรู้จักว่าโรค ต่างๆการเป็นอย่างไรแต่ยังไม่เคยได้ไปพบเจอเด็ก พิเศษในแต่ละอาการแบบจริงๆทำให้ไม่เข้าใจ พัฒนาการที่แท้จริงและวิธีการสอนหรือการรับมือกับ เด็กพิเศษที่มีความเฉพาะเจาะจงต่างกันในแต่ละ กลุ่ม..." ครูโรงเรียนที่มีปัญหานักเรียน 3	นักศึกษาครุมี ความรู้และทักษะ การจัดการศึกษา พิเศษและสามารถ ประยุกต์สู่การ จัดการเรียนการ สอนที่มีนักเรียน พิเศษเรียนร่วมใน ห้องเรียนได้	4) หลักสูตรควรสอนเน้น เนื้อหาเกี่ยวกับการจัด การศึกษาพิเศษมากขึ้น โดยให้ นักศึกษามีโอกาสสอนจริงใน ห้องเรียนพิเศษหรือห้องเรียนที่ มีเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็ก ปกติ เพื่อให้มีความรู้ทั้งภาค ทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
	ครูไม่สามารถปรับตัวกับ	"...ควรจะมีวิชาการจัดการกับการเปลี่ยนแปลงเพราะ	นักศึกษาครุมี	5) หลักสูตรควรเพิ่มรายวิชา

การดำเนินการ ของหลักสูตร (ข้อสรุปเชิง ปริมาณ)	ข้อมูลจากระยะที่ 1 และระยะที่ 2.2 (ข้อสรุปเชิงคุณภาพ)		สภาพที่คาดหวัง จากข้อมูลที่ได้	ร่างแนวทางฯ
	สรุปปัญหาในการ ทำงานของครูและการ เรียนของนักศึกษา	ตัวอย่างข้อมูลสนับสนุนซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ครู และนักศึกษา		
	การเปลี่ยนแปลงของ สังคมที่กระทบการ ทำงานของครูอย่าง กะทันหันได้ ติดอยู่กับ ความคิดเดิม ไม่พัฒนา ตนเอง ไม่สามารถเข้าถึง ผู้เรียนยุคใหม่ และ ปรับตัวยาก	การเป็นครูจะต้องรับมือกับความเปลี่ยนแปลง มากมายเกี่ยวกับตัวเด็กและสังคมไม่รู้จบ เพื่อให้ครู พัฒนาตนเอง พร้อมรับการสอนในทุกยุคสมัย สามารถปรับตัวให้เข้ากับเด็ก Generation ใหม่ๆได้ ไม่ให้เกิดคำพูดที่ว่าครูใหม่เก่งกว่าครูเก่า..." ครูโรงเรียนด้อยโอกาส 3	ทักษะการรับมือ การการ เปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองอยู่ เสมอ และรักการ เรียนรู้ตลอดชีวิต	การจัดการกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้นักศึกษาพัฒนาตนเอง อยู่เสมอ และรับมือได้อย่างดี กับสถานการณ์ต่างๆ ที่จะ เกิดขึ้นในอนาคต และกระทบ กับการจัดการเรียนการสอน
	นักศึกษาไม่ทราบ ทางเลือกอื่นในการ ประกอบอาชีพทางการ ศึกษา เนื่องจากปลูกฝัง ให้เป็นครูในโรงเรียน รัฐบาลมากเกินไป ทั้งที่ การศึกษาในหลักสูตรครู สามารถประกอบอาชีพ อื่นได้	"...ควรจะมีนิทรรศการการรับสมัครงานในโรงเรียน ต่างๆทั้งเอกชน นานาชาติ อาชีวะ หรืออื่นๆ เพื่อให้ นักศึกษารู้เห็นโอกาสในการทำงานและสมัครงาน ตั้งแต่เรียนจบ..." ครูต้นแบบ 3 "...มีการแนะนำในงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู เช่น ความแตกต่างระหว่างครูรัฐบาล ครูเอกชน ครู โรงเรียนสาธิต เป็นต้น หรืองานอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ครูใน ระบบ" ครูโรงเรียนที่มีปัญหานักเรียน 2 "...อยากให้อาจารย์แนะนำบ้างว่าเราจบไปทำอะไรได้ บ้างนอกจากครู..." นักศึกษามีระดับความตั้งใจาคงที่ระดับต่ำ 2	นักศึกษารู้ แนวทางในการ ทำงานของครูใน สังกัดต่างๆและ ได้รับข้อมูล ทางเลือกในการ ประกอบอาชีพ ทางการศึกษา	6) หลักสูตรควรมีกิจกรรมหรือ มีการแนะนำโอกาสในการ ประกอบอาชีพครูในโรงเรียน สังกัดต่างๆ และแนะนำโอกาส ในการประกอบอาชีพอื่นๆ ทางการศึกษา รวมถึงจัด นิทรรศการงานที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษา โดยเฉพาะที่กำลัง เปิดรับสมัครบุคลากรใหม่ เพื่อ เพิ่มโอกาสในการประกอบ อาชีพอื่นนอกจากครูให้กับ นักศึกษาจบใหม่
1.4 ด้านการ มอบหมาย ภาระงานใน วิชาเรียน (n=3.48 คือ มี การดำเนินการ ในระดับปาน กลาง)	การมอบหมายภาระงาน ในรายวิชาที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากให้งานมากกว่า ระยะเวลาที่กำหนดส่ง และไม่ได้พัฒนา นักศึกษาอย่างตรงจุด มากพอ	"...งานในวิชาต้องปรับให้เหมาะสมกับเวลาที่อาจารย์ ให้..." นักศึกษามีระดับความตั้งใจาลด 1 "...งานแต่ละรายวิชาควรมีความยากง่ายเหมาะสม และมีความสมดุลผล..." นักศึกษามีระดับความตั้งใจาคงที่ระดับต่ำ 2 "...เลือกให้งานที่สร้างสรรค์และเกิดประโยชน์จริงๆ ไม่ใช่ให้เน้นเยอะๆไว้ก่อน..." นักศึกษามีระดับความตั้งใจาคงที่ระดับกลาง 1 "... งานควรหลากหลายเพราะนิสิตก็มีความสนใจ ต่างกัน เก่งต่างกัน เพื่อให้เท่าเทียม ..." นักศึกษามีระดับความตั้งใจาคงที่ระดับกลาง 2	นักศึกษาครูได้รับ มอบหมายภาระ งานในรายวิชาที่มี ความเหมาะสม และสามารถเสนอ ความคิดเห็นในการ มอบหมายงานใน รายวิชาต่างๆได้ อย่างสมดุลผล	1) อาจารย์ควรเปิดโอกาสให้ นักศึกษาแสดงความคิดเห็น และร่วมกันอภิปรายอย่าง สมเหตุสมผลก่อนมอบหมาย ภาระงานในรายวิชา ทั้งด้าน ปริมาณงาน ระยะเวลาที่ กำหนดส่ง ความยากง่ายของ งาน รูปแบบการทำงาน และ การแบ่งกลุ่มทำงาน โดย อาจารย์จะต้องพิจารณาถึง ประโยชน์ของงานนั้นๆในการ พัฒนา นักศึกษา ความ สอดคล้องกับสิ่งที่เรียน ความ ถนัดและความสนใจที่แตกต่าง กันของนักศึกษา
1.5 ด้านสื่อการ เรียนการสอน (n=3.30 คือ มี การดำเนินการ ในระดับปาน กลาง)	สื่อการเรียนการสอนใน รายวิชาไม่ทันสมัย ไม่ เพียงพอต่อจำนวน นักศึกษา และไม่เปิด โอกาสให้นักศึกษาได้ใช้ สื่อการเรียนการสอน อย่างเต็มที่	"...สื่อที่อาจารย์ใช้สอนไม่ค่อยทันสมัย ไม่น่าสนใจ และบางทีก็เข้าไม่ถึง มีไว้แค่โชว์หน้าห้องเรียน อาจารย์ควรเปิดโอกาสให้นิสิตได้ใช้สื่อต่างๆ โดยเฉพาะสื่อเทคโนโลยีในการสอนจริงๆบ้าง..." นักศึกษามีระดับความตั้งใจาคงเพิ่ม 2 "...สื่อการสอนของอาจารย์น่าสนใจ แต่ควรเตรียมมา ให้เพียงพอ มีหลายคนเข้าไม่ถึง ไม่ได้จับต้อง ..." นักศึกษามีระดับความตั้งใจาคงที่ระดับสูง 1	นักศึกษาเข้าถึงสื่อ การเรียนการสอน ที่ทันสมัย และมี ประโยชน์ได้อย่าง ทั่วถึง	1) อาจารย์ควรนำสื่อการเรียน การสอนที่ทันสมัย แพลกใหม่ หลากหลายมาใช้ในห้องเรียน และให้โอกาสผู้เรียนเข้าถึงสื่อ อุปกรณ์นั้นอย่างเท่าเทียมและ เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน
1.6 ด้านการ	4. การประเมินผลการ	"...อาจารย์ปรับข้อสอบให้ดี เหมาะสมกับสิ่งที่เรียน ไม่	นักศึกษาได้รับการ	1) อาจารย์ควรประเมินผลการ

การดำเนินการ ของหลักสูตร (ข้อสรุปเชิง ปริมาณ)	ข้อมูลจากระยะที่ 1 และระยะที่ 2.2 (ข้อสรุปเชิงคุณภาพ)		สภาพที่คาดหวัง จากข้อมูลที่ได้	ร่างแนวทาง
	สรุปปัญหาในการ ทำงานของครูและการ เรียนของนักศึกษา	ตัวอย่างข้อมูลสนับสนุนซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ครู และนักศึกษา		
ประเมินผลการ เรียนรู้ใน รายวิชา (n=3.52 คือ มี การดำเนินการ ในระดับมาก)	เรียนรู้ในรายวิชาไม่ เหมาะสม ยากหรือง่าย เกินไป และออกข้อสอบ แบบเดิมซ้ำหลายปีทำให้ เกิดการรู้ข้อสอบ และ อาจารย์มีอคติในการให้ คะแนน	ออกนอกเนื้อหาหรือสิ่งที่ไม่สอน..." นักศึกษามีระดับความตั้งใจระดับกลาง 1 "...ข้อสอบบางวิชาเหมือนเดิมทุกปี ทำให้ขอยุติจาก รุ่นพี่ แทบไม่ต้องตั้งใจเรียนก็สอบได้ ควรแก้ไขข้อสอบ ให้ใหม่เสมอ..." นักศึกษามีระดับความตั้งใจไม่คงที่ 1 "...อยากให้มีระบบประเมินตามจริง อาจารย์ไม่ ลำเอียง..." นักศึกษามีระดับความตั้งใจเพิ่ม 2 "...การสอบข้อเขียนมีทุกวิชาเป็นส่วนมากเลย ควรมี หลายแบบมากขึ้น เพราะนิสิตแต่ละคนก็มีความสนใจ ต่างกัน เก่งต่างกัน เพื่อให้เท่าเทียม..." นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับกลาง 2	ประเมินการเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับ ความแตกต่าง ระหว่างผู้เรียน และได้รับการ ประเมินตามสภาพ จริงโดยปราศจาก ความลำเอียง	เรียนของนักศึกษาตามสภาพ จริงโดยปราศจากความลำเอียง หรืออคติ โดยใช้รูปแบบการ ประเมินการเรียนรู้ที่มีความ หลากหลาย เหมาะกับความ ถนัดและความสนใจที่แตกต่าง กันของนักศึกษา มีความยาก ง่ายเหมาะสมและสอดคล้อง กับตัวชี้วัดของรายวิชา และ ปรับปรุงใหม่อยู่เสมอ
2. การดำเนินการของหลักสูตรครูช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพ				
2.1 ด้าน ประสบการณ์ที่ ได้รับฝึก ประสบการณ์ วิชาชีพครู (n=3.99 คือ มี การดำเนินการ ในระดับมาก)	การคัดเลือกโรงเรียนที่ ไม่มีความหลากหลาย ของบริบท การคัดเลือก ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์ นิเทศน์ที่มีคุณสมบัติไม่ เหมาะสม และระยะเวลา ในการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูยังไม่มากพอ ส่งผลให้นักศึกษาได้รับ ประสบการณ์ที่ไม่ หลากหลายมากพอ เมื่อ ไปเป็นครูจึงไม่สามารถ ปรับตัวกับสภาพจริงได้	"...หลักสูตรควรพาเด็กไปพบเจอสภาพจริงของ โรงเรียนไปเรียน ได้ลองลงมือสอนจริง แก้ปัญหาใน ห้องเรียน เมื่อมาเจอสภาพจริงบริบทจริงของ สังคมไทยจะได้ไม่ตกใจจนทำให้ห่อถอยและลาออก " ครูต้นแบบ 3 "...ควรออกแบบให้นักเรียน ได้ลงฝึกสอนในทุกเทอม และทุกปีเพื่อให้เจอโรงเรียนหลายๆรูปแบบ ไม่ใช่ เพียงสาธิตหรือมีชมที่อยู่อีกโรงเรียนเพียงอย่าง เดียวเพื่อให้เจอบริบทปัญหาที่มีความแตกต่าง หลากหลาย ทำให้นักศึกษาครูเบื่อและลดความอยาก เป็นครูได้..." ครูโรงเรียนที่มีปัญหานักเรียน 3 "...อยากให้อาจารย์พาไปสอนเด็กที่หลายวัย ต่าง ระดับชั้น เพื่อเห็นความต่างที่ชัดในห้องเรียนจริงๆ..." นักศึกษามีระดับความตั้งใจลาด 1 "...อยากไปเจอเด็กโรงเรียนบนดอย ชนบท หรือที่มี ปัญหามากกว่าที่กรุงเทพ " นักศึกษามีระดับความตั้งใจเพิ่ม 1 "...ควรพาไปปรับประสบการณ์ใหม่ๆนอกห้องเรียนบ้าง พาไปเจอเด็กหลายๆแบบ" นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับกลาง 1	นักศึกษาครูได้ฝึก ประสบการณ์ วิชาชีพใน สถานการณ์หรือ บริบทของ ห้องเรียนที่ หลากหลาย	1) หลั ก สู ตร ค ว ร เติ ม ประสบการณ์ของนักศึกษาโดย จัดกิจกรรมในลักษณะการ สังเกตการสอนหรือการจัด กิจกรรมกับนักเรียนในสภาพ จริงมากกว่าการเตรียมการไว้ ล่วงหน้า เพื่อฝึกทักษะการ จัดการกับปัญหา โดยควรเลือก โรงเรียนที่มีความหลากหลาย ทั้งบริบท วยของนักเรียน ขนาดโรงเรียน หรืออื่นๆที่มี ความหลากหลาย และควรจัด กิจกรรมให้มากพอเพื่อให้ นักศึกษาได้เรียนรู้การทำ
รายวิชาในหลักสูตรครู ยังไม่สอดคล้องกับ บริบทการทำงานของครู ไทยมากพอ นักศึกษายัง ไม่มีความพร้อมในการ ออกมาเผชิญสภาพจริง ของบริบทโรงเรียนไทย และยังขาดความรู้ใน การจัดการกับงานหลาย อย่าง และมีความรู้	"...หลักสูตรครูควรจะมาสำรวจสภาพปัญหาจริงที่ ครูไทยต้องเจอในบริบทต่างๆ เพื่อที่จะนำไปออกแบบ การสอนให้นักศึกษาครู ได้เจอกับปัญหาจริงๆเหล่านั้น เพื่อให้มีทักษะในการรับมือ กับปัญหาต่างๆ" ครูโรงเรียนด้อยโอกาส 1 "...หลักสูตรครูจะต้องทำการสำรวจว่าภายใน 1 ปี โรงเรียนต่างๆจะมีกิจกรรมของโรงเรียนอย่างไร เพื่อให้เด็กได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดงานของ โรงเรียน พยายามหาโอกาสให้นักศึกษาออกไปเจอ บริบทแวดล้อมในโรงเรียนที่มีปัญหาหลากหลายในทุกๆ	หลักสูตรกำหนด กิจกรรมให้ นักศึกษาได้ออกฝึก ประสบการณ์ วิชาชีพครูที่ สอดคล้องกับ สภาพจริงของ โรงเรียนไทย	2) หลักสูตรควรมีการลงพื้นที่ สำรวจสภาพปัญหาจริงของครู ในโรงเรียนไทยและกิจกรรมที่ ครูต้องจัดให้นักเรียนในรอบ 1 ปี เพื่อวิเคราะห์ทักษะที่ครูต้อง ใช้ในการทำงาน เพื่อนำมาจัด ประสบการณ์ให้นักศึกษาได้ เข้าไปมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมใน โรงเรียนจริงเสมือนเป็นครูใน โรงเรียน	

การดำเนินการ ของหลักสูตร (ข้อสรุปเชิง ปริมาณ)	ข้อมูลจากระยะที่ 1 และระยะที่ 2.2 (ข้อสรุปเชิงคุณภาพ)		สภาพที่คาดหวัง จากข้อมูลที่ได้	ร่างแนวทางฯ
	สรุปปัญหาในการ ทำงานของครูและการ เรียนของนักศึกษา	ตัวอย่างข้อมูลสนับสนุนซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ครู และนักศึกษา		
	หลายอย่างไม่ได้นำมาใช้	ชั้นปีหรือทุกเทอมได้จะดีมาก" ครูโรงเรียนที่มีปัญหาการสอน 1 "...ควรไปลงสถานที่จริงในโรงเรียนที่มีบริบทแตกต่าง หลากหลายเพื่อให้เจอปัญหาที่หลากหลายทำให้นักศึกษาประเมินตนเองตั้งแต่ขณะเรียนว่าจะเป็นครูที่ดีได้อย่างไร และควรจะให้นักศึกษาได้ลงไปเจอสภาพจริงบ่อยมากขึ้น" ครูโรงเรียนที่มีปัญหาการสอน 2		
2.2 ด้านการเลือกครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์มีคุณสมบัติไม่เหมาะสม เนื่องจากไม่สามารถช่วยเหลือ ให้คำแนะ นำให้กำลังใจ นักศึกษาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ อีกทั้งยังเอาเปรียบ ขัดขวางการสอน หรือใช้ งานนักศึกษาครูเกินควร	ครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์มีคุณสมบัติไม่เหมาะสม เนื่องจากไม่สามารถช่วยเหลือ ให้คำแนะ นำให้กำลังใจ นักศึกษาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ อีกทั้งยังเอาเปรียบ ขัดขวางการสอน หรือใช้ งานนักศึกษาครูเกินควร	"...อยากให้เปลี่ยนจากปีก่อนๆบ้างถ้าครูที่เลี้ยงชอบหาผลประโยชน์จากนิสิต..." นักศึกษาที่มีระดับความตั้งใจคงที่ระดับต่ำ 1 "...ครูที่เลี้ยงควรจะช่วยให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ นิสิตได้บ้าง ไม่กดดัน หรือแกล้ง หรือเปรียบเทียบกับคนอื่น..." นักศึกษาที่มีระดับความตั้งใจคงที่ระดับกลาง 2 "...ครูที่เลี้ยงในการฝึกสอนอาจจะต้องเป็นครูที่มีประสบการณ์มากกว่าที่สอนเราได้..." นักศึกษาที่มีระดับความตั้งใจไม่คงที่ 2 "...ให้ไปเจอครูที่เลี้ยงที่สอนงานจริงไม่ใช่ใช้งาน..." ครูโรงเรียนที่มีปัญหาการสอน 1	นักศึกษาครูได้รับการดูแล ให้คำแนะนำและช่วยเหลือจากครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์	1) หลักสูตรควรคัดเลือกครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม สามารถช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจนักศึกษาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ และสามารถพิจารณาปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

จากตารางข้างต้นจะเห็นว่า แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู สามารถจัดกลุ่มได้เป็นการดำเนินงานของหลักสูตร 2 ช่วง คือ 1) ช่วงระหว่างศึกษา แบ่งเป็นการดำเนินการ 6 ด้าน แต่ละด้านประกอบไปด้วยแนวทางส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูรวมทั้งสิ้น 13 รายการ และ 2) ช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แบ่งเป็นการดำเนินการ 2 ด้าน แต่ละด้านประกอบไปด้วยแนวทางส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูรวมทั้งสิ้น 3 รายการ ทำให้ได้แนวทางรวมทั้งสิ้น 16 รายการ โดยขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแนวทางดังนี้^Y

ตารางที่ 4.9 สรุปร่างแนวทางส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

การดำเนินการ ของหลักสูตร	สภาพที่คาดหวังจากข้อมูลที่ได้	ร่างแนวทางฯ
1. การดำเนินการของหลักสูตรครูช่วงระหว่างศึกษา		
1.1 ด้านการ คัดเลือก นักศึกษาครู	นักศึกษาครูได้กลับไปเป็นครูที่บ้านเกิด ลดปัญหาการย้ายโรงเรียนของครูหรือการขาดแคลนครูในโรงเรียนห่างไกล ด้อยโอกาส	1) หลักสูตรควรมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือพื้นที่ขาดแคลนครูให้มาเรียนครู เพื่อกลับไปสอนที่บ้านเกิด/การกระจายครูสู่พื้นที่ขาดแคลนครู
	นักศึกษาครูไม่ลาออกระหว่างศึกษาและมีความตั้งใจประกอบอาชีพครูตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษา	2) หลักสูตรควรให้ความสำคัญกับการมีความรักและศรัทธาในอาชีพครูอย่างแท้จริงของผู้ที่เข้าสมัครเข้าเรียนในหลักสูตร โดยใช้เป็นเกณฑ์การคัดเลือกมากกว่าการพิจารณาเฉพาะคะแนนความรู้คะแนนเป็นหลัก
1.2 ด้านการ สอนและการ ดูแลช่วยเหลือ นักศึกษา	อาจารย์มีเทคนิคการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียนและความแตกต่างระหว่างผู้เรียน	1) อาจารย์ควรติดตามข่าวสารทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการสอนของตนเองหรือเข้าอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนที่ทันสมัย นวัตกรรมทางการศึกษา การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นการลงมือปฏิบัติจริง และการใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย น่าสนใจ เข้ากับยุคปัจจุบัน รวมถึงนำผลการประเมินการสอนในรายวิชาต่างๆจากนักศึกษา มาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการสอนของตนเองอยู่เสมอ
	อาจารย์และนักศึกษามีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และเกิดบรรยากาศการเรียนรู้เชิง	2) อาจารย์ควรรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน นิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างนักศึกษารายคนและตอบสนองด้วยความเข้าใจ ให้การดูแล คำแนะนำ ช่วยเหลือและให้ความรักกับนักศึกษาอย่าง

การดำเนินการของหลักสูตร	สภาพที่คาดหวังจากข้อมูลที่ได้	ร่างแนวทางฯ
	บวก	ทั่วถึงและเสมอภาคโดยปราศจากการเปรียบเทียบ การดำหน้อย่างรุนแรง การสร้างความขัดแย้ง หรือไม่เชื่อในความสามารถของนักศึกษา
1.3 ด้านเนื้อหา รายวิชาใน หลักสูตร	รายวิชาต่างๆมีเนื้อหาไม่ทับซ้อน และเน้นเนื้อหาที่สามารถนำไปใช้จริงในการสอนได้	1) หลักสูตรควรมีการปรับปรุงรายวิชา/เพิ่ม/ลด/ยุบรายวิชาที่มีเนื้อหาทับซ้อน ให้เหลือเฉพาะรายวิชาที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในสภาพจริงของโรงเรียนไทย
	นักศึกษาครูมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างการทำงานในแผนกต่างๆของโรงเรียนและได้ฝึกประสบการณ์การทำงานนอกเหนือการสอน	2) หลักสูตรควรเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับการจัดการภาระงานนอกเหนือการสอน โดยจัดทวิพยากรในหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการทำงานในฝ่ายต่างๆของโรงเรียน กิจกรรมของโรงเรียน และการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆและควรให้ออกาสนักศึกษาได้ออกฝึกประสบการณ์ในสภาพจริงด้วย
	นักศึกษาครูมีความรู้และทักษะการวิจัยอย่างดีและสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3) หลักสูตรควรเน้นการให้นักศึกษาทำวิจัยในชั้นเรียนบ่อยมากขึ้น โดยสอดแทรกในรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาค้นคว้า และสามารถทำวิจัยที่มีคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
	นักศึกษาครูมีความรู้และทักษะการจัดการศึกษาพิเศษและสามารถประยุกต์สู่การจัดการเรียนการสอนที่มีนักเรียนพิเศษเรียนร่วมในห้องเรียนได้	4) หลักสูตรควรสอนเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษมากขึ้น โดยให้นักศึกษามีโอกาสสอนจริงในห้องเรียนพิเศษหรือห้องเรียนที่มีเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ เพื่อให้มีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
	นักศึกษาครูมีทักษะการรับมือการการเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองอยู่เสมอ และรักการเรียนรู้ตลอดชีวิต	5) หลักสูตรควรเพิ่มรายวิชาจัดการกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้นักศึกษาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และรับมือได้อย่างดีกับสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในอนาคต และกระทบกับการจัดการเรียนการสอน
	นักศึกษารับรู้แนวทางในการทำงานของครูในสังกัดต่างๆและได้รับข้อมูลทางเลือกในการประกอบอาชีพทางการศึกษา	6) หลักสูตรควรมีกิจกรรมหรือมีคำแนะนำโอกาสในการประกอบอาชีพครูในโรงเรียนสังกัดต่างๆ และแนะนำโอกาสในการประกอบอาชีพอื่นๆทางการศึกษา รวมถึงจัดนิทรรศการงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยเฉพาะที่กำลังเปิดรับสมัครบุคลากรใหม่ เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพอื่นนอกจากครูให้กับนักศึกษาจบใหม่
1.4 ด้านการ มอบหมาย ภาระงานใน วิชาเรียน	นักศึกษาครูได้รับมอบหมายภาระงานในรายวิชาที่มีความเหมาะสม และสามารถเสนอความคิดเห็นในการมอบหมายงานในรายวิชาต่างๆได้อย่างสมเหตุสมผล	1) อาจารย์ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น และร่วมกันอภิปรายอย่างสมเหตุสมผลก่อนมอบหมายภาระงานในรายวิชา ทั้งด้านปริมาณงาน ระยะเวลาที่กำหนดส่ง ความยากง่ายของงาน รูปแบบการทำงาน และการแบ่งกลุ่มทำงาน โดยอาจารย์จะต้องพิจารณาถึงประโยชน์ของงานนั้นๆในการพัฒนานักศึกษา ความสอดคล้องกับสิ่งที่เรียน ความถนัดและความสนใจที่แตกต่างกันของนักศึกษา
1.5 ด้านสื่อ การเรียนการสอน	นักศึกษาเข้าถึงสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย และมีประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง	1) อาจารย์ควรนำสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย แปลงใหม่ หากหลายมาใช้ในห้องเรียน และให้ออกาสผู้เรียนเข้าถึงสื่ออุปกรณ์นั้นอย่างทั่วเทียมและเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน
1.6 ด้านการ ประเมินผลการ เรียนรู้ใน รายวิชา	นักศึกษาได้รับการประเมินการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างผู้เรียน และได้รับการประเมินตามสภาพจริงโดยปราศจากความลำเอียง	1) อาจารย์ควรประเมินผลการเรียนของนักศึกษาตามสภาพจริงโดยปราศจากความลำเอียงหรืออคติ โดยใช้รูปแบบการประเมินการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย เหมาะกับความถนัดและความสนใจที่แตกต่างกันของนักศึกษา มีความยากง่ายเหมาะสมและสอดคล้องกับตัวชี้วัดของรายวิชา และปรับปรุงใหม่อยู่เสมอ
2. การดำเนินการของหลักสูตรครูช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพ		
2.1 ด้าน ประสบการณ์ที่ ได้รับฝึก ประสบการณ์ วิชาชีพครู	นักศึกษาครูได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานการณ์หรือบริบทของห้องเรียนที่หลากหลาย	1) หลักสูตรควรเพิ่มประสบการณ์ของนักศึกษาโดยจัดกิจกรรมในลักษณะการสังเกตการสอนหรือการจัดกิจกรรมกับนักเรียนในสภาพจริงมากกว่าการเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อฝึกทักษะการจัดการกับปัญหา โดยควรเลือกโรงเรียนที่มีความหลากหลายทั้งบริบท วิทยของนักเรียน ขนาดโรงเรียน หรืออื่นๆที่มีความหลากหลาย และควรจัดกิจกรรมให้มากพอเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้การทำ
	หลักสูตรกำหนดกิจกรรมให้นักศึกษาได้ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่สอดคล้องกับสภาพจริงของโรงเรียนไทย	2) หลักสูตรควรมีการลงพื้นที่สำรวจสภาพปัญหาจริงของครูในโรงเรียนไทยและกิจกรรมที่ครูต้องจัดให้นักเรียนในรอบ 1 ปี เพื่อวิเคราะห์ทักษะที่ครูต้องใช้ในการทำงาน เพื่อนำมาจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาได้เข้าไม่มีส่วนร่วมจัดกิจกรรมในโรงเรียนจริงๆเสมือนเป็นครูในโรงเรียน
2.2 ด้านการ เลือกครูที่เลี้ยง และอาจารย์ นิเทศก์	นักศึกษาครูได้รับการดูแล ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือจากครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์	1) หลักสูตรควรคัดเลือกครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม สามารถช่วยเหลือ ให้คำแนะนำให้กำลังใจกับศึกษาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ และสามารถพิจารณาปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

เพื่อให้แนวทางที่ร่างขึ้นมีความเหมาะสมกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแต่ละกลุ่มตามความเร่งด่วนของการปฏิบัติ ผู้วิจัยจึงสรุปแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูในการวิจัยครั้งนี้ออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่ต้องดำเนินการเร่งด่วน

แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่ต้องดำเนินการเร่งด่วน มาจากข้อมูลความคาดหวังต่อหลักสูตรที่นักศึกษาครูทั้ง 6 กลุ่มให้ข้อมูลตรงกัน ทั้งนักศึกษาครูกลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้น ลดลง คงที่ในระดับสูง คงที่ในระดับกลาง คงที่ในระดับต่ำ และไม่คงที่ ซึ่งนับเป็นสิ่งที่ผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มคาดหวังให้หลักสูตรดำเนินการโดยเร่งด่วนที่สุด เพื่อส่งเสริมระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูทุกกลุ่ม ประกอบไปด้วยแนวทางการดำเนินการ 3 ข้อ ดังนี้

1) อาจารย์ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น และร่วมกันอภิปรายอย่างสมเหตุสมผลก่อนมอบหมายภาระงานในรายวิชา ทั้งด้านปริมาณงาน ระยะเวลาที่กำหนดส่ง ความยากง่ายของงาน รูปแบบการทำงาน และการแบ่งกลุ่มทำงาน โดยอาจารย์จะต้องพิจารณาถึงประโยชน์ของงานนั้นๆ ในการพัฒนานักศึกษา ความสอดคล้องกับสิ่งที่เรียน ความถนัดและความสนใจที่แตกต่างกันของนักศึกษา

2) หลักสูตรควรเพิ่มประสบการณ์ของนักศึกษาโดยจัดกิจกรรมในลักษณะการสังเกตการสอน หรือการจัดกิจกรรมกับนักเรียนในสภาพจริงมากกว่าการเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อฝึกทักษะการจัดการกับปัญหา โดยควรเลือกโรงเรียนที่มีความหลากหลายทั้งบริบท วยของนักเรียน ขนาดโรงเรียน หรืออื่น ๆ ที่มีความหลากหลาย และควรจัดกิจกรรมให้มากพอเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้การทำงานในโรงเรียนตามสภาพจริง

3) หลักสูตรควรคัดเลือกครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม สามารถช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจนักศึกษาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ และสามารถพิจารณาปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

2. แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูกลุ่มที่ต้องดำเนินการอย่างจริงจัง

แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่ต้องดำเนินการเร่งด่วนในกลุ่มนักศึกษาที่มีปัญหาเกี่ยวกับระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู มาจากข้อมูลความคาดหวังต่อหลักสูตรที่นักศึกษาครู 4 กลุ่มให้ข้อมูลตรงกัน ได้แก่ นักศึกษาครูกลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลง คงที่ในระดับกลาง คงที่ในระดับต่ำ และไม่คงที่ ซึ่งนักศึกษาทั้ง 4 กลุ่มนี้ จัดอยู่ในกลุ่มที่ควรได้รับการดูแลเป็นพิเศษเพื่อส่งเสริมให้ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาเพิ่มขึ้น ประกอบไปด้วยแนวทางการดำเนินการ 6 ข้อ ดังนี้

1) อาจารย์ควรติดตามข่าวสารทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการสอนของตนเองหรือเข้าอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนที่ทันสมัย นวัตกรรมทางการศึกษา การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นการลงมือปฏิบัติจริง และการใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย น่าสนใจ เข้ากับยุคปัจจุบัน รวมถึงนำผลการประเมินการสอนในรายวิชาต่างๆจากนักศึกษา มาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการสอนของตนเองอยู่เสมอ

2) อาจารย์ควรรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างนักศึกษารายคนและตอบสนองด้วยความเข้าใจ ให้การดูแล คำแนะนำ ช่วยเหลือและให้ความรักนักศึกษอย่างทั่วถึงและเสมอภาคโดยปราศจากการเปรียบเทียบ การตำหนิอย่างรุนแรง การสร้างความขัดแย้ง หรือไม่เชื่อในความสามารถของนักศึกษา

3) อาจารย์ควรประเมินผลการเรียนของนักศึกษาตามสภาพจริงโดยปราศจากความลำเอียงหรืออคติ โดยใช้รูปแบบการประเมินการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย เหมาะกับความถนัดและความสนใจที่แตกต่างกันของนักศึกษา มีความยากง่ายเหมาะสมและสอดคล้องกับตัวชี้วัดของรายวิชา และปรับปรุงใหม่อยู่เสมอ

4) หลักสูตรควรมีการปรับปรุงรายวิชา/เพิ่ม/ลด/ยุบรายวิชาที่มีเนื้อหาทับซ้อน ให้เหลือเฉพาะรายวิชาที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในสภาพจริงของโรงเรียนไทย

5) หลักสูตรควรเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับการจัดการภาระงานนอกเหนือการสอน โดยจัดทำวิทยากรในหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการทำงานในฝ่ายต่างๆของโรงเรียน กิจกรรมของโรงเรียน และการทำงานร่วมกับหน่วยต่างๆและควรให้โอกาสนักศึกษาได้ออกฝึกประสบการณ์ในสภาพจริงด้วย

6) หลักสูตรควรมีกิจกรรมหรือมีการแนะนำโอกาสในการประกอบอาชีพครูในโรงเรียนสังกัดต่างๆ และแนะนำโอกาสในการประกอบอาชีพอื่นๆทางการศึกษา รวมถึงจัดนิทรรศการงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยเฉพาะที่กำลังเปิดรับสมัครบุคลากรใหม่ เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพอื่นนอกจากครูให้กับนักศึกษาจบใหม่

3. แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่ต้องดำเนินการในอนาคต

แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่ต้องดำเนินการในอนาคต มาจากข้อมูลความคาดหวังต่อหลักสูตรที่นักศึกษาครูกลุ่มที่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้นและคงที่ในระดับสูง และครูในโรงเรียนที่มีปัญหาแบบต่างๆให้ข้อมูลตรงกัน ซึ่งหลักสูตรควรต้องเตรียมการสำหรับการดำเนินการในอนาคต เพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูทุกกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ประกอบไปด้วยแนวทางการดำเนินการ 7 ข้อ ดังนี้

1) หลักสูตรควรมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือพื้นที่ขาดแคลนครูให้มาเรียนครู เพื่อกลับไปสอนที่บ้านเกิด/การกระจายครูสู่พื้นที่ขาดแคลนครู

2) หลักสูตรควรให้ความสำคัญกับการมีความรักและศรัทธาในอาชีพครูอย่างแท้จริงของผู้ที่เข้าสมัครเข้าเรียนในหลักสูตร โดยใช้เป็นเกณฑ์การคัดเลือกมากกว่าการพิจารณาเฉพาะคะแนนความรู้คะแนนเป็นหลัก

3) หลักสูตรควรเน้นการให้นักศึกษาทำวิจัยในชั้นเรียนบ่อยมากขึ้น โดยสอดแทรกในรายวิชาต่างๆ เพื่อให้ นักศึกษาคุ่นชิน และสามารถทำวิจัยที่มีคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4) หลักสูตรควรสอนเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษมากขึ้น โดยให้นักศึกษามีโอกาสสอนจริงในห้องเรียนพิเศษหรือห้องเรียนที่มีเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ เพื่อให้มีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

5) หลักสูตรควรเพิ่มรายวิชาการจัดการกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้นักศึกษาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และรับมือได้อย่างดีกับสถานการณ์ต่างๆที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และกระทบกับการจัดการเรียนการสอน

6) อาจารย์ควรนำสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย แปลกใหม่ หลากหลายมาใช้ในห้องเรียน และให้โอกาสผู้เรียนเข้าถึงสื่ออุปกรณ์นั้นอย่างเท่าเทียมและเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน

7) หลักสูตรควรมีการลงพื้นที่สำรวจสภาพปัญหาจริงของครูในโรงเรียนไทยและกิจกรรมที่ครูต้องจัดให้นักเรียนในรอบ 1 ปี เพื่อวิเคราะห์ทักษะที่ครูต้องใช้ในการทำงาน เพื่อนำมาจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาได้เข้าไปมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมในโรงเรียนจริงๆเสมือนเป็นครูในโรงเรียน

เมื่อผู้วิจัยสังเคราะห์และสรุปแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูได้เป็น 3 กลุ่ม รวมทั้งสิ้น 16 รายการแล้ว เพื่อให้แนวทางดังกล่าวมีความเหมาะสมทั้งในเชิงเนื้อหาและการนำไปใช้จริงมากขึ้น ผู้วิจัยจึงได้นำร่างแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูที่ร่างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนทั้งสิ้น 7 ท่าน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์สอนในหลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์มากกว่า 5 ปี และมีประสบการณ์การเป็นอาจารย์นิเทศก์ให้กับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพมากกว่า 5 ปี เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมทั้งด้านความชัดเจนและด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติของแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูที่ร่างขึ้น โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง แนวทางที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง แนวทางที่มีความเหมาะสมในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง แนวทางที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง แนวทางที่มีความเหมาะสมในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง แนวทางที่มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

โดยผู้วิจัยจะนำข้อเสนอแนะจากการประเมินมาใช้ปรับปรุงแนวทางแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยผลการประเมินแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูโดยผู้ทรงคุณวุฒิสรุไปได้ดังนี้

ตารางที่ 4.10 ผลการประเมินแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูจากผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเด็นการประเมิน	คะแนนเฉลี่ย		ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง	
	รายชื่อ	รายด้าน		
1. ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู				
ด้านความชัดเจน	1. มีรายละเอียดที่ชัดเจน	3.83 (ระดับมาก)	4 (ระดับมาก)	1. ควรเพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับการปรับตัวทางการจัดการเรียนการสอนและการใช้สื่อการสอนแบบออนไลน์ในหัวข้อที่เกี่ยวกับการเพิ่มรายวิชาการจัดการกับการเปลี่ยนแปลง
	2. สามารถเข้าใจได้ง่าย	4.17 (ระดับมาก)		2. ควรเพิ่มรายละเอียดเกี่ยวกับการส่งเสริมความศรัทธาในวิชาชีพครูในข้อการสอนของอาจารย์
ด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	1. สามารถนำไปใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ	4.33 (ระดับมาก)	4.50 (ระดับมากที่สุด)	1. ควรระบุรายละเอียดกลุ่มนักศึกษาที่ต้องใช้แนวทางแต่ละกลุ่มเพื่อให้เห็นกลุ่มเป้าหมายในการนำไปใช้งานจริง
	2. ส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูได้	4.67 (ระดับมากที่สุด)		2. ควรแบ่งแนวทางเป็นสองช่วงเวลาคือ ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้สอดคล้องกับที่ทำการวิจัยระยะที่ 2.1 เพื่อให้เห็นแนวทางการนำไปใช้ที่ง่ายขึ้น
ด้านความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	1. สามารถนำไปใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ	4.33 (ระดับมาก)	4.50 (ระดับมากที่สุด)	แนวทางฯ สามารถนำไปใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ
	2. ส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูได้	4.67 (ระดับมากที่สุด)		แนวทางฯ สามารถส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูได้ในระยะยาว
2. ข้อเสนอแนะในการปรับแก้ไขเนื้อหาแนวทางรายชื่อ				
แนวทางส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู		ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข		
กลุ่มที่ 1 แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู ที่ต้องดำเนินการเร่งด่วน		ปรับคำว่า “เร่งด่วน” ให้มีความหมายไม่ซ้ำซ้อนกับคำว่า “จริงจัง” ในแนวทางฯกลุ่มที่ 2		
ข้อที่ 2 หลักสูตรควรเพิ่มประสบการณ์ของนักศึกษาโดยจัดกิจกรรมในลักษณะการสังเกตการสอนหรือการจัดกิจกรรมกับนักเรียนในสภาพจริงมากกว่าการเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อฝึกทักษะการจัดการกับปัญหา โดยควรเลือกโรงเรียนที่มีความหลากหลายทั้งบริบท วัยของนักเรียน ขนาดโรงเรียน หรืออื่นๆที่มีความหลากหลาย และควรจัดกิจกรรมให้มากพอเพื่อให้ นักศึกษาได้เรียนรู้การทำงานในโรงเรียนตามสภาพจริงและเกิดความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูขึ้นจากประสบการณ์ตรง		หลักสูตรควรเพิ่มประสบการณ์ของนักศึกษาโดยจัดกิจกรรมในลักษณะการสังเกตการสอนหรือการจัดกิจกรรมกับนักเรียนในสภาพจริงมากกว่าการเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อฝึกทักษะการจัดการกับปัญหา โดยควรเลือกโรงเรียนที่มีความหลากหลายทั้งบริบท วัยของนักเรียน ขนาดโรงเรียน หรืออื่นๆที่มีความหลากหลาย และควรจัดกิจกรรมให้มากพอเพื่อให้ นักศึกษาได้เรียนรู้การทำงานในโรงเรียนตามสภาพจริงและเกิดความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูขึ้นจากประสบการณ์ตรง		
ข้อที่ 3 หลักสูตรควรคัดเลือกครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม สามารถช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ นักศึกษาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ และสามารถพิจารณาปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม		หลักสูตรควรประสานงานกับโรงเรียนเพื่อกำหนดคุณสมบัติครูพี่เลี้ยงที่เหมาะสมในการดูแลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา และมีการกำกับติดตามและตรวจสอบคุณสมบัติของครูพี่เลี้ยงให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้ได้ครูพี่เลี้ยงที่สามารถช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ นักศึกษาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ และสามารถพิจารณา		

	ปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม
2. แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูกลุ่มที่ต้องดำเนินการอย่างจริงจัง	ปรับคำว่า “จริงจัง” ให้มีความหมายไม่ซ้ำซ้อนกับคำว่า “เร่งด่วน” ในแนวทางกลุ่มที่ 1
ข้อที่ 4 หลักสูตรควรมีการปรับปรุงรายวิชา/เพิ่ม/ลด/ยุบรายวิชาที่มีเนื้อหาทับซ้อน ให้เหลือเฉพาะรายวิชาที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในสภาพจริงของโรงเรียนไทย	คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนควรมีการประชุมเพื่อปรับปรุงรายวิชา/เพิ่ม/ลด/ยุบรายวิชาที่มีเนื้อหาทับซ้อน ให้เหลือเฉพาะรายวิชาที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในสภาพจริงของโรงเรียนไทยอยู่เสมอ โดยใช้ผลการประเมินของนักศึกษาประกอบการพิจารณา
ข้อที่ 5 หลักสูตรควรเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับการจัดการภาระงานนอกเหนือการสอน โดยจัดวิทยากรในหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการทำงานในฝ่ายต่างๆของโรงเรียน กิจกรรมของโรงเรียน และการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆและควรให้โอกาสนักศึกษาได้ออกฝึกประสบการณ์ในสภาพจริงด้วย	หลักสูตรควรเพิ่มรายวิชาการจัดการภาระงานนอกเหนือการสอน ซึ่งได้แก่การทำงานในฝ่ายต่างๆของโรงเรียน (เช่นฝ่ายการเงิน งานคลัง พัสดุ วิชาการ ฯลฯ) หรือจัดวิทยากรในหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการทำงานในฝ่ายต่างๆของโรงเรียน การจัดกิจกรรมในเทศกาลต่างๆของโรงเรียน และการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆและควรให้โอกาสนักศึกษาได้ออกฝึกประสบการณ์ในสภาพจริงด้วย
กลุ่มที่ 3 แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่ต้องดำเนินการในอนาคต	
ข้อที่ 3 หลักสูตรควรเน้นการให้นักศึกษาทำวิจัยในชั้นเรียนบ่อยมากขึ้น โดยสอดแทรกในรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาค้นคว้า และสามารถทำวิจัยที่มีคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น	หลักสูตรควรมอบหมายให้นักศึกษาทำวิจัยในชั้นเรียนบ่อยมากขึ้น โดยเริ่มจากงานวิจัยระดับง่ายและไม่ซับซ้อนสอดแทรกในรายวิชาต่างๆ เพื่อให้ นักศึกษาค้นคว้ากับการทำวิจัย และสามารถทำวิจัยที่มีคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
ข้อที่ 5 หลักสูตรควรเพิ่มรายวิชาการจัดการกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้นักศึกษาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และรับมือได้อย่างดีกับสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในอนาคต และกระทบกับการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการเรียนรู้ การปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์ หากเกิดสถานการณ์ที่ไม่สามารถจัดการสอนในห้องเรียนได้	หลักสูตรควรเพิ่มรายวิชาการจัดการกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้นักศึกษาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และรับมือได้อย่างดีกับสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในอนาคต และกระทบกับการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการเรียนรู้ การปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์ หากเกิดสถานการณ์ที่ไม่สามารถจัดการสอนในห้องเรียนได้
ข้อที่ 6 อาจารย์ควรนำสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย แปลกใหม่ หลากหลายมาใช้ในห้องเรียน และให้โอกาสผู้เรียนเข้าถึงสื่ออุปกรณ์นั้นอย่างเท่าเทียมและเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน	อาจารย์ควรนำสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย แปลกใหม่ หลากหลายและเหมาะสมกับวัยของนักศึกษามาใช้ในห้องเรียน และให้โอกาสผู้เรียนเข้าถึงสื่ออุปกรณ์นั้นอย่างเท่าเทียมและเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน

จากตารางข้างต้น ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะจากการประเมินมาใช้ปรับปรุงแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทำให้ได้แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเพื่อตอบวัตถุประสงค์งานวิจัยข้อที่ 4 คือเพื่อสังเคราะห์แนวทางในการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาครู ดังนี้

กลุ่มที่ 1 แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู ที่ต้องดำเนินการเร่งด่วน

กลุ่มเป้าหมาย: นักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ทุกคน

การดำเนินการของหลักสูตรระหว่างที่นักศึกษา กำลังศึกษาในหลักสูตร

1) อาจารย์ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น และร่วมกันอภิปรายอย่างสมเหตุสมผล ก่อนมอบหมายภาระงานในรายวิชา ทั้งด้านปริมาณงาน ระยะเวลาที่กำหนดส่ง ความยากง่ายของงาน รูปแบบการทำงาน และการแบ่งกลุ่มทำงาน โดยอาจารย์จะต้องพิจารณาถึงประโยชน์ของงานนั้นๆใน

การพัฒนานักศึกษา ความสอดคล้องกับสิ่งที่เรียน ความถนัดและความสนใจที่แตกต่างกันของนักศึกษา

การดำเนินการของหลักสูตรระหว่างที่นักศึกษากำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2) หลักสูตรควรเพิ่มประสบการณ์ของนักศึกษาโดยจัดกิจกรรมในลักษณะการสังเกตการสอนหรือการจัดกิจกรรมกับนักเรียนในสภาพจริงมากกว่าการเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อฝึกทักษะการจัดการกับปัญหา โดยควรเลือกโรงเรียนที่มีความหลากหลายทั้งบริบท วิทยของนักเรียน ขนาดโรงเรียน หรืออื่นๆที่มีความหลากหลาย และควรจัดกิจกรรมให้มากพอเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้การทำงานในโรงเรียนตามสภาพจริงและเกิดความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูขึ้นจากประสบการณ์ตรง

3) หลักสูตรควรประสานงานกับโรงเรียนเพื่อกำหนดคุณสมบัติครูพี่เลี้ยงที่เหมาะสมในการดูแลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา และมีการกำกับติดตามและตรวจสอบคุณสมบัติของครูพี่เลี้ยงให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้ได้ครูพี่เลี้ยงที่สามารถช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ นักศึกษาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ และสามารถพิจารณาปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

กลุ่มที่ 2 แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่ต้องดำเนินการเฉพาะกลุ่ม

กลุ่มเป้าหมาย: นักศึกษาครูที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลง/คงที่ระดับต่ำ/คงที่ระดับกลาง/ไม่คงที่

การดำเนินการของหลักสูตรระหว่างที่นักศึกษากำลังศึกษาในหลักสูตร

1) อาจารย์ควรติดตามข่าวสารทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการสอนของตนเองหรือเข้าอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนที่ทันสมัย นวัตกรรมทางการศึกษา การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นการลงมือปฏิบัติจริง และการใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย น่าสนใจ เข้ากับยุคปัจจุบัน รวมถึงนำผลการประเมินการสอนในรายวิชาต่างๆจากนักศึกษา มาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการสอนของตนเองอยู่เสมอ

2) อาจารย์ควรรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างนักศึกษารายคนและตอบสนองด้วยความเข้าใจ ให้การดูแล คำแนะนำ ช่วยเหลือและให้ความรักนักศึกษอย่างทั่วถึงและเสมอภาคโดยปราศจากการเปรียบเทียบ การตำหนิอย่างรุนแรง การสร้างความขัดแย้ง หรือไม่เชื่อในความสามารถของนักศึกษา

3) อาจารย์ควรประเมินผลการเรียนของนักศึกษาตามสภาพจริงโดยปราศจากความลำเอียงหรืออคติ โดยใช้รูปแบบการประเมินการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย เหมาะกับความถนัดและความสนใจที่แตกต่างกันของนักศึกษา มีความยากง่ายเหมาะสมและสอดคล้องกับตัวชี้วัดของรายวิชา และปรับปรุงใหม่อยู่เสมอ

4) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนควรมีการประชุมเพื่อปรับปรุงรายวิชา/เพิ่ม/

ลด/ยุบรายวิชาที่มีเนื้อหาทับซ้อน ให้เหลือเฉพาะรายวิชาที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในสภาพจริงของโรงเรียนไทยอยู่เสมอ โดยใช้ผลการประเมินรายวิชาของนักศึกษาประกอบการพิจารณา

5) หลักสูตรควรเพิ่มรายวิชาการจัดการภาระงานนอกเหนือการสอน ซึ่งได้แก่ การทำงานในฝ่ายต่างๆของโรงเรียน (เช่นฝ่ายการเงิน งานคลัง พัสดุ วิชาการ ฯลฯ) หรือจัดหาวิทยากรในหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการทำงานในฝ่ายต่างๆของโรงเรียน การจัดกิจกรรมในเทศกาลต่างๆของโรงเรียน และการทำงานร่วมกับหน่วยต่างๆและควรให้โอกาสนักศึกษาได้ออกฝึกประสบการณ์ในสภาพจริงด้วย

6) หลักสูตรควรมีกิจกรรมหรือมีการแนะนำโอกาสในการประกอบอาชีพครูในโรงเรียนสังกัดต่างๆ และแนะนำโอกาสในการประกอบอาชีพอื่น ๆทางการศึกษา รวมถึงจัดนิทรรศการงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยเฉพาะที่กำลังเปิดรับสมัครบุคลากรใหม่ เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพอื่นนอกจากครูให้กับนักศึกษาจบใหม่

กลุ่มที่ 3 แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่ต้องดำเนินการในอนาคต

กลุ่มเป้าหมาย: นักศึกษาคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ทุกคน

การดำเนินการของหลักสูตรระหว่างที่นักศึกษากำลังศึกษาในหลักสูตร

1) หลักสูตรควรมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือพื้นที่ขาดแคลนครูให้มาเรียนครู เพื่อกลับไปสอนที่บ้านเกิด/การกระจายครูสู่พื้นที่ขาดแคลนครู

2) หลักสูตรควรให้ความสำคัญกับการมีความรักและศรัทธาในอาชีพครูอย่างแท้จริงของผู้ที่เข้าสมัครเข้าเรียนในหลักสูตร โดยใช้เป็นเกณฑ์การคัดเลือกมากกว่าการพิจารณาเฉพาะคะแนนความรู้คะแนนเป็นหลัก

3) หลักสูตรควรมอบหมายให้นักศึกษาทำวิจัยในชั้นเรียนบ่อยมากขึ้น โดยเริ่มจากงานวิจัยระดับง่ายและไม่ซับซ้อนสอดแทรกในรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาคุ่นชินกับการทำวิจัย และสามารถทำวิจัยที่มีคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4) หลักสูตรควรสอนเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษมากขึ้น โดยให้นักศึกษามีโอกาสสอนจริงในห้องเรียนพิเศษหรือห้องเรียนที่มีเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ เพื่อให้มีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

5) หลักสูตรควรเพิ่มรายวิชาการจัดการกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้นักศึกษาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และรับมือได้อย่างดีกับสถานการณ์ต่างๆที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และกระทบกับการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการเรียนรู้การปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์ หากเกิดสถานการณ์ที่ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนได้

6) อาจารย์ควรนำสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย แปลกใหม่ หลากหลายและเหมาะสมกับวัยของนักศึกษามาใช้ในห้องเรียน และให้โอกาสผู้เรียนเข้าถึงสื่ออุปกรณ์นั้นอย่างเท่าเทียมและเพียงพอต่อ

จำนวนผู้เรียน

7) หลักสูตรควรมีการลงพื้นที่สำรวจสภาพปัญหาจริงของครูในโรงเรียนไทยและกิจกรรมที่ครูต้องจัดให้นักเรียนในรอบ 1 ปี เพื่อวิเคราะห์ทักษะที่ครูต้องใช้ในการทำงาน เพื่อนำมาจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาได้เข้าไปมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมในโรงเรียนจริงๆเสมือนเป็นครูในโรงเรียน

3. การปรับปรุงแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูฉบับสมบูรณ์

หลังจากที่ผู้วิจัยส่งแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูที่ร่างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 ท่านตรวจสอบความเหมาะสมและดำเนินการปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว หลังจากนั้นผู้วิจัยได้รับคำแนะนำในการปรับปรุงแนวทางให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นจากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทั้ง 3 ท่าน ซึ่งสรุปประเด็นในการปรับปรุงแก้ไขได้ดังนี้

ตารางที่ 4.11 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขแนวทางฯ จากกรรมการสอบ

ประเด็น	คำแนะนำในการปรับปรุงพัฒนาแนวทางฯ
1. การแบ่งกลุ่มแนวทาง	ควรแบ่งเป็น 2 กลุ่มตามกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ 1) กลุ่มที่ต้องส่งเสริม/พัฒนาความตั้งใจประกอบอาชีพครู สำหรับนักศึกษาที่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลง คงที่ระดับกลาง คงที่ระดับต่ำ และไม่คงที่ 2) กลุ่มที่ต้องรักษาระดับ/ยกระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู สำหรับนักศึกษาที่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้นและคงที่ระดับสูง
2. การจัดเรียงเนื้อหา แนวทางในแต่ละกลุ่ม	แนวทางแต่ละกลุ่มควรแบ่งเนื้อหาออกเป็นกลุ่มย่อยตามกลุ่มที่เกี่ยวข้อง 4 กลุ่ม ได้แก่ 1) การดำเนินการสำหรับนักศึกษาครู 2) การดำเนินการสำหรับอาจารย์ 3) การดำเนินการสำหรับหลักสูตร/คณะ/มหาวิทยาลัย 4) การดำเนินการสำหรับครูที่เลี้ยงและโรงเรียน
3. เนื้อหาแต่ละข้อ	กลุ่มที่ 1 เนื้อหาควรนำเสนอให้เห็นถึงความเป็นไปได้ที่จะช่วยให้ความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน และต้องไม่ใช่สิ่งที่อาจารย์หรือคณะดำเนินการเป็นปกติอยู่แล้วตั้งแต่ต้น โดยพยายามเชื่อมโยงกับสถานการณ์ปัญหาที่ครูและนักศึกษาให้ข้อมูลไว้ กลุ่มที่ 2 เนื้อหาควรนำเสนอถึงการท้าทายให้นักศึกษาพัฒนาตนเองยิ่งขึ้น

จากคำแนะนำของกรรมการสอบในตารางข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนเนื้อหาในแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่พัฒนาขึ้นและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐานเกี่ยวกับปัญหาที่นักศึกษาพบและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการของหลักสูตรทั้งในมุมมองของครูและนักศึกษาประกอบการสังเคราะห์ร่างแนวทางฉบับใหม่ ทำให้ได้แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่ปรับปรุงแล้วดังนี้

ตารางที่ 4.12 แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาฉบับสมบูรณ์

ร่างแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู	ปัญหาที่ถูกแก้ไข	ข้อมูลสนับสนุนจากการสัมภาษณ์
1. แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาผู้ที่ต้องส่งเสริม/พัฒนาความตั้งใจประกอบอาชีพครู		
กลุ่มเป้าหมาย : นักศึกษากลุ่มที่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลง คงที่ระดับกลาง คงที่ระดับต่ำ และไม่คงที่		
1.1 การดำเนินการสำหรับหลักสูตร/คณะ/มหาวิทยาลัย		
1) หลักสูตรควรมีการลงพื้นที่สำรวจสภาพปัญหาจริงของครูในโรงเรียนไทยและกิจกรรมที่ครูต้องจัดให้นักเรียนในรอบ 1 ปี เพื่อวิเคราะห์ทักษะที่ครูต้องใช้ในการทำงาน เพื่อนำมาจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาได้เข้าไปมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมในโรงเรียนจริงๆเสมือนเป็นครูในโรงเรียน	เนื้อหารายวิชาบางวิชามีความซ้ำซ้อนกัน/ไม่ได้นำไปใช้ในการทำงานจริง	“...บางวิชาควรตัดออกบ้าง เหมือนมีเนื้อหาซ้ำซ้อน ...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจลด 2 “...บางวิชาได้ใช้ บางวิชาไม่รู้เรียนไปทำไม ควรมีการปรับปรุงวิชาให้ทันสมัย และไปใช้ได้จริงในโรงเรียนทุกรูปแบบ...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับสูง 2
2) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนควรมีการประชุมเพื่อปรับปรุงรายวิชา/เพิ่ม/ลด/ยุบรายวิชาที่มีเนื้อหาทับซ้อน ให้เหลือเฉพาะรายวิชาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในสภาพจริงของโรงเรียนไทยอยู่เสมอ โดยใช้ผลการประเมินรายวิชาของนักศึกษาประกอบการพิจารณา	สิ่งที่ได้เรียนในหลักสูตรครูหลายอย่างไม่มีความสำคัญและไม่ได้นำมาใช้จริง	“...ควรคัดเลือกรายวิชาที่นำมาใช้ในการสอนในโลกแห่งความเป็นครูจริงๆและเอาวิชาที่ไม่ได้ใช้ออกไป...” ครูโรงเรียนด้อยโอกาส 1
3) หลักสูตรควรเพิ่มรายวิชาการจัดการภาระงานนอกเหนือการสอน ซึ่งได้แก่ การทำงานในฝ่ายต่างๆของโรงเรียน (เช่น ฝ่ายการเงิน งานคลัง พัสดุ วิชาการ ฯลฯ) หรือจัดหาวิทยากรในหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการทำงานในฝ่ายต่างๆของโรงเรียน การจัดกิจกรรมในเทศกาลต่างๆของโรงเรียน และการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆและควรให้โอกาสนักศึกษาได้ออกฝึกประสบการณ์ในสภาพจริงด้วย	ขาดการฝึกประสบการณ์เกี่ยวกับภาระงานนอกการสอน	“...ไม่ได้รับการสอนหรือพาไปฝึกทำงานอื่นนอกจากสอน เช่น ทำพาเหรดตึกกีฬา หรือกิจกรรมของโรงเรียนยังไม่เคยได้ทำ ...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจลด 2
4) หลักสูตรควรเพิ่มรายวิชาการจัดการกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ให้นักศึกษาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และรับมือได้อย่างดีกับสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นในอนาคต และกระทบกับการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการเรียนรู้การปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์ หากเกิดสถานการณ์ที่ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนได้	ครูปรับตัวกับปัญหาและรับการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานไม่ได้	“...ครูจะมีวิชาการจัดการกับการเปลี่ยนแปลงเพราะการเป็นครูจะต้องรับมือกับความเปลี่ยนแปลงมากมายเกี่ยวกับตัวเด็กและสังคมไม่รู้จบ เพื่อให้ครูพัฒนาตนเอง พร้อมรับมือกับการสอนในทุกยุคสมัย สามารถปรับตัวให้เข้ากับเด็ก Generation ใหม่ๆได้ ไม่ให้เกิดคำพูดที่ว่าครูใหม่เก่งกว่าครูเก่า...” ครูโรงเรียนด้อยโอกาส 3
5) หลักสูตรควรเพิ่มความรู้และทักษะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษให้นักศึกษามากขึ้น โดยให้นักศึกษามีโอกาสสอนจริงในห้องเรียนพิเศษหรือห้องเรียนที่มีเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ เพื่อให้มีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	ครูได้รับมอบหมายให้สอนในห้องเรียนที่มีเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ ทำให้ไม่มีความรู้มากพอในการช่วยเหลือเด็ก	“...ปัจจุบันมีเด็กพิเศษร่วมเรียนกับเด็กปกติเยอะ นักศึกษาควรประยุกต์ใช้เนื้อหาทางด้านการศึกษาพิเศษลงสู่การสอนในห้องเรียนได้จริง ...” ครูโรงเรียนด้อยโอกาส 1 “...วิชาการศึกษาพิเศษมีความสำคัญมาก ควรเข้าใจพัฒนาการที่แท้จริงและวิธีการสอนหรือการรับมือกับเด็กพิเศษที่มีความเฉพาะเจาะจงต่างกันในแต่ละกลุ่ม...” ครูโรงเรียนที่มีปัญหานักเรียน 3
6) หลักสูตรควรมอบหมายให้นักศึกษาทำวิจัยในชั้นเรียนบ่อยมากขึ้น โดยเริ่มจากงานวิจัยระดับง่ายและไม่ซับซ้อน สอดแทรกในรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาค้นคว้ากับการทำวิจัย และสามารถทำวิจัยที่มีคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น	ไม่มีความพร้อม/ขาดความรู้และทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มากพอ	“...วิจัย และสถิติอะไรต่างๆวิจัยน่าจะให้อยู่ทุกชั้นปีไปเลยจะได้เก่งๆ...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจไม่คงที่ 2

ร่างแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู	ปัญหาที่ถูกแก้ไข	ข้อมูลสนับสนุนจากการสัมภาษณ์
7) หลักสูตรควรมีกิจกรรมหรือมีการแนะนำโอกาสในการประกอบอาชีพครูในโรงเรียนสังกัดต่างๆ และแนะนำโอกาสในการประกอบอาชีพอื่นๆทางการศึกษา รวมถึงจัดนิทรรศการงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยเฉพาะที่กำลังเปิดรับสมัครบุคลากรใหม่ เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพอื่นนอกจากครูให้กับนักศึกษาจบใหม่	ไม่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับทางเลือกในการประกอบอาชีพ	“...ควรเสนอทางเลือกอาชีพอื่นนอกจากครู...” นักศึกษาที่มีระดับความตั้งใจคงที่ระดับต่ำ 1, 17 ตุลาคม 2564 “...เป็นความลับในหน้าที่ว่าควรเลือกอาชีพไหนในอนาคตดีนะ เพราะงานและเนื้อหาวิชาส่วนใหญ่เน้นไปที่การออกไซด์งาน ทำให้แทบไม่รู้สึว่าการสอนที่ดีเป็นยังไง...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับต่ำ 2
8) หลักสูตรควรจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาได้เข้าไปสังเกตการสอนหรือจัดกิจกรรมกับนักเรียนในสภาพจริง โดยควรเลือกโรงเรียนที่มีความหลากหลายบริบท เพื่อให้ นักศึกษาได้เรียนรู้การทำงานในโรงเรียนตามสภาพจริง และเกิดความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูขึ้นจากประสบการณ์ตรง	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูยังไม่มีความหลากหลายในเชิงบริบทของโรงเรียนและมีความถี่ไม่มากพอที่จะสร้างประสบการณ์	“...อยากให้อาจารย์พาไปสอนเด็กที่หลายวัย ต่างระดับชั้น เพื่อเห็นความต่างที่ชัดในห้องเรียนจริงๆ ...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ 1
9) หลักสูตรควรพานักศึกษาเข้าไปสังเกตการสอนตั้งแต่เริ่มศึกษาในหลักสูตร และเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมในโรงเรียนขึ้นเรื่อยๆในทุกภาคการศึกษา ตั้งแต่ การสังเกตการสอนครึ่งวัน การสังเกตการสอนเต็มวัน การจัดกิจกรรมระยะสั้นในห้องเรียน การสอน 1 คาบเรียน การสอนครึ่งวัน การสอนเต็มวัน และการจัดกิจกรรมอื่นๆของโรงเรียนตามลำดับ เพื่อให้ให้นักศึกษาเรียนรู้และคุ้นชินการทำงานในโรงเรียน และตระหนักถึงความสำคัญในวิชาชีพครูผ่านการสัมผัสจากประสบการณ์ตรง	และความรักในอาชีพครู	“...ครูพาไปปรับประสบการณ์ใหม่ๆนอกห้องเรียนบ้าง พาไปเจอเด็กหลายๆแบบ ขนบhaltungก็ได้เจอปัญหาหลายๆแบบ...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับกลาง 1
10) หลักสูตรควรประสานงานกับโรงเรียนเพื่อกำหนดคุณสมบัติครูที่เลี้ยงที่เหมาะสมในการดูแลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา จัดปฐมนิเทศน์ครูที่เลี้ยงเพื่อกำหนดเป้าหมายในการดูแลนักศึกษาด้วยกัน และมีการกำกับติดตามและตรวจสอบคุณสมบัติของครูที่เลี้ยงให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้ได้ครูที่เลี้ยงที่สามารถช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจนักศึกษาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ และสามารถพิจารณาปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม	ครูที่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีคุณสมบัติไม่เหมาะสม	“...ไปเจอครูที่เลี้ยงไม่เต็มๆ อยากให้เลือกครูที่เลี้ยงและโรงเรียนที่ดีให้นักศึกษาในที่สุดท้าย เพื่อเพิ่มไปอยากเป็นครู...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจเพิ่ม 2 “...เวลาเลือกสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอยากให้เปลี่ยนจากปีก่อนบ้างถ้าโรงเรียนนั้นไม่ดีหรือครูที่เลี้ยงชอบหลอกละประโยชน์จากนิสิต...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับต่ำ 1
1.2 การดำเนินการสำหรับอาจารย์		
1) อาจารย์ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นและร่วมกันอภิปรายอย่างสมเหตุสมผลก่อนมอบหมายภาระงานในรายวิชา ทั้งด้านปริมาณงาน ระยะเวลาที่กำหนดส่ง ความยากง่ายของงาน รูปแบบการทำงาน และการแบ่งกลุ่มทำงาน โดยอาจารย์จะต้องพิจารณาถึงประโยชน์ของงานนั้นๆในการพัฒนานักศึกษา ความสอดคล้องกับสิ่งที่เรียน ความถนัดและความสนใจที่แตกต่างกันของนักศึกษา	การมอบหมายภาระงานไม่เหมาะสม นักศึกษาไม่มีโอกาสเสนอความคิดเห็นในการมอบหมายภาระงานในรายวิชา	“...อาจารย์ควรเข้าใจเรามากๆ เปลี่ยนยืดหยุ่นแผนการเรียนได้ตลอดตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ภาระงานเหมาะสมกับที่เรียนมา...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจไม่คงที่ 2 “...งานบางอย่างมากเกินไป เหมือนไม่สอดคล้องกับเวลาที่อาจารย์ให้ ควรเลือกแ่งงานที่สร้างสรรค์และเกิดประโยชน์...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับสูง 1
2) อาจารย์ควรตรวจสอบผลการประเมินการสอนในรายวิชาจากนักศึกษาทุกภาคการศึกษา เพื่อพัฒนาปรับปรุงการสอนของตนเอง รวมทั้งติดตามข่าวสารทางการศึกษาหรือข้อบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนที่	การสอนของอาจารย์ยังไม่ น่า สน ใจ / เหมาะสมกับความสนใจผู้เรียน/สร้าง	“...อาจารย์หลายคนยังไม่ค่อยทันสมัย ทำให้เราไม่มีต้นแบบในการเป็นครูสมัยใหม่ อยากให้มีวิชาที่ทันสมัยสนุกมากขึ้น บรรยายน้อยลง ...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจไม่คงที่ 1

ร่างแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู	ปัญหาที่ถูกแก้ไข	ข้อมูลสนับสนุนจากการสัมภาษณ์
ทันสมัย นวัตกรรมทางการศึกษา การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นการลงมือปฏิบัติจริง และการใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย น่าสนใจ เข้ากับยุคปัจจุบัน	ความเข้าใจและรักในอาชีพครู	
3) อาจารย์ควรประเมินผลการเรียนของนักศึกษาตามสภาพจริงโดยปราศจากความลำเอียงหรืออคติ โดยใช้รูปแบบการประเมินการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย เหมาะกับความถนัดและความสนใจที่แตกต่างกันของนักศึกษา มีความยากง่ายเหมาะสมและสอดคล้องกับตัวชี้วัดของรายวิชา และปรับปรุงใหม่อยู่เสมอ	การประเมินผลในรายวิชาไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอนจริง	“...อยากให้ระบบประเมินตามจริง อาจารย์ไม่ลำเอียง...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจเพิ่ม 2
4) อาจารย์ควรนำสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย แปลกใหม่ หลากหลายและเหมาะสมกับวัยของนักศึกษามาใช้ในห้องเรียน และให้อาจารย์ผู้เรียนเข้าถึงสื่ออุปกรณ์นั้นอย่างเท่าเทียมและเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน	สื่อการสอนในรายวิชาไม่เหมาะสม/เพียงพอต่อการเรียนรู้	“...อยากให้มีการใช้สื่อที่น่าสนใจเหมาะสมกับกิจกรรมที่สอน ไม่บรรยายอย่างเดียว...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจเพิ่ม 2
5) อาจารย์ควรให้การดูแล ใส่ใจนักศึกษาทุกคนอย่างเท่าเทียมโดยหลีกเลี่ยงการตำหนิ การเปรียบเทียบ หรือการกระทำที่กระทบต่อความรู้สึกของนักศึกษาอย่างรุนแรง	การดูแลนักศึกษาไม่เหมาะสม/ขาดความเสมอภาค	“...โดนกดดันเปรียบเทียบกับเพื่อนเรา ทำให้ไม่อยากมีส่วนร่วมในการเรียน อาย และเสียบรรยากาศในการเรียน ...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับต่ำ 1 “...อาจารย์ดู แบบดูมากจนทำให้ไม่อยากเรียน มีแต่ความกลัว ไม่กล้ามีส่วนร่วมกับวิชาพวกนั้นเลย ทำให้คิดตลอดว่า จะไม่เป็นครูแบบนี้...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับสูง 2
1.3 การดำเนินการสำหรับนักศึกษาครู		
1) นักศึกษาควรประเมินการสอนของอาจารย์ตามสภาพจริงทุกภาคการศึกษาและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ให้การพัฒนาปรับปรุงการสอนของอาจารย์ ผ่านช่องทางทางการประเมินอาจารย์ของคณะหรือมหาวิทยาลัย	การสอนของอาจารย์ยังไม่ น่าสนใจ / เหมาะสมกับ ความสนใจผู้เรียน/สร้างความเข้าใจและรักในอาชีพครู	“...การสอนรู้สึกว่ายังไม่มีไอเดียใหม่ๆ ที่น่าสนใจ อยากให้มีช่องทางในการประเมินอาจารย์หรือรายวิชามากขึ้น ไม่รู้ว่าอาจารย์จะใช้ผลประเมินในการปรับปรุงมั้ย ...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจลด 2
2) นักศึกษาควรเรียนรู้ลักษณะของครูที่ดีจากจากอาจารย์ครูที่เลี้ยง ครูในดวงใจ ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาครูที่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นครูได้ และนำมาปรับใช้ในการเป็นครูของตนเอง	นักศึกษาเกิดภาวะเครียดจากการเรียนและ ลังเล ในการประกอบอาชีพครู	“...ความท้อถอยเกิดขึ้นแล้วไม่รู้จะปรึกษาใคร สับสนในตัวเอง ไม่รู้ว่าจะเป็นครูที่ดีได้มั้ย ...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับกลาง 2
3) นักศึกษาควรรู้ช่องทางในการขอความช่วยเหลือหรือขอคำแนะนำปรึกษาเมื่อตนเองประสบกับภาวะความเครียด ความท้อแท้ในการเรียน ทั้งช่องทางที่หลักสูตรจัดเตรียมไว้ให้ อาจารย์ ครูในดวงใจ หรือเพื่อนนักศึกษาครู		
1.4 การดำเนินการสำหรับครูที่เลี้ยงและโรงเรียน		
1) โรงเรียนควรคัดเลือกครูที่เลี้ยงที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการดูแลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา มีการกำกับติดตามและตรวจสอบคุณสมบัติของครูที่เลี้ยงทุกภาคการศึกษา และพิจารณาปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม	ครูที่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีคุณสมบัติไม่เหมาะสม	“...ไปเจอครูที่เลี้ยงไม่ดีมาก ๆ อยากให้เลือกครูที่เลี้ยงและโรงเรียนที่ดีให้นักศึกษาในปีสุดท้าย เพื่อเพิ่มไฟอยากเป็นครู ...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจเพิ่ม 2
2) ครูที่เลี้ยงควรเข้ารับฟังการปฐมนิเทศจากหลักสูตรหรือจากตัวแทนอาจารย์นิเทศก์ เพื่อรับทราบบทบาทใน		“...ครูที่เลี้ยงในการฝึกสอนอาจจะต้องเป็นครูที่มีประสบการณ์มากพอที่สอนเราได้...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจไม่คงที่ 2

ร่างแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู	ปัญหาที่ถูกแก้ไข	ข้อมูลสนับสนุนจากการสัมภาษณ์
การดูแลนักศึกษา และมีเป้าหมายในการทำงานไปในแนวทางเดียวกับหลักสูตร		
2. แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาในกลุ่มที่ต้องรักษาระดับ/ยกระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู		
กลุ่มเป้าหมาย : สำหรับนักศึกษาในกลุ่มที่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้นและคงที่ระดับสูง		
2.1 การดำเนินการสำหรับหลักสูตร/คณะ/มหาวิทยาลัย		
1) หลักสูตรควรมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือพื้นที่ขาดแคลนครูให้มาเรียนครู เพื่อกลับไปสอนที่บ้านเกิด/การกระจายครูสู่พื้นที่ขาดแคลนครู	ครูย้ายโรงเรียนกลับบ้านเกิด ทำให้ขาดแคลนครูที่จะพัฒนานักเรียนต่อเนื่อง	"...ควรจะให้โอกาสหรือมีทุนคนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือพื้นที่ขาดแคลนครูได้มาเรียนครูมากขึ้น เพื่อที่กลับไปเขาจะได้ออกไปเป็นครูอยู่ที่บ้านเกิดของตัวเองและไม่อยากย้ายไปอยู่ที่อื่น..." ครูต้นแบบ 2
2) หลักสูตรควรกำหนดเกณฑ์การรับนักศึกษาใหม่ โดยให้ความสำคัญกับการมีความรักและศรัทธาในอาชีพครูอย่างแท้จริงของผู้ที่เข้าสมัครเข้าเรียนในหลักสูตรประกอบกับการพิจารณาคะแนนจากการสอบวัดความรู้	การคัดเลือกนักศึกษาที่มีความรักในอาชีพครูไม่มากพอเข้ามาศึกษาในหลักสูตร ทำให้ลาออก	"...การมีการคัดเลือกนักศึกษาที่รักและศรัทธาในอาชีพครูสูงเข้ามาเรียนในหลักสูตรตั้งแต่แรกก็จะทำให้มีพลังในการเรียนมากขึ้น ไม่ใช่..." นักศึกษาที่มีระดับความตั้งใจเพิ่ม 1
3) หลักสูตรควรจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์ทำงานนอกเหนือการสอนและการทำงานในฝ่ายต่างๆของโรงเรียน เพื่อเรียนรู้ระบบการทำงานของโรงเรียนอย่างครบถ้วน	ขาดการฝึกประสบการณ์เกี่ยวกับภาระงานนอกการสอน	"...ควรเพิ่มวิชางานครูเป็นหนึ่งวิชาบังคับเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้งานนอกการสอนเนื่องจากสภาพจริงจะต้องทำงานเหล่านี้แน่นอน..." ครูโรงเรียนด้อยโอกาส 3
4) หลักสูตรควรมีช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นในการพัฒนาหลักสูตรจากนักศึกษา โดยผ่านทางแบบฟอร์มออนไลน์หรือกล่องจดหมาย และนำข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	เนื้อหาวิชาบางวิชาไม่ได้นำไปใช้ในการทำงานจริง	"...ควรให้นิสิตเสนอความคิดเห็นในการพัฒนาหลักสูตรเล็กน้อยบ้าง เช่นจดหมายน้อยของคณะ..." นักศึกษาที่มีระดับความตั้งใจคงที่ระดับสูง 2
2.2 การดำเนินการสำหรับอาจารย์		
1) อาจารย์ควรออกแบบกิจกรรมในรายวิชาที่ให้นักศึกษาได้เรียนรู้การทำงานครูจากประสบการณ์ตรงมากกว่าบรรยาย และเพิ่มความท้าทายของกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาที่สามารถพัฒนาตนเองได้สูงขึ้นได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ	การสอนของอาจารย์ยังไม่ น่า สน ใจ / เหมาะสมกับ ความสนใจผู้เรียน/สร้าง ความเข้าใจและรักในอาชีพครู	"...อาจารย์ควรมีลีลาการสอนที่สนุก กระตุ้นให้บรรยากาศในห้องน่าเรียนรู้มากขึ้น ..." นักศึกษาที่มีระดับความตั้งใจคงที่ระดับสูง 1
2) อาจารย์ควรสังเกตและประเมินความสามารถในการเรียนรู้และระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาแต่ละคน เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษากลุ่มเก่งหรือมีความตั้งใจประกอบอาชีพครูสูงได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยเหลือเพื่อนที่กำลังมีความตั้งใจประกอบอาชีพครูต่ำกว่าหรือลดลง	นักศึกษาเกิดภาวะเครียดจากการเรียนและ ลัง เล ใน การประกอบอาชีพครู	"...อาจารย์ไม่ได้มีเวลาให้ใครคนมากนักเห็นคนเก่งๆตอบได้ก็ปล่อยผ่าน คนไม่เก่งอาจถูกทิ้งไปเลย..." นักศึกษาที่มีระดับความตั้งใจคงที่ระดับกลาง 1
3) อาจารย์ควรปรับปรุงแบบการประเมินผลการเรียน การศึกษาให้เหมาะสมกับความสามารถที่หลากหลายของนักศึกษา และควรมีการปรับข้อสอบในทุกปีการศึกษา เพื่อป้องกันความรู้แนวข้อสอบ เพื่อให้นักศึกษาได้รับการประเมินตามสภาพจริง	การประเมินผลในรายวิชาไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอนจริง	"...การสอบบางวิชา ข้อสอบเหมือนๆเดิมไม่เปลี่ยนแปลง ทำให้หลายคนขอโทษจากที่ แทบไม่ต้องตั้งใจเรียนก็สอบได้ ควรแก้ไขข้อสอบให้ใหม่เสมอเน้นปฏิบัติและประเมินตรงนั้นไปเลยก็ได้ ..." นักศึกษาที่มีระดับความตั้งใจไม่คงที่ 1 "...การสอบไม่หลากหลายแบบ ทำให้ได้คะแนนน้อยเพราะไม่ตรงกับความถนัด..." นักศึกษาที่มีระดับความตั้งใจคงที่ระดับต่ำ 1

ร่างแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู	ปัญหาที่ถูกแก้ไข	ข้อมูลสนับสนุนจากการสัมภาษณ์
2.3 การดำเนินการสำหรับนักศึกษาครู		
1) นักศึกษาควรกำหนดเป้าหมายในการประกอบอาชีพครูอย่างชัดเจน และมุ่งมั่นตั้งใจเรียนรู้และเก็บเกี่ยวประสบการณ์เพื่อให้เป้าหมายนั้นสำเร็จ	นักศึกษาเกิดภาวะเครียดจากการเรียนและ ลัง เล ใน การประกอบอาชีพครู	“...เมื่อได้ไปสอนที่โรงเรียน เกิดความลังเล เริ่มไม่มั่นใจในการเป็นครู ...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับสูง 1
2) นักศึกษาควรให้กำลังใจ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือเพื่อนที่กำลังประสบปัญหาในการเรียน เครียด ท้อถอยในการเรียนและลดความตั้งใจในการประกอบอาชีพครู		“...อาจารย์ไม่ได้มีเวลาใส่ใจรายคนมากนักเห็นคนเก่งๆตอบได้ก็ปล่อยผ่าน คนไม่เก่งอาจถูกทิ้งไปเลย...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับกลาง 1
2.4 การดำเนินการสำหรับครูที่เลี้ยงและโรงเรียน		
1) ครูที่เลี้ยงควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงานที่หลากหลายในห้องเรียนและในโรงเรียน ไม่ปิดกั้นความคิดในการพัฒนาการสอนและส่งเสริมให้นักศึกษาใช้นวัตกรรมการสอนที่ทันสมัยกับนักเรียนในห้องเรียนอย่างเต็มที่	ครูที่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ในการฝึกประสบการณ์วิชา ชีพครู มีคุณสมบัติไม่เหมาะสม	“...ครูที่เลี้ยงในการฝึกสอนอาจจะต้องเป็นครูที่มีประสบการณ์มากพอที่สอนเราได้...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจไม่คงที่ 2
2) โรงเรียนควรคัดเลือกครูที่เลี้ยงที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์มากพอในการช่วยสนับสนุนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาให้ดำเนินไปด้วยดี ช่วยเพิ่มความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูให้กับนักศึกษาได้ และไม่ขัดขวางการพัฒนาตนเองของนักศึกษา		“...มีการคัดเลือกครูที่เลี้ยงในโรงเรียนที่เหมาะสม และสามารถให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ...” นักศึกษามีระดับความตั้งใจคงที่ระดับกลาง 2

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูโดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน มีวัตถุประสงค์ 4 ประการเพื่อ 1) วิเคราะห์สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน 2) ศึกษาระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู 3) วิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน และ 4) สังเคราะห์แนวทางในการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาครู โดยการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะได้แก่

ระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู ผู้ให้ข้อมูลคือ ครูในโรงเรียน 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มครูต้นแบบ กลุ่มครูในโรงเรียนด้อยโอกาส กลุ่มครูในโรงเรียนที่มีปัญหาการจัดการเรียนการสอน และกลุ่มครูในโรงเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรมนักเรียน โดยเลือกผู้ให้ข้อมูลจากทั้ง 4 กลุ่ม กลุ่มละ 2 คน รวม 12 คน วิธีการเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน การวิเคราะห์ข้อมูล ทำโดยการจัดกลุ่ม เปรียบเทียบ และสรุปเป็นตารางประกอบความเรียง

ระยะที่ 2 แบ่งเป็น 2 ระยะย่อย ได้แก่

ระยะที่ 2.1 เป็นการศึกษาระดับความตั้งใจในการประกอบอาชีพครูของนักศึกษา โดยนำสถานการณ์ปัญหาที่ลดความตั้งใจในการประกอบอาชีพครูจากการศึกษาในระยะที่ 1 มาพัฒนาเป็นแบบสอบถามวัดระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยมีตัวอย่างวิจัยเป็นนักศึกษาที่เรียนอยู่ในชั้นปีสุดท้ายของหลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ เลือกตัวอย่างโดยการสุ่มหลายขั้นตอน ดังนี้ 1) เลือกสังกัดมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร 4 สังกัด ได้แก่ กลุ่มมหาวิทยาลัยในสังกัดรัฐ กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และกลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน 2) สุ่มมหาวิทยาลัยจากทั้ง 4 กลุ่ม กลุ่มละ 2 แห่ง ทำให้ได้มหาวิทยาลัย 8 แห่ง 3) หาขนาดตัวอย่างวิจัยโดยใช้สูตรคำนวณของ Taro Yamane ได้ตัวอย่าง 368 คน ทำให้กำหนดขนาดตัวอย่างวิจัยจากแต่ละมหาวิทยาลัยได้แห่งละ 46 คน โดยมีอัตราการตอบกลับแบบสอบถามร้อยละ 58.97 เครื่องมือวิจัยที่ใช้คือแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอนได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล 2) แบบสอบถามวัดระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูใน 3 ช่วงเวลาคือ ช่วงเริ่มศึกษา ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรครู มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ การ

วิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล วิเคราะห์ความถี่ และจัดกลุ่มข้อมูล สรุปเป็นตารางประกอบความเรียง 2) แบบสอบถามวัดระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความถี่ และสรุปเป็นตารางประกอบความเรียง และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรครู นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความถี่ และเปรียบเทียบกับข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของหลักสูตรที่มาจากการวิจัยระยะที่ 1 และ 2.1

ระยะที่ 2.2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อวิเคราะห์ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู ผู้ให้ข้อมูลถูกเลือกมาจากนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามในการศึกษาระยะที่ 2.1 ซึ่งมีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูในลักษณะต่าง ๆ 6 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้น 2) กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจที่จะประกอบวิชาชีพลดลง 3) กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับสูง 4) กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับกลาง 5) กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับต่ำ และ 6) กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูไม่คงที่ จำนวนกลุ่มละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน มีวิธีการเก็บข้อมูล โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน เกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาที่ลดความตั้งใจในการประกอบอาชีพครูและข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความตั้งใจในการประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู การวิเคราะห์ข้อมูล ทำโดยการจัดกลุ่ม เปรียบเทียบ และสรุปเป็นตารางประกอบความเรียง

ระยะที่ 3 เป็นการสังเคราะห์แนวทางในการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาครู ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ครูในโรงเรียน 12 คนจากการวิจัยระยะที่ 1 และนักศึกษาครู 12 คนจากการวิจัยระยะที่ 2.2 ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาครู เครื่องมือวิจัยที่ใช้ได้แก่ แบบสังเคราะห์แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูและแบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางที่ร่างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลทำโดย การสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการวิจัยระยะที่ 1 และระยะที่ 2.2 และข้อมูลเชิงปริมาณจากการวิจัยระยะที่ 2.1 รวบรวมและสรุปเป็นร่างแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาครูและให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่าน และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ 3 ท่านตรวจประเมินความเหมาะสมและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงก่อนจะพัฒนาเป็นแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาครูฉบับสมบูรณ์

โดยผลของการวิจัยเพื่อต่อบัณฑิตยุคประสงค์ 4 ข้อของงานวิจัย สามารถสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

สถานการณ์ที่มีผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูมี 7 กลุ่มสถานการณ์หลัก โดยแต่ละกลุ่มประกอบไปด้วยสถานการณ์ดังนี้

กลุ่ม1 สถานการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของผู้เรียนไม่เหมาะสม

- 1.1 พัฒนาการนักเรียนล่าช้า/พื้นฐานความรู้และทักษะต่ำกว่าเกณฑ์/เด็กพิเศษ
- 1.2 พฤติกรรมนักเรียน
- 1.3 ความแตกต่างระหว่างผู้เรียน

กลุ่ม2 สถานการณ์เกี่ยวกับการขาดความพร้อมของครอบครัวและความร่วมมือของชุมชน

- 2.1 ความพร้อมของครอบครัว
- 2.2 ความร่วมมือของครอบครัวและสังคม

กลุ่ม3 สถานการณ์เกี่ยวกับการปรับตัวไม่ได้ของครูในโรงเรียนด้อยโอกาส

- 3.1 ความด้อยโอกาส
- 3.2 การสอนไม่ตรงกับวิชาเอกที่เรียนจบมา

กลุ่ม4 สถานการณ์เกี่ยวกับความขัดแย้งในการทำงานกับเพื่อนครูในโรงเรียน

- 4.1 ความสัมพันธ์ของบุคลากรในโรงเรียน
- 4.2 การทำงานร่วมกับเพื่อนครู

กลุ่ม5 สถานการณ์เกี่ยวกับระบบการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน

- 5.1 นโยบายของผู้บริหาร
- 5.2 การบริหารงบประมาณ

กลุ่ม6 สถานการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้

- 6.1 การออกแบบกิจกรรมสอนและการจัดการชั้นเรียน
- 6.2 การประเมินผลการเรียน

กลุ่ม7 สถานการณ์เกี่ยวกับการภาระงานนอกเหนือการสอนเป็นจำนวนมาก

- 7.1 งานนอกเหนืองานสอนมากกว่างานสอน

2. ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

2.1 ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูใน 3 ช่วงเวลา

สรุปได้ว่า โดยภาพรวมนักศึกษาครูมีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูใน 3 ช่วงเวลา ดังนี้

- 1) ช่วงเริ่มศึกษา มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูภาพรวมเฉลี่ย 3.32 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง
- 2) ช่วงระหว่างศึกษา มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูภาพรวมเฉลี่ย 3.12 ซึ่งอยู่ในระดับปาน

กลาง และ 3) ช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูภาพรวมเฉลี่ย 3.07 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 การเปลี่ยนแปลงของระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

ลักษณะการเปลี่ยนแปลงของระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษารายบุคคล พบว่า มีการเปลี่ยนแปลงเป็น 6 ลักษณะ ตามลำดับต่อไปนี้ อันดับที่ 1 กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับกลาง และกลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลง คิดเป็นกลุ่มละ 26.27% อันดับที่ 2 กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูไม่คงที่ คิดเป็น 24.42% อันดับที่ 3 กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้น คิดเป็น 15.21% อันดับที่ 4 กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับสูง คิดเป็น 5.07% และอันดับที่ 5 กลุ่มที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูคงที่ในระดับต่ำ คิดเป็น 1.38% ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

นักศึกษาครูจะมีการเปลี่ยนแปลงของระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู เมื่อพบกับสถานการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรดังต่อไปนี้

1) ช่วงระหว่างศึกษา

- 1.1) การคัดเลือกนักศึกษาที่มีความรักในอาชีพครูไม่มากพอเข้ามาศึกษาในหลักสูตร ทำให้ลาออก
- 1.2) การสอนของอาจารย์ยังไม่น่าสนใจ/เหมาะสมกับความสนใจผู้เรียน/สร้างความเข้าใจและรักในอาชีพครู
- 1.3) การดูแลนักศึกษาไม่เหมาะสม/ขาดความเสมอภาค
- 1.4) การมอบหมายภาระงานไม่เหมาะสม นักศึกษาไม่มีโอกาสเสนอความคิดเห็นในการมอบหมายภาระงานในรายวิชา
- 1.5) การประเมินผลในรายวิชาไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอนจริง
- 1.6) สื่อการสอนในรายวิชาไม่เหมาะสม/เพียงพอต่อการเรียนรู้
- 1.7) เนื้อหารายวิชาบางวิชามีความซ้ำซ้อนกัน/ไม่ได้นำไปใช้ในการทำงานจริง
- 1.8) ไม่มีความพร้อม/ขาดความรู้และทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่มากพอ
- 1.9) ขาดการฝึกประสบการณ์เกี่ยวกับภาระงานนอกการสอน
- 1.10) กฎระเบียบเคร่งครัดมากเกินไป

2) ช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

- 2.1 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูยังไม่มีหลากหลายในเชิงบริบทของโรงเรียนและมีความถี่ไม่มากพอที่จะสร้างประสบการณ์และความรักในอาชีพครู

2.2 ครูพี่เลี้ยง/อาจารย์นิเทศก์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีคุณสมบัติไม่เหมาะสม

2.3 ไม่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับทางเลือกในการประกอบอาชีพ

4. แนวทางในการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาครู

แนวทางในการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาครู แบ่งเป็น 3 กลุ่มตามลักษณะการดำเนินการของหลักสูตร ได้แก่

1. แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาในกลุ่มที่ต้องส่งเสริม/พัฒนาความตั้งใจประกอบอาชีพครู

กลุ่มเป้าหมาย : นักศึกษากลุ่มที่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลง คงที่ระดับกลาง คงที่ระดับต่ำ และไม่คงที่

1.1 การดำเนินการสำหรับหลักสูตร/คณะ/มหาวิทยาลัย

1) หลักสูตรควรมีการลงพื้นที่สำรวจสภาพปัญหาจริงของครูในโรงเรียนไทยและกิจกรรมที่ครูต้องจัดให้นักเรียนในรอบ 1 ปี เพื่อวิเคราะห์ทักษะที่ครูต้องใช้ในการทำงาน เพื่อนำมาจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาได้เข้าไปมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมในโรงเรียนจริงๆเสมือนเป็นครูในโรงเรียน

2) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนควรมีการประชุมเพื่อปรับปรุงรายวิชา/เพิ่ม/ลด/ยุบรายวิชาที่มีเนื้อหาทับซ้อน ให้เหลือเฉพาะรายวิชาที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในสภาพจริงของโรงเรียนไทยอยู่เสมอ โดยใช้ผลการประเมินรายวิชาของนักศึกษาประกอบการพิจารณา

3) หลักสูตรควรเพิ่มรายวิชาการจัดการภาระงานนอกเหนือการสอน ซึ่งได้แก่ การทำงานในฝ่ายต่างๆของโรงเรียน (เช่น ฝ่ายการเงิน งานคลัง พัสดุ วิชาการ ฯลฯ) หรือจัดหาวิทยากรในหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการทำงานในฝ่ายต่างๆของโรงเรียน การจัดกิจกรรมในเทศกาลต่างๆของโรงเรียน และการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆและควรให้โอกาสนักศึกษาได้ออกฝึกประสบการณ์ในสภาพจริงด้วย

4) หลักสูตรควรเพิ่มรายวิชาการจัดการกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ให้นักศึกษาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และรับมือได้อย่างดีกับสถานการณ์ต่างๆที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และกระทบกับการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการเรียนรู้การปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์ หากเกิดสถานการณ์ที่ทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนได้

5) หลักสูตรควรเพิ่มความรู้และทักษะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษให้นักศึกษามากขึ้น โดยให้นักศึกษามีโอกาสสอนจริงในห้องเรียนพิเศษหรือห้องเรียนที่มีเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ เพื่อให้มีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

6) หลักสูตรควรมีความหมายให้นักศึกษาทำวิจัยในชั้นเรียนบ่อยมากขึ้น โดยเริ่มจากงานวิจัยระดับง่ายและไม่ซับซ้อนสอดแทรกในรายวิชาต่างๆ เพื่อให้ นักศึกษาคุ้นชินกับการทำวิจัย และสามารถทำวิจัยที่มีคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

7) หลักสูตรควรมีกิจกรรมหรือมีการแนะนำโอกาสในการประกอบอาชีพครูในโรงเรียนสังกัดต่างๆ และแนะนำโอกาสในการประกอบอาชีพอื่น ๆทางการศึกษา รวมถึงจัดนิทรรศการงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยเฉพาะที่กำลังเปิดรับสมัครบุคลากรใหม่ เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพอื่นนอกจากครูให้กับนักศึกษาจบใหม่

8) หลักสูตรควรจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาได้เข้าไปสังเกตการสอนหรือจัดกิจกรรมกับนักเรียนในสภาพจริง โดยควรเลือกโรงเรียนที่มีความหลากหลายบริบท เพื่อให้ นักศึกษาได้เรียนรู้การทำงานในโรงเรียนตามสภาพจริงและเกิดความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูขึ้นจากประสบการณ์ตรง

9) หลักสูตรควรพานักศึกษาเข้าไปสังเกตการสอนตั้งแต่เริ่มศึกษาในหลักสูตร และเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมในโรงเรียนขึ้นเรื่อยๆในทุกภาคการศึกษา ตั้งแต่ การสังเกตการสอนครึ่งวัน การสังเกตการสอนเต็มวัน การจัดกิจกรรมระยะสั้นในห้องเรียน การสอน 1 คาบเรียน การสอนครึ่งวัน การสอนเต็มวัน และการจัดกิจกรรมอื่นๆของโรงเรียนตามลำดับ เพื่อให้ นักศึกษาเรียนรู้และคุ้นชินการทำงานในโรงเรียน และตระหนักถึงความสำคัญในวิชาชีพครูผ่านการซึบซับจากประสบการณ์ตรง

10) หลักสูตรควรประสานงานกับโรงเรียนเพื่อกำหนดคุณสมบัติครูพี่เลี้ยงที่เหมาะสมในการดูแลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา จัดปฐมนิเทศน์ครูพี่เลี้ยงเพื่อกำหนดเป้าหมายในการดูแลนักศึกษาร่วมกัน และมีการกำกับติดตามและตรวจสอบคุณสมบัติของครูพี่เลี้ยงให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้ได้ครูพี่เลี้ยงที่สามารถช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจนักศึกษาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ และสามารถพิจารณาปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

1.2 การดำเนินการสำหรับอาจารย์

1) อาจารย์ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น และร่วมกันอภิปรายอย่างสมเหตุสมผลก่อนมอบหมายภาระงานในรายวิชา ทั้งด้านปริมาณงาน ระยะเวลาที่กำหนดส่ง ความยากง่ายของงาน รูปแบบการทำงาน และการแบ่งกลุ่มทำงาน โดยอาจารย์จะต้องพิจารณาถึงประโยชน์ของงานนั้นๆในการพัฒนานักศึกษา ความสอดคล้องกับสิ่งที่เรียน ความถนัดและความสนใจที่แตกต่างกันของนักศึกษา

2) อาจารย์ควรตรวจสอบผลการประเมินการสอนในรายวิชาจากนักศึกษาทุกภาคการศึกษา เพื่อพัฒนาปรับปรุงการสอนของตนเอง รวมทั้งหมั่นติดตามข่าวสารทางการศึกษาหรือเข้าอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนที่ทันสมัย นวัตกรรมทางการศึกษา การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นการลงมือปฏิบัติจริง และการใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย น่าสนใจ เข้ากับยุคปัจจุบัน

3) อาจารย์ควรประเมินผลการเรียนของนักศึกษาตามสภาพจริงโดยปราศจากความลำเอียงหรืออคติ โดยใช้รูปแบบการประเมินการเรียนรู้อันมีความหลากหลาย เหมาะกับความถนัดและความสนใจที่แตกต่างกันของนักศึกษา มีความยากง่ายเหมาะสมและสอดคล้องกับตัวชี้วัดของรายวิชา และปรับปรุงใหม่อยู่เสมอ

4) อาจารย์ควรนำสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย แปลกใหม่ หลากหลายและเหมาะสมกับวัยของนักศึกษามาใช้ในห้องเรียน และให้โอกาสผู้เรียนเข้าถึงสื่ออุปกรณ์นั้นอย่างเท่าเทียมและเพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน

5) อาจารย์ควรให้การดูแล ใส่ใจนักศึกษาทุกคนอย่างเท่าเทียมโดยหลีกเลี่ยงการตำหนิ การเปรียบเทียบ หรือการกระทำที่กระทบต่อความรู้สึกของนักศึกษาอย่างรุนแรง

1.3 การดำเนินการสำหรับนักศึกษาครู

1) นักศึกษาควรประเมินการสอนของอาจารย์ตามสภาพจริงทุกภาคการศึกษาและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ให้การพัฒนาปรับปรุงการสอนของอาจารย์ ผ่านช่องทางการประเมินอาจารย์ของคณะหรือมหาวิทยาลัย

2) นักศึกษาควรเรียนรู้ลักษณะของครูที่ดีจากจากอาจารย์ ครูพี่เลี้ยง ครูในดวงใจ ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาครูที่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นครูได้ และนำมาปรับใช้ในการเป็นครูของตนเอง

3) นักศึกษาควรรู้ช่องทางในการขอความช่วยเหลือหรือขอคำแนะนำปรึกษาเมื่อตนเองประสบกับภาวะความเครียด ความท้อแท้ในการเรียน ทั้งช่องทางที่หลักสูตรจัดเตรียมไว้ให้ อาจารย์ครูในดวงใจ หรือเพื่อนนักศึกษาครู

1.4 การดำเนินการสำหรับครูพี่เลี้ยงและโรงเรียน

1) โรงเรียนควรคัดเลือกครูพี่เลี้ยงที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการดูแลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา มีการกำกับติดตามและตรวจสอบคุณสมบัติของครูพี่เลี้ยงทุกภาคการศึกษา และพิจารณาปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

2) ครูพี่เลี้ยงควรเข้ารับฟังการปฐมนิเทศน์จากหลักสูตร หรือจากตัวแทนอาจารย์นิเทศก์ เพื่อรับทราบบทบาทในการดูแลนักศึกษา และมีเป้าหมายในการทำงานไปในแนวทางเดียวกับหลักสูตร

2. แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษากลุ่มที่ต้องรักษา ระดับ/ยกระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู

กลุ่มเป้าหมาย : สำหรับนักศึกษากลุ่มที่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้นและคงที่ระดับสูง

2.1 การดำเนินการสำหรับหลักสูตร/คณะ/มหาวิทยาลัย

1) หลักสูตรควรมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือพื้นที่ขาดแคลนครูให้มาเรียนครู เพื่อกลับไปสอนที่บ้านเกิด/การกระจายครูสู่พื้นที่ขาดแคลนครู

2) หลักสูตรควรกำหนดเกณฑ์การรับนักศึกษาใหม่ โดยให้ความสำคัญกับการมีความรักและศรัทธาในอาชีพครูอย่างแท้จริงของผู้ที่เข้าสมัครเข้าเรียนในหลักสูตรประกอบกับการพิจารณาคะแนนจากการสอบวัดความรู้

3) หลักสูตรควรจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาได้ฝึกประสบการณ์ทำงานนอกเหนือการสอนและการทำงานในฝ่ายต่างๆของโรงเรียน เพื่อเรียนรู้ระบบการทำงานของโรงเรียนอย่างครบถ้วน

4) หลักสูตรควรมีช่องทางในการรับฟังความคิดเห็นในการพัฒนาหลักสูตรจากนักศึกษา โดยผ่านทางแบบฟอร์มออนไลน์หรือกล่องจดหมาย และนำข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2.2 การดำเนินการสำหรับอาจารย์

1) อาจารย์ควรออกแบบกิจกรรมในรายวิชาที่ให้นักศึกษาได้เรียนรู้การทำงานครูจากประสบการณ์ตรงมากกว่าการบรรยาย และเพิ่มความท้าทายของกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาที่สามารถพัฒนาตนเองได้สูงขึ้นได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

2) อาจารย์ควรสังเกตและประเมินความสามารถในการเรียนรู้และระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาแต่ละคน เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษากลุ่มเก่งหรือมีความตั้งใจประกอบอาชีพครูสูงได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และช่วยเหลือเพื่อนที่กำลังมีความตั้งใจประกอบอาชีพครูต่ำกว่า

3) อาจารย์ควรปรับปรุงแบบการประเมินผลการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถที่หลากหลายของนักศึกษา และควรมีการปรับข้อสอบในทุกปีการศึกษา เพื่อป้องกันการรู้แนวข้อสอบเพื่อให้นักศึกษาได้รับการประเมินตามสภาพจริง

2.3 การดำเนินการสำหรับนักศึกษาครู

1) นักศึกษาควรกำหนดเป้าหมายในการประกอบอาชีพครูอย่างชัดเจน และมุ่งมั่นตั้งใจเรียนรู้และเก็บเกี่ยวประสบการณ์เพื่อให้เป้าหมายนั้นสำเร็จ

2) นักศึกษาควรให้กำลังใจ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือเพื่อนที่กำลังประสบปัญหาในการเรียน เครียด ท้อถอยในการเรียนและลดความตั้งใจในการประกอบอาชีพครู

2.4 การดำเนินการสำหรับครูพี่เลี้ยงและโรงเรียน

1) ครูพี่เลี้ยงควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงานที่หลากหลายในห้องเรียนและในโรงเรียน ไม่ปิดกั้นความคิดในการพัฒนาการสอนและส่งเสริมให้นักศึกษาใช้นวัตกรรมการสอนที่ทันสมัยกับนักเรียนในห้องเรียนอย่างเต็มที่

2) โรงเรียนควรคัดเลือกครูที่เลี้ยงที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์มากพอในการช่วยสนับสนุนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาให้ดำเนินไปด้วยดี ช่วยเพิ่มความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูให้กับนักศึกษาได้ และไม่ขัดขวางการพัฒนาตนเองของนักศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาคูโดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน พบว่าผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ทั้ง 4 ข้อข้างต้นสามารถนำมาอภิปรายผลได้ 3 หัวข้อ ได้แก่ 1) การสังเคราะห์สถานการณ์ปัญหาที่ส่งผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครู: วิธีวิทยาที่ใช้ 2) ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาคู และ 3) แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาคู โดยมีรายละเอียดการอภิปรายดังนี้

1) การสังเคราะห์สถานการณ์ปัญหาที่ส่งผลต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครู: วิธีวิทยาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัย

จากการวิจัยระยะที่ 1 และระยะที่ 2.2 ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน โดยใช้หลักการดังนี้ 1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษา 2) ศึกษาสภาพที่แท้จริงเกี่ยวกับการประกอบอาชีพครูในบริบทโรงเรียนไทย และปัญหาที่ครูหรือโรงเรียนในประเทศไทยต้องเผชิญ 3) กำหนดผู้ให้ข้อมูลที่มีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการสอนในโรงเรียนและพบปัญหาแบบต่างๆโดยตรง 4) กำหนดสถานการณ์ที่ประกอบไปด้วยเหตุการณ์ สถานที่ และช่วงเวลาเกี่ยวกับการทำงานของครูในโรงเรียนและการดำเนินการของหลักสูตรครูเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู 5) กำหนดงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหลักสูตร เพื่อให้ผู้ตอบคำถามการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อสะท้อนความคิดหรือบรรยายวิธีการจัดการกับสถานการณ์ที่กำหนดให้ของแต่ละบุคคล (Adler & Patahuddin, 2012; Turner & Burton, 1998) โดยผู้วิจัยใช้วิธีวิทยาดังกล่าวเนื่องจากเป็นวิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพที่จะทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่ผู้ให้ข้อมูลพบในสภาพจริง เป็นวิธีวิทยาที่เหมาะสมในการนำมาใช้เพื่อศึกษาปัญหาและนำเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างสอดคล้องกับบริบท (Agner et al., 2011) นอกจากนี้ ยังทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับประสบการณ์และปัญหาที่ครูและนักศึกษาแต่ละกลุ่มพบซึ่งมีความแตกต่าง และหลากหลายประเด็นไปตามประสบการณ์ ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่มีคุณภาพในการนำมาสังเคราะห์ข้อความที่จะใช้วัดระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูในแบบสอบถาม และสังเคราะห์แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู (Erol et al., 2016) การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน ทำให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับประสบการณ์ตรงของผู้ให้ข้อมูล จึงเหมาะสมในการนำข้อมูลไปใช้เพื่อการปรับปรุง การประเมินผล การพัฒนา และการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ผู้วิจัยศึกษา โดยในเชิงของการศึกษา ส่วนใหญ่

นำไปใช้ในการประเมินหรือพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และการเสนอแนวทางในการปรับปรุงการจัดการศึกษา (Adler & Patahuddin, 2012)

2) ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

จากผลการวิจัยที่พบว่า โดยภาพรวมนักศึกษาครูส่วนใหญ่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ช่วงเวลาได้แก่ ช่วงเริ่มศึกษา ช่วงระหว่างศึกษา และช่วงฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู แต่ทั้งนี้ ผลการวิจัยดังกล่าวเป็นเพียงภาพรวมของนักศึกษา ซึ่งเพื่อให้เห็นรายละเอียดของระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่ชัดเจนขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเพิ่มเติมรายบุคคล เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาครูมีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูเปลี่ยนแปลงไปใน 6 ลักษณะ ได้แก่ เพิ่มขึ้น ลดลง คงที่ในระดับสูง คงที่ในระดับกลาง และคงที่ในระดับต่ำ โดยเมื่อจัดอันดับแล้วพบว่า นักศึกษาครูมีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลง (26.27%) และคงที่ในระดับกลาง (26.27%) มากที่สุด ในขณะที่มีกลุ่มนักศึกษาที่มีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้นเพียง 15.21% เท่านั้น จากข้อมูลนี้ เป็นการสะท้อนให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครูมีผลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงของระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษา จึงจะต้องมีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูให้กับนักศึกษาโดยเร่งด่วน สอดคล้องกับข้อค้นพบของ Sinclair et al. (2006) Sharif et al. (2014) และ Nghia & Huynh (2019) ที่พบว่า ความตั้งใจประกอบอาชีพครู สามารถเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา โดยมีผลมาจากกระบวนการการผลิตครู ที่มีส่วนทำให้ความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูมีการเปลี่ยนแปลงไป ทั้งที่มากขึ้น และลดลงตลอดระยะเวลาการศึกษาในหลักสูตร และสอดคล้องกับข้อค้นพบของนักวิจัยไทย ที่พบว่า นักศึกษาครูบางส่วนลดความศรัทธาในวิชาชีพครูลงในช่วงของการเรียนในหลักสูตร โดยเฉพาะระหว่างการศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (ณัฐพล แจ็งอักษร, 2557) ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการวิจัยเพื่อหาแนวทางส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษาครู เพื่อให้หลักสูตรสามารถช่วยเหลือให้นักศึกษาเรียนในหลักสูตรได้อย่างมีความสุข และมีความตั้งใจประกอบอาชีพครูเมื่อสำเร็จการศึกษา

3. แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูในงานวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากการสัมภาษณ์ปัญหาและแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูในมุมมองของครู (ระยะที่ 1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ) ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรของนักศึกษา (ระยะที่ 2.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ) และการสัมภาษณ์ปัญหาและแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูในมุมมองของนักศึกษาครู (ระยะที่ 2.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ) นำมาสังเคราะห์รวมกันเพื่อให้ได้แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูในแต่ละประเด็น โดยผู้วิจัยแบ่งแนวทางเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1) แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษากลุ่มที่ต้องส่งเสริม/พัฒนาความตั้งใจประกอบอาชีพครู โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษาที่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลง คงที่ในระดับกลาง คงที่ในระดับต่ำ และไม่คงที่ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษจากหลักสูตร เพื่อยกระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาให้สูงขึ้นระหว่างศึกษาในหลักสูตร ตามที่ Moses et al. (2019) Roness & Smith (2010) และ Sharif et al. (2014) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรมีส่วนในการดำเนินการให้ความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ตลอดระยะเวลาในการศึกษา โดยเนื้อหาของแนวทางแบ่งเป็นการดำเนินการสำหรับนักศึกษา หลักสูตร/คณะ/มหาวิทยาลัย อาจารย์ และโรงเรียนและครูพี่เลี้ยง ซึ่งครอบคลุมผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของหลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์

2) แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูสำหรับนักศึกษากลุ่มที่ต้องรักษาระดับ/ยกระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษาที่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูเพิ่มขึ้นและคงที่ระดับสูง ซึ่งหลักสูตร อาจารย์ โรงเรียนและครูพี่เลี้ยงควรดำเนินการเพื่อต่อยอดความรู้ ทักษะ และระดับความตั้งใจของนักศึกษาให้อยู่ในระดับที่ดีจนสำเร็จการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ 1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และ 2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูโดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1) จากผลการวิจัยที่นำเสนอแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูเป็น 2 กลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มมีความแตกต่างกันตามกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมในการนำแนวทางไปใช้เพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษา ดังนั้นผู้ที่นำแนวทางไปใช้ ซึ่งได้แก่นักศึกษา หลักสูตร/คณะ/มหาวิทยาลัย อาจารย์ และโรงเรียนและครูพี่เลี้ยง จะต้องคำนึงถึงข้อมูลระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการนำแนวทางไปใช้

2) วิธีวิทยาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหาที่นำมาพัฒนาเป็นแบบวัดระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูและแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่มีความสอดคล้องกับสภาพจริง ซึ่งนักวิจัยสามารถนำวิธีวิทยานี้ไปปรับใช้โดยควรต้องคำนึงถึงหลักการของการกำหนดสถานการณ์และงานในการสัมภาษณ์ที่เหมาะสมกับประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลปัญหาในบริบทต่างๆและนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับสภาพจริงได้

3) สถาบันผลิตครูแต่ละแห่งควรมีการทบทวนหลักสูตรของตนเอง เพื่อนำแนวทางจากงานวิจัยนี้ไปทดลองใช้ให้เกิดประโยชน์ในการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถาบันผลิตครูแต่ละแห่ง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูโดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน มีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1) จากผลการวิจัยที่พบว่า ข้อมูลระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูในแต่ละช่วงเวลาจะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่การเสนอแนวทางส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่เหมาะสมตามกลุ่มของนักศึกษา ดังนั้นหลักสูตรแต่ละหลักสูตรที่ผลิตนักศึกษาครู จึงควรมีการศึกษา ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษา และแนวทางส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาในหลักสูตร โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐานและออกแบบการเก็บข้อมูลนักศึกษาแต่ละรุ่นครบทุกคน เพื่อจะได้ข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาแนวทางส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่เหมาะสมกับนักศึกษาในหลักสูตรของตนเอง

2) การดำเนินการตามแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น จะเกิดประโยชน์สูงสุดเมื่อหลักสูตรทราบข้อมูลเกี่ยวกับระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูตั้งแต่เริ่มเข้ามาศึกษา และควรมีการทำแบบวัดซ้ำระหว่างศึกษาและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อให้สามารถเลือกใช้แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นได้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย

บรรณานุกรม

- Adhabi, E., & Anozie, C. B. (2017). Literature review for the type of interview in qualitative research. *International Journal of Education*, 9(3), 86-97.
- Adler, J., & Patahuddin, S. M. (2012). Recontextualising items that measure mathematical knowledge for teaching into scenario based interviews: an investigation. *Journal of Education*, No. 56, 56.
- Agner, L., Tavares, P., & Ferreira, S. B. L. (2011, 2011//). Scenario and Task Based Interview to Evaluate Usability of Computer Assisted Data Collection. Design, User Experience, and Usability. Theory, Methods, Tools and Practice, Berlin, Heidelberg.
- Agner, L., Tavares, P., & Ferreira, S. B. L. (2013). Computer assisted data collection: Ethnographic observation to support usability evaluation and design.
- Barrett, D., & Twycross, A. (2018). Data collection in qualitative research. *Evidence Based Nursing*, 21(3), 63. <https://doi.org/10.1136/eb-2018-102939>
- Carson, K. D., Carson, P. P., Fontenot, G., & Burdin, J. J., Jr. (2005). Structured Interview Questions for Selecting Productive, Emotionally Mature, and Helpful Employees. *The Health Care Manager*, 24(3). https://journals.lww.com/healthcaremanagerjournal/Fulltext/2005/07000/Structured_Interview_Questions_for_Selecting.4.aspx
- Cochran-Smith, M. (2004). The Problem of Teacher Education. *Journal of Teacher Education*, 55(4), 295-299. <https://doi.org/10.1177/0022487104268057>
- Erol, S., Jäger, A., Hold, P., Ott, K., & Sihn, W. (2016). Tangible Industry 4.0: A Scenario-Based Approach to Learning for the Future of Production. *Procedia CIRP*, 54, 13-18. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.procir.2016.03.162>
- Jackson, N. J. (2000). An Approach to Quantitative Benchmarking. Benchmarking for Higher education. In. Open University Press, Buckingham. <https://eric.ed.gov/?id=ED447748>
- Knight, A. a. B. (2006). *Teacher "Credibility" : A tool for Diagnosing Problem in Teacher / Student Relationships*. Retrieved 20 March 2020 from

www.ou.edu/pii/tips/ideas/credibility.html

- Kosow, H., Gaßner, R. (2008). *METHODS OF FUTURE AND SCENARIO ANALYSIS: OVERVIEW, ASSESSMENT, AND SELECTION CRITERIA*, Deutsches Institut für Entwicklungspolitik (DIE).
- Kyriacou, C., & Coulthard, M. (2000). Undergraduates' Views of Teaching as a Career Choice. *Journal of Education for Teaching*, 26(2), 117-126. <https://doi.org/10.1080/02607470050127036>
- Lakhena Cheang, V. P. (2014). *SCENARIO-BASED MODEL OF CHANGE ISSUE LEADING TO CONFLICTS IN BUILDING CONSTRUCTION PROJECTS IN CAMBODIA* [Chulalongkorn University].
- Moses, I., Admiraal, W., Berry, A., & Saab, N. (2019). Student-teachers' commitment to teaching and intentions to enter the teaching profession in Tanzania. *South African Journal of Education*, 39, 1-15. <https://doi.org/10.15700/saje.v39n1a1485>
- Nghia, T., & Huynh, N. T. (2019). Preservice teachers' experiences with internship-related challenges in regional schools and their career intention: implications for teacher education programs. *Journal of Early Childhood Teacher Education*, 40, 159-176. <https://doi.org/10.1080/10901027.2018.1536902>
- Plauche, M., de Waal, A., Sharma Grover, A., & Gumede, T. (2010). Morphological Analysis: A method for selecting ICT applications in South African government service delivery. *Information Technologies & International Development*, 6, pp-1.
- Richardson, P., & Watt, H. (2006). Who Chooses Teaching and Why? Profiling Characteristics and Motivations Across Three Australian Universities. *Asia-pacific Journal of Teacher Education - ASIA-PAC J TEACH EDUC*, 34. <https://doi.org/10.1080/13598660500480290>
- Roberts, T., Harlin, J. F., & Briers, G. (2009). Predicting Agricultural Education Student Teachers' Intention to Enter Teaching. *Journal of Agricultural Education*, 50, 56-68.
- Roness, D., & Smith, K. (2010). Stability in motivation during teacher education. *Journal of Education for Teaching*, 36(2), 169-185. <https://doi.org/10.1080/02607471003651706>

- Russ, A. L., & Saleem, J. J. (2018). Ten factors to consider when developing usability scenarios and tasks for health information technology. *J Biomed Inform*, 78, 123-133. <https://doi.org/10.1016/j.jbi.2018.01.001>
- Sharif, T., Hossan, C., & McMinn, M. (2014). Motivation and Determination of Intention to Become Teacher: A Case of B.Ed. Students in UAE. *International Journal of Business and Management*, 9, 60-73. <https://doi.org/10.5539/ijbm.v9n5p60>
- Sinclair, C., Dowson, M., & McInerney, D. (2006). Motivations to Teach: Psychometric Perspectives Across the First Semester of Teacher Education. *Teachers College Record - TEACH COLL REC*, 108, 1132-1154. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9620.2006.00688.x>
- Turner, S. G., & Burton, J. K. (1998). A case study using scenario-based design tools and techniques in the formative evaluation stage of instructional design: prototype evaluation and redesign of a web-enhanced course interface.
- UNESCO. (2018). *Teachers have their say: UNESCO Bangkok recognizes education's transformational role*. UNESCO Bangkok Retrieved 12 March 2020 from <https://bangkok.unesco.org/content/teachers-have-their-say-unesco-bangkok-recognizes-educations-transformational-role-region>
- Williams, J., & Forgasz, H. (2009). The motivations of career change students in teacher education. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 37(1), 95-108. <https://doi.org/10.1080/13598660802607673>
- Yu, Y. (2011). Pre-Service Teachers' Motivations for Choosing a Teaching Career and Intention to Teach in Urban Settings: A Multilevel Analysis.
- Zhang, Y., & Wildemuth, B. M. (2009). Unstructured interviews. *Applications of social research methods to questions in information and library science*, 222-231. <https://books.google.co.th/books?id=uv98DOAAOBAJ&lpg=PA239&ots=VVMRH6PZee&dq=unstructured%20interview%20questions%20examples&lr&hl=th&pg=PA248#v=onepage&q=unstructured%20interview%20questions%20examples&f=false>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (ท ล ก ส ต ร หั้ ำ ปี). Retrieved 15 March 2020 from <http://www.mua.go.th/users/tqfhed/news/FilesNews/FilesNews6/education5year>

[_m1.pdf](#)

ณัฐพล แจ็งอักษร. (2557). อิทธิพลของพัฒนาการการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีต่อพัฒนาการแรงจูงใจในการเป็นครูของนักศึกษาครุ: การวิเคราะห์โมเดลโค้งพัฒนาการแฝงเชิงสาเหตุที่มีตัวแปรเหลืออมเวลาไขว้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].

<http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/46154>

ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ. (2559). การผลิตครูเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้สู่อนาคตการศึกษาไทย. กระทรวงศึกษาธิการ. Retrieved 17 March 2020 from

<http://www.moe.go.th/moe/upload/news20/FileUpload/46009-8402.pdf>

ธิดารัตน์ ตันนิรัตน์. (2551). การเปรียบเทียบหลักสูตรครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ 4 ปี และ 5 ปี : การศึกษาวิจัยแบบพหุวิธี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].

<http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/31784>

สมถวิล อัครสืบทกุล. (2546). การพัฒนาและตรวจสอบความตรงของตัวบ่งชี้ สำหรับประเมินหลักสูตรการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].

<http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/65880>

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2562). ระบบเผยแพร่สารสนเทศอุดมศึกษา. Retrieved 15 March 2020 from <http://www.info.mua.go.th/info/>

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2554). เมื่อครูขาดแคลน ครูขาดคุณภาพ คุณภาพเด็กจะเป็นอย่างไร?. กระทรวงศึกษาธิการ. Retrieved 12 March 2020 from http://www.moe.go.th/index.php/ข่าวประกาศ/เมื่อครูขาดแคลน-ครูขาดคุณภาพ-คุณภาพเด็กจะเป็นอย่างไร/news_research/22598

สุขุมาลัย หนกหลัง. (2558). อิทธิพลส่งผ่านแบบปรับของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการเป็นครูที่มีต่อความมุ่งมั่นตั้งใจในการเป็นครู จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย].

<http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/51070>

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

1. รศ.ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง	รองศาสตราจารย์
ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผศ.ดร.กนิษฐ์ ศรีเคลือบ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. อาจารย์ ดร.สุรศักดิ์ เก้าเอี้ยน	อาจารย์ประจำ
ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเหมาะสมของแนวทาง

1. ผศ.ดร.ยศวีร์ สายฟ้า	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สาขาวิชาประถมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผศ.ดร.โสมฉาย บุญญานันต์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สาขาวิชาศิลปศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผศ.ดร. ชูติมา สุรเศรษฐ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ผศ.ดร.ดนิญา อุทัยสุข	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สาขาวิชาดนตรีศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ผศ.ดร.เมษา นวลศรี	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สาขาวิชาวัดและประเมินผลการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ในพระบรมราชูปถัมภ์
6. อาจารย์กุลกาญจน์ สุวรรณรักษ์	อาจารย์ประจำ
สาขาวิชาการประถมศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
7. อาจารย์จิตโสภิน โสหา	อาจารย์ประจำ
สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

ภาคผนวก ข**เครื่องมือวิจัย****การวิจัยระยะที่ 1**

- แบบสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐานสำหรับครู

การวิจัยระยะที่ 2.1

- แบบสอบถามเพื่อวัดระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูและความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร

การวิจัยระยะที่ 2.2

- แบบสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐานสำหรับนักศึกษา

การวิจัยระยะที่ 3

- แบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษา

แบบสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐานสำหรับครู
เรื่อง สถานการณ์ที่มีต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูและแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจ
ประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูโดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงาน ใช้ในการเก็บข้อมูลกับครูต้นแบบ และนักศึกษาครูเกี่ยวกับผลของการเรียนการสอนในหลักสูตรครูที่มีต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู และแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป คำถามมีลักษณะเป็นแบบเติมข้อความ เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล วันและเวลาสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงาน เกี่ยวกับสถานการณ์ที่มีต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูและแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะถูกปิดเป็นความลับ ขอให้ท่านเลือกตอบข้อมูลที่แท้จริงและขอบพระคุณอย่างยิ่งในความร่วมมือ

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

สำหรับครู ชื่อ _____ ปีที่ได้รับรางวัล _____
 ประสบการณ์สอนทั้งสิ้น _____ ปี ปัจจุบันสอนอยู่ที่โรงเรียน _____
 ประสบการณ์การเป็นครูที่เลี้ยง _____ ปี
 วันที่สัมภาษณ์ _____ เวลาเริ่ม _____ เวลาสิ้นสุด _____

ตอนที่ 2 คำถามในการสัมภาษณ์ครู

Scenario	task
1. ปัจจุบันมีนักศึกษาครูจำนวนมากที่จบการศึกษาไปแล้วไม่ประกอบอาชีพครู หรือมีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลงระหว่างการศึกษาในหลักสูตรครู	1. ขอให้ท่านระบุสถานการณ์ปัญหาจากการทำงานที่ส่งผลกระทบต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครู
2. จากการที่นักศึกษาครูจบใหม่มีความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลงในปัจจุบัน ดังนั้นคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์จึงควรมีการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้การเรียนการสอนในหลักสูตรสามารถเพิ่มความตั้งใจที่จะเป็นครูแก่นักศึกษาครูได้ และเพื่อให้สามารถผลิตครูรุ่นใหม่ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	2. หากท่านเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปรับปรุงหลักสูตร ท่านจะมีแนวทางการดำเนินการจัดการเรียนการสอนอย่างไรเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

แบบสอบถามวัดระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูและความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครู

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูโดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐาน โดยเก็บข้อมูลกับนักศึกษาครู ชั้นปีที่ 5 ที่กำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คำถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) เกี่ยวกับ เพศ คณะที่เรียน สาขาวิชา ชั้นปี ชื่อมหาวิทยาลัย ผลการศึกษา ข้อมูลติดต่อ(หากเต็มใจให้สัมภาษณ์) รวมทั้งสิ้นจำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูในช่วงเวลาของการศึกษาชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 3 และหลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครู ขอให้ท่านเลือกตอบข้อมูลที่เป็นจริงและขอขอบคุณอย่างยิ่งในความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : เลือกตอบข้อมูลที่ตรงกับความจริงของท่าน

1. เพศ (1) หญิง (2) ชาย
2. ชื่อมหาวิทยาลัย _____
3. สาขาวิชา _____
4. ผลการเรียนเฉลี่ย(GPA) _____
5. โรงเรียนที่ฝึกสอน _____ ระดับชั้น _____ วิชาที่สอน _____ จำนวนนักเรียน _____ คน
6. ข้อมูลติดต่อกลับ (หากเต็มใจให้สัมภาษณ์)
 - a. เบอร์โทร _____
 - b. Line _____
 - c. E-mail _____
 - d. Facebook _____

ข้อ	ข้อความ	ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู														
		เริ่มศึกษา (ปี1)					ระหว่างศึกษา (ปี3)					หลังฝึกสอน (ปี5)				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
13	นักเรียนแบ่งกลุ่มตามศาสนา ภาษา ชนเผ่าหรืออื่นๆ และมีการล้อเลียน/กลั่นแกล้งเพื่อนต่างกลุ่ม จนเกิดความเครียดหรือเก็บตัว															
14	ครอบครัวของนักเรียนไม่สมบูรณ์ ไม่มีเวลาดูแล/อบรมสั่งสอนนักเรียน ทำให้ภาระนั้นตกอยู่ที่ครู															
15	ครอบครัวนักเรียนมีฐานะยากจนมาก ไม่มีทุนสนับสนุนค่าใช้จ่ายต่างๆ บางรายต้องหยุดเรียนหรือลาออกเพื่อช่วยครอบครัวทำงาน															
16	นักเรียนอาศัยกับปู่ ย่า ตา ยาย หรือญาติ ทำให้ไม่มีความสามารถในการดูแลบุตรหลานได้ดี															
17	ครอบครัวมีพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีให้แก่ผู้เรียน ทำให้นักเรียนนำมาใช้กับผู้อื่นในโรงเรียน															
18	ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการสอนและดูแลลูก กัดคั้นครูให้สอนลูกให้ได้ตามที่ผู้ปกครองคาดหวังไว้ โดยไม่คำนึงถึงพื้นฐานเดิมหรือปัญหาของลูกตนเอง															
19	ผู้ปกครองตามใจลูก ไม่กล้าตักเตือนเมื่อลูกทำผิด ทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือครูในการสอนลูกได้															
20	ผู้ปกครองไม่เชื่อว่าลูกมีปัญหาพฤติกรรม เข้าข้างลูก ตำหนิหรือต่อว่าครูว่าให้ร้ายลูก และไม่ช่วยสอนลูกของตนเอง															
21	โรงเรียนที่สอนอยู่ในพื้นที่ห่างไกล เข้าไม่ถึงสื่อการเรียนที่ทันสมัย แหล่งการเรียนรู้ และเทคโนโลยีใหม่ๆ															
22	โรงเรียนที่สอนไม่ได้รับการสนับสนุนหรือช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้ครูต้องรับภาระในการดูแลโรงเรียนและนักเรียน															
23	โรงเรียนที่ไปสอนมีสภาพปัญหาที่สุดโต่งและเกินความคาดหมาย ไม่ตรงกับที่เรียนในมหาวิทยาลัย ทำให้ครูเกิดความตกใจ ท้อแท้ รับมือกับปัญหาไม่ไหว															
24	ได้รับมอบหมายให้ทำงานจำนวนมากกว่าที่คิดไว้ จนไม่สามารถบริหารจัดการกับภาระงานทั้งหมดได้ทันเวลาที่กำหนด เกิดความเครียดอย่างมากในการทำงาน															
25	ต้องสอนในรายวิชาที่ไม่ตรงกับสาขาที่เรียนจบมา ทำให้ไม่ถนัด และต้องปรับตัวในการสอนมากขึ้น															
26	ได้รับมอบหมายให้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ															
27	จำนวนครูในโรงเรียนมีน้อย ไม่ครบชั้น ครูจึงต้องช่วยเหลือกัน ทั้งงานสอนและงานส่วนกลางของโรงเรียน ทำให้ภาระงานหนักกว่าปกติมาก															
28	ต้องสอนคละชั้นเรียนในเวลาเดียวกัน เนื่องจากจำนวนครูในโรงเรียนมีไม่ครบชั้น															
29	เกิดความขัดแย้งระหว่างเพื่อนครู เนื่องจากการสื่อสารที่															

ข้อ	ข้อความ	ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู														
		เริ่มศึกษา (ปี1)					ระหว่างศึกษา (ปี3)					หลังฝึกสอน (ปี5)				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	เข้าใจไม่ตรงกัน มีมุมมองต่างกัน มีการแบ่งกลุ่ม แบ่งฝ่าย จนกระทบงานส่วนรวม															
30	เพื่อนครูมีจุดมุ่งหมายต่างกัน เช่น มุ่งผลงาน มุ่งอำนาจ มุ่งพัฒนานักเรียน มุ่งชื่อเสียง จนทำให้การทำงานไม่เป็นไปในทางเดียวกัน															
31	วัฒนธรรมในองค์กรขัดกับความเป็นตัวตนของครูจนสร้างความอึดอัด															
32	ครูอาวุโสไม่รับฟังความคิดเห็นของครูใหม่ โรงเรียนมีแต่กิจกรรมและนโยบายเดิมๆ ไม่พัฒนาให้ทันสมัย เพราะครูส่วนมากเป็นครูอาวุโส															
33	เพื่อนครูที่ใกล้ชิดเฉยใจไม่ช่วยงาน ทั้งงาน โยนความรับผิดชอบ															
34	การเลือกตัวแทนครูหรือผู้นำในงานต่างๆ ต้องเป็นครูอาวุโส หรือมีประสบการณ์สอนมากกว่าเสมอ ทำให้ครูใหม่ไม่มีโอกาสรับตำแหน่งหรือเข้าไปพัฒนาโรงเรียนเต็มที่															
35	เพื่อนครูไม่รับผิดชอบงานตนเอง ไม่กระตือรือร้น ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางจนส่งผลกระทบต่อครูคนอื่น															
36	เพื่อนครูไม่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่ทันสมัยต่อต้านการทำสิ่งใหม่เพื่อพัฒนานักเรียน															
37	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับงานที่พัฒนานักเรียนน้อยกว่างานที่สร้างชื่อเสียง แต่ไม่ยอมทำงานเองและสั่งให้ครูทำผลงานต่างๆ เพื่อส่งต้นสังกัดแทน															
38	ผู้บริหารไม่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหาร จัดการ ปัญหาในโรงเรียนไม่ได้ พยายามเลียนแบบโรงเรียนอื่น โดยไม่ดูบริบทสังคมของโรงเรียนหรือลักษณะของผู้เรียนในโรงเรียน															
39	ผู้บริหารพยายามสร้างกลุ่มอิทธิพลในโรงเรียน แบ่งฝ่ายและต่อต้านผู้คิดต่าง															
40	ระบบการบริหารจัดการเอกสารในโรงเรียนไม่เป็นระเบียบ ไม่ทันสมัย ครูต้องทำเอกสารซ้ำซ้อน และไม่มีแบบฟอร์มที่ชัดเจน															
41	มีการเปลี่ยนผู้บริหารโรงเรียนบ่อยมาก มีผลต่อนโยบายที่เปลี่ยนไป ครูต้องปรับตัวใหม่เสมอ และไม่มีความมั่นคงในการปฏิบัติงาน															
42	นโยบายและระบบการบริหารโรงเรียนล้าสมัย															
43	หลักสูตรของโรงเรียนไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและนักเรียนอย่างแท้จริง เนื่องจากนำหลักสูตรของโรงเรียนอื่นมาใช้ จึงพัฒนานักเรียนได้ไม่ถูกทาง															
44	หลักสูตรของโรงเรียนไม่มีจุดเด่น ไม่มีหลักยึดปฏิบัติ ไม่ชัดเจน ทำให้ครูทำงานได้ยาก และขาดเป้าหมายที่ชัดเจน															

ข้อ	ข้อความ	ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครู														
		เริ่มศึกษา (ปี1)					ระหว่างศึกษา (ปี3)					หลังฝึกสอน (ปี5)				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
	ในการทำงาน															
45	งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอ/เหมาะสมกับพัฒนาการของนักเรียน															
46	การบริหารจัดการงบประมาณของโรงเรียนไม่สมเหตุสมผล ไม่ลงทุนเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนอย่างแท้จริง															
47	ครูต้องไปขอรับบริจาคเงินจากแหล่งทุนต่างๆ หรือต้องใช้เงินส่วนตัว หรือขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครอง เพราะไม่มีงบประมาณสนับสนุนการเรียนการสอน															
48	การสอนไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่วางไว้ได้ เนื่องจากนักเรียนไม่มีความพร้อมในการเรียนรู้															
49	ต้องออกแบบกิจกรรมและสื่อการสอนสำหรับเด็กพิเศษที่เรียนร่วมกับเด็กปกติทุกคาบเรียน															
50	ต้องออกแบบการสอนแบบพิเศษเพื่อช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มที่หนีเรียน ไม่สนใจเรียน และท้องในวัยเรียนจนไม่สามารถเข้าเรียนที่ห้องเรียนตามปกติได้															
51	การสอนไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่วางไว้ได้ เนื่องจากขาดสื่อการสอนและงบประมาณสนับสนุน															
52	ต้องออกแบบวิธีการประเมินผู้เรียนที่หลากหลายในทุกคาบเรียน เพราะมีเด็กพิเศษ เด็กปกติ เด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมเรียนร่วมกัน															
53	ต้องปรับปรุงแบบการประเมินนักเรียนอยู่เสมอ เนื่องจากปัญหาของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ															
54	ต้องรับผิดชอบงานนอกเหนืองานสอนมากกว่างานสอนจนส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนและผลการเรียนรู้ของนักเรียน															
55	ต้องสอนไปพร้อมกับการรับผิดชอบงานในฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือมากกว่าในโรงเรียน เช่น การเงิน งานคลัง พัสดุ ฝ่ายปกครอง แนะแนว ฝ่ายบริหาร หรืออื่นๆ															
56	ต้องมาทำงานล่วงเวลา และทำงานวันเสาร์ อาทิตย์ ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาอยู่เสมอ															

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครู

คำชี้แจง : ข้อมูลที่จะตอบในตอนที่ 3 นี้ เป็นข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครูที่ท่านเรียน ขอให้ท่านเลือกระดับที่ตรงกับข้อมูลความคิดเห็นของท่าน ตั้งแต่ระดับ 1 ถึง 5 โดยที่

ระดับ 1 หมายถึง หลักสูตรครูที่ท่านเรียนอยู่ ได้มีการดำเนินการในลักษณะดังกล่าวอย่างน้อยที่สุด

ระดับ 2 หมายถึง หลักสูตรครูที่ท่านเรียนอยู่ ได้มีการดำเนินการในลักษณะดังกล่าวน้อย

ระดับ 3 หมายถึง หลักสูตรครูที่ท่านเรียนอยู่ ได้มีการดำเนินการในลักษณะดังกล่าวปานกลาง

ระดับ 4 หมายถึง หลักสูตรครูที่ท่านเรียนอยู่ ได้มีการดำเนินการในลักษณะดังกล่าวมาก

ระดับ 5 หมายถึง หลักสูตรครูที่ท่านเรียนอยู่ ได้มีการดำเนินการในลักษณะดังกล่าวมากที่สุด

คำถาม : หลักสูตรครูที่ท่านเรียน ได้มีการดำเนินการในลักษณะต่อไปนี้ในระดับใด

ข้อ	การดำเนินการของหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	หลักสูตรครูที่ท่านเรียนอยู่ มีการดำเนินการดังนี้.....					
1	มีการคัดเลือกนักศึกษาที่มีผลการเรียนดีเข้ามาศึกษาเรียนในหลักสูตรครู					
2	มีการคัดเลือกนักศึกษาที่รักและศรัทธาในอาชีพครูสูงเข้ามาเรียนในหลักสูตร					
3	มีการคัดเลือกอาจารย์ที่มีความสามารถในการสอนมาสอนนักศึกษาครู					
4	มีการคัดเลือกอาจารย์ที่มีระดับการศึกษาและผลงานวิชาการสัมพันธ์กับวิชาที่สอน มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในวิชาที่สอน					
5	อาจารย์มีรูปแบบการสอนที่หลากหลาย น่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ					
6	อาจารย์ออกแบบการสอนโดยคำนึงถึงความสนใจและความแตกต่างของผู้เรียน					
7	อาจารย์สามารถทำให้ฉันมีความสุขในการเรียนและปลูกฝังความศรัทธาในวิชาชีพ					
8	มีการคัดเลือกเนื้อหาในแต่ละรายวิชาที่มีความยากง่ายเหมาะสม					
9	มีการคัดเลือกเนื้อหาในแต่ละรายวิชาที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในการเป็นครู ทำให้ฉันมีความสุขในการเรียนอยากเป็นครูมากขึ้น					
10	มีกิจกรรมในห้องเรียนที่หลากหลาย น่าสนใจ เหมาะกับเนื้อหาวิชาที่เรียน					
11	มีกิจกรรมในห้องเรียนที่ให้โอกาสผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริง					
12	มีการมอบหมายภาระงานแต่ละรายวิชาที่มีความยากง่ายเหมาะสม สมเหตุสมผล					
13	มีการมอบหมายภาระงานแต่ละรายวิชาในปริมาณที่เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้					
14	มีการมอบหมายภาระงานแต่ละรายวิชาที่ก่อให้เกิดทักษะที่จำเป็นในการเป็นครูอย่างแท้จริง					
15	มีการใช้สื่อการสอนที่น่าสนใจ หลากหลาย ทันสมัยอยู่เสมอ					
16	มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาและเหมาะสมกับกิจกรรมที่ออกแบบไว้					
17	ใช้วิธีการประเมินผู้เรียนในรายวิชาต่างๆ อย่างหลากหลาย ทำให้ผู้เรียนได้เห็นพัฒนาการของตนเอง ทั้งด้านความรู้และทักษะต่างๆ					
18	ใช้การประเมินผู้เรียนในรายวิชาต่างๆ ที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับเนื้อหารายวิชา และประเมินในสิ่งที่ได้สอนไปแล้วอย่างแท้จริง					
19	มอบหมายภาระงานจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ทำให้ได้เรียนรู้งานครูในสภาพจริงอย่างแท้จริง และทำให้อยากเป็นครูมากขึ้น					
20	เลือกสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เหมาะสม ได้ประสบการณ์มากพอก่อนออกไปประกอบอาชีพครูจริง					
21	จัดให้นักศึกษาครูได้รับประสบการณ์ในการเป็นครูที่มีความแตกต่างหลากหลายบริบท และก่อให้เกิดความรักและศรัทธาในวิชาชีพมากขึ้น					
22	มีการคัดเลือกครูที่เลี้ยงในโรงเรียนที่เหมาะสม สามารถให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ และสนับสนุนให้นักศึกษาครูได้รับประสบการณ์ที่ดีจากการฝึกสอน					
23	อาจารย์นิเทศคอยดูแลอย่างใกล้ชิด สามารถให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ และช่วยเหลือเมื่อนักศึกษาครูมีปัญหาในการฝึกสอน					
24	มีการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นระยะอย่างเหมาะสม และให้ข้อมูลสะท้อนจุดแข็ง จุดอ่อนของนักศึกษาครูทุกครั้งเพื่อนำไปพัฒนาตนเองต่อไป					
25	มีการกำหนดภาระงาน หรือกิจกรรมที่ใช้ประเมินการสอนของนักศึกษาครูในปริมาณที่เหมาะสม ไม่น้อยหรือมากเกินไปจนสร้างความเครียดและเหนื่อย					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงานเป็นฐานสำหรับนักศึกษา
เรื่อง ผลของการเรียนการสอนในหลักสูตรครูที่มีต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูและแนว
ทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูโดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงาน ใช้ในการเก็บข้อมูลกับครูต้นแบบ และนักศึกษาครูเกี่ยวกับผลของการเรียนการสอนในหลักสูตรครูที่มีต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู และแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป คำถามมีลักษณะเป็นแบบเติมข้อความ เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล วันและเวลาสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงาน เกี่ยวกับผลของการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรครูที่มีต่อความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู และแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะถูกปิดเป็นความลับ ขอให้ท่านเลือกตอบข้อมูลที่เป็ความจริงและขอบพระคุณอย่างยิ่งในความร่วมมือ

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

สำหรับครู ชื่อ _____ สาขาวิชา _____

วันที่สัมภาษณ์ _____ เวลาเริ่ม _____ เวลาสิ้นสุด _____

ข้อมูลทั่วไป (เช่น ลักษณะทางกายภาพ ระดับชั้น จำนวนนักเรียน ฯลฯ ที่ฝึกสอน)

ตอนที่ 2 คำถามในการสัมภาษณ์นักศึกษาครู

Scenario	task
1. ปัจจุบัน นักศึกษาครูจำนวนมากมีระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูลดลง ระหว่างการศึกษาในหลักสูตรครูของสถาบันต่างๆ โดยมีสาเหตุมาจากการดำเนินการจัดการศึกษาของหลักสูตร ทำให้เมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วไม่ประกอบอาชีพครู	1. ขอให้ท่านระบุกิจกรรม เหตุการณ์ ภาระงาน วิช หรือที่เข้ามากระทบความตั้งใจประกอบอาชีพครูของท่าน
2. จากปัญหาดังกล่าว ทำให้คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ควรมีการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้การเรียนการสอนในหลักสูตรสามารถเพิ่มความตั้งใจที่จะเป็นครูแก่นักศึกษาครูได้ และเพื่อให้สามารถผลิตครูรุ่นใหม่ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	2. หากท่านเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปรับปรุงหลักสูตร ขอให้ท่านเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการของหลักสูตรเพื่อส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

แบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู

แบบประเมินความเหมาะสมของแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู โดยใช้การสัมภาษณ์ด้วยการกำหนดสถานการณ์และงาน โดยผู้วิจัยได้พัฒนาแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูจากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีต่างๆ เพื่อความเหมาะสมของแนวทางที่พัฒนาขึ้น จึงขอความกรุณาผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมของแนวทางที่พัฒนาขึ้น และขอขอบพระคุณอย่างยิ่งในความร่วมม
ผู้วิจัย

คำชี้แจง: ขอให้ท่านพิจารณาแนวทางดังต่อไปนี้

<p>1. แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่ต้องดำเนินการเร่งด่วน</p> <p>1) อาจารย์ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น และร่วมกันอภิปรายอย่างสมเหตุสมผลก่อนมอบหมายภาระงานในรายวิชา ทั้งด้านปริมาณงาน ระยะเวลาที่กำหนดส่ง ความยากง่ายของงาน รูปแบบการทำงาน และการแบ่งกลุ่มทำงาน โดยอาจารย์จะต้องพิจารณาถึงประโยชน์ของงานนั้นๆ ในการพัฒนานักศึกษา สอดคล้องกับสิ่งที่เรียน ความถนัดและความสนใจที่แตกต่างกันของนักศึกษา</p> <p>2) หลักสูตรควรเพิ่มประสบการณ์ของนักศึกษาโดยจัดกิจกรรมในลักษณะการสังเกตการสอนหรือการจัดกิจกรรมกับนักเรียนในสภาพจริงมากกว่าการเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อฝึกทักษะการจัดการกับปัญหา โดยควรเลือกโรงเรียนที่มีความหลากหลายทั้งบริบท วิทยของนักเรียน ขนาดโรงเรียน หรืออื่นๆที่มีความหลากหลาย และควรจัดกิจกรรมให้มากพอเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้การทำงานในโรงเรียนตามสภาพจริง</p> <p>3) หลักสูตรควรคัดเลือกครูที่เลี้ยงและอาจารย์ในเทศ์ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม สามารถช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจนักศึกษาระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้ และสามารถพิจารณาปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม</p>
<p>2. แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูกลุ่มที่ต้องดำเนินการอย่างจริงจัง</p> <p>1) อาจารย์ควรติดตามข่าวสารทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการสอนของตนเองหรือเข้าอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนที่ทันสมัย นวัตกรรมทางการศึกษา การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นการลงมือปฏิบัติจริง และการใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย น่าสนใจ เข้ากับยุคปัจจุบัน รวมถึงนำผลการประเมินการสอนในรายวิชาต่างๆจากนักศึกษา มาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการสอนของตนเองอยู่เสมอ</p> <p>2) อาจารย์ควรรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างนักศึกษารายคนและตอบสนองด้วยความเข้าใจ ให้การดูแลคำแนะนำ ช่วยเหลือและให้ความรักนักศึกษาย่างทั่วถึงและเสมอภาคโดยปราศจากการเปรียบเทียบ การตำหนิอย่างรุนแรง การสร้างความขัดแย้ง หรือไม่เชื่อในความสามารถของนักศึกษา</p> <p>3) อาจารย์ควรประเมินผลการเรียนของนักศึกษาตามสภาพจริงโดยปราศจากความลำเอียงหรืออคติ โดยใช้รูปแบบการประเมินการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายเหมาะสมกับความถนัดและความสนใจที่แตกต่างกันของนักศึกษา มีความยากง่ายเหมาะสมและสอดคล้องกับตัวชี้วัดของรายวิชา และปรับปรุงใหม่อยู่เสมอ</p> <p>4) หลักสูตรควรมีการปรับปรุงรายวิชา/เพิ่ม/ลด/ยุบรายวิชาที่มีเนื้อหาทับซ้อน ให้เหลือเฉพาะรายวิชาที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในสภาพจริงของโรงเรียนไทย</p> <p>5) หลักสูตรควรเพิ่มรายวิชาเกี่ยวกับการจัดการภาระงานนอกเหนือการสอน โดยจัดหาวิทยากรในหน่วยงานราชการหรือหน่วยงานทางการศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการทำงานในฝ่ายต่างๆของโรงเรียน กิจกรรมของโรงเรียน และการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆและควรให้โอกาสนักศึกษาได้ออกฝึก ประสบการณ์ในสภาพจริงด้วย</p> <p>6) หลักสูตรควรมีกิจกรรมหรือมีการแนะนำโอกาสในการประกอบอาชีพครูในโรงเรียนสังกัดต่างๆ และแนะนำโอกาสในการประกอบอาชีพอื่น ๆทางการศึกษารวมถึงจัดนิทรรศการงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยเฉพาะที่กำลังเปิดรับสมัครบุคลากรใหม่ เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพอื่นนอกจากครูให้กับนักศึกษาจบใหม่</p>
<p>3. แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูที่ต้องดำเนินการในอนาคต</p> <p>1) หลักสูตรควรมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลหรือพื้นที่ขาดแคลนครูให้มาเรียนครู เพื่อกลับไปสอนที่บ้านเกิด/การกระจายครูสู่พื้นที่ขาดแคลนครู</p> <p>2) หลักสูตรควรให้ความสำคัญกับการมีความรักและศรัทธาในอาชีพครูอย่างแท้จริงของผู้ที่เข้าสมัครเข้าเรียนในหลักสูตร โดยใช้เป็นเกณฑ์การคัดเลือกมากกว่าการพิจารณาเฉพาะคะแนนความรู้คะแนนเป็นหลัก</p> <p>3) หลักสูตรควรเน้นการให้นักศึกษาทำวิจัยในชั้นเรียนบ่อยมากขึ้น โดยสอดแทรกในรายวิชาต่างๆ เพื่อให้นักศึกษาค้นคว้า และสามารถทำวิจัยที่มีคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น</p> <p>4) หลักสูตรควรสอนเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษมากขึ้น โดยให้นักศึกษามีโอกาสสอนจริงในห้องเรียนพิเศษหรือห้องเรียนที่มีเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ เพื่อให้มีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ</p> <p>5) หลักสูตรควรเพิ่มรายวิชาการจัดการกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้นักศึกษาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และรับมือได้อย่างดีกับสถานการณ์ต่างๆที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และกระทบกับการจัดการเรียนการสอน</p> <p>6) อาจารย์ควรนำสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย แปลกใหม่ หลากหลายมาใช้ในห้องเรียน และให้โอกาสผู้เรียนเข้าถึงสื่ออุปกรณ์นั้นอย่างเท่าเทียมและเพียงพอต่อ</p>

จำนวนผู้เรียน

7) หลักสูตรควรมีการลงพื้นที่สำรวจสภาพปัญหาจริงของครูในโรงเรียนไทยและกิจกรรมที่ครูต้องจัดให้นักเรียนในรอบ 1 ปี เพื่อวิเคราะห์ทักษะที่ครูต้องใช้ในการทำงาน เพื่อนำมาจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาได้เข้าไปมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมในโรงเรียนจริงๆเสมือนเป็นครูในโรงเรียน

จากนั้นขอให้ท่านพิจารณาความเหมาะสมของแนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู
ดังกล่าว โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินดังนี้

หมายเลข 5 หมายถึง แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู มีความเหมาะสม มากที่สุด

หมายเลข 4 หมายถึง แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู มีความเหมาะสม มาก

หมายเลข 3 หมายถึง แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู มีความเหมาะสม ปานกลาง

หมายเลข 2 หมายถึง แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู มีความเหมาะสม น้อย

หมายเลข 1 หมายถึง แนวทางการส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครู มีความเหมาะสม น้อยที่สุด

** หากท่านมีข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแนวทางฯ ใดๆ สามารถระบุในช่องที่กำหนดให้และใน

รายละเอียดของแนวทางฯ ในด้านบน

ประเด็นการประเมิน		ระดับการประเมิน					ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		5	4	3	2	1	
ความชัดเจน	1. มีรายละเอียดที่ชัดเจน						
	2. สามารถเข้าใจได้ง่าย						
ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ	1. สามารถนำไปใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ						
	2. ส่งเสริมความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครูได้						

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

- 1) ตาราง ค1 ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู
- 2) ตาราง ค2 ความคิดเห็นของนักศึกษาครูต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร
- 3) ตาราง ค3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง ค1 ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพครูของนักศึกษาครู

รายการข้อคำถาม จำแนกตามด้าน	ช่วงเริ่มศึกษา				m	แปล	ช่วงระหว่างศึกษา				m	แปล	ช่วงฝึกสอน				m	แปล
	รัฐ	ราชภัฏ	ราช มงคล	เอก ชน			รัฐ	ราชภัฏ	ราช มงคล	เอก ชน			รัฐ	ราชภัฏ	ราช มงคล	เอก ชน		
1. ความตั้งใจประกอบอาชีพครูเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.65	4.07	2.95	3.20	3.48	กลาง	3.51	3.56	3.34	3.53	3.48	กลาง	3.20	4.02	2.11	3.28	3.18	กลาง
1.1 พัฒนาการนักเรียนล่าช้า/พื้นฐาน ความรู้และทักษะต่ำกว่าเกณฑ์/ เด็กพิเศษ	3.64	4.02	3.04	3.09	3.46	กลาง	3.82	3.82	3.50	3.62	3.69	สูง	3.21	4.13	2.30	3.45	3.30	กลาง
1 นักเรียนขาดทักษะทางภาษาและทักษะการคิดวิเคราะห์ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของทวิภาษา ทำให้เรียนรู้อย่างยาก	3.40	4.04	3.52	3.05	3.50	กลาง	3.76	4.07	3.78	3.64	3.81	สูง	3.79	3.83	2.62	3.63	3.50	กลาง
2 นักเรียนมีพัฒนาการล่าช้ากว่าเกณฑ์ สะสมมาจากทุกระดับชั้น	3.69	3.93	3.36	3.05	3.51	กลาง	3.70	3.83	3.38	3.53	3.61	กลาง	3.03	3.81	2.32	3.56	3.21	กลาง
3 ในห้องเรียนมีนักเรียนกลุ่มเด็กที่มีความต้องการพิเศษหรือสมาธิสั้นมากขึ้น จนรบกวนการเรียนรู้อื่นๆ	3.66	4.00	2.78	3.11	3.40	กลาง	3.88	3.67	3.54	3.72	3.69	สูง	2.99	4.52	2.12	3.20	3.24	กลาง
4 นักเรียนในชนบท ขาดทักษะทางคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี ไม่เท่าเทียมกับนักเรียนในบริบทเมือง	3.78	4.15	2.86	3.17	3.50	กลาง	3.62	3.78	3.46	3.60	3.61	กลาง	2.74	4.11	2.20	3.57	3.17	กลาง
5 นักเรียนมีปัญหาในการปรับตัวในช่วงรอยต่อระหว่างระดับชั้น ทำให้เครียดและมีปัญหาการเรียนรู้อื่นๆ	3.68	4.00	2.68	3.07	3.38	กลาง	4.13	3.74	3.32	3.59	3.70	สูง	3.52	4.39	2.26	3.28	3.40	กลาง
1.2 พฤติกรรมนักเรียน	3.59	4.00	2.87	3.29	3.45	กลาง	3.22	3.31	3.30	3.68	3.37	กลาง	3.17	3.93	2.06	3.22	3.11	กลาง
6 นักเรียนทะเลาะวิวาท ก้าวร้าว รุนแรง ทั้งคำพูดและการกระทำกับเพื่อนอยู่เสมอ	3.82	3.91	2.26	3.07	3.29	กลาง	3.32	3.39	3.54	3.84	3.51	กลาง	3.33	3.78	2.22	2.86	3.07	กลาง
7 ต้องไปสอนนักเรียนกลุ่มที่ไม่สนใจเรียน หนีเรียน ไม่ส่งงาน ไม่เข้าสอบ	3.63	3.85	2.48	3.30	3.34	กลาง	2.98	3.26	3.36	3.80	3.33	กลาง	3.32	3.85	1.70	3.23	3.06	กลาง
8 นักเรียนติดยา/แอบขายยาเสพติดให้เพื่อนทั้งตอนอยู่ในโรงเรียนและออกนอกโรงเรียน และมีอาการข้างเคียงจากการเสพยาเสพติดหลงเหลืออยู่ระหว่างเรียน	3.55	3.83	2.50	3.41	3.34	กลาง	3.15	3.20	3.32	3.88	3.37	กลาง	2.57	3.98	1.82	3.16	2.88	กลาง
9 นักเรียนมีปัญหาเรื่องการชู้สาว แอบมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับในพื้นที่ของโรงเรียน และปัญหาเมื่อยล้า ท้องในวัยเรียน ทำให้ไม่กล้ามาเรียนต่อหรือลาออก	3.46	4.07	3.34	3.62	3.62	กลาง	3.27	3.30	3.08	3.70	3.33	กลาง	3.19	4.02	2.06	3.36	3.16	กลาง
10 นักเรียนขโมยของของเพื่อน หรือทรัพย์สินของครู หรือของโรงเรียนอยู่เสมอ	3.56	3.98	3.00	3.11	3.42	กลาง	3.22	3.44	3.26	3.51	3.35	กลาง	3.25	4.00	2.36	3.48	3.27	กลาง
11 ต้องสอนในห้องเรียนที่เป็นศูนย์รวมของนักเรียนที่มีปัญหาทั้งด้านการเรียนและพฤติกรรมอยู่ร่วมกัน	3.53	4.37	3.66	3.22	3.69	สูง	3.37	3.28	3.26	3.34	3.30	กลาง	3.36	3.94	2.18	3.24	3.19	กลาง
1.3 ความแตกต่างระหว่างผู้เรียน	3.80	4.31	2.93	3.21	3.57	กลาง	3.55	3.65	3.14	3.03	3.35	กลาง	3.22	4.03	1.86	3.09	3.09	กลาง
12 ต้องสอนนักเรียนที่มีความแตกต่างทางศาสนา ภาษา ชนเผ่า พัฒนาการความสามารถ ที่เรียนร่วมกัน	3.76	4.24	3.18	3.22	3.60	กลาง	3.56	3.74	3.20	3.03	3.39	กลาง	3.18	4.09	1.84	3.29	3.14	กลาง
13 นักเรียนแบ่งกลุ่มตามศาสนา ภาษา ชนเผ่า หรืออื่นๆ และมีการล้อเลียน/กลั่นแกล้งเพื่อนต่างกลุ่ม จนเกิดความเครียดหรือเก็บตัว	3.84	4.39	2.68	3.20	3.54	กลาง	3.55	3.56	3.08	3.02	3.31	กลาง	3.26	3.96	1.88	2.89	3.04	กลาง
2. ความตั้งใจประกอบอาชีพครูเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับผู้ปกครองและชุมชน	3.38	4.24	2.62	3.42	3.42	กลาง	3.13	3.23	2.98	3.50	3.21	กลาง	3.28	3.95	2.05	3.14	3.12	กลาง
2.1 ความพร้อมของครอบครัว	3.54	4.51	2.70	3.37	3.54	กลาง	3.40	3.43	2.97	3.61	3.35	กลาง	3.28	3.97	1.95	3.11	3.10	กลาง
14 ครอบครัวของนักเรียนไม่สมบูรณ์ ไม่มีเวลาดูแล/อบรมสั่งสอนนักเรียน ทำให้ภาวการณ์ตกอยู่ที่ครู	3.84	4.56	2.76	3.67	3.72	สูง	3.72	3.50	3.00	3.28	3.40	กลาง	3.57	4.15	2.60	3.31	3.43	กลาง

รายการข้อความ จำแนกตามด้าน		ช่วงเริ่มศึกษา				m	แปล	ช่วงระหว่างศึกษา				m	แปล	ช่วงฝึกสอน				m	แปล
		รัฐ	ราช ภัฏ	ราช มงคล	เอก ชน			รัฐ	ราช ภัฏ	ราช มงคล	เอก ชน			รัฐ	ราช ภัฏ	ราช มงคล	เอก ชน		
15	ครอบครัวมีนักเรียนมีฐานะยากจนมาก ไม่มีทุนสนับสนุนค่าใช้จ่ายต่างๆ บางรายต้องหยุดเรียนหรือลาออกเพื่อช่วยครอบครัวทำงาน	3.74	4.59	2.74	3.08	3.55	กลาง	3.59	3.57	3.02	3.70	3.48	กลาง	3.31	4.00	2.12	2.76	3.07	กลาง
16	นักเรียนอาศัยกับปู่ ย่า ตา ยาย หรือญาติ ทำให้ไม่มีความสามารถในการดูแลบุตรหลานได้ดี	3.53	4.70	2.60	3.42	3.57	กลาง	3.44	3.35	2.86	3.74	3.35	กลาง	3.08	3.87	1.46	3.35	2.98	กลาง
17	ครอบครัวมีพฤติกรรมที่เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีให้แก่ผู้เรียน ทำให้นักเรียนนำมาใช้กับผู้อื่นในโรงเรียน	3.05	4.20	2.70	3.28	3.32	กลาง	2.86	3.28	2.98	3.72	3.19	กลาง	3.15	3.87	1.62	3.03	2.93	กลาง
2.1 ความพร้อมของครอบครัว		3.17	3.90	2.51	3.49	3.28	กลาง	2.78	2.99	2.99	3.36	3.02	กลาง	3.28	3.91	2.17	3.18	3.15	กลาง
18	ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการสอนและดูแลลูก กดดันครูให้สอนลูกให้ได้ตามที่ผู้ปกครองคาดหวังไว้ โดยไม่คำนึงถึงพื้นฐานเดิมหรือปัญหาของลูกตนเอง	2.48	3.96	2.50	3.30	3.06	กลาง	2.53	3.02	2.82	3.40	2.91	กลาง	3.22	3.89	2.34	3.14	3.15	กลาง
19	ผู้ปกครองตามใจลูก ไม่กล้าตักเตือนเมื่อลูกทำผิด ทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือครูในการสอนลูกได้	3.47	3.81	2.60	3.85	3.45	กลาง	3.05	3.09	2.98	3.33	3.12	กลาง	3.54	4.13	2.18	3.46	3.35	กลาง
20	ผู้ปกครองไม่เชื่อว่าลูกมีปัญหาพฤติกรรม เข้าข้างลูก ต่ำหน้าหรือต่อว่าครูว่าให้ร้ายลูก และไม่ช่วยสอนลูกของตนเอง	3.55	3.93	2.44	3.32	3.32	กลาง	2.77	2.85	3.18	3.36	3.04	กลาง	3.09	3.72	2.00	2.96	2.96	กลาง
3. ความตั้งใจประกอบอาชีพครูเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการตนเองของครูอันเกิดจากโรงเรียนคือโอกาส																			
3.1 ความต้อโอกาส		3.47	3.87	2.49	3.23	3.28	กลาง	3.10	2.81	2.98	3.22	3.03	กลาง	2.68	3.85	2.23	3.07	2.96	กลาง
21	โรงเรียนที่ไปสอนมีสภาพปัญหาที่ยุ่งเหยิงและเกินความคาดหมาย ไม่ตรงกับที่เรียนในมหาวิทยาลัย ทำให้ครูเกิดความท้อแท้รับมือกับปัญหาไม่ไหว	3.58	3.74	2.68	3.46	3.37	กลาง	2.95	2.70	3.16	3.27	3.01	กลาง	2.61	3.91	2.02	3.09	2.90	กลาง
22	ได้รับมอบหมายให้ทำงานจำนวนมากกว่าที่คิดไว้ จนไม่สามารถบริหารจัดการกับภาระงานทั้งหมดได้ทันเวลาที่กำหนด เกิดความเครียดอย่างมากในการทำงาน	3.47	3.70	2.34	3.28	3.22	กลาง	2.96	2.83	2.94	3.06	2.95	กลาง	2.61	3.72	2.08	3.03	2.87	กลาง
23	ต้องสอนในรายวิชาที่ไม่ตรงกับสาขาที่เรียนจบมา ทำให้ไม่ถนัด และต้องปรับตัวในการสอนมากขึ้น	3.29	3.74	2.34	3.13	3.14	กลาง	2.73	2.56	2.90	3.18	2.83	กลาง	2.23	3.81	1.98	3.26	2.81	กลาง
24	ได้รับมอบหมายให้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ	3.55	4.30	2.58	3.05	3.39	กลาง	3.76	3.17	2.90	3.38	3.33	กลาง	3.25	3.94	2.84	2.93	3.27	กลาง
3.2 การสอนไม่ตรงกับวิชาเอกที่เรียนจบมา		3.36	4.23	2.83	3.02	3.37	กลาง	2.95	3.18	2.97	3.46	3.14	กลาง	2.80	3.93	2.92	3.22	3.22	กลาง
25	จำนวนครูในโรงเรียนมีน้อย ไม่ครบชั้น ครูจึงต้องช่วยเหลือกัน ทั้งงานสอนและงานส่วนกลางของโรงเรียน ทำให้ภาระงานหนักกว่าปกติมาก	3.56	4.17	2.34	2.78	3.24	กลาง	3.03	2.98	2.88	3.62	3.14	กลาง	2.57	4.06	2.88	3.24	3.18	กลาง
26	ต้องสอนคณะชั้นเรียนในเวลาเดียวกัน เนื่องจากจำนวนครูในโรงเรียนมีไม่ครบชั้น	3.27	4.26	2.74	3.04	3.34	กลาง	2.89	3.30	2.92	3.60	3.18	กลาง	2.79	3.69	3.08	3.36	3.23	กลาง
27	โรงเรียนที่สอนอยู่ในพื้นที่ห่างไกล เข้าไม่ถึงสื่อการเรียนที่ทันสมัย แหล่งการเรียนรู้ และเทคโนโลยีใหม่ๆ	3.19	4.30	3.16	3.19	3.46	กลาง	2.74	3.28	3.04	3.45	3.12	กลาง	2.95	3.96	2.90	3.10	3.23	กลาง
28	โรงเรียนที่สอนไม่ได้รับการสนับสนุนหรือช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้ครูต้องรับภาระในการดูแลโรงเรียนและนักเรียน	3.42	4.19	3.08	3.06	3.43	กลาง	3.14	3.15	3.02	3.15	3.12	กลาง	2.88	4.00	2.82	3.17	3.22	กลาง
4. ความตั้งใจประกอบอาชีพครูเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการทำงานกับเพื่อนครู		3.25	3.51	2.89	3.38	3.26	กลาง	2.87	2.86	2.90	3.12	2.94	กลาง	2.85	3.43	2.53	3.37	3.04	กลาง
4.1 ความสัมพันธ์ของบุคลากรในโรงเรียน		3.25	3.47	3.14	3.38	3.31	กลาง	2.87	2.88	2.93	3.10	2.94	กลาง	2.81	3.35	2.76	3.36	3.07	กลาง
29	เกิดความขัดแย้งระหว่างเพื่อนครู เนื่องจากสื่อสารที่เข้าใจไม่ตรงกัน มีมุมมองต่างกัน มีการแบ่งกลุ่ม แบ่งฝ่าย จนกระทบงาน	3.03	3.59	3.24	3.16	3.25	กลาง	2.83	3.00	3.12	3.15	3.02	กลาง	2.70	3.33	2.92	3.44	3.08	กลาง

รายการข้อคำถาม จำแนกตามด้าน	ช่วงเริ่มศึกษา				m	แปล	ช่วงระหว่างศึกษา				m	แปล	ช่วงฝึกสอน				m	แปล	
	รัฐ	ราชภัฏ	ราช มงคล	เอก ชน			รัฐ	ราชภัฏ	ราช มงคล	เอก ชน			รัฐ	ราชภัฏ	ราช มงคล	เอก ชน			
ส่วนรวม																			
30	เพื่อนครูมีจุดมุ่งหมายต่างกัน เช่น มุ่งผลงาน มุ่งอำนาจ มุ่งพัฒนานักเรียน มุ่งชื่อเสียง จนทำให้การทำงานไม่เป็นไปในทางเดียวกัน	3.14	3.50	3.60	3.67	3.46	กลาง	2.98	2.81	3.08	3.07	2.99	กลาง	2.59	3.24	2.76	2.96	2.88	กลาง
31	วัฒนธรรมในองค์กรขัดกับความเป็นตัวตนของครูจนสร้างความอึดอัด	3.12	3.37	3.62	3.44	3.38	กลาง	3.18	2.61	2.66	3.19	2.92	กลาง	2.67	2.93	3.12	3.36	3.01	กลาง
32	เพื่อนครูไม่รับผิดชอบงานตนเอง ไม่กระตือรือร้น ยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางจนส่งผลต่องานของครูคนอื่น	3.32	3.43	2.96	3.37	3.28	กลาง	2.62	2.85	2.70	2.98	2.79	กลาง	2.93	3.28	2.92	3.73	3.21	กลาง
33	เพื่อนครูไม่พร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงที่ทันสมัย ต่อด้านการทำสิ่งใหม่เพื่อพัฒนา นักเรียน	3.38	3.63	2.74	3.48	3.32	กลาง	2.96	3.02	2.94	3.00	2.99	กลาง	3.08	3.69	2.60	3.43	3.21	กลาง
34	เพื่อนครูที่ใกล้ชิดกับไม่ช่วยงาน ทั้งงาน โยน ความรับผิดชอบ	3.50	3.31	2.70	3.18	3.18	กลาง	2.63	2.98	3.08	3.21	2.96	กลาง	2.87	3.67	2.24	3.25	3.02	กลาง
4.2 การทำงานร่วมกับเพื่อนครู		3.25	3.59	2.31	3.37	3.15	กลาง	2.87	2.81	2.82	3.17	2.93	กลาง	2.94	3.59	1.99	3.38	2.99	กลาง
35	ครูอาวุโสไม่รับฟังความคิดเห็นของครูใหม่ โรงเรียนมีแต่กิจกรรมและนโยบายเดิมๆ ไม่พัฒนาให้ทันสมัย เพราะครูส่วนมากเป็นครูอาวุโส	3.42	3.57	2.22	3.31	3.15	กลาง	2.71	2.59	2.80	3.14	2.82	กลาง	2.81	3.48	1.96	3.34	2.91	กลาง
36	การเลือกตัวแทนครูหรือผู้นำในงานต่างๆ ต้องเป็นครูอาวุโสหรือมีประสบการณ์ดีสอนมากกว่าเสมอ ทำให้ครูใหม่ไม่มีโอกาสรับ ตำแหน่งในการพัฒนาโรงเรียนเต็มที่	3.08	3.61	2.40	3.44	3.15	กลาง	3.03	3.02	2.84	3.21	3.04	กลาง	3.07	3.70	2.02	3.42	3.07	กลาง
5. ความตั้งใจประกอบอาชีพครูเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้ผู้อำนวยการโรงเรียน		3.38	3.51	2.49	3.19	3.16	กลาง	3.15	3.12	3.03	3.21	3.13	กลาง	3.00	3.58	2.36	3.30	3.07	กลาง
5.1 นโยบายของผู้บริหาร		3.29	3.53	2.51	3.24	3.16	กลาง	3.24	3.11	3.03	3.15	3.14	กลาง	3.04	3.61	2.37	3.31	3.09	กลาง
37	ผู้บริหารให้ความสำคัญกับงานที่พัฒนา นักเรียนน้อยกว่างานที่สร้างชื่อเสียง แต่ไม่ยอมทำงานเองและสั่งให้ครูทำผลงานต่างๆ เพื่อส่งต้นสังกัดแทน	3.12	3.54	2.28	3.42	3.11	กลาง	3.15	2.96	2.84	3.18	3.04	กลาง	2.73	3.69	2.30	3.13	2.96	กลาง
38	ผู้บริหารไม่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหาร จัดการปัญหาในโรงเรียนไม่ได้ พยายามเปลี่ยนแบบโรงเรียนอื่น โดยไม่ดูบริบทสังคมศึกษาศึกษาของโรงเรียนหรือลักษณะของผู้เรียนในโรงเรียน	3.10	3.30	2.48	3.41	3.08	กลาง	3.10	2.98	2.72	3.23	3.01	กลาง	2.71	3.56	2.40	3.61	3.06	กลาง
39	ผู้บริหารพยายามสร้างกลุ่มอิทธิพลในโรงเรียน แบ่งฝ่าย และต่อต้านผู้คิดต่าง	3.20	3.30	2.52	3.48	3.14	กลาง	3.17	2.98	3.02	3.33	3.13	กลาง	3.07	3.50	2.30	3.50	3.10	กลาง
40	ระบบการบริหารจัดการเอกสารในโรงเรียนไม่เป็นระเบียบ ไม่ทันสมัย ครูต้องทำเอกสารซ้ำซ้อน และไม่มีแบบฟอร์มที่ชัดเจน	3.23	3.56	2.36	3.33	3.14	กลาง	3.12	2.94	3.02	3.46	3.14	กลาง	3.20	3.44	2.22	3.16	3.02	กลาง
41	มีการเปลี่ยนผู้บริหารโรงเรียนบ่อยมาก มีผลต่อนโยบายที่เปลี่ยนไป ครูต้องปรับตัวใหม่เสมอ และไม่มีควมมั่นคงในการปฏิบัติงาน	3.19	3.50	2.50	3.24	3.12	กลาง	3.27	3.17	3.08	3.17	3.18	กลาง	3.11	3.78	2.54	3.44	3.22	กลาง
42	นโยบายและระบบการบริหารโรงเรียนล้าสมัย	3.56	3.65	2.68	3.09	3.26	กลาง	3.21	3.22	3.06	3.09	3.16	กลาง	3.34	3.78	2.68	3.05	3.23	กลาง
43	งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอ/เหมาะสมกับพัฒนาการของนักเรียน	3.60	3.76	2.70	2.98	3.27	กลาง	3.64	3.50	3.32	2.89	3.35	กลาง	3.25	3.74	2.18	3.10	3.08	กลาง
44	การบริหารจัดการงบประมาณของโรงเรียนไม่สมดุลสมผล ไม่ลงทุนเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนอย่างแท้จริง	3.32	3.69	2.56	2.96	3.15	กลาง	3.27	3.15	3.18	2.86	3.13	กลาง	2.88	3.41	2.34	3.50	3.02	กลาง
5.2 การบริหารงบประมาณ		3.58	3.44	2.45	3.07	3.15	กลาง	2.93	3.15	3.04	3.35	3.11	กลาง	2.91	3.52	2.35	3.29	3.02	กลาง
45	ครูต้องไปขอรับบริจาคเงินจากแหล่งทุนต่างๆ หรือต้องใช้เงินส่วนตัว หรือขอความช่วยเหลือจากผู้ปกครอง เพราะไม่มี	3.55	3.50	2.46	2.55	3.04	กลาง	3.19	3.13	2.92	3.32	3.14	กลาง	2.97	3.41	2.56	3.04	2.99	กลาง

รายการข้อคำถาม จำแนกตามด้าน	ช่วงเริ่มศึกษา				m	แปล	ช่วงระหว่างศึกษา				m	แปล	ช่วงฝึกสอน				m	แปล	
	รัฐ	ราชภัฏ	ราช มงคล	เอก ชน			รัฐ	ราชภัฏ	ราช มงคล	เอก ชน			รัฐ	ราชภัฏ	ราช มงคล	เอก ชน			
งบประมาณสนับสนุนการเรียนการสอน																			
46	หลักสูตรของโรงเรียนไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและนักเรียนอย่างแท้จริง เนื่องจากนำหลักสูตรของโรงเรียนอื่นมาใช้ จึงพัฒนา นักเรียนได้ไม่ถูกทาง	3.53	3.48	2.38	3.27	3.18	กลาง	2.65	3.17	2.98	3.28	3.01	กลาง	2.81	3.61	2.32	3.52	3.06	กลาง
47	หลักสูตรของโรงเรียนไม่มีจุดเด่น ไม่มีหลักยึดปฏิบัติ ไม่ชัดเจน ทำให้ครูทำงานได้ยาก และขาดเป้าหมายที่ชัดเจนในการทำงาน	3.66	3.35	2.52	3.40	3.24	กลาง	2.95	3.15	3.22	3.43	3.18	กลาง	2.96	3.56	2.18	3.31	3.01	กลาง
6. ความตั้งใจประกอบอาชีพครูเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน		3.01	3.82	3.04	3.78	3.41	กลาง	3.20	3.60	3.25	3.17	3.31	กลาง	2.98	3.84	2.23	3.50	3.15	กลาง
6.1 การออกแบบกิจกรรมสอนและการจัดการชั้นเรียน		3.19	3.89	2.77	3.63	3.37	กลาง	3.16	3.60	3.10	3.20	3.27	กลาง	3.05	3.78	2.14	3.33	3.09	กลาง
48	การสอนไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่วางไว้ได้ เนื่องจากนักเรียนไม่มีความพร้อมในการเรียนรู้	3.22	4.19	2.76	3.15	3.34	กลาง	2.49	3.67	3.06	3.40	3.14	กลาง	2.67	3.76	2.18	3.32	2.99	กลาง
49	ต้องออกแบบกิจกรรมและสื่อการสอนสำหรับเด็กพิเศษที่เรียนร่วมกับเด็กปกติทุกคาบเรียน	3.33	3.65	2.40	3.61	3.26	กลาง	3.58	3.70	3.20	3.21	3.43	กลาง	3.26	3.70	2.04	3.53	3.17	กลาง
50	ต้องออกแบบการสอนแบบพิเศษเพื่อช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มที่ที่เรียน ไม่สนใจเรียน และห้องในวัยเรียนจนไม่สามารถเข้ามาเรียนที่ห้องเรียนตามปกติได้	3.41	3.93	2.92	3.87	3.53	กลาง	3.14	3.59	3.02	3.11	3.22	กลาง	3.19	4.06	2.10	3.31	3.19	กลาง
51	การสอนไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่วางไว้ได้ เนื่องจากขาดสื่อการสอนและงบประมาณสนับสนุน	2.79	3.80	3.00	3.90	3.37	กลาง	3.44	3.44	3.10	3.07	3.29	กลาง	3.07	3.59	2.24	3.14	3.03	กลาง
6.2 การประเมินผลการเรียน		2.71	3.70	3.49	4.01	3.47	กลาง	3.26	3.59	3.50	3.13	3.37	กลาง	2.87	3.94	2.37	3.78	3.26	กลาง
52	ต้องออกแบบวิธีการประเมินผู้เรียนที่หลากหลายในทุกคาบเรียน เพราะมีเด็กพิเศษ เด็กปกติ เด็กที่มีปัญหาพฤติกรรมเรียนร่วมกัน	2.67	3.74	3.16	3.93	3.36	กลาง	3.56	3.56	3.58	3.02	3.44	กลาง	2.85	4.04	2.36	3.86	3.29	กลาง
53	ต้องปรับปรุงแบบการประเมินนักเรียนอยู่เสมอ เนื่องจากปัญหาของผู้เรียนเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ	2.76	3.67	3.82	4.10	3.57	กลาง	2.95	3.63	3.42	3.23	3.30	กลาง	2.88	3.85	2.38	3.69	3.22	กลาง
7. ความตั้งใจประกอบอาชีพครูเมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ปัญหาเกี่ยวกับภาระงานนอกเหนือการสอน		3.49	3.77	3.82	3.94	3.75	สูง	3.06	3.25	3.16	3.25	3.18	กลาง	2.47	3.46	2.26	3.64	2.95	กลาง
7.1 ภาระงานนอกเหนือการสอน		3.49	3.77	3.82	3.94	3.75	สูง	3.06	3.25	3.16	3.25	3.18	กลาง	2.47	3.46	2.26	3.64	2.95	กลาง
54	ต้องรับผิดชอบงานนอกเหนืองานสอนมากกว่างานสอน จนส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอนและผลการเรียนรู้ของนักเรียน	3.46	3.63	3.64	4.03	3.68	สูง	3.02	3.39	3.12	3.14	3.17	กลาง	2.69	3.76	2.42	3.47	3.09	กลาง
55	ต้องสอนไปพร้อมกับภารับผิดชอบงานในฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือมากกว่าในโรงเรียน เช่น การเงิน งานคลัง พัสดุ ฝ่ายปกครอง และแนว ฝ่ายบริหาร หรืออื่นๆ	3.56	3.91	3.78	3.91	3.79	สูง	3.09	3.30	3.24	3.33	3.24	กลาง	2.22	3.57	2.24	3.87	2.95	กลาง
56	ต้องมาทำงานล่วงเวลา และทำงานวันเสาร์ อาทิตย์ ตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาอยู่เสมอ	3.44	3.78	4.04	3.89	3.78	สูง	3.08	3.07	3.12	3.29	3.14	กลาง	2.51	3.06	2.12	3.57	2.82	กลาง
สรุปภาพรวม ช่วงเริ่มศึกษา					3.32	กลาง	สรุปภาพรวม ช่วงระหว่างศึกษา					3.12	กลาง	สรุปภาพรวม ช่วงฝึกสอน				3.07	กลาง

ตาราง ค2 ความคิดเห็นของนักศึกษาครูต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร

ประเด็น	ข้อคำถาม	กลุ่มมหาวิทยาลัย	m	ระ	m	ระดับ
---------	----------	------------------	---	----	---	-------

		ในกำกับรัฐ		ราชภัฏ		เทคโนโลยีราชมงคล		เอกชน		ชื่อ	ดับ	ด้าน	
		m	ระดับ	m	ระดับ	m	ระดับ	m	ระดับ				
1. การดำเนินการของหลักสูตรครูช่วงระหว่างศึกษา													
1.1 การคัดเลือก นักศึกษาครู	1.1.1 มีการคัดเลือกนักศึกษาที่มีผลการเรียนดีเข้ามาศึกษา เรียนในหลักสูตรครู	3.76	มาก	4.04	มาก	4.06	มาก	3.77	มาก	3.91	มาก	3.87	มาก
	1.1.2 มีการคัดเลือกนักศึกษาที่ รักและศรัทธาในอาชีพครูสูงเข้า มาเรียนในหลักสูตร	3.03	ปาน กลาง	4.09	มาก	4.28	มาก	3.89	มาก	3.82	มาก		
1.2 การคัดเลือก อาจารย์	1.2.1 มีการคัดเลือกอาจารย์ที่มี ความสามารถในการสอนมา สอนนักศึกษาครู	3.92	มาก	4.19	มาก	3.98	มาก	4.17	มาก	4.06	มาก	4.19	มาก
	1.2.2 มีการคัดเลือกอาจารย์ที่มี ระดับการศึกษาและผลงาน วิชาการสัมพันธ์กับวิชาที่สอน มี ความรู้ ความเชี่ยวชาญในวิชาที่ สอน	3.96	มาก	4.63	มาก ที่สุด	4.56	มาก ที่สุด	4.15	มาก	4.32	มาก		
1.3 การสอนของ อาจารย์	1.3.1 อาจารย์มีรูปแบบการ สอนที่หลากหลาย น่าสนใจ ไม่ น่าเบื่อ	3.48	ปาน กลาง	4.15	มาก	4.22	มาก	4.07	มาก	3.98	มาก	3.95	มาก
	1.3.2 อาจารย์ออกแบบการ สอนโดยคำนึงถึงความสนใจ และความแตกต่างของผู้เรียน	3.25	ปาน กลาง	3.85	มาก	4	มาก	4.21	มาก	3.83	มาก		
	1.3.3 อาจารย์สามารถทำให้อัน มีความสุขในการเรียนและ ปลูกฝังความศรัทธาในวิชาชีพ	3.33	ปาน กลาง	4.24	มาก	4.52	มาก ที่สุด	4.02	มาก ที่สุด	4.03	มาก		
1.4 เนื้อหารายวิชา	1.4.1 มีการคัดเลือกเนื้อหาใน แต่ละรายวิชาที่มีความยากง่าย เหมาะสม	2.99	ปาน กลาง	3.09	ปาน กลาง	2.8	ปาน กลาง	3.02	ปาน กลาง	2.98	ปาน กลาง	2.99	ปานกลาง
	1.4.2 มีการคัดเลือกเนื้อหาใน แต่ละรายวิชาที่สามารถนำไปใช้ ได้จริงในการเป็นครู ทำให้อันมี ความสุขในการเรียนอยากเป็น ครูมากขึ้น	2.52	ปาน กลาง	3.17	ปาน กลาง	2.72	ปาน กลาง	3.57	ปาน กลาง	2.99	ปาน กลาง		
1.5 ลักษณะกิจกรรม การเรียน	1.5.1 มีกิจกรรมในห้องเรียนที่ หลากหลาย น่าสนใจ เหมาะกับ เนื้อหาวิชาที่เรียน	2.64	ปาน กลาง	2.52	ปาน กลาง	2.6	ปาน กลาง	2.71	ปาน กลาง	2.62	ปาน กลาง	2.78	ปานกลาง
	1.5.2 มีกิจกรรมในห้องเรียนที่ ให้โอกาสผู้เรียนได้มีส่วนร่วม และลงมือปฏิบัติจริง	2.71	ปาน กลาง	3.17	ปาน กลาง	3.12	ปาน กลาง	2.72	ปาน กลาง	2.93	ปาน กลาง		
1.6 ภาระงานในวิชา เรียน	1.6.1 มีการมอบหมายภาระ งานแต่ละรายวิชาที่มีความยาก ง่ายเหมาะสม สมเหตุสมผล	2.74	ปาน กลาง	3.83	มาก	4.1	มาก	4.21	มาก	3.72	มาก	3.48	ปานกลาง
	1.6.2 มีการมอบหมายภาระ งานแต่ละรายวิชาในปริมาณที่ เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้	2.86	ปาน กลาง	3.76	ปาน กลาง	3.76	มาก	4.04	มาก	3.6	มาก		
	1.6.3 มีการมอบหมายภาระ งานแต่ละรายวิชาที่ก่อให้เกิด ทักษะที่จำเป็นในการเป็นครู อย่างแท้จริง	2.98	ปาน กลาง	2.65	ปาน กลาง	3	ปาน กลาง	3.81	มาก	3.11	ปาน กลาง		
1.7 สื่อการเรียนการ สอน	1.7.1 มีการใช้สื่อการสอนที่ น่าสนใจ หลากหลาย ทันสมัย อยู่เสมอ	3.67	มาก	3.22	ปาน กลาง	2.54	ปาน กลาง	3.34	ปาน กลาง	3.19	ปาน กลาง	3.30	ปานกลาง
	1.7.2 มีการใช้สื่อการเรียนการ สอนที่เพียงพอต่อจำนวน นักศึกษาและเหมาะสมกับ กิจกรรมที่ออกแบบไว้	3.8	มาก	3.3	ปาน กลาง	2.92	ปาน กลาง	3.58	มาก	3.4	ปาน กลาง		
1.8 การประเมิน นักศึกษาครู	1.8.1 ใช้วิธีการประเมินผู้เรียน ในรายวิชาต่างๆ อย่าง หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนได้เห็น พัฒนาการของตนเอง ทั้งด้าน	3.21	ปาน กลาง	3.17	ปาน กลาง	3	ปาน กลาง	3.53	มาก	3.23	ปาน กลาง	3.52	มาก

ประเด็น	ข้อความ	กลุ่มมหาวิทยาลัย								m ชื่อ	ระ ดับ	m ต้น	ระดับ
		ในกำกับรัฐ		ราชภัฏ		เทคโนโลยีราชมงคล		เอกชน					
		m	ระดับ	m	ระดับ	m	ระดับ	m	ระดับ				
	ความรู้และทักษะต่างๆ												
	1.8.2 ใช้การประเมินผู้เรียนในรายวิชาต่างๆ ที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับเนื้อหารายวิชา และประเมินในสิ่งที่ได้สอนไปแล้วอย่างแท้จริง	3.47	ปานกลาง	3.7	มาก	4.04	มาก	4.01	มาก	3.81	มาก		
2. การดำเนินการของหลักสูตรครูฝึกประสบการณ์วิชาชีพ													
2.1 ประสบการณ์ที่ได้รับ	2.1.1 มอบหมายภาระงานจากการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ทำให้ได้เรียนรู้งานในสภาพจริงอย่างแท้จริง และทำให้ออกมาเป็นครูมากขึ้น	3.78	มาก	4.07	มาก	4.36	มาก	3.79	มาก	4	มาก		
	2.1.2 เลือกสถานที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่เหมาะสม ได้ประสบการณ์มากพอก่อนออกไปประกอบอาชีพครูจริง	3.98	มาก	4.06	มาก	4.24	มาก	4.19	มาก	4.12	มาก	3.99	มาก
	2.1.3 จัดให้นักศึกษาครูได้รับประสบการณ์ในการเป็นครูที่มีความแตกต่างหลากหลายบริบท และก่อให้เกิดความรักและศรัทธาในวิชาชีพมากขึ้น	3.85	มาก	3.91	มาก	3.88	มาก	3.81	มาก	3.86	มาก		
2.2 การเลือกครูที่เลี้ยง	2.2.1 มีการคัดเลือกครูที่เลี้ยงในโรงเรียนที่เหมาะสม สามารถให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ และสนับสนุนให้นักศึกษาครูได้รับประสบการณ์ที่ดีจากการฝึกสอน	2.89	ปานกลาง	2.91	ปานกลาง	3.76	มาก	3.72	มาก	3.32	ปานกลาง	3.26	ปานกลาง
	2.2.2 อาจารย์นิเทศน์คอยดูแลอย่างใกล้ชิด สามารถให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ และช่วยเหลือเมื่อนักศึกษาครูมีปัญหาในการฝึกสอน	2.85	ปานกลาง	2.52	ปานกลาง	3.74	มาก	3.64	มาก	3.19	ปานกลาง		
2.3 การประเมินผลการฝึกประสบการณ์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	2.3.1 มีการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นระยะอย่างเหมาะสม และให้ข้อมูลสะท้อนจุดแข็ง จุดอ่อนของนักศึกษาครูทุกครั้งเพื่อนำไปพัฒนาตนเองต่อไป	2.73	ปานกลาง	4.2	มาก	3.98	มาก	3.42	ปานกลาง	3.58	มาก	3.39	ปานกลาง
	2.3.2 มีการกำหนดภาระงานหรือกิจกรรมที่ใช้ประเมินการสอนของนักศึกษาครูในปริมาณที่เหมาะสม ไม่น้อยหรือมากเกินไป	2.69	ปานกลาง	2.94	ปานกลาง	3.82	มาก	3.31	มาก	3.19	ปานกลาง		

ตาราง ค3 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n=217)

หัวข้อหลัก	หัวข้อย่อย	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	118	54.38
	หญิง	99	45.62
2. มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัย ก	34	15.67
	มหาวิทยาลัย ข	26	11.98
	มหาวิทยาลัย ค	27	12.44
	มหาวิทยาลัย ง	27	12.44
	มหาวิทยาลัย จ	25	11.52
	มหาวิทยาลัย ฉ	25	11.52
	มหาวิทยาลัย ช	26	11.98
	มหาวิทยาลัย ซ	27	12.44
3. สาขาวิชา	การศึกษาดุริยางค์	51	23.50
	พลศึกษา	30	13.82
	วิศวกรรมเครื่องกล	23	10.60
	คอมพิวเตอร์ศึกษา	19	8.76
	วิทยาศาสตร์	18	8.29
	ประถมศึกษา	17	7.83
	วิศวกรรมอุตสาหกรรม	15	6.91
	เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	11	5.07
	การจัดการเรียนรู้ภาษาไทย	6	2.76
	ดนตรีศึกษา	5	2.30
	ศิลปศึกษา	5	2.30
	สังคมศึกษา	4	1.84
	สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า	4	1.84
	ภาษาอังกฤษ	3	1.38
	จิตวิทยา	2	.92
	ฟิสิกส์	2	.92
	การศึกษาพิเศษ	1	.46
นาฏศิลป์ศึกษา	1	.46	
4. ผลการเรียนเฉลี่ย(GPA)	3.50 - 4.00	92	42.40
	3.00-3.49	82	37.79
	2.50-2.99	43	19.82
5. ให้ข้อมูลการติดต่อกลับ	เบอร์โทรศัพท์	38	17.51

หัวข้อหลัก	หัวข้อย่อย	จำนวน	ร้อยละ
	E-mail	56	25.81
	line ID	23	10.60
	Facebook	16	7.37
6. ลักษณะโรงเรียนที่ฝึกสอน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)	รัฐบาล	155	71.43
	โรงเรียนในเมือง	129	59.45
	โรงเรียนขนาดใหญ่ มีนักเรียนมากกว่า 50 คนต่อห้องเรียน	100	46.08
	มีความพร้อมสูง	88	40.55
	โรงเรียนขนาดเล็ก	75	34.56
	เอกชน	44	20.28
	โรงเรียนอาชีวศึกษา	32	14.75
	โรงเรียนนอกเมือง	8	3.69
	ไม่มีความพร้อม	8	3.69
	นานาชาติ	4	1.84
	ขาดแคลน ด้อยโอกาส	1	.46

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	Pitchayapak Prajuaklang
วัน เดือน ปี เกิด	18 August 1994
สถานที่เกิด	Nakhonratchasima
วุฒิการศึกษา	(2013) CHULALONGKORN UNIVERSITY Bachelor of Education in Early Childhood Education (Honors Program) 1st Class Honors, Gold Medal (2011) TRIAMUDOMSUKSANOMKLAO SCHOOL Mathematical and sciences (Gold Medal) GPA 3.88/4.00
ที่อยู่ปัจจุบัน	314 subdistrict:Muangnat district: Khamsakaesaeng Province: Nakhonratchasima Thailand 30290
ผลงานตีพิมพ์ รางวัลที่ได้รับ	- - จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY